Oslo kommune
Bydel Sagene

Møteinnkalling

Utvalg: Bydelsutvalget
Møtedato: 15.05.2014
Møtested: Sagene samfunnshus, Kaysalen
Tidspunkt: 18:30

Bydel Sagene

Post- og besøksadresse:
Thorvald Meyers gate 7
0555 Oslo

Telefon: 02180
Telefaks: 23 47 40 01
Giro: 1315 01 00253
Org.nr.: 974 778 726

Internett:
www.bsa.oslo.kommune.no
E-post:
postmottak@bsa.oslo.kommune.no

Følgende saker var til behandling:

Saksnr	Tittel	Side
1.	Åpen halvtime	
2.	Godkjenning av innkalling og saksliste	
3.	Godkjenning av protokoll fra møte 03.04.14	**4**
4. BU 14/29	Økonomioppfølging per 31. mars 2014	**26**
5. BU 14/30	Kvartalsrapport per 31. mars 2014	**33**
6. BU 14/31	Kommuneplan for Oslo - Høringsutkast	**68**
7. BU 14/32	Vitaminveien 4 - detaljregulering	**148**
8. BU 14/33	Ungdomstiltaket trial	**191**
9. BU 14/34	Økonomisk sosialhjelp, kvalifiseringsprogram og introduksjonsprogram - Utviklingstrekk og oppdaterte resultater 2004 - 2013	**201**
10. BU 14/35	Forslag til møteplan 2. halvår 2014	**213**
11.	Spørretimen	
12.	Orienteringssaker	
13.	Eventuelt	

Ekstra saker:

BU 14/36	Søknad om fritak fra verv i Kultur- og nærmiljøkomiteen. Oppnevning av nytt 1. varamedlem.	**215**
BU 14/37	Oppnevning av nestleder av Tilsynsutvalg 2	**216**

Saksgang i komiteene og BU

Saker til behandling	BUK 06.05.14	KNK 07.05.14	HOS 08.05.14	AU 12.05.14	BU 15.05.14
BU 14/29 Økonomioppfølging per 31. mars 2014	X	X	X	X	X
BU 14/30 Kvartalsrapport per 31. mars 2014	X	X	X	X	X
BU 14/31 Kommuneplan for Oslo - Høringsutkast		X			X
BU 14/32 Vitaminveien 4 - detaljregulering		X			X
BU 14/33 Ungdomstiltaket trial	X			X	X
BU 14/34 Økonomisk sosialhjelp, kvalifiseringsprogram og introduksjon			X		X
BU 14/35 Forslag til møteplan 2. halvår 2014	X	X	X	X	X

BU 14/36 Søknad om fritak fra verv i Kultur- og nærmiljøkomiteen. Oppnevning av nytt 1. varamedlem.				X	X
BU 14/36 Oppnevning av nestleder av Tilsynsutvalg 2				X	X

Møtebok

Utvalg: Bydelsutvalget
Møtedato: 03.04.2014
Tidspunkt: 18.30
Møtested: Sagene
Samfunnshus. Kaysalen

Følgende medlemmer møtte:

Navn	Funksjon	Repr	Vara for
Helge Stoltenberg	LEDER	AP	
Ole Jørgen Nyhagen	NESTLEDER	SV	
Mari Lund Arnem	3. VARA	SV	For Ole J. Nyhagen under sak 7
Per Overrein	3. VARA	AP	Karina Hellum
Eli Eriksen Sveen	MEDL	AP	
Jørgen Foss	MEDL	AP	
Vegar Andersen	4. VARA	AP	For Jørgen Foss under sak 7
Therese Karlsen	MEDL	AP	
Kjell Omdal Erichsen	MEDL	H	
Camilla Johannessen	MEDL	H	
Stian Haraldsen	MEDL	H	
Sten Joseph Mcneil Ånnerud	MEDL	V	
Aud L. Krook	1. VARA	V	Tarik Ogbamichael
Jens Kihl	1. VARA	SV	Marianne Engelstad
Eldar Aldernæs Hanson	MEDL	R	
Siri Mittet	MEDL	MDG	
Hans Otto Watne	MEDL	FRP	

Forfall:
Karina Hellum, medlem, AP
Hege Lofthus, 1. vara, AP
Henok Kassahun, 2. vara, AP
Tarik Ogbamichael, medlem, V
Marianne Engelstad, medlem, SV
Nina Teigland, 2. vara, SV

Følgende fra administrasjonen møtte:
Marius Trana- bydelsdirektør
Atle Hillestad - avdelingsdirektør, økonomi
Hilde Graff - avdelingsdirektør barn - og ungdom
Siri Berg - avdelingsdirektør personal
Morten Nordlie - avdelingsdirektør kultur og nærmiljø
Henning Mørland, bydelsoverlege
Leif Gjerland, informasjonssjef

Møteleder: Helge Stoltenberg
Møtesekretær: Atle Hillestad

Følgende saker ble behandlet

Saksnr	Tittel
1.	Åpen halvtime
2.	Godkjenning av innkalling og saksliste
3.	Godkjenning av protokoll fra møte 6. februar 2014
4. BU 14/15	Økonomioppfølging per 28. februar 2014
5. BU 14/16	Tekniske budsjettjusteringer
6. BU 14/17	Justert budsjett 2014
7. BU 14/18	Tilskudd til frivillig aktivitet 2014
8. BU 14/19	Finansiering av Bjølsenbanen nærmiljøanlegg
9. BU 14/20	Voldsløkka idrettsplass - planforslag oversendt til politisk behandling
10. BU 14/21	Istandsetting og bruk av barneparkene
11. BU 14/22	Sandakerveien 16 - detaljregulering til offentlig ettersyn
12. BU 14/23	Fastleger og reservasjonsadgang
13. BU 14/24	Behandling av søknader om sykehjemsplass - Bydel Sagene og Vestre Aker
14. BU 14/25	Årsmelding helse-, sosial og eldreombudet 2013
15. BU 14/26	Familiens hus til «NYE familiens hus»
16. BU 14/27	Årsmelding for Barne- og ungdomsrådet 2013
17. BU/14/28	Søknad om fritak fra verv i Barne- og ungekomiteen. Oppnevning av nytt medlem.
18.	Spørretimen
19.	Orienteringssaker
20.	Eventuelt

1. Åpen halvtime

Marianne Tveit, bruker av Åpen barnehage, takket for at politikerne har vært lydhøre og at åpen barnehage blir videreført. Nye familiens hus bør videreføres med de ressurser som er der i dag.

Hanne Isdal, bruker av helsestasjonen, minnet om helsestasjonens betydning når det gjelder å følge med på språklig og motorisk utvikling. Det er viktig med helsesøstre med god tid og kompetanse til å avdekke mulige diagnoser tidlig. Det blir derfor feil å redusere fysioterapitilbudet.

Lone Husby, styret ved frivilligsentralen, leste opp brev fra sentralen. Hun synes det er fint at Metropolen fritidsklubb nå har kommet i gang, men reagerte på at det også i år foreslås å kutte i tilleggsbevilgning som politikerne har vedtatt å gi. Forårets kutt, som først ble meddelt sentralen i november, medførte problemer for driften. Hun ba om at årets bevilgning blir stående.

Petter Wahl Sekne, aksjonsgruppe for fysioterapi, pekte på at mange barn trenger oppfølging. Det vil kunne få katastrofale følger for enkelte barn dersom kuttene i fysioterapi gjennomføres. Kuttene ville etter hans oppfatning være et lovbrudd, og han viste til at hans egen datter har vært avhengig av hjelp for å lære å gå. Han la fram 151 underskrifter.

Sara Hemmer, frivillig i trialgruppa, mener trialtiltaket må få fortsette. Dette er et kvalitetstilbud for de som trenger det mest. Innsøkningen har vært svak i det siste, men over tid har det vært mange flere. Det bør kunne rekrutteres flere ved å gjøre tiltaket mer kjent. Med to grupper i sving er mulig med totalt 14 deltakere uten vesentlig høyere kostnader. Hun mente 1/2 million for salg av utstyr er altfor høyt. Når det gjelder stillinger, viste hun til at de ansatte på tiltaket også jobber på de andre ungdomshusene og at det ble mottatt 150 000 i statsstøtte til tiltaket i fjor. Hun ba om at man undersøker muligheten for å selge plasser til andre bydeler og kommuner. Det ville også vært fint om prosjektet ble byomfattende men da bør bydelens beboere ha fortrinnsrett. Hun ba om at gruppa får leve fram til mulighetene er utredet.

Arvid Gulberg, far til deltaker i trialgruppa, mente det blir helt feil å legge ned virksomheten, da den er viktig for den enkelte. Tiltaket har en god ramme med både gulrot og pisk og lærer ungdommen å bli selvstendig.

Tom Nitschke, bydelspoliti, slo et slag for forebyggende arbeid. Det er vanskelig å måle effekten av forebyggende arbeid, men han trodde det hadde gått vesentlig verre med mange uten disse tiltakene. Sagene har hatt et godt forebyggende ungdomsarbeid og dette gjenspeiles i lite ungdomsproblemer og kriminalitet. De som deltar på trialgruppa trenger dette tilbudet. Ungdom trenger å komme seg ut i naturen og få bruke kreftene sine. Her lærer de samarbeid og oppførsel. Han håpet utekontakter og trial ikke blir nedlagt.

Toril Knatterød, rådet for funksjonshemmede, opplyste at rådet har fått henvendelse om å bedømme planer for et nybygg i Vitaminveien. Rådet har vanskelig å gjøre dette på grunn av mangel på kompetanse. Hun ba derfor om bistand til oppgaven.

André, tidligere bruker av trialgruppa, opplyste at trialtilbudet har vært helt avgjørende for ham. Det vil være ødeleggende for mange hvis tiltaket legges ned.

Kira Wader, bruker av åpen barnehage, slo et slag for Vannvokterboligen. Dette er et unikt tilbud med mange funksjoner. Hun har deltatt i familiegruppe og hatt stort utbytte av dette. Tilbudet bør ikke være bare for de som er ressurssvake og hun la også vekt på viktigheten av grupper for innvandrere. Tverrfagligheten er vellykket i dette prosjektet.

Morten Flattum, frivillig i trialgruppa, takket politikerne for at de har blitt møtt på en fin måte og fått anledning til å arbeide for å finne alternative løsninger.

2. Godkjenning av innkalling og saksliste

Innkalling og saksliste ble enstemmig godkjent

3. Godkjenning av protokoll fra møtet 6. februar 2014

Protokollen ble enstemmig godkjent.

4. BU 14/15 Økonomioppfølging per 28. februar 2014

Bydelsdirektørens forslag til vedtak:
Økonomioppfølging per 28. februar 2014 tas til etterretning.

Arbeidsutvalgets vedtak:
Bydelsdirektørens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Bydelsutvalgets behandling:

VEDTAK (enstemmig)
Økonomioppfølging per 28. februar 2014 tas til etterretning.

5. BU 14/16 Tekniske budsjettjusteringer

Bydelsdirektørens forslag til vedtak:
Bydelsutvalget tar til etterretning tekniske budsjettjusteringer som følge av sentralt pålegg om fordeling av administrasjonskostnader, samt oppfølging av fullmakt gitt i budsjettvedtaket for 2014 om etablering av Enhet for fleksible tjenester ved overføring av ressurser fra øvrige enheter.

Arbeidsutvalgets vedtak:
Bydelsdirektørens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Bydelsutvalgets behandling:

VEDTAK (enstemmig)
Bydelsutvalget tar til etterretning tekniske budsjettjusteringer som følge av sentralt pålegg om fordeling av administrasjonskostnader, samt oppfølging av fullmakt gitt i

budsjettvedtaket for 2014 om etablering av Enhet for fleksible tjenester ved overføring av ressurser fra øvrige enheter.

6. BU 14/17 Justert budsjett 2014

Bydelsdirektørens forslag til vedtak:
Bydelsutvalget vedtar følgende endringer i budsjettet for 2014 (tall i 1 000 kr):

	Økning	Reduksjon
440 Barnevern	3 700	
501 Søknadskontor HOS	2 158	
810 Økonomisk sosialhjelp	2 500	
Dekning merforbruk	5 400	
111 Direktør med stab		400
301 HOS-sjef tjenester		250
310 Enhet for fleksible tjenester		1 000
311 Legesenter		700
321 Sosialtjenesten		1 850
401 BOU søknadskontor		250
411 Akerselva resultatenhet		1 550
429 Ungdom		2 250
431 Helsestasjonen		1 050
490 BOU-sjef resultatansvar		383
501 Søknadskontor HOS		1 710
521 Hjemmetjenesten		600
580 Eldresenter og frivillighet		900
601 KON-avdeling		800
611 Enhet for bærekraft		65
	13 758	13 758

Bydelsutvalget vedtar inndragning av de stillinger som følger av saksframstillingen.

Arbeidsutvalgets behandling:
Saken behandles direkte i bydelsutvalget.

Bydelsutvalgets behandling:

Helge Stoltenberg, Ole Jørgen Nyhagen, Hans Otto Watne, Jens Kihl, Kjell Omdal Erichsen, Eldar Aldernæs Hanson, Jørgen Foss, Sten Ånnerud, Camilla Johannessen, Siri Mittet og Stian Haraldsen hadde ordet.

Helge Stoltenberg la på vegne av AP, H, V, SV og MDG fram følgende forslag:

1. Forslaget fra direktøren om nedleggelse av ungdomstiltaket «Trial» utsettes til neste BU-møte. Bydelsdirektøren bes til da undersøke muligheten:
    - For å gjøre tiltaket byomfattende

- For å drifte tilbudet på frivilligbasis
- For å nedskalere tilbudet
- For ekstern finansiering, herunder salg av plasser til andre bydeler

Disse undersøkelsene skal legges fram for bydelsutvalget og de ansatte skal inkluderes i dette arbeidet. Hvis det ikke finnes mulighet for det overstående, vil bydelsutvalget vurdere å legge ned dette ungdomstilbudet.

2. Åpen barnehage legges ikke ned, men videreføres som et generelt tilbud til bydelens befolkning, åpent to og en halv dag per uke.

3. Det foreslåtte kuttet på enhet 411 Akerselva resultatenhet på kr 350 000 strykes og det foreslåtte kuttet på resultatenhet 429 Ungdom på kr 600 000 utsettes. Samtidig reduseres økningen av budsjettet til enhet 440 Barnevern med kr 350 00 og økningen av budsjettet til enhet 440 Barnevern med kr 600 000 utsettes.

Hans Otto Watne foreslo(FRP):

Opprettholdelse av:	
Åpen barnehage	350
Trial	600
Fysioterapi	300
Parkutvikling TA 10	65
Transport TH 1	350
Sommerkonsert TK 3	150
Sum	**1 815**

Inndekning	
Ung media	1 000
Skolefrokost	500
Egenandel trygghetsalarm	315
Sum	**1 815**

Kjell Omdal Erichsen (H) la fram følgende tilleggsforslag**:**

	Inndekninger	**Effekt 2014**
1	Reduksjon av møterunde	100 000
2	Egenandel trygghetsalarm	315 000
3	Skolefrokostprosjektet	500 000
4	Reduksjon med 1 årsverk i administrative stillinger eller i administrasjonen	300 000
5	Redusere frivillighetsmidlene, spesifikt	100 000
6	Dekning barnevernsmidler, ihht forslag	350 000
	= sum	1 665 000

	Økninger/endringer	**Effekt 2014**
1	Åpen barnehage, ihht tidligere forslag	350 000
2	Trial (finansiering ut året, i påvente av avklaring)	600 000
3	Beholde fysioterapeuthjemmel	350 000
4	Parkutvikling	65 000
5	Ansette 1 fagleder barnehage kr 600 000	300 000
	= sum	1 665 000

Eldar Aldernæs Hanson (R) foreslo:

Trialtiltaket opprettholdes ut året i Torshovdalen aktivitetshus, om nødvendig med en ansatt mindre.

Camilla Johannessen (H) la fram følgende verbalforslag:

Hjelpetiltak
Bydel Sagene har mange og dyre institusjonsplasseringer i barnevernet. Bydelsutvalget er bekymret for nedbygging av viktige forebyggende tiltak i bydelen og ber bydelsdirektøren komme tilbake med en oversikt over de ulike hjelpetiltakene bydelen har. Oversikten må inneholde en kort beskrivelse av tiltaket, antall aktive brukere og en kort vurdering av hvilket utbytte brukerne får av tiltaket. Saken skal også inneholde en vurdering av maksimal kapasitet på de ulike tiltakene innenfor dagens rammer. Bydelsutvalget ber samtidig bydelsdirektøren søke samarbeid med andre bydeler om hjelpetiltak der Bydel Sagene har ledig kapasitet.

Kjell Omdal Erichsen (H) la fram følgende verbalforslag:

Vedrørende bebudet sak om omorganisering
Bydelsdirektøren varslet i AU-møtet 10. mars at det vil komme en sak om omorganisering av bydelen. Bydelsutvalget ber om at denne saken fremmes i november 2014 slik at bydelsutvalget får anledning til å sette seg inn i saken i god tid før budsjettbehandlingen for 2015. Saken bør inneholde en konsekvensvurdering og risikovurdering av endringer som foreslås.

Eldar Aldernæs Hanson (R) la fram følgende merknad:

> Trial-tiltaket er enestående og er viktig for langt flere enn de som er direkte berørt av det. I følge bydelspolitiet Trial-tiltaket har satt Sagene på kartet i en rekke sammenhenger, de arrangerer årlig en rekke arrangementer der mennesker samles fra hele Norge og det har utviklet seg til å bli et trygt og stabilt møtepunkt for unge og voksne i bydelen.
>
> Torshovdalen Aktivitetshus er en viktig møteplass for samvær i regi av barnevernet, forskjellige barn - ungdomsgruppeaktiviteter, og arrangementer som trekker mennesker til bydelen vår og viser alt det fine den har å by på. Det kan ikke være klokt å legge ned et slikt møtepunkt og et hus som gjennom år har opparbeidet tillit og aksept som et trygt og betydningsfullt sted å være for både utsatt ungdom og voksne i bydelen.
>
> Det viser seg at brukere, berørte ansatte, fagpersoner og tillitsvalgte ikke er blitt involvert i prosessen som har ført til forslag om nedleggelse av tiltaket. Dette er uheldig og kolliderer med alle prinsipper, regler og avtaler som er mellom Oslo kommune og arbeidstakerorganisasjoner når det gjelder medbestemmelse rett og mulighet til medvirkning i saker av faglig, økonomiske og personal karakter på en arbeidsplass.

Folkevalgte har fått veldig lite tilgang til fakta og konsekvensanalyse av forslaget. Prosessen har vært preget av hastverk og vil antagelig være vanskelig å forsvare. Et vedtak i bydelsutvalget om en eventuell nedleggelse av tiltaket kan sette lokal politikeres omdømme i fare dersom ansatte eller berørte brukere av saken klager vedtaket overfor fylkesmannen.

Denne avgjørelsen bør og kan ikke bli tatt så brått at man ikke en gang er klare over hva man er i ferd med å kutte og hva dette vil bety for brukere og ikke minst for kompetansen som bydelen har brukt så mye ressurser på å bygge opp gjennom årene.

Rødt slutter seg til uttalelser som har kommet på AU møre 31 mars(se protokoll).

Tom Nitschke, *bydelspolitiet, opplyste at det er lite ungdomsproblemer i Sagene. Han tror det skyldes et godt ungdomstilbud. Trialprosjektet har opparbeidet enormt med kompetanse på belastet ungdom og denne vil forsvinne for godt dersom tiltaket legges ned. Han mente det har gått dårlig med svært få av de som har vært med. Det viktigste med prosjektet er at ungdom som er i faresonen har blitt plukket ut og fått et tilbud som lærer dem folkeskikk og samarbeide.*

David Moland-Wulff*, lærer på Bjølsen skole, mente kravene til elevene blir stadig høyere i akademisk forstand og at det derfor også trengs tilbud til de som har andre ønsker og ambisjoner. Trial er i denne sammenheng unikt når det gjelder å lære mestring og konsentrasjon og kan bidra til å åpne andre utdanningsveier for brukergruppa.*

Bjørn Eivind Winger*, tidligere bruker og ansatt på trial, hadde selv hatt stor nytte av tiltaket. Det er viktig å holde ungdommer i prosjektet lenge. Trialtiltaket er en gulrot for guttene i bydelen. Det er mange frivillige i tiltaket og de lærer ikke bare ungdommene å kjøre trial. Det dreier seg også om sosial læring.*

Votering:
Punkt 1 i forslaget fra AP, H, V, SV og MDG ble satt opp mot forslaget fra R. Forslaget fra AP, H, V, SV og MDG ble vedtatt med 13 stemmer (AP, H, V, SV og MDG) mot 2 (R, FRP) stemmer som ble avgitt for forslaget fra R.

Punkt 2 i forslaget fra AP, H, V, SV og MDG ble enstemmig vedtatt

Punkt 3 i forslaget fra AP, H, V, SV og MDG ble vedtatt med 13 stemmer (AP, H, V, SV og MDG) mot 2 (R, FRP) stemmer.

Tilleggsforslaget fra H falt med 12 stemmer (AP, V, SV, MDG, FRP, R) mot 3 stemmer (H).

Forslaget fra FRP falt med 14 stemmer (AP, H, V, SV, MDG R) mot 1 stemme.

Verbalforslaget fra H, *hjelpetiltak*, ble enstemmig vedtatt

Verbalforslaget fra H, *bebudet sak om omorganisering* falt med 11 stemmer (AP, V, SV, MDG, R) mot 4 stemmer (H, FRP)

Bydelsdirektørs forslag til budsjettjustering med de endringer som følger av voteringen, ble vedtatt med 13 stemmer (AP, H, V, SV, MDG) mot 2 stemmer (R, FRP).

VEDTAK

1. Forslaget fra direktøren om nedleggelse av ungdomstiltaket «Trial» utsettes til neste BU-møte. Bydelsdirektøren bes til da undersøke muligheten:
    - For å gjøre tiltaket byomfattende

- For å drifte tilbudet på frivilligbasis
- For å nedskalere tilbudet
- For ekstern finansiering, herunder salg av plasser til andre bydeler

Disse undersøkelsene skal legges fram for bydelsutvalget og de ansatte skal inkluderes i dette arbeidet. Hvis det ikke finnes mulighet for det overstående, vil bydelsutvalget vurdere å legge ned dette ungsomtilbudet.

2. Åpen barnehage legges ikke ned, men videreføres som et generelt tilbud til bydelens befolkning, åpent to og en halv dag per uke.

3. Det foreslåtte kuttet på enhet 411 Akerselva resultatenhet på kr 350 000 strykes og det foreslåtte kuttet på resultatenhet 429 Ungdom på kr 600 000 utsettes. Samtidig reduseres økningen av budsjettet til enhet 440 Barnevern med kr 350 00 og økningen av budsjettet til enhet 440 Barnevern med kr 600 000 utsettes.

Hjelpetiltak
Bydel Sagene har mange og dyre institusjonsplasseringer i barnevernet. Bydelsutvalget er bekymret for nedbygging av viktige forebyggende tiltak i bydelen og ber bydelsdirektøren komme tilbake med en oversikt over de ulike hjelpetiltakene bydelen har. Oversikten må inneholde en kort beskrivelse av tiltaket, antall aktive brukere og en kort vurdering av hvilket utbytte brukerne får av tiltaket. Saken skal også inneholde en vurdering av maksimal kapasitet på de ulike tiltakene innenfor dagens rammer. Bydelsutvalget ber samtidig bydelsdirektøren søke samarbeid med andre bydeler om hjelpetiltak der Bydel Sagene har ledig kapasitet.

Bydelsutvalget vedtar følgende endringer i budsjettet for 2014 (tall i 1 000 kr):

	Økning	Reduksjon
440 Barnevern	2 750	
501 Søknadskontor HOS	2 158	
810 Økonomisk sosialhjelp	2 500	
Dekning merforbruk	5 400	
111 Direktør med stab		400
301 HOS-sjef tjenester		250
310 Enhet for fleksible tjenester		1 000
311 Legesenter		700
321 Sosialtjenesten		1 850
401 BOU søknadskontor		250
411 Akerselva resultatenhet		1 200
429 Ungdom		1 650
431 Helsestasjonen		1 050
490 BOU-sjef resultatansvar		383
501 Søknadskontor HOS		1 710
521 Hjemmetjenesten		600

580 Eldresenter og frivillighet		900
601 KON-avdeling		800
611 Enhet for bærekraft		65
	12 808	12 808

Bydelsutvalget vedtar inndragning av de stillinger som følger av saksframstillingen.

7. BU 14/18 Tilskudd til frivillig aktivitet 2014

Bydelsdirektørens forslag til vedtak:
Forslagene følger rekkefølgen i vedlagte regneark, men omfatter altså kun søknader > kr 20 000

1. **Bjølsen skoles musikkorp**s gis et tilskudd på kr 18 700 til driften av korpset
2. **Sagene skoles musikkorps** gis et tilskudd på kr 19 200 til driften av korpset
3. **Lilleborg skoles musikkorps** gis et tilskudd på kr 33 600 til driften av korpset
4. **Bjølsen Strykeorkester** gis et tilskudd på kr 42 000 til driften av orkesteret
5. **Skeid** gis et tilskudd på kr 150 000 til sitt barne- og ungdomsarbeid innen idretten
6. **Sagene IF** gis et tilskudd på kr 152 500 til sitt barne- og ungdomsarbeid innen idretten
7. **Cirkus Xanti** gis et tilskudd på kr 35 000 til sitt barne- og ungeprosjekt UngCirk i Sirkuslandsbyen, Torshovparken
8. **Sagene internasjonale og flerkulturelle frivillighetssentral** (SAIFF) gis et tilskudd på kr 200 000 til sin virksomhet i bydelen
9. **Det Andre Teatret** gis et tilskudd på kr 20 000 til barn- og ungeprosjekter
10. **Sagene Janitsjarkorps** gis et tilskudd på kr 19 000 til drift av korpset og Sagene Festivitetshus
11. **Sagene-Torshov historielag** gis et tilskudd på kr 15 000 til sin drift og jubileumsbok.
12. **Sagene central /Hønse-Lovisas hus** v/ Anne Mette Hegdahl gis et tilskudd på kr 22 500 til kulturtilbudene i Sandakerveien 2
13. **Stiftelsen Drivhuset** gis et tilskudd på kr 9 000 til musikkprosjekter for barn og unge i Biermannsgården
14. **Fortidsminneforeningen Oslo/Akershus** gis et tilskudd på kr 45 000 til Publikumsrettede aktiviteter på Vøienvolden gård
15. **Christiania Damekor** gis et tilskudd på kr 9 000 til sin konsertvirksomhet
16. **Omstilling Sagene** gis et tilskudd på kr 6 000 til sitt miljøarbeid
17. **Iladalen menighet** gis et tilskudd på kr 13 500 til kulturell og sosial virksomhet i Ila
18. **Torshov menighet** gis et tilskudd på kr 13 500 til kulturell og sosial virksomhet
19. **Lilleborg menighet** gis et tilskudd på kr 13 500 til konsertrekken Musikk før natten
20. **De Norske Lenker** gis et tilskudd på kr 30 000 til sin innsats mot alkoholisme
21. **Sagene Frivilligsentral** gis et tilskudd på kr 300 000 til driften

Søknadene fra søknadene fra **Foreningen på tvers**, **Innvandrere barn og ungdom**, **Sagene somaliske foreldregruppe** og **Norges Aserbajdsjanske Ungdoms-forening** avslås, da disse vurderes som en del av SAIFF.
Søknaden fra **Karlsvogna teater, Geitmyra matkultursenter for barn** og **Kirkens Bymisjon** avslås, men administrasjonen bes vurdere om søknadene faller inn under andre tilskuddsordninger.

Helse- og sosialkomiteens vedtak[1]:
20. **De Norske Lenker** gis et tilskudd på kr 30 000 til sin innsats mot alkoholisme
21. **Sagene Frivilligsentral** gis et tilskudd på kr 300 000 til driften

Kultur- og nærmiljøkomiteens vedtak:
Bydelsdirektørens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Bydelsutvalgets behandling:
Jørgen Foss ba om å få sin habilitet vurdert da han er varamedlem i styret i Sagene skolekorps, varamedlem i menighetsrådet og styremedlem i Sagene idrettsforening.

Ole Jørgen Nyhagen er gift med leder i menighetsrådet og ba om at habiliteten vurderes

Therese Karlsen er medlem av menighetsrådet og ba om at habiliteten vurderes.

Siri Mittet er styremedlem i Omstilling Sagene og ba om at habiliteten vurderes.

Samtlige ble av bydelsutvalget vurdert som inhabile og fratrådte ved behandlingen av saken.

Vegard Andersen tiltrådte som varamedlem for Jørgen Foss og Mari Lund Arnem trådte inn som varamedlem for Ole Jørgen Nyhagen.

Helge Stoltenberg hadde ordet.

VEDTAK (enstemmig)

1. **Bjølsen skoles musikkorp**s gis et tilskudd på kr 18 700 til driften av korpset
2. **Sagene skoles musikkorps** gis et tilskudd på kr 19 200 til driften av korpset
3. **Lilleborg skoles musikkorps** gis et tilskudd på kr 33 600 til driften av korpset
4. **Bjølsen Strykeorkester** gis et tilskudd på kr 42 000 til driften av orkesteret
5. **Skeid** gis et tilskudd på kr 150 000 til sitt barne- og ungdomsarbeid innen idretten
6. **Sagene IF** gis et tilskudd på kr 152 500 til sitt barne- og ungdomsarbeid innen idretten
7. **Cirkus Xanti** gis et tilskudd på kr 35 000 til sitt barne- og ungeprosjekt UngCirk i Sirkuslandsbyen, Torshovparken
8. **Sagene internasjonale og flerkulturelle frivillighetssentral** (SAIFF) gis et tilskudd på kr 200 000 til sin virksomhet i bydelen
9. **Det Andre Teatret** gis et tilskudd på kr 20 000 til barn- og ungeprosjekter
10. **Sagene Janitsjarkorps** gis et tilskudd på kr 19 000 til drift av korpset og Sagene Festivitetshus
11. **Sagene-Torshov historielag** gis et tilskudd på kr 15 000 til sin drift og jubileumsbok.
12. **Sagene central /Hønse-Lovisas hus** v/ Anne Mette Hegdahl gis et tilskudd på kr 22 500 til kulturtilbudene i Sandakerveien 2
13. **Stiftelsen Drivhuset** gis et tilskudd på kr 9 000 til musikkprosjekter for barn og unge i Biermannsgården
14. **Fortidsminneforeningen Oslo/Akershus** gis et tilskudd på kr 45 000 til

[1] Helse- og sosialkomiteen realitetsbehandlet kun pkt. 20 og 21.

Publikumsrettede aktiviteter på Vøienvolden gård
15. **Christiania Damekor** gis et tilskudd på kr 9 000 til sin konsertvirksomhet
16. **Omstilling Sagene** gis et tilskudd på kr 6 000 til sitt miljøarbeid
17. **Iladalen menighet** gis et tilskudd på kr 13 500 til kulturell og sosial virksomhet Ila
18. **Torshov menighet** gis et tilskudd på kr 13 500 til kulturell og sosial virksomhet
19. **Lilleborg menighet** gis et tilskudd på kr 13 500 til konsertrekken Musikk før natten
20. **De Norske Lenker** gis et tilskudd på kr 30 000 til sin innsats mot alkoholisme
21. **Sagene Frivilligsentral** gis et tilskudd på kr 300 000 til driften

8. BU 14/19 Finansiering av Bjølsenbanen nærmiljøanlegg

Bydelsdirektørens forslag til vedtak:
Det avsettes kr 600 000 i bydelens budsjett for 2014 for å dekke egenandelen som kreves for flerbruksbane og lysanlegg på Bjølsenbanen.

Kultur- og nærmiljøkomiteens vedtak:
Bydelsdirektørens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Bydelsutvalgets behandling:

Jørgen Foss og Siri Mittet hadde ordet.

VEDTAK (enstemmig)
Det avsettes kr 600 000 i bydelens budsjett for 2014 for å dekke egenandelen som kreves for flerbruksbane og lysanlegg på Bjølsenbanen.

9. BU 14/20 Voldsløkka idrettsplass - planforslag oversendt til politisk behandling

Bydelsdirektørens forslag til vedtak:
Bydelsutvalget tar saken til orientering.

Kultur- og nærmiljøkomiteens vedtak:
1. Bydelsutvalget støtter det planlagte reguleringsforslaget for nordøstre del av Voldsløkka, og ser frem til at anleggene kan bli etablert.
2. Bydelsutvalget er opptatt av at fullfinansieringen av anleggene sikres og at byggeprosessen starter så raskt som mulig.
3. Bydelsutvalget er bekymret for framdriften av reguleringen av det gjenstående arealet av den opprinnelige planen for regulering av Voldsløkka. Bydelsutvalget ber om at dette reguleringsarbeidet gjennomføres parallelt med reguleringsforslagene for Uelandsgate 85 (Heidenreichtomten).
4. Bydelsutvalget understreker viktigheten av at nedre del av Voldsløkka benyttes til idretts og friluftsformål, i tråd med gjeldende planer for området.

Bydelsutvalgets behandling:

Jørgen Foss og Kjell Omdal Erichsen hadde ordet.

VEDTAK (enstemmig)

1. Bydelsutvalget støtter det planlagte reguleringsforslaget for nordøstre del av Voldsløkka, og ser frem til at anleggene kan bli etablert.
2. Bydelsutvalget er opptatt av at fullfinansieringen av anleggene sikres og at byggeprosessen starter så raskt som mulig.
3. Bydelsutvalget er bekymret for framdriften av reguleringen av det gjenstående arealet av den opprinnelige planen for regulering av Voldsløkka. Bydelsutvalget ber om at dette reguleringsarbeidet gjennomføres parallelt med reguleringsforslagene for Uelandsgate 85 (Heidenreichtomten).
4. Bydelsutvalget understreker viktigheten av at nedre del av Voldsløkka benyttes til idretts og friluftsformål, i tråd med gjeldende planer for området.

10. BU 14/21 Istandsetting og bruk av barneparkene

Bydelsdirektørens forslag til vedtak:

1. Bydelsutvalget tar statusrapporten til orientering.
2. Barneparkene utvikles i tråd med bydelsutvalgets vedtak i sak 13/56. Bydelsdirektøren kommer tilbake til bydelsutvalget hvis en slik utvikling ikke lar seg gjennomføre.

Kultur- og nærmiljøkomiteens vedtak:
Bydelsdirektørens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Bydelsutvalgets behandling:

Jørgen Foss hadde ordet.

VEDTAK (enstemmig)

1. Bydelsutvalget tar statusrapporten til orientering.
2. Barneparkene utvikles i tråd med bydelsutvalgets vedtak i sak 13/56. Bydelsdirektøren kommer tilbake til bydelsutvalget hvis en slik utvikling ikke lar seg gjennomføre.

11. BU 14/22 Sandakerveien 16 - detaljregulering til offentlig ettersyn

Bydelsdirektørens forslag til vedtak:

1. Bydelen støtter foreslått reguleringsformål bebyggelse og anlegg – boligbebyggelse.

2. Byggets høyder må reduseres til 5+1 etasjer inne på eiendommen for å sikre gode lysforhold for uteoppholdsarealer og leiligheter, både på egen og tilgrensende eiendommer. Fasaden mot Sandakerveien må få et helhetlig uttrykk, som viderefører kvalitetene til bebyggelsen i Sandakerveien 20. Bydelen ønsker høyder på 4 etasjer + skråtak eller 4+1 inntrukket etasje langs Sandakerveien.

3. Det er behov for barnehage i området, og barnehageformålet må sikres i reguleringsbestemmelsene. Barnehagen må ha minst fire avdelinger og ligge i direkte tilknytning til gode og lyse uteoppholdsarealer. Bydelen støtter PBEs forslag om å legge barnehagen i byggets nordlige del i første etasje, for å bli tilknyttet

uteoppholdsarealene på nordøstre del. Denne plasseringen skjermer også barnehagen fra støy og luftforurensning.

4. Bydelen mener anbefalingene fra støy- og luftanalyser må følges for å redusere påvirkningen støy og luftforurensning vil ha på eiendommens beboere og brukere.

5. Bydelen støtter PBEs forslag om å utvide/forbedre fortauet i Sandakerveien. Denne delen av Sandakerveien blir noe brukt til skole- og fritidsvei av elever fra Sagene skole, jfr. Barnetråkkregistrering 12. februar. Det må sikres tryggere forhold for myke trafikanter på denne strekningen.

6. Lokalet nærmest Sandakerveien, som foreslås brukt til barnehage, bør heller brukes til annen næringsvirksomhet fordi den ligger i rød støysone og er lite egnet til barnehage og bolig. Lokalet bør helst brukes til kontor eller liknende grunnet begrensede muligheter for varelevering langs veien.

   Dersom lokalet skal brukes til næring bør det tilstrebes at denne delen av bygget ikke legges på lokk hevet over bakken, slik at lokalet får inngang direkte fra gateplan. Dersom det skal anlegges leiligheter her er det imidlertid en fordel om det blir liggende på lokk for å begrense innsyn.

7. Bydelen mener det ikke bør etableres balkonger mot Sandakerveien, grunnet støy og luftforurensning. Dersom det likevel etableres balkonger her bør disse innglasses, som støyanalysen anbefaler.

8. Bydelen anser størrelsen på uteoppholdsarealene som tilfredsstillende. Det er positivt at forslagsstiller har funnet en mulighet til å binde det vestlige/sørlige og østlige/nordlige uteoppholdsarealet sammen ved å etablere en åpning i bygningsmassen. Denne åpne gjennomgangen må sikres i reguleringsbestemmelsene. Det må tilstrebes å gjøre gjennomgangen universelt utformet.

9. Dersom øverste etasje blir inntrukket er det ikke hensiktsmessig å etablere takterrasser. Da bør leilighetene i øverste etasje heller få sine terrasser på den inntrukne delen. Bydelen foreslår at resten av takflaten blir etablert med ekstensivt grønt tak, dvs. med et tynt jorddekke og sedumplanter.

   Dersom takterrassene fjernes vil også størrelsen på tekniske rom reduseres ved at man slipper å bygge heis helt opp til taket. Tekniske rom vil da enklere kunne inkluderes i bygningsmassen, slik at denne får en ryddigere utforming.

10. Den navnløse gaten på vestsiden av Sandakerveien 16 har nå et bakgatepreg som er lite heldig. Dette vil bli videreført med fremlagte reguleringsforslag. Bydelen mener det vil være en fordel å etablere en gjennomgang fra Sandakerveien til Akerselva, via planområdets sørside hvor det er lavest høydeforskjell. Dette vil bidra til å skape mere aktivitet i gaten. I tillegg bør det gjøres tiltak for å forbedre situasjonen med vegetasjon og beplantning av trær.

11. Bydelen oppfordrer til at det tas miljøhensyn gjennom valg knyttet til bygningsmaterialer, inneklima, energi og avfallshåndtering. Overvann må håndteres lokalt.

12. Det forutsettes at utvendige og innvendige oppholdsarealer blir opparbeidet i henhold til krav om tilgjengelighet og universell utforming i Plan- og bygningsloven, Teknisk forskrift og Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven.

Kultur- og nærmiljøkomiteens vedtak:

1. Bydelen støtter foreslått reguleringsformål bebyggelse og anlegg – boligbebyggelse.

2. Byggets høyder må reduseres til 5+1 etasjer inne på eiendommen for å sikre gode lysforhold for uteoppholdsarealer og leiligheter, både på egen og tilgrensende eiendommer. Fasaden mot Sandakerveien må få et helhetlig uttrykk, som viderefører kvalitetene til bebyggelsen i Sandakerveien 20. Bydelen ønsker høyder på 4 etasjer + skråtak eller 4+1 inntrukket etasje langs Sandakerveien.

3. Det er behov for barnehage i området, og barnehageformålet må sikres i reguleringsbestemmelsene. Barnehagen må ha minst fire avdelinger og ligge i direkte tilknytning til gode og lyse uteoppholdsarealer. Bydelen støtter PBEs forslag om å legge barnehagen i byggets nordlige del i første etasje, for å bli tilknyttet uteoppholdsarealene på nordøstre del. Denne plasseringen skjermer også barnehagen fra støy og luftforurensning.

4. Bydelen mener anbefalingene fra støy- og luftanalyser må følges for å redusere påvirkningen støy og luftforurensning vil ha på eiendommens beboere og brukere.

5. Bydelen støtter PBEs forslag om å utvide/forbedre fortauet i Sandakerveien. Denne delen av Sandakerveien blir noe brukt til skole- og fritidsvei av elever fra Sagene skole, jfr. Barnetråkkregistrering 12. februar. Det må sikres tryggere forhold for myke trafikanter på denne strekningen.

6. Lokalet nærmest Sandakerveien, som foreslås brukt til barnehage, bør heller brukes til annen næringsvirksomhet fordi den ligger i rød støysone og er lite egnet til barnehage og bolig. Lokalet bør helst brukes til kontor eller liknende grunnet begrensede muligheter for varelevering langs veien. Dersom lokalet skal brukes til næring bør det tilstrebes at denne delen av bygget ikke legges på lokk hevet over bakken, slik at lokalet får inngang direkte fra gateplan. Dersom det skal anlegges leiligheter her er det imidlertid en fordel om det blir liggende på lokk for å begrense innsyn.

7. Bydelen mener at eventuelle balkonger mot Sandakerveien skal innglasses.

8. Bydelen anser størrelsen på uteoppholdsarealene som tilfredsstillende. Det er positivt at forslagsstiller har funnet en mulighet til å binde det vestlige/sørlige og østlige/nordlige uteoppholdsarealet sammen ved å etablere en åpning i bygningsmassen. Denne åpne gjennomgangen må sikres i reguleringsbestemmelsene. Det må tilstrebes å gjøre gjennomgangen universelt utformet.

9. Dersom øverste etasje blir inntrukket er det ikke hensiktsmessig å etablere takterrasser. Da bør leilighetene i øverste etasje heller få sine terrasser på den inntrukne delen. Bydelen foreslår at resten av takflaten blir etablert med ekstensivt grønt tak, dvs. med et tynt jorddekke og sedumplanter. Dersom takterrassene fjernes vil også størrelsen på tekniske rom reduseres ved at man slipper å bygge heis helt opp

til taket. Tekniske rom vil da enklere kunne inkluderes i bygningsmassen, slik at denne får en ryddigere utforming.

10. Den navnløse gaten på vestsiden av Sandakerveien 16 har nå et bakgatepreg som er lite heldig. Dette vil bli videreført med fremlagte reguleringsforslag. Bydelen mener det vil være en fordel å etablere en gjennomgang fra Sandakerveien til Akerselva, via planområdets sørside hvor det er lavest høydeforskjell. Dette vil bidra til å skape mere aktivitet i gaten. I tillegg bør det gjøres tiltak for å forbedre situasjonen med vegetasjon og beplantning av trær.

11. Bydelen oppfordrer til at det tas miljøhensyn gjennom valg knyttet til bygningsmaterialer, inneklima, energi og avfallshåndtering. Overvann må håndteres lokalt.

12. Det forutsettes at utvendige og innvendige oppholdsarealer blir opparbeidet i henhold til krav om tilgjengelighet og universell utforming i Plan- og bygningsloven, Teknisk forskrift og Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven.

13. Bydelen mener at parkeringsnormen for bil og sykkel bør følges. Det er positivt om flere av plassene er tilrettelagt for el-biler.

14. Bydelen støtter PBEs forslag om at eksisterende trær forsøkes opprettholdt.

Bydelsutvalgets behandling:

Jørgen Foss, Stian Haraldsen, Hans Otto Watne og Jens Kihl hadde ordet

Stian Haraldsen (H) la fram følgende alternative forslag til punkt 2

Byggets høyder må reduseres til 6+1 etasjer inne på eiendommen for å sikre gode lysforhold for uteoppholdsarealer og leiligheter, både på egen og tilgrensende eiendommer. Fasaden mot Sandakerveien må få et helhetlig uttrykk, som viderefører kvalitetene til bebyggelsen i Sandakerveien 20. Bydelen ønsker høyder på 5 etasjer + skråtak eller 5+1 inntrukket etasje langs Sandakerveien.

Votering
Det ble votert med utgangspunkt i vedtaket fra Kultur- og nærmiljøkomiteen

Punkt 1 ble enstemmig vedtatt
Punkt 2 ble vedtatt med 12 stemmer (AP, V, SV, MDG, R, FRP) mot 3 stemmer (H) som ble avgitt for forslaget fra H.
Punktene 3-14 ble enstemmig vedtatt.

VEDTAK (enstemmig)

1. Bydelen støtter foreslått reguleringsformål bebyggelse og anlegg – boligbebyggelse.

2. Byggets høyder må reduseres til 5+1 etasjer inne på eiendommen for å sikre gode lysforhold for uteoppholdsarealer og leiligheter, både på egen og tilgrensende eiendommer. Fasaden mot Sandakerveien må få et helhetlig uttrykk, som viderefører

kvalitetene til bebyggelsen i Sandakerveien 20. Bydelen ønsker høyder på 4 etasjer + skråtak eller 4+1 inntrukket etasje langs Sandakerveien.

3. Det er behov for barnehage i området, og barnehageformålet må sikres i reguleringsbestemmelsene. Barnehagen må ha minst fire avdelinger og ligge i direkte tilknytning til gode og lyse uteoppholdsarealer. Bydelen støtter PBEs forslag om å legge barnehagen i byggets nordlige del i første etasje, for å bli tilknyttet uteoppholdsarealene på nordøstre del. Denne plasseringen skjermer også barnehagen fra støy og luftforurensning.

4. Bydelen mener anbefalingene fra støy- og luftanalyser må følges for å redusere påvirkningen støy og luftforurensning vil ha på eiendommens beboere og brukere.

5. Bydelen støtter PBEs forslag om å utvide/forbedre fortauet i Sandakerveien. Denne delen av Sandakerveien blir noe brukt til skole- og fritidsvei av elever fra Sagene skole, jfr. Barnetråkkregistrering 12. februar. Det må sikres tryggere forhold for myke trafikanter på denne strekningen.

6. Lokalet nærmest Sandakerveien, som foreslås brukt til barnehage, bør heller brukes til annen næringsvirksomhet fordi den ligger i rød støysone og er lite egnet til barnehage og bolig. Lokalet bør helst brukes til kontor eller liknende grunnet begrensede muligheter for varelevering langs veien. Dersom lokalet skal brukes til næring bør det tilstrebes at denne delen av bygget ikke legges på lokk hevet over bakken, slik at lokalet får inngang direkte fra gateplan. Dersom det skal anlegges leiligheter her er det imidlertid en fordel om det blir liggende på lokk for å begrense innsyn.

7. Bydelen mener at eventuelle balkonger mot Sandakerveien skal innglasses.

8. Bydelen anser størrelsen på uteoppholdsarealene som tilfredsstillende. Det er positivt at forslagsstiller har funnet en mulighet til å binde det vestlige/sørlige og østlige/nordlige uteoppholdsarealet sammen ved å etablere en åpning i bygningsmassen. Denne åpne gjennomgangen må sikres i reguleringsbestemmelsene. Det må tilstrebes å gjøre gjennomgangen universelt utformet.

9. Dersom øverste etasje blir inntrukket er det ikke hensiktsmessig å etablere takterrasser. Da bør leilighetene i øverste etasje heller få sine terrasser på den inntrukne delen. Bydelen foreslår at resten av takflaten blir etablert med ekstensivt grønt tak, dvs. med et tynt jorddekke og sedumplanter. Dersom takterrassene fjernes vil også størrelsen på tekniske rom reduseres ved at man slipper å bygge heis helt opp til taket. Tekniske rom vil da enklere kunne inkluderes i bygningsmassen, slik at denne får en ryddigere utforming.

10. Den navnløse gaten på vestsiden av Sandakerveien 16 har nå et bakgatepreg som er lite heldig. Dette vil bli videreført med fremlagte reguleringsforslag. Bydelen mener det vil være en fordel å etablere en gjennomgang fra Sandakerveien til Akerselva, via planområdets sørside hvor det er lavest høydeforskjell. Dette vil bidra til å skape mere aktivitet i gaten. I tillegg bør det gjøres tiltak for å forbedre situasjonen med vegetasjon og beplantning av trær.

11. Bydelen oppfordrer til at det tas miljøhensyn gjennom valg knyttet til bygningsmaterialer, inneklima, energi og avfallshåndtering. Overvann må håndteres lokalt.

12. Det forutsettes at utvendige og innvendige oppholdsarealer blir opparbeidet i henhold til krav om tilgjengelighet og universell utforming i Plan- og bygningsloven, Teknisk forskrift og Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven.

13. Bydelen mener at parkeringsnormen for bil og sykkel bør følges. Det er positivt om flere av plassene er tilrettelagt for el-biler.

14. Bydelen støtter PBEs forslag om at eksisterende trær forsøkes opprettholdt.

12. BU 14/23 Fastleger og reservasjonsadgang

Bydelsdirektørens forslag til vedtak:

1. Bydelsutvalget tar saken til orientering.
2. Det foreligger ikke lokale forhold i Bydel Sagene som tilsier behov for et særlig høringssvar i denne saken.

Helse- og sosialkomiteen vedtak:

1. Bydelsutvalget tar saken til orientering.
2. Det foreligger ikke lokale forhold i Bydel Sagene som tilsier behov for et særlig høringssvar i denne saken.
3. Bydelsutvalget anbefaler at det ikke innføres en ordning hvor fastleger gis mulighet til å reservere seg fra å henvise til abort, uavhengig av om forvaltningen av ordningen ligger til kommunale eller nasjonale myndigheter.

Barne- og ungekomiteens vedtak:

1. Bydelsutvalget tar saken til orientering.
2. Bydelsutvalget i bydel Sagene anbefaler at regjeringen forkaster forslaget om reservasjonsordning for fastleger.
3. Om reservasjonsrett skal innføres må det være kommunene som skal kunne bestemme hvor vidt fastleger skal kunne få reservasjonsrett.
4. Bydelsutvalget ber bydelsdirektøren om å sende høringsuttalelsen til helse- og omsorgsdepartementet, samt at det sendes Bystyret til orientering.

Bydelsutvalgets behandling:

Helge Stoltenberg, Aud Krook og Stian Haraldsen hadde ordet

Stian Haraldsen (H) foreslo som alternativ formulering til punkt 2 og 3 i vedtaket fra Barne- og ungekomiteen:

1. Bydel Sagene anbefaler ikke at det innføres en ordning hvor fastleger gis mulighet til å reservere seg fra å henvise til abort, uavhengig av om forvaltningen av ordningen ligger til kommunale eller nasjonale myndigheter.
2. Bydel Sagene mener spørsmålet om hvilke rettigheter pasienter og helsepersonell skal ha, bør være et spørsmål for de nasjonale myndigheter.

Votering
Punkt 1 i bydelsdirektørs forslag ble enstemmig vedtatt
Punkt 2 i bydelsdirektørs forslag falt med 12 stemmer (AP, H, SV, MDG, R) mot 3 stemmer (V FRP)
Forslaget fra Stian Haraldsen til punkt 2 og 3 falt med 9 stemmer (AP, SV, MDG, FRP) mot 6 stemmer (V, H, R)
Punkt 2 og 3 i forslaget fra Barne- og ungekomiteen ble vedtatt med 8 stemmer (AP, SV, MDG) mot 7 stemmer (H, V, R, FRP).
Punkt 4 i forslaget fra Barne- og ungekomiteen ble vedtatt med 14 stemmer (AP, H, V,SV, R, MDG) mot 1 stemme (FRP).

VEDTAK
1. Bydelsutvalget tar saken til orientering.
2. Bydelsutvalget i Bydel Sagene anbefaler at regjeringen forkaster forslaget om reservasjonsordning for fastleger.
3. Om reservasjonsrett skal innføres, må det være kommunene som skal kunne bestemme hvorvidt fastleger skal kunne få reservasjonsrett.
4. Bydelsutvalget ber bydelsdirektøren om å sende høringsuttalelsen til helse- og omsorgsdepartementet, samt at det sendes Bystyret til orientering.

13. BU 14/24 Behandling av søknader om sykehjemsplass - Bydel Sagene og Vestre Aker

Bydelsdirektørens forslag til vedtak:
Rapport 1/2014 – Behandling av søknader om sykehjemsplass i Bydel Sagene og Vestre Aker tas til etterretning.

Helse- og sosialkomiteen vedtak:
Bydelsdirektørens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Bydelsutvalgets behandling:

Aud Krook, Helge Stoltenberg, Stian Haraldsen, Kjell Omdal Erichsen, Hans Otto Watne, Per Overrein og Sten Ånnerud hadde ordet.

Aud Krook (V) foreslo følgende tillegg til bydelsdirektørs forslag:

1. Bydelsutvalget ber direktøren komme tilbake med en vurdering av tiltak for å redusere saksbehandlingstiden ved søknad om langtidsplass.
2. Bydelsutvalget mener at utredning i så stor grad som mulig foretas i hjemmet. Unødvendig forflytning av demente personer må unngås.

Votering
Aud Krooks tilleggsforslag falt med 10 stemmer (AP, SV, MDG, R, FRP) mot 5 stemmer (H, V).

VEDTAK
Rapport 1/2014 – Behandling av søknader om sykehjemsplass i Bydel Sagene og Vestre Aker tas til etterretning.

14. BU 14/25 Årsmelding helse-, sosial og eldreombudet 2013

Bydelsdirektørens forslag til vedtak:
Årsmelding 2013 fra Helse-, sosial- og eldreombudet tas til orientering.

Helse- og sosialkomiteen vedtak:
Bydelsdirektørens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Bydelsutvalgets behandling:

VEDTAK (enstemmig)
Årsmelding 2013 fra Helse-, sosial- og eldreombudet tas til orientering.

15. BU 14/26 Familiens hus til «NYE familiens hus»

Bydelsdirektørens forslag til vedtak:
1. «NYE familien hus» opprettes i tråd med forslaget.
2. Det opprettes en enhetsleder i tilknytning til tiltaket i tråd med forslaget.
3. Det opprettes 3 fagkonsulent/familieveilederstilliger i tråd med forslaget.
4. En faglederstilling/koordinator stilling inndras i tråd med forslaget
5. En pedagogisk lederstilling inndras i tråd med forslaget.

Arbeidsutvalgets vedtak:
1. «NYE familien hus» opprettes i tråd med forslaget.
2. Det opprettes en enhetsleder i tilknytning til tiltaket i tråd med forslaget.
3. Det opprettes 3 fagkonsulent/familieveilederstilliger i tråd med forslaget.
4. En faglederstilling/koordinator stilling inndras i tråd med forslaget
5. En pedagogisk lederstilling inndras i tråd med forslaget

1. Åpen barnehage videreføres som et generelt tilbud til bydelens befolkning.
2. De stillingene som i dag er knyttet til Åpen barnehage opprettholdes.
3. «Nye familiens hus» opprettes.
4. Arbeidsutvalget ber administrasjonen om å legge fram en bemanningsplan for «Nye familiens hus» i overensstemmelse med punkt 1. og 2. i forslaget.

Bydelsutvalgets behandling:

Ole Jørgen Nyhagen, Kjell Omdal Erichsen og Hans Otto Watne hadde ordet

Stoltenberg foreslo etter konferanse mellom partiene:
Nye familiens hus opprettes i tråd med budsjettvedtak i sak BU 14/17 og i tråd med forslag fra bydelsdirektør.

VEDTAK (enstemmig)
Nye familiens hus opprettes i tråd med budsjettvedtak i sak BU 14/17 og i tråd med forslag fra bydelsdirektør.

16. BU 14/27 Årsmelding for Barne- og ungdomsrådet 2013

Bydelsdirektørens forslag til vedtak:
Årsmelding for Barne- og ungdomsrådet 2013 tas til orientering.

Barne- og ungekomiteens vedtak:
Bydelsdirektørens forslag ble enstemmig vedtatt.

Bydelsutvalgets behandling:
Therese Karlsen hadde ordet.

VEDTAK (enstemmig)
Årsmelding for Barne- og ungdomsrådet 2013 tas til orientering.

17. BU 14/28 Søknad om fritak fra verv i Barne- og ungekomiteen. Oppnevning av nytt medlem.

Bydelsdirektørens forslag til vedtak:
1. Gisle Bruknapp (V) fritas fra sitt verv som medlem i Barne- og ungekomiteen for resten av valgperioden.
2. (Under forutsetning av at pkt. 1 vedtas) …… (V) oppnevnes som nytt medlem i Barne- og ungekomiteen.

Arbeidsutvalgets vedtak:
1. Gisle Bruknapp (V) fritas fra sitt verv som medlem i Barne- og ungekomiteen for resten av valgperioden.
2. Alva Eide (V) oppnevnes som nytt medlem i Barne- og ungekomiteen.

Nytt varamedlem oppnevnes direkte i bydelsutvalget.

Bydelsutvalgets behandling:

Sten Ånnerud hadde ordet.

VEDTAK (enstemmig)
1. Gisle Bruknapp (V) fritas fra sitt verv som medlem i Barne- og ungekomiteen for resten av valgperioden.
2. Alva Eide (V) oppnevnes som nytt medlem i Barne- og ungekomiteen.
3. Som nytt varamedlem oppnevnes Thomas Vendelborg (V).

18. Spørretimen
Det var ingen spørsmål til spørretimen.

19. Orienteringssaker
Bydelsdirektør orienterte om:

a) Forslag til strategisk plan planlegges presentert for BU i juni. Det vil bli orientert om arbeidet på et eget informasjonsmøte for bydelsutvalget 28. april kl 18.

b) «Dypdykk 2015» er et prosjekt som har som mål å finne tiltak som skal bringe bydelen i budsjettbalanse i løpet av 2015. Det er planlagt å ha et materiale klart like over sommeren**.**
c) Arbeid med organisasjonsgjennomgang er planlagt igangsatt etter sommerferien**.**

20. Eventuelt

Hans Otto Watne pekte på at motortiltaket trial av enkelte feilaktig er benevnt trail.

Helge Stoltenberg	Atle Hillestad
leder	møtesekretær

Saksframlegg

Dato: 24.04.2014

Saksmappe: 2013/189
Saksbehandler: Atle Hillestad, tlf. 23 47 40 06
Arkivkode: 121.0

Saksgang

Utvalg	Møtedato
Medbestemmelsesutvalget	06.05.2014
Barne- og ungekomiteen	06.05.2014
Helse- og sosialkomiteen	08.05.2014
Kultur- og nærmiljøkomiteen	07.05.2014
Arbeidsutvalget	12.05.2014
Bydelsutvalget	15.05.2014

Økonomioppfølging per 31. mars 2014

1. REGNSKAPSAVVIK OG ÅRSPROGNOSE PER 31.03.14

Regnskapet per 31. mars viser et mindreforbruk i forhold til budsjettet på 1 million kroner og et prognostisert merforbruk på 12 millioner på årsbasis etter at merforbruket på 13,8 millioner fra 2013 er dekket inn. Tallene er sammenliknet med justert budsjett vedtatt i bydelsutvalget 3. april. Prognosen forrige måned viste 24,5 millioner i merforbruk. Forbedringen skyldes følgelig i all hovedsak de budsjettjusteringer bydelsutvalget vedtok.

REGNSKAP OG PROGNOSER PR. ENHET

Tabell 1: Regnskap, avvik og prognose pr. 31.03.14 pr enhet. Hele tusen kroner

Enhet	Enhet (T)	Beløp	Justert budsjett	Diff	Prognose
111	Direktør med stab	1 320	1 222	-98	0
202	HR- Personal- og administrasjonsservice	7 274	6 009	-1 265	0
701	ØS-felles	2 367	2 067	-300	0
711	Økonomi diverse	-1 055	4 158	5 213	0
Sum administrasjon og fellesutgifter		9 905	13 455	3 550	0
401	BOU søknadskontor	9 582	10 067	485	0
411	Akerselva resultatenhet	11 319	10 715	-604	-500
412	Bjølsen resultatenhet	10 268	10 709	441	500
413	Sagene resultatenhet	11 221	10 877	-343	500
414	Torshov resultatenhet	13 256	13 401	145	0
415	Margarinfabrikken resultatenhet	21 393	21 293	-100	-500
429	Ungdom	4 818	5 070	252	0
431	Helsestasjonen	4 702	4 999	297	0
440	Barnevern	30 392	28 479	-1 913	-7 000
490	BOUsjef resultatansvar	16 181	15 855	-326	0

Sum barn og unge		133 131	131 465	-1 666	-7 000
301	HOS-sjef tjenester	133	812	679	0
302	Resultatenhet leger/fysio mv	913	1 011	98	0
310	Enhet for fleksible tjenester	2 652	2 690	38	0
321	Sosialtjenesten	14 853	14 138	-715	0
324	Utviklingssenteret	14 025	14 371	346	0
501	Søknadskontor HOS eldre og funk.h	56 363	56 346	-17	-3 000
513	Møllehjulet bosenter	7 270	6 692	-579	0
521	Hjemmetjenesten	20 421	20 445	24	0
523	Enhet for tilrettelagte tjenester	17 140	17 482	342	500
580	Eldresenter og frivillighet	1 200	1 123	-78	
810	Økonomisk sosialhjelp	20 845	19 699	-1 145	-2 500
Sum helse og sosial		155 815	154 809	-1 006	-5 000
601	KON-avdeling	1 011	1 574	562	0
611	Enhet for bærekraft	1 286	1 534	248	0
Sum kultur og nærmiljø		2 297	3 107	810	0
311	Legesenter	1 828	1 416	-412	0
Sum legesenter		1 828	1 416	-412	0
		302 977	304 253	1 276	-12 000

Merknader

Barnevern
Prognosen på 7 millioner i merforbruk er satt ut fra den forutsetning at antall plasseringer og kostnader ved institusjoner og fosterhjem vil holde seg på samme nivå ut året som de to første måneder.

Søknadskontor HOS
Det antatte merforbruket på 3 millioner skyldes i det vesentlige høyere antall sykehjemsplasser enn opprinnelig budsjettert.

810, økonomisk sosialhjelp
Det er satt en årsprognose på 2,5 millioner i merforbruk på årsbasis. Prognosen er svært usikker så tidlig i året men basert på at antall sosialklienter økte mot slutten av 2013 og at dette er en utvikling som har fortsatt inn i 2014.

Tabell 2: Regnskap, avvik og prognose pr. 31.03.14 per kostra og funksjonsområde. Hele tusen kroner

Funksjon	Funksjon (T)	Beløp	Justert budsjett	Avvik	Prognose
100	Politisk styring	1 069	118	-951	
110	Kontroll og revisjon	0	88	88	
120	Administrasjon	150	508	357	
130	Administrasjonslokaler	726	44	-681	

180	Diverse fellesutgifter	0	2 321	2 321	
233	Forebyggende arbeid, helse og sosial	371	530	160	
241	Diagnose, behandling, rehabilitering	4 437	4 159	-278	
242	Råd, veiledning og sosial forebyggende arbeid	12 742	11 541	-1 201	
243	Tilbud til personer med rusproblemer	1 938	2 786	848	
265	Kommunalt disponerte boliger	63	717	653	
273	Kommunale sysselsettingstiltak	1 722	2 671	949	
275	Introduksjonsordningen	3 003	2 079	-923	
283	Bistand til etablering og opprettholdelse av egen	1 140	1 243	103	
285	Tjenester utenfor ordinært kommunalt ansvarsområde	0	0	0	
301	Plansaksbehandling	545	504	-41	
335	Rekreasjon i tettsted	314	801	486	
385	Andre kulturaktiviteter	1 156	1 429	273	
386	Kommunale kultur- og idrettsbygg	1 171	924	-247	
Sum funksjonsområde 1, helse sosial og nærmilø		30 547	32 464	1 917	0
201	Førskole	72 322	72 293	-29	
211	Styrket tilbud til førskolebarn	4 454	4 587	134	
221	Førskolelokaler	14 054	15 031	977	
Sum funksjonsområde 2 a,barnehager		90 830	91 911	1 081	0
231	Aktivitetstilbud barn og unge	4 178	4 558	381	
232	Forebygging, helsestasjons- og skolehelsetjeneste	4 636	4 944	308	
244	Barneverntjeneste	7 521	7 484	-37	
251	Barneverntiltak i familien	2 976	2 958	-18	
252	Barneverntiltak utenfor familien	20 442	18 485	-1 957	-7 000
Sum funksjonsområde 2 b, oppvekst		39 752	38 429	-1 322	-7 000
234	Aktivisering eldre og funksjonshemmede	6 688	6 344	-344	
253	Bist, pleie, oms, i inst for eldre og funksjonshem	47 632	48 740	1 108	-3 000
254	Bistand, pleie, omsorg til hjemmeboende	54 194	53 141	-1 053	500
261	Institusjonslokaler	1 129	1 190	61	
733	Transport (ordninger) for funksjonshemmede	2 585	2 903	318	
Sum funksjonsområde 3, pleie og omsorg		112 228	112 317	89	-2 500
276	Kvalifiseringsprogrammet	8 765	9 207	442	
281	Økonomisk sosialhjelp	20 855	19 924	-930	-2 500
Sum funksjonsområde 4, økonomisk sosialhjelp og kvalifiseringsprogram		29 620	29 132	-488	-2 500
		302 977	304 253	1 276	-12 000

2. TJENESTEOMRÅDER MED SÆRSKILT OPPFØLGING

2.1. Sykehjemsplasser

Figur 1 : Nedtrapping av sykehjemsplasser kjøpt fra sykehjemsetaten

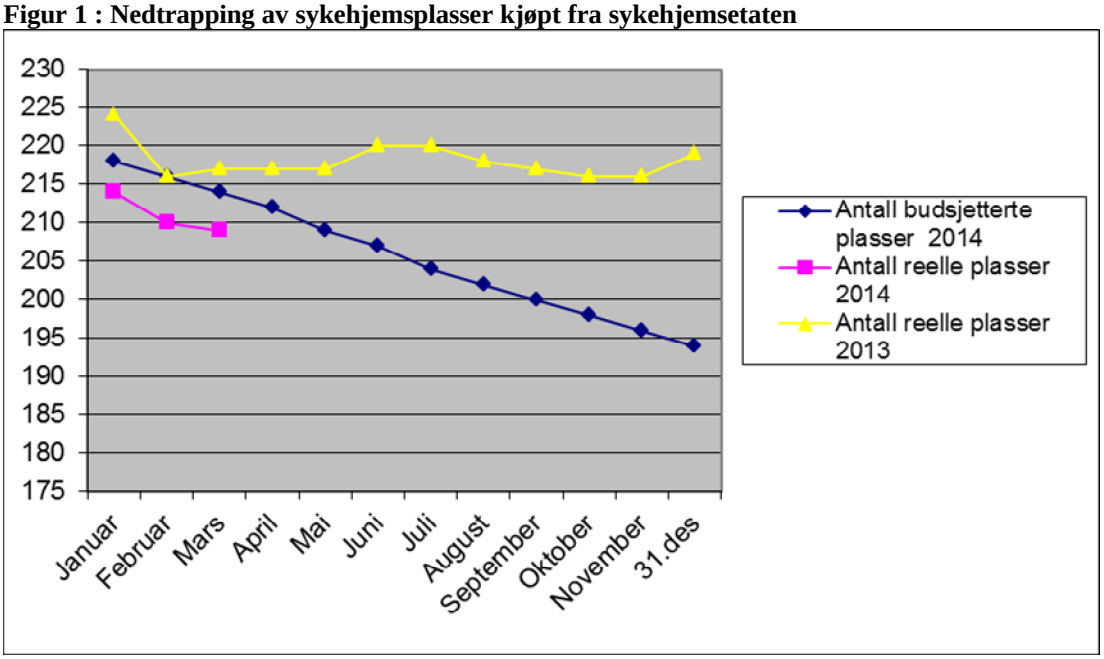

Antall budsjetterte plasser er korrigert slik at det tas utgangspunkt i faktisk antall plasser ved årsskiftet. Nedtrappingsplanen avviker følgelig fra forutsetningen i budsjettforslaget. Grafen viser at antall plasser må reduseres med 24 fra reelt nivå pr 1.1. 2014 for at budsjettet for sykehjemsplasser skal holde. I prognosen er det lagt til grunn en jevn reduksjon gjennom året på 14 plasser.

2.2 Hjembasert omsorg

Tabell 3: Antall brukere pr. måned

Dato	Budsjettert antall brukere med hjemmesykepleie	Reelt antall brukere med hjemmesykepleie	Avvik	Budsjettert antall brukere med praktisk bistand	Reelt antall brukere med praktisk bistand	Avvik
15.jan	**437**	441	4	**502**	445	-57
15.feb	**436**	422	-14	**500**	424	-76
15.mar	**435**	415	-20	**497**	420	-77
15.apr	**434**			**495**		
15.mai	**432**			**492**		
16.jun	**431**			**490**		
15.jul	**430**			**487**		
15.aug	**429**			**485**		
15.sep	**428**			**482**		
15.okt	**427**			**480**		
15.nov	**426**			**477**		
15.des	**425**			**475**		

Antall brukere med praktisk bistand og (hjemmesykepleie) fra private leverandører:

Jan	131 (19)	April		Juli		Okt	
Feb	126 (17)	Mai		Aug		Nov	
Mars	128 (16)	Juni		Sep			

Tabell 4: Vedtakstimer pr. måned for Enhet for hjemmetjenester.
Hjemmesykepleie

Dato	Budsjetterte vedtakstimer	Innvilgede vedtakstimer	Avvik	Budsjetterte utførte timer	Reelt utførte timer	Avvik	Reelt utførte timer i % av Innvilgede vedtakstimer
15.01	6768	6485	283	5076	4942	134	76
15.02	6768	5799	969	5076	4717	359	81
15.03	6768	6359	409	5076	5075	1	80

Gjennomsnittlig innvilgede vedtakstimer pr. bruker pr. måned, hittil i år: 14,6

Tabell 5: Vedtakstimer pr. måned for Enhet for hjemmetjenester.
Praktisk bistand

Dato	Budsjetterte vedtakstimer	Innvilgede vedtakstimer	Avvik	Budsjetterte utførte timer	Reelt utførte timer	Avvik	Reelt utførte timer i % av innvilgede vedtakstimer
15.01	3181	2412	769	2482	1788	694	74
15.02	3181	2177	1004	2482	1638	844	75
15.03	3181	2267	914	2482	1657	825	73

Gjennomsnittlig innvilgede vedtakstimer pr. bruker pr. måned, hittil i år: 5,3

2.3 Barnevernet

Tabell 6: barnevernet

Tiltak **Barnevern**	**Årsbudsjett i 1000 kroner**	**Antall klienter i mars**	**Prognose 2014 i 1000 kroner**
Institusjons plasser, ***kommunale***	14 815	10	24 803
Institusjons plasser, ***Private***	21 812	13	20 613
Fosterhjem	30 200	82	31 700
Enslige mindreårige asylsøkere		17	
Annet	44 535		41 271
Sum	**111 362**		**118 387**

Merknad
Av barn og unge som er plassert i fosterhjem er 17 over 18 år mens 13 av ungdommene som er i tiltak for enslige mindreårige asylsøkere er over 18 år.

Figur 2, plasseringer i barneverninstitusjoner

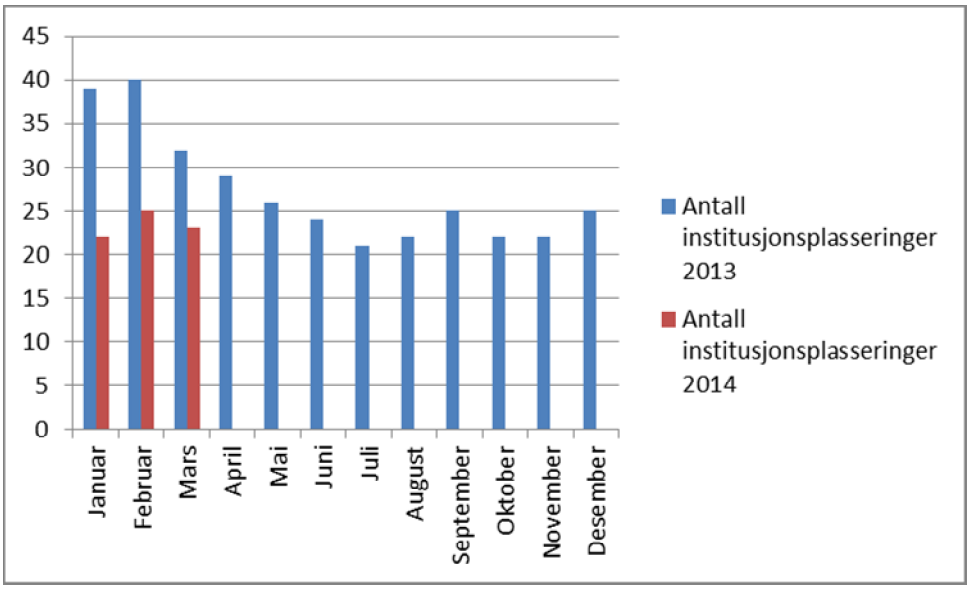

3.5 Økonomisk sosialhjelp

Tabell 10 Brutto utgifter økonomisk sosialhjelp. Hele tusen kroner

Måned	Antall klienter pr. mnd (budsjett)	Antall klienter med utbetaling pr. mnd	Justert brutto budsjett	Brutto utbetalt	Akkumulert brutto avvik i hele tusen kr. hittil i år	Justert netto budsjett	Netto regnskapsført	Netto avvik i hele tusen kr. hittil i år
Jan*	680	720	6 887	8 008	-1 121	6 346	7 361	-1 015
Feb*	680	766	6 887	7 162	-1 395	6 346	6 792	-1 462
Mars*	680	787	7 108	7 520	-1 320	6 566	6 692	-1 145

Figur 3 Antall klienter økonomisk sosialhjelp

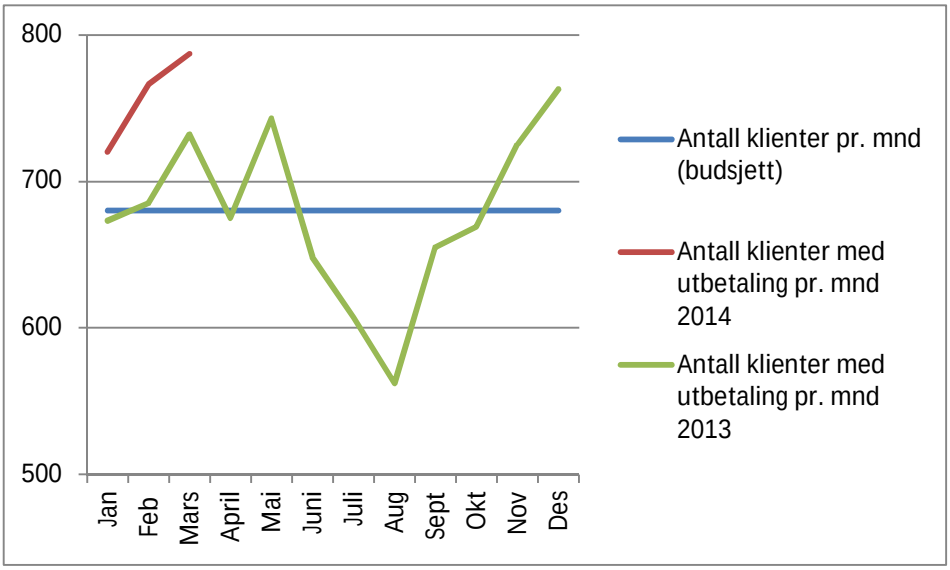

Forslag til vedtak:
Økonomioppfølging per 31. mars 2014 tas til etterretning.

BYDEL SAGENE

Marius Trana
bydelsdirektør

Godkjent og ekspedert elektronisk uten underskrift

Oslo kommune
Bydel Sagene

Saksframlegg

Dato: 25.04.2014

Saksmappe: 2014/189
Saksbehandler: Atle Hillestad, tlf. 23 47 40 06
Arkivkode: 101.2

Saksgang

Utvalg	Møtedato
Barne- og ungekomiteen	06.05.2014
Helse- og sosialkomiteen	08.05.2014
Kultur- og nærmiljøkomiteen	07.05.2014
Arbeidsutvalget	12.05.2014
Bydelsutvalget	15.05.2014

Kvartalsrapport per 31. mars 2014

Vedlagt er kvartalsrapport for 1. kvartal 2014 utarbeidet etter kommunens obligatoriske mal.

Forslag til vedtak:
Kvartalsrapport for 1. kvartal 2014 tas til etterretning.

BYDEL SAGENE

Marius Trana
bydelsdirektør

Godkjent og ekspedert elektronisk uten underskrift

Trykte vedlegg:
Kvartalsrapport for 1. kvartal 2014.

Oslo kommune
Bydel Sagene

Oslo kommune
Byrådsavdeling for eldre og sosiale tjenester
Olav V's gt. 4

Dato : 25.04.2014

Deres ref: Vår ref (saksnr): Saksbeh: Erling Baardsen, 23 47 40 46 Arkivkode: 101.2
erling.baardsen@bsa.oslo.kommune.no

BYDELSRAPPORTERING PR. 1. KVARTAL 2014

Vedlagt er bydelsrapportering pr. 1. kvartal fra Bydel Sagene.

Med vennlig hilsen

Marius Trana
bydelsdirektør

Oslo kommune
Bydel Sagene

Kvartalsmelding
1. kvartal 2014

1. Kort konklusjon/oppsummering av virksomhetens økonomiske situasjon

Regnskapet i Agresso viser pr 31.03.2014 et samlet mindreforbruk i forhold til periodens budsjett på 1,1 millioner kroner.

Prognose for resultat 2014 er merforbruk på 12 millioner kroner etter inndekning av merforbruk på 14 millioner kroner fra 2013 hvorav 6 millioner overføres som øremerkede midler.

På grunn av det regnskapsmessige merforbruket i 2013, vedtok bydelsutvalget i møte 3. april innsparinger på til sammen 12 millioner kroner. I den foreliggende prognosen er det tatt hensyn til disse innsparingene.

2. Avvik mellom budsjett hittil i år og regnskap hittil i år for netto driftsutgifter.

Tabell 1: bokførte og reelle avvik 1. tertial per funksjonsområde,
hele mill kr (+ = ramme, - = forbruk) Tall i mill. kr.

Tabell 1

Funk.-område	Netto budsjett 1. kvartal	Bokført forbruk 1. kvartal	Avvik (- = merforb)
FO-1	32	30	2
FO-2A	92	91	1
FO-2B	38	40	-2
FO-3	113	112	1
Sum drift	*275*	*273*	*2*
FO-4	29	30	-1
Total	***304***	***303***	***1***

De regnskapsmessige avvikene per funksjonsområde er beskjedne.

3. Avvik mellom justert budsjett og opprinnelig budsjett
Årsbudsjett inkludert mer/mindreforbruk avviker fra opprinnelig budsjett. Avvikene skyldes i hovedsak følgende:

- Avsetning til dekning av merforbruk fra 2013 er økt med 6 millioner kroner.
- 6 millioner i overføring av øremerkede midler fra 2013.

4. Avvik mellom regulert årsbudsjett og regnskapsprognose for året.

Tabell 2: Mill kr.

Funk.-område	Brutto års-budsjett	Netto års budsjett	Prognose årsforbruk	Prognose avvik
FO-1	164	108	108	0
FO-2A	426	365	365	0
FO-2B	153	148	155	-7
FO-3	474	407	410	-3
Sum drift	*1 217*	*1028*	*1 038*	*-10*
FO4 Øk.sos.	118	110	112	-2
Total	***1 335***	***1 138***	***1 150***	***-12***

Årsakene til avvikene ligger hovedsakelig i følgende forhold:

FO2B
Det prognostiserte merforbruket skyldes institusjonsplasseringer og flere og mer kostbare fosterhjemsplasseringer. Prognosen er usikker.

FO3
Merforbruket skyldes i hovedsak høyere antall sykehjemsplasser enn budsjettert.

FO4
Merforbruket skyldes høyere antall sosialhjelpsklienter enn budsjettert.

4. Korrektive tiltak ved negativt avvik
Bydelens regnskap for 2013 viste merforbruk på 13,8 millioner som skal dekkes i 2014. Bydelsutvalget vedtok derfor i april reduksjoner i det vedtatte budsjettet på ca 12 millioner kroner.

På bakgrunn av den foreliggende prognosen, og økonomiplanen som legger til grunn nye og til dels omfattende kutt de nærmeste årene, arbeider bydelsdirektør med ytterligere forslag til innsparing og effektivisering.

Tilbake til innholdsfortegnelse

BYDEL SAGENE OKS044

Kapittel	Kapittel(T)	Budsjett hittil i år (1000)	Regnskap hittil i år (1000)	Årsbudsjett - Opprinnelig (1000)	Årsbudsjett - Regulert (1000)	Årsbud - inkl. mer-/mindreforbruk (1000)	Årsprognose	Avvik årsprognose (1000)
0	0 Lønn og sosiale utgifter	181 542	192 178	701 900	700 107	700 107	712 106 880	-12 000
1	1 Kjøp av varer og tj. som inngår i egenprod	71 829	72 459	294 693	295 321	287 304	287 303 998	0
3	3 Kjøp av tj. som erstatter egenprod	60 840	60 033	245 245	245 095	245 095	245 095 134	0
4	4 Overføringsutgifter	24 180	31 931	89 873	92 373	92 373	92 373 000	0
5	5 Finansutgifter og finanstransaksjoner	0	518	0	0	0	0	0
U	UTGIFT	338 390	357 118	1 331 711	1 332 896	1 324 879	1 336 879 012	-12 000
6	6 Salgsinntekter	-22 291	-25 379	-96 684	-96 684	-96 684	-96 683 899	0
7	7 Refusjoner	-10 422	-24 611	-73 572	-73 672	-73 672	-73 672 190	0
8	8 Overføringsinntekter	-1 499	-3 717	-23 615	-24 615	-24 615	-24 614 902	0
9	9 Finansinntekter og finanstransaksjoner	0	-244	0	0	0	0	0
I	INNTEKT	-34 212	-53 952	-193 871	-194 971	-194 971	-194 970 991	0
3	003 Bydel Sagene (3) (B)	304 178	303 167	1 137 840	1 137 925	1 129 908	1 141 908 022	-12 000
7	7 Refusjoner	0	0	0	0	0	0	0
I	INNTEKT	0	0	0	0	0	0	0
271	271 Byomfattende barnehageoppgaver (KOU)	0	0	0	0	0	0	0
		304 178	303 167	1 137 840	1 137 925	1 129 908	1 141 908 022	-12 000

BYDEL SAGENE OKS045

Kapittel	Kapittel(T)	Årsbudsjett - Opprinnelig (1000)	Årsbudsjett - Regulert (1000)	Inkl. særskilte overf. (1000)	Regnskap hittil (1000)	Årsprognose (1000)	Avvik årsprognose (1000)
20033007	Jobbsjanse	0	0	226	1 384	226	0
20033010	Fattigdomsbekjemp. Drøbakgt. bomiljø	596	596	596	316	596	0
20033012	Kvalifiseringsprogram VST 89-2007	32 566	32 566	32 566	9 188	32 566	0
20033018	Yrkesrettete Norskopplæringstiltak - kvalifisering	2 125	2 125	2 353	839	2 353	0
20033019	Dagaktivitetstilbud til demente	0	0	833	0	833	0
20034010	Styrke bemanning i barnehage	633	250	250	0	250	0
20034012	Norskkurs for ansatte i BHG	0	0	0	7	0	0
20034013	Sene lørdagskvelder	0	85	85	-10	85	0
20034015	Idrett og Utfordring	40	40	40	0	40	0
20034020	SALTO krimforebygg.	0	0	0	12	0	0
20034026	Skolefrokost - pilot	500	500	500	0	500	0
20034027	Kveddstilbud for ungdom-Frivillighetssentralen	200	200	200	0	200	0
20034028	Sommertilbud for barn og unge	100	100	100	0	100	0
20034029	Svømmeundervisning	150	0	0	0	0	0
20034030	Sportsutstyr for barn og unge-frivillighetssentralen	50	50	50	0	50	0
20034716	FFU 2009	941	941	941	325	941	0
20036001	Elvelangs - Kunst- og kulturtiltak	300	300	300	-43	300	0
20036002	Internasjonale midler- Prosjektledelse	0	0	0	2	0	0
20036012	SaLTo indre øst/sentrums internasjonal satsing	0	0	150	0	150	0
30033001	Øremerket rest	813	813	813	91	813	0
30033004	Midl. sysselsetting m/egeandel	601	601	601	19	601	0
30033007	Aldring og helse	0	0	0	0	0	0
30033008	Friskliv v/Louisenberg s.hus	0	0	0	34	0	0
30033010	Konventerte bruker på AAP lønn/overtid	0	0	400	24	400	0
30033011	Samhandlingsmodeller på Rusfeltet	0	0	2 000	320	2 000	0
30033012	Kantine	334	334	334	156	334	0
30033017	Servicegruppen	292	292	292	62	292	0
30033024	Familieprosjektet	695	695	695	280	695	0
30033026	Ny sjanse	1 235	1 235	1 235	-164	1 235	0
30033027	Ny sjanse med overgangsstønad	1 222	1 222	2 574	137	2 574	0
30033035	Styrk	1 620	1 620	1 620	658	1 620	0
30033036	Boligsosialt arbeid	0	0	0	222	0	0
30033037	Legemiddelassistert Rehab.(LAR)	582	582	582	147	582	0
30033039	Kartlegging av langtidsmotakere av sos.hjelp	610	610	610	105	610	0
30033042	Psykolog i kommunen	0	0	0	353	0	0
30033045	Samarbeidsprosj.ROP	0	0	0	133	0	0
30033046	Eldre og rus	0	0	0	-12	0	0
30033047	Velferdsteknologi	0	0	0	156	0	0
30034009	Handlingsplan for uønskede svangerskap	0	0	100	0	100	0
30034010	Sommerjobb	199	199	199	0	199	0
30034011	Metropolen	0	0	59	0	59	0
30034012	Sommerklubb Drøbakgata	250	250	250	0	250	0
30034016	4/5år uten bhg-plass	1 386	732	732	0	732	0
30034019	Jenter, gjeng og vold	733	733	886	128	886	0
30034020	Fritidstilbud FU 2007	0	0	0	-1	0	0
30034027	Ung ressurs	150	150	150	5	150	0
30034029	Daphne	0	0	0	111	0	0

30034030	Kompetansemidler Barnevern	0	0	170	0	170	0
30034031	Styrking av skolehelsetjenesten	0	0	0	-72	0	0
30034034	Leonardoprosjektet CHAIN	0	0	0	86	0	0
30034036	Kompetansemidler Fylkesmannen	0	0	88	65	88	0
30034701	Tilretteleggertjenesten	827	827	827	212	827	0
30034704	Helgegruppen	798	798	798	136	798	0
30034706	Musikktiltak Ungmedia	532	532	532	74	532	0
30034707	Motortiltak trial	781	781	781	197	781	0
30034708	Aktivitetsgruppe	0	0	0	12	0	0
30034712	Storby jentegruppe	61	61	61	57	61	0
30034715	Storby tur fritid hele året	1 062	1 062	1 062	480	1 062	0
30034716	FFU	0	0	0	2	0	0
30036001	Bjølsenbanen	0	600	600	12	600	0
U	UTGIFT	52 984	52 482	58 241	16 247	58 241	0
20033007	Jobbsjanse	0	0	0	-52	0	0
20033010	Fattigdomsbekjemp. Drøbakgt. bomiljø	0	0	0	-35	0	0
20033012	Kvalifiseringsprogram VST 89-2007	0	0	0	-1 074	0	0
20033018	Yrkesrettete Norskopplæringstiltak - kvalifisering	-1 437	-1 437	-1 437	-193	-1 437	0
20033019	Dagaktivitetstilbud til demente	0	0	0	-484	0	0
20034012	Norskkurs for ansatte i BHG	0	0	0	-1	0	0
20034015	Idrett og Utfordring	-40	-40	-40	0	-40	0
20034020	SALTO krimforebygg.	0	0	0	-21	0	0
20034716	FFU 2009	0	0	0	-1	0	0
20036001	Elvelangs - Kunst- og kulturtiltak	-300	-300	-300	0	-300	0
20036002	Internasjonale midler- Prosjektledelse	0	0	0	0	0	0
30033001	Øremerket rest	-813	-813	-813	-16	-813	0
30033007	Aldring og helse	0	0	0	0	0	0
30033008	Friskliv v/Louisenberg s.hus	0	0	0	-3	0	0
30033011	Samhandlingsmodeller på Rusfeltet	0	0	0	0	0	0
30033012	Kantine	-334	-334	-334	-123	-334	0
30033017	Servicegruppen	-298	-298	-298	-4	-298	0
30033024	Familieprosjektet	-658	-658	-658	0	-658	0
30033026	Ny sjanse	-1 170	-1 170	-1 170	-92	-1 170	0
30033027	Ny sjanse med overgangsstønad	-1 163	-1 163	-1 163	-17	-1 163	0
30033035	Styrk	-1 548	-1 548	-1 548	-1	-1 548	0
30033036	Boligsosialt arbeid	0	0	0	-1	0	0
30033037	Legemiddelassistert Rehab.(LAR)	-568	-568	-568	0	-568	0
30033039	Kartlegging av langtidsmotakere av sos.hjelp	-596	-596	-596	-44	-596	0
30033046	Eldre og rus	0	0	0	-14	0	0
30033047	Velferdsteknologi	0	0	0	-706	0	0
30034008	Møteplassen - Sagene Torg	0	0	0	-500	0	0
30034010	Sommerjobb	-200	-200	-200	0	-200	0
30034011	Metropolen	-500	-500	-500	-400	-500	0
30034012	Sommerklubb Drøbakgata	-250	-250	-250	0	-250	0
30034016	4/5år uten bhg-plass	-1 117	-1 117	-1 117	0	-1 117	0
30034019	Jenter, gjeng og vold	-490	-490	-490	0	-490	0
30034027	Ung ressurs	-150	-150	-150	0	-150	0
30034029	Daphne	0	0	0	-2 960	0	0
30034701	Tilretteleggertjenesten	-700	-700	-700	-2	-700	0
30034704	Helgegruppen	-200	-200	-200	-72	-200	0
30034707	Motortiltak trial	-150	-150	-150	-2	-150	0

30034708	Aktivitetsgruppe	0	0	0	-1	0	0
30034712	Storby jentegruppe	-100	-100	-100	0	-100	0
30034715	Storby tur fritid hele året	-500	-500	-500	-103	-500	0
30034716	FFU	0	0	0	0	0	0
30036001	Bjølsenbanen	0	0	0	-2	0	0
I	INNTEKT	-13 283	-13 283	-13 283	-6 927	-13 283	0
3	003 Bydel Sagene (3) (B)	39 701	39 199	44 958	9 320	44 958	0
		39 701	39 199	44 958	9 320	44 958	0

BYDEL SAGENE OKS046

Kapittel	Kapittel(T)	Bruk av avsetning (y-dlsp) (1000)	Årsbudsjett - Opprinnelig (1000)	Årsbudsjett - Regulert (1000)	Regnskap hittil i år (1000)	Årsprognose (1000)	Avvik årsprognose (1000)
1	1 Kjøp av varer og tj. som inngår i egenpr	300	0	300	0	300	0
4	4 Overføringsutgifter	0	0	0	0	0	0
U	UTGIFT	300	0	300	0	300	0
110024	110024	300	0	300	0	300	0
3	003 Bydel Sagene (3) (B)	300	0	300	0	300	0
1	1 Kjøp av varer og tj. som inngår i egenpr	1 897	0	1 897	57	1 897	0
4	4 Overføringsutgifter	0	0	0	14	0	0
U	UTGIFT	1 897	0	1 897	71	1 897	0
105069	105069	1 897	0	1 897	71	1 897	0
271	271 Byomfattende barnehageoppgaver (	1 897	0	1 897	71	1 897	0
		2 197	0	2 197	72	2 197	0

BYDEL SAGENE OKS047

Kapittel	Kapittel(T)	Årsbudsjett - Opprinnelig (1000)	Regnskap hittil i år (1000)	Årsbudsjett - Regulert (1000)	Årsbudsjett - Inkl. mer-/mindreforb (1000)	Årsprognose (1000)	Avvik årsprognose (1000)
F01	Helse, sosial og nærmiljø	144 065	30 167	108 813	99 015	99 015	0
F02A	Barnehager	352 337	91 132	364 350	364 538	364 538	0
F02B	Oppvekst	143 475	39 752	147 724	148 256	155 256	-7 000
F03	Pleie og omsorg	382 317	112 496	406 686	407 519	410 019	-2 500
3	003 Bydel Sagene (3) (B)	1 022 194	273 547	1 027 574	1 019 329	1 028 829	-9 500
F02A	Barnehager	0	0	0	0	0	0
271	271 Byomfattende barnehag	0	0	0	0	0	0
		1 022 194	273 547	1 027 574	1 019 329	1 028 829	-9 500

BYDEL SAGENE OKS048

Kapittel	Kapittel(T)	Årsbudsjett - Opprinnelig (1000)	Regnskap hittil i år (1000)	Årsbudsjett - Regulert (1000)	Årsbudsjett - Inkl. mer-/mindreforb (1000)	Årsprognose (1000)	Avvik årsprognose (1000)
F04	Økonomisk sosialhjelp	115 646	29 620	110 351	110 579	113 079	-2 500
3	003 Bydel Sagene (3) (B)	115 646	29 620	110 351	110 579	113 079	-2 500
		115 646	29 620	110 351	110 579	113 079	-2 500

KVARTALSSTATISTIKK FOR BYDELENE
PR. 31.03.
2014

BYDEL SAGENE

BYDEL: Bydel Sagene **BYDELSNR: 3**

Utfylling av data er utført av: Erling Baardsen, controller
(navn og stillingsbetegnelse)

E-postadresse: erling.baardsen@bsa.oslo.kommune.no **Telefon: 23 47 40 46**

VIKTIG!
Gule felt inneholder formler eller kobling til andre celler. IKKE skriv inn tall her. Kontroller likevel tallene for å sikre at formler ikke er blitt endret.

Felt markert med "xxxxx" skal ikke fylles ut eller endres. Tallene registreres i fargeløse celler merket med 0.

Det skal ikke settes inn nye rader eller enkeltceller.
En kan ikke slette rader eller enkeltceller.

Tabeller med lysegrønt navnefelt inneholder spørsmål om data som er relatert til obligatoriske måltall vedtatt av bystyret. Jf. også måltalltabeller i "Grønt hefte".

FUNKSJONSOMRÅDE 1 - HELSE, SOSIAL OG NÆRMILJØ

Tabell 1 - 1 Bydelens endringer i tildelt 1) sosialhjelpsramme pr 31.03	I hele 1000 kroner
Overføring fra FO4 Økonomisk sosialhjelp til driftsrammen:	
1.-Overføring til Introduksjonsordningen (Kostra F275)	1 200
2. Overføring til Kvalifiseringsprogrammet (Kostra F276)	0
3. Overføring til aktive tiltak overfor klienter og styrkingstiltak i sosialtjenesten	1 800
4. Overføring til kjøp av plasser for rusmisbrukere i rehab.-/omsorgsinstitusjoner	3 900
5. Overføring til andre driftsformål i bydelen	1 400
Sum overføringer fra økonomisk sosialhjelp til driftsrammen	**8 300**
Overføringer fra driftsrammen til økonomisk sosialhjelp	0
Netto omdisponert sosialhjelpsmidler	**8 300**

1) Med tildelt sosialhjelpsramme forstås det beløpet bydelen ble tildelt over **FO4 Økonomisk sosialhjelp** gjennom Bystyrets budsjettvedtak for 2014 (jf DOK3 2014) og eventuelle seinere sentrale budsjettjusteringer foretatt gjennom Kommunaldirektørens sak.

BYDELENES KOMMENTARER OG SAMLEDE VURDERINGER

Spesielt skal kommenteres :

1. Avvik mellom helårsforbruk og disponibel budsjettramme for både ordinær drift og sosialhjelp (merinntekter/merutgifter og mindreinntekter/mindreutgifter)
2. Har revisjoner av 2014-budsjettet medført vesentlige endringer i aktivitetsnivået siden førstegangsbehandling og vedtak av budsjettet i BU, og med de aktivitetsendringer som ble beskrevet der (jf. obligatorisk budsjettspesifikasjon)?

Kommentér ressursbruken sett i forhold til årets budsjett ut fra overnevnte punkter:

Jfr. kvartalsrapport.

Tabell 1 - 3 - A - Bistand til kjøp/utbedring av bolig	Antall hittil i år
Antall husstander gitt finansiering til kjøp av bolig gjennom Husbanken - faktisk utbetalte lån*	14
Antall husstander gitt finansiering til utbedring av bolig gjennom Husbanken- faktisk utbetalte lån*	2

*Faktiske utbetalte lån - ikke forhåndstilsagn (innvilgede lån)

Tabell 1-3 - B1 - Saksbehandlingstid - bistand til bolig	Antall 1. kvartal	Antall hittil i år
Finansiering til kjøp av bolig gjennom Husbanken		
1. Antall mottatte søknader	60	60
2. Antall behandlede søknader	63	63
3.Herav antall behandlet innen 1 mnd. 1)	61	61
4. Andel behandlet innen 1 mnd.	96,8%	96,8%
5. Antall innvilgede søknader (tilsagn)	30	30
6. Antall avslåtte søknader	33	33
Tildeling av kommunal bolig		
7. Antall mottatte søknader	114	114
8. Antall behandlede søknader…	149	149
9. Herav antall behandlet innen 3 mnd. 1)	113	113
10. Andel behandlet innen 3 mnd.	75,8%	75,8%
11. Antall innvilgelser av kommunal bolig 2) 3)	81	81
12. Antall søknader som ble avslått 3)	69	69
13. Antall effektuerte boligtildelinger 4)	84	84
14. - herav effektuert innen 6 md.	83	83
15. Andel effektuert innen 6 mnd.	98,8%	98,8%

1) Saksbehandlingstid skal regnes fra komplett søknad er mottatt til vedtak er fattet.
2) Med innvilgelse forstås her tilsagn/positivt vedtak
3) Inkluderer også innvilgelser/avslag på fornyelse
4) Fornyelse telles ikke med i effektuerte tildelinger

Tabell 1 - 4-A Perioden 01.01.-31.03.: Bruk av private døgnovernattingstilbud	Antall personer hittil i år - etter oppholdslengde [1] Gjelder opphold både MED og UTEN kvalitetsavtale				
	Oppholds-lengde inntil 1 mnd	Oppholds-lengde fra 1 og inntil 3 mnd	Oppholds-lengde fra 3 og inntil 6 mnd	Oppholds-lengde 6 mnd eller lengre	Totalt
Antall barn under 18 år i priv. døgnovernattingstilbud	1	1	0	0	2
Antall voksne over 18 år i priv. døgnovernattingstilbud	16	6	1	0	23
Sum antall personer	17	7	1	0	25

1) Registrering av oppholdslengde skal ikke begrenses av årsskiftet.
Eksempelvis skal et opphold som startet 05.12.2013 regnes fra dette tidspunktet.
Ved opphold på ulike overnattingssteder, men i en sammenhengede periode, registreres hele perioden.
Ved opphold i flere ikke sammenhengende perioder, registreres perioden av lengst varighet.

Tabell 1 - 4-B Perioden 01.01-31.03: Antall personer som har vært i døgnovernattings-tilbud UTEN kvalitetsavtale hittil i år	Antall personer
Antall barn under 18 år	0
Antall voksne over 18 år	8
Sum antall personer	8

Kontrollformel: Husk å kommentere nedenfor

Kommentar: Ikke ledig plass tilgjengelig på sted med avtale

Tabell 1 - 5 Status pr. 31.03: Bruk av private døgnovernattingstilbud - antall som er i tilbudet pr. 31.03	I steder med kvalitets-avtale	I steder uten kvalitets-avtale	Antall personer
Antall barn under 18 år i priv. døgnovernattingstilbud	1	0	1
Antall voksne over 18 år i priv. døgnovernattingstilbud	11	1	12
Sum antall personer	12	1	13

Kontrollformel: Husk å kommentere nedenfor

Antall personer i tilbudet (både med og uten kval.avtale) pr. 31.03. med opphold på 3 mnd eller mer	0

Kommentar: Ikke ledig plass tilgjengelig på sted med avtale

Tabell 1 - 6 Bydelens oppfølging av personer i private døgnovernattingstilbud 1) Antall personer som er i tilbudet pr. 31.03.	Antall personer besøkt innen 14 d etter inn-flytting m/avtale	Antall personer besøkt innen 14 d etter inn-flytting u/avtale	Personer i steder besøkt hvert kvartal m/avtale	Personer i steder besøkt hver måned u/avtale	Antall personer ikke besøkt m/avtale	Antall personer ikke besøkt u/avtale	Antall med alter-native planer 2)
Antall barn under 18 år i priv. døgnovernattingstilbud	0	0	0	0	1	0	1
Antall voksne over 18 år i priv. døgnovernattingstilbud	0	0	0	0	11	1	12
Totalt	0	0	0	0	12	1	13

1) Jfr. Fellesskriv 7/2004 Sosialtjenestens formidling og betaling av døgnovernatting
2) Jfr. Fellesskriv 7/2004, pkt 3.2

Tabell 1 - 7
Saksbehandlingstid for søknader om økonomisk sosialhjelp i perioden 01.01. - 31.03. 1)
(Bystyrets krav er 2 uker)

	< 2 uker	2 uker-2 md.	2-4 md.	4- 6 md.	6-12 md.	> 12 md.	Sum saker	Andel < 2 uker
Antall saker beh. administrativt	2 951	641	36	10	5	1	3 644	81%
	80,98 %	17,59 %	0,99 %	0,27 %	0,14 %	0,03 %		

1) Saksbehandlingstiden er å regne tiden fra dato søknad er levert til dato vedtak er fattet

Tabell 1 - 8
Behandlingstid for klagesaker til Fylkesmannen i perioden 01.01. - 31.03. 1)

	< 2 uker	2 uker-2 md.	2-4 md.	4- 6 md.	6-12 md.	> 12 md.	Sum saker	Andel < 2 uker
Antall saker	3	6	2	2	3	0	16	19%
	18,75 %	37,50 %	12,50 %	12,50 %	18,75 %			

1) Med behandlingstid menes tiden fra klagen sendes fra klienten til bydelen og til bydelen sender klagen videre til Fylkesmannen.

Merknad til tabellene 1-7 og 1-8
Tabellene tilsvarer bydelenes tilbakemelding til Fylkesmannen.

Tabell 1 - 9 - Tilgjengelighet ved sosialtjenesten pr. 31.03.	
Ventetid: (angitt i antall dager)	
- for ordinær timeavtale:	5
- for timeavtale v/akutte behov:	0
- for nysøkere (mottak):	3

Ventetid oppgis i dager (en uke = 5 dager). Oppgi kun ett tall. Dersom f.eks. 1 - 3 dager, oppgi gjennomsnittet (2 dager).
Skriv kun **tallet**, ikke "d" eller "dager" bak.

Tabell 1-10-A1 Antall deltakere i Introduksjonsprogrammet 1) pr 31.03.	42

1) Omfatter ikke deltagere i permisjon

En person regnes som deltaker i Introduksjonprogrammet dersom selve deltakelsen i programmet har startet, selv om første utbetaling av introduksjonsstønaden ennå ikke har funnet sted.

Tabell 1-10-A2 Antall deltakere i permisjon fra Introduksjonsprogrammet pr 31.03.	0

Tabell 1-10-B Antall deltakere i Jobbsjansen 1) pr. 31.03.	51

1) Omfatter det tidligere "Ny sjanse". Ikke alle bydeler har "Jobbsjansen".

Tabell 1-11-C Tiltaksbruk i sosialtjenesten: Antall deltakere som er i tiltak pr 31.03.	Deltakere i INTRO	Deltakere i Jobb-sjansen	Mottakere av økonomisk sosialhjelp som ikke er deltakere i KVP, Intro eller Jobbsjansen men som er i aktivisering
Antall som kun har arbeidsmarkedstiltak i statlig regi 1)	0	7	78
Antall som kun har tiltak/aktiviteter i kommunal regi	42	39	85
Antall som har tiltak/aktiviteter både i statlig og kommunal regi (kombinasjon)	0	1	13
SUM	42	47	176

1) Med "regi" menes her den instans som betaler tiltakskostnaden. Med "statlig regi" menes tilfeller der det er Nav stat som over det statlige tiltaksbudsjettet betaler tiltakskostnaden og eventuell livsoppholdsytelse knyttet til tiltaket, f eks i form av kjøp av tiltaksplass, tilskudd til ordinær arbeidsgiver og/eller individstønad - jf forskrift om arbeidsmarkedstiltak.

Tabell 1-11-D Aktivisering i KOMMUNALE tiltak av mottakere av økonomisk sosialhjelp som ikke er deltakere i KVP, Intro eller Jobbsjansen. Antall mottakere som pr 31.03. er aktivisert. 1)	Antall
Aktivisering som omfatter arbeid 2) - eventuelt samtidig med språkopplæring.	27
Aktivisering som ikke omfatter arbeid, men som omfatter språkopplæring.	45
Aktivisering gjennom andre kommunale kurs eller tiltak som verken omfatter arbeid eller språkopplæring.	13
Sum	**85**

1) En mottaker kan kun plasseres i en aktivseringskategori
2) Med *aktivisering som omfatter arbeid menes her:* tiltak som arbeidspraksis i ordinær virksomhet (uten individstønad), arbeidspraksis i kommunal arbeidstreningsgruppe og språkopplæring med arbeidspraksis, samt jobbklubb/jobbsøking.

Tabell 1-11-F Resultat for deltakere som avsluttet Introduksjonsprogram i perioden 01.01.-31.03. 1)	Antall
Ordinært arbeid med og uten lønnstilskudd	0
Utdanning	1
Over til kvalifiseringsprogrammet	2
Andre arbeidsmarkedstiltak i statlig regi 2)	0
Midlertidig inntektssikring 3)	1
Varig inntektssikring (uførepensjon)	0
Sosialhjelp som hovedinntektskilde	0
Annet (inkludert ukjent og forsvunnet)	0
Sum	**4**
Flyttet til annen bydel	0
Flyttet ut av kommunen	0
Sum	**0**

1) Dersom flere kategorier er aktuelle for en deltaker (f eks arbeid og utdanning), registreres den kategorien som utgjør hovedtyngden.
2) Jf forskrift om arbeidsmarkedstiltak
3) F eks arbeidsavklaringspenger(AAP) og overgangsstønad

Tabell 1-11-G Resultat for deltakere som avsluttet Jobbsjansen i perioden 01.01.-31.03. 1)	Antall
Ordinært arbeid med og uten lønnstilskudd	2
Utdanning	2
Over til kvalifiseringsprogrammet	0
Andre arbeidsmarkedstiltak i statlig regi 2)	0
Midlertidig inntektssikring 3)	0
Varig inntektssikring (uførepensjon)	0
Sosialhjelp som hovedinntektskilde	0
Annet (inkludert ukjent og forsvunnet)	1
Sum	**5**
Flyttet til annen bydel	0
Flyttet ut av kommunen	0
Sum	**0**

1) Dersom flere kategorier er aktuelle for en deltaker (f eks arbeid og utdanning), registreres den kategorien som utgjør hovedtyngden.
2) Jf forskrift om arbeidsmarkedstiltak
3) F eks arbeidsavklaringspenger(AAP) og overgangsstønad

Tabell 1-11-H Resultat for mottakere av sosialhjelp (ikke deltakere i KVP, Intro og Jobbsjansen) som avsluttet kommunale tiltak i perioden 01.01.-31.03. 1)	Antall
Ordinært arbeid med og uten lønnstilskudd	25
Utdanning	3
Over til kvalifiseringsprogrammet	2
Andre arbeidsmarkedstiltak i statlig regi 2)	4
Midlertidig inntektssikring 3)	26
Varig inntektssikring (uførepensjon)	8
Sosialhjelp som hovedinntektskilde	12
Annet (inkludert ukjent og forsvunnet)	8
Sum	**88**
Flyttet til annen bydel	8
Flyttet ut av kommunen	1
Sum	**9**

1) Dersom flere kategorier er aktuelle for en deltaker (f eks arbeid og utdanning), registreres den kategorien som utgjør hovedtyngden.
2) Jf forskrift om arbeidsmarkedstiltak
3) F eks arbeidsavklaringspenger(AAP) og overgangsstonad

Tabell 1 - 11 - 1 Antall personer som har eller har hatt et institusjonstilbud innen russektoren i 2014 1)	Antall hittil i år		Antall pr. 31.03. 2)
I rehabiliterings- og omsorgsinstitusjon 3)	98		82
I statlig behandlingsinstitusjon	24		17
Antall personer som har fått ett eller flere tilbud 4)	117	Sum	99
Kontrollformel	98		
Kontrollformel			

1) Her skal det føres opp antall personer som har fått behandlingsplass og/eller rehabiliterings -og omsorgstilbud gjennom bydelen i 2014. Dersom en person har hatt mer enn ett opphold i den enkelte kategori, skal vedkommende kun telles en gang i denne kategorien. Dersom en person har benyttet et institusjonstilbud i mer enn en av kategoriene i løpet av perioden, skal vedkommende tas med på hver av de aktuelle linjene.
2) Antall personer som har et tilbud den 31.03. En person kan bare ha ett tilbud på en gitt dato. Tallet må være likt eller lavere enn tilsvarende tall under "Antall hittil i år".
3) Gjelder kommunale og private institusjoner som er administrert av Velferdsetaten (jf. etatens "Tiltakskatalog").
4) Det er ikke summen av tiltakene den enkelte klient har fått som skal føres opp her, men antall personer som har benyttet ett eller flere tilbud. Må være lik eller mindre enn summen av antall personer i de to kategoriene.

Tabell 1-15 Bruk av Individuell Plan (IP) pr. 31.03. - For klienter med behov for langvarige og koordinerte tjenester 1)	Antall klienter pr. 31.03.
1. Antall klienter/brukere som har fått utarbeidet IP (sum av A og B- fylles ut automatisk)	238
A) - herav barn (0 -18 år)	29
B) - herav voksne ((B= sum av pkt. a-d nedenfor- fylles ut automatisk):	209
- a) - herav med overvekt av rusproblemer	46
- b) - herav med LAR-behandling (legemiddelassistert rehabilitering)	64
- c) - herav med overvekt av psykiske lidelser	53
- d) - herav med utviklingshemming	9
- e) - annet	37
2. Av alle med utarbeidet IP - hvor mange er 67 år eller eldre ?	0
3. Av alle med utarbeidet IP - hvor mange er KVP-deltakere med IP iht Lov om sosiale tjenester i NAV §33 ?	133
4. Antall klienter/brukere der IP ikke er ferdig utarbeidet	42
5. Antall klienter/brukere som har søkt om å få utarbeidet IP, men som har fått avslag	0
6. Antall klienter/brukere som har takket nei til å få IP	63

Kommenter eventuelt tabell 1-15 nedenfor:
I tillegg kommer mange med koordinert oppfølging uten IP, men med ansvarsgrupper og samarbeidsmøter

FUNKSJONSOMRÅDE 2 A - BARNEHAGER

Tabell 2A - 1 - C - Direkte spesialpedagogisk hjelp til førskolebarn etter opplæringsloven § 5-7	Sum
Antall barn fra bydelen med vedtak om direkte hjelp pr. 31.03.	59
Antall timer hjelp pr. uke totalt blant bydelens barn pr. 31.03.	813
Gjennomsnittlig størrelse på vedtak i timer pr. uke	13,78

FUNKSJONSOMRÅDE 2 B - OPPVEKST

BARNEVERN

Tabell 2 - 2 Meldinger til barnevernet i perioden 01.01. - 31.03.	Antall saker/ barn
1. Antall meldinger mottatt i perioden 01.01. - 31.03.	73
2. Antall ubehandlede meldinger fra før 01.01.2014.	2
3. Sum meldinger (punkt 1 + 2) = pkt.7	75
4. Antall henlagte meldinger i perioden 01.01. - 31.03.	19
5. Antall opprettede u.søk.saker i perioden 01.01. - 31.03.	56
6. Antall ubehandlede meldinger pr. 31.03.	0
7. Sum (punkt 4+5+6) = pkt. 3	75
8. Antall barn omfattet av meldingene	75

Kontrollformel

Det er viktig at tall som benyttes i tabellene 2.2 og 2.3 stemmer overens.

Pkt. 2:
Tall fra "før 01.01.2014." gjenspeiler tall som er rapportert inn i årsstatistikken pr. 31.12.2013.

Tilbake til innholdsfortegnelse

Tabell 2 - 3 Undersøkelsessaker i barnevernet og resultater av disse:	Antall saker/ barn
1. Antall u.sok.saker opprettet i perioden 01.01. - 31.03. (jf.tab.2 - 2, pkt.5) 1)	56
2. Antall undersøkelsessaker overført fra 2013, (jf. Årsstatistikk for 2013)	50
3. Sum antall undersøkelsessaker = pkt. 17	**106**
Undersøkelser avsluttet med vedtak etter barnevernloven:	
4. Avsluttet med frivillige hjelpetiltak i hjemmet (inkl. senter for foreldre og barn o.l.):	16
5. Avsluttet med plasseringsvedtak for barnet :	2
Herav:	
5.1 Plassering § 4-4, 5. ledd	0
5.2 Omsorgsovertagelser § 4-12	2
5.3 Atferdstiltak § 4-24 - § 4-26	0
5.4 Plassering § 4-29	0
6. Venter på tiltak	11
7. Sum antall undersøkelsessaker avsluttede med vedtak (pkt. 4+5+6)	**29**
Undersøkelser avsluttet uten tiltak etter barnevernloven:	
8. Venter på behandling i Fylkesnemnda	1
9. Søknad avslått	0
10. Flyttet til annen kommune/bydel	2
11. Henlagt etter partenes ønske	4
12. Henlagt etter barneverntjenestens vurdering	17
13. Sum antall undersøkelsessaker avsluttede uten tiltak	**24**
- hvor mange av de avsluttede sakene var mer enn 3 md. gamle ved avslutningstidspunktet	1
- hvor mange av de avsluttede sakene var mer enn 6 md. gamle ved avslutningstidspunktet	0
I undersøkelsessaker som ikke er avsluttet, oppgi hvor mange som:	
14. Står på venteliste for å bli undersøkt.	8
15. Fortsatt er under undersøkelse	49
16. Sum ikke-avsluttede saker	**57**
- hvor mange av de ikke avsluttede sakene er mer enn 3 md. gamle?	1
- hvor mange av de ikke avsluttede sakene er mer enn 6 md. gamle? (inngår i tallet foran)	0
17. Kontrollsum (pkt. 7 + pkt.13+ pkt. 16 = pkt. 3)	**110**
18. Antall barn omfattet av undersøkelsene	106
- herav innvandrerbarn	63
19. Hvor mange husstander omfattes av undersøkelsene	70

Feil i kontrollsum, kontroller tallene Kontrollformel Se kommentar

Andel avsluttede undersøkelsessaker innen 3 mnd. i %: 98,1 %

Beregnes som % av totalt antall avsluttede undersøkelsessaker (inkl. henlagte) i perioden

Utregningen skjer automatisk etter at tabell 2-3 er utfylt. Sjekk rimeligheten av tallet.

Andel avsluttede undersøkelsessaker innen 6 mnd. i %: 100,0 %

Beregnes som % av totalt antall avsluttede undersøkelsessaker (inkl. henlagte) i perioden

Utregningen skjer automatisk etter at tabell 23 er utfylt. Sjekk rimeligheten av tallet.

Kommentar til tabell 2-3:

Det er en differanse mellom pkt 3 og 17 på 4 barn som skyldes følgende:
2 barn telles i pkt 5, men ikke i pkt. 1 eller 2: us var avsluttet per 31.12.13 med sak til nemnd, men slutning fra nemnd kom i 2014
2 barn telles i pkt 6, men ikke i pkt. 1 eller 2: us var avsluttet per 31.12.13 med sak til nemnd og slutning fra nemnd kom i 2013, men tiltak er ikke iverksatt per dags dato

Tabell 2 - 4 - 1A - Barn og unge under tiltak i og utenfor familien	Pr. 31.03	Hittil i år	Herav flyttet til andre bydeler i år
1) Antall barn og unge under tiltak i familien	137	162	4
- herav i alderen 0 - 17 år	130	151	4
2) Antall barn og unge under tiltak utenfor familien	135	137	0
- herav i alderen 0 - 17 år	85	85	0
- Antall akuttplassert (av totalt antall i pkt. 2 over) pr. 31.03.	2		
- etter § 4-6, 1. ledd	0		
- etter § 4-6, 2. ledd	2		
- etter § 4-9	0		
- etter § 4-25	0		
3) Sum antall barn og unge under tiltak i og utenfor familien (1 + 2 - 4)	272	294	4
4) - herav antall barn med tiltak både i og utenfor familien i løpet av perioden		5	0
5) Akuttplasseringer i perioden	0	6	0
6) Antall barn og unge plassert etter § 4-29	0	0	0

Kommentar til tabell 2 - 4 - 1:

Tabell 2 - 4 -1B - Barn med hjelpetiltak og omsorgstiltak, med gyldige planer ved periodeslutt	Pr. 31.03.
1) Antall barn i hjelpetiltak totalt 1a)	**193**
- herav barn med gyldig tiltaksplan 1b)	189
2) Andel barn med hjelpetiltak som har tiltaksplan	**97,9%**
3) Antall barn under omsorg totalt 3a)	**72**
- herav barn med gyldig omsorgsplan 3b)	72
4) Andel barn under omsorg som har omsorgsplan	**100,0%**

FUNKSJONSOMRÅDE 3 - PLEIE OG OMSORG

Om institusjoner og boliger knyttet til pleie og omsorg for eldre og funksjonshemmede

Lovhjemlede boliger *(institusjoner)*
Sykehjem eller boform for heldøgns omsorg og pleie (hjemlet i helse- og omsorgstjenesteloven).
Helseinstitusjon som skal gi beboeren nødvendig behandling og pleie ved opphold av lengre varighet og/eller korttidsopphold, innrettet på en eller flere av følgende oppgaver:
a) medisinsk rehabilitering med sikte på tilbakeføring til hjemmet
b) avlastning
c) permanent opphold
d) spesielt tilrettelagt opphold for funksjonshemmede
e) skjermet boenhet for senil demente
f) selvstendig boenhet for barn / ungdom
g) dagopphold
h) nattopphold
i) terminalpleie

I tilknytning til oppholdet skal det være organisert legetjenesteste, fysioterapitjeneste og sykepleiertjeneste i samarbeid med andre deler av den kommunale helse- og sosialtjenesten.
Helsetilsynet i Oslo fører tilsyn.

Bolig med heldøgns omsorgstjeneste, hjemlet i sosialtjenesteloven:
> Aldershjem
> Bolig for barn og unge under 18 år som bor utenfor foreldrehjemmet som følge av behov for særlig omsorg
> Privat forpleining (brukes i begrenset grad)

Tilbudet omfatter både bolig og omsorgstjenester. Omsorgstjenesten skal være tilgjengelig hele døgnet. Ut over dette er det ingen definerte oppgaver og heller ikke spesifiserte krav til personell, utstyr eller bygningsmessig utforming. Fylkesmannen fører tilsyn.

Definisjoner på ulike *botilbud* for eldre og funksjonshemmede:

Uhjemlede boliger er boliger som ikke hjemlet i helse- og omsorgstjenesteloven.

Omsorgsboliger: Boliger som fyller Husbankens krav til utforming for å få tilskudd til denne typen bolig. (Enkeltleiligheter kan i enkelte tilfeller hjemles i lov om sosiale tjenester eller lov om helsetjenester i kommunene, og vil da bli karakterisert som sykehjem eller bolig med heldøgns omsorg og pleie).

Tilrettelagte boliger: Omsorgsboliger og andre boliger som er fysisk tilpasset orienterings- og bevegelseshemmede. Den er tilrettelagt slik at beboerne skal kunne motta heldøgns omsorg og pleie ved behov.

Trygdeboliger/serviceboliger: Boliger som tilbys trygdede personer som har dårlig bostandard. Boligene er ofte ikke spesielt tilrettelagte for funksjonshemmede, annet enn at de har heis. De fleste trygdeboligene i Oslo er små (ett- eller toroms). Dette er et botilbud som er på vei ut.

Tabell 3 - 1 - B Antall beboere i institusjon som bydelen betaler for 1) pr 31.03. - etter kjønn og alder	0-17 år	18-49 år	50-66 år	67-74 år	75-79 år	80-84 år	85-89 år	90 år +	SUM
Menn	3	4	23	13	4	9	9	9	74
Kvinner	3	3	12	16	12	27	34	82	189
Sum egne beboere	6	7	35	29	16	36	43	91	263
Herav:									
- i sykehjem	0	1	25	25	13	32	40	85	221
- i aldershjem	0	0	4	3	1	3	1	6	18
- i boform m/ heldøgns oms. og pleie	0	5	6	1	2	1	2	0	17
- i barneboliger/avlastningsboliger	6	1	0	0	0	0	0	0	7
Kontrollsum	6	7	35	29	16	36	43	91	263
Herav:									
- med vedtak om korttidsopphold 2)	0	0	8	5	2	6	7	12	40
- i skjermet plass for demente	0	0	3	3	5	5	7	11	34
Sum	0	0	11	8	7	11	14	23	74

1) **Beboere** i plasser som forvaltes av Sykehjemsetaten (SYE) innenbys og utenbys, i plasser som drives av bydelen selv samt plasser utenbys som bydeler kjøper direkte.
Benytt obligatorisk veileder for uttak av tall til 1.kvartal 2014 fra Gerica. Oppdatert 17.03.2014
Gjelder institusjoner som er hjemlet i helse- og omsorgstjenesteloven.
2) Alle typer korttidsopphold

Kontrollformel

Andel beboere i korttidsplasser i sykehjem som bydelen betaler for, i forhold til samlet antall beboere i sykehjem 18,1%
Regnes ut automatisk når tab. 3-1-B er fylt ut.

Andel beboere i skjermede enheter som bydelen betaler for, i forhold til samlet antall beboere i sykehjem 15,4%
Regnes ut automatisk når tab. 3-1-B er fylt ut.

Tabell 3 - 1 - D1 Beboere i utenbys sykehjem pr. 31.03. 1) 2) Skriv inn sykehjemmets navn (én rad pr. sykehjem):	Komm. nr.	Antall pasienter Langtids opphold	Korttids-opphold	Sum beboere
Plasser kjøpt utenbys i regi av SYE:				
Fagertun		1	0	1
Villa Skaar		1	0	1
				0
				0
				0
				0
Sum beboere i utenbys plasser i regi av SYE:		2	0	2
Plasser kjøpt utenbys i regi av bydelen selv (institusjonens navn, én rad pr. inst.):				
Mosserød		1	0	1
Høyenhall		1	0	1
				0
				0
				0
				0
				0
Sum beboere i utenbys plasser i regi av bydelen selv:		2	0	2
Sum beboere i utenbys sykehjem 3)		4	0	4

Benytt obligatorisk veileder for uttak av tall til 1.kvartal 2014 fra Gerica. Oppdatert 17.03.2014
1) Kun plasser med sykehjemsstandard skal registreres i denne tabellen. Sett inn flere rader ved behov. **Sjekk sumformel!**
2) Hvis for eksempel plasser i utlandet er kjøpt via en annen kommune i Norge, redegjør under kommentarer nedenfor.
3) Beboere i disse plassene skal være inkludert i tabell 3-1-B
Kommentarer:

Tabell 3 - 1 - D2 Beboere i øvrige plasser som bydelen kjøper - pr. 31.03. 1)	Komm.-/ bydelsnr.	Sum beboere
Skriv inn institusjonens navn (én rad pr. inst.): 2)		
Granhøi		2
Nøkkelbo/ Andebu		2
Nostret		6
Omsorgspartner		3
Roed bo- og omsorgssenter		1
Storåsveien		1
Stovner barnebolig		1
Tamburhaugen		2
Torstad		1
Torsrud		1
Flovik		1
Aleris		1
Stigenga		1
Sum beboere i plasser som bydelen kjøper direkte		23

Benytt obligatorisk veileder for uttak av tall til 1.kvartal 2014 fra Gerica. Oppdatert 17.03.2014
1) Gjelder institusjonsplasser som **ikke** har sykehjemsstandard. Både plasser utenbys og eventuelt plasser innenbys.
2) Institusjoner hvor det kan kreves vederlag for opphold i institusjon etter vederlagsforskriften
Kommentarer:

Tabell 3 - 2 - A Antall personer som venter på fast plass i sykehjem pr. 31.03. 1)	Tidsintervall							
Angi hvor lenge personene har ventet på fast plass i sykehjem	< 1 md. (1-30d)	1-2 md. (31-60d)	2-3md. (61-90d)	3-4md. (91-120d)	4-6 md. (121-180d)	6-12 md. (181-365d)	>12 md (> 366 d)	Sum personer
Antall personer som venter på sykehjemsplass:								
a) I eget hjem 2)	0	0	0	0	0	0	0	0
b) I andre typer institusjoner (aldershjem, sykehus med mer)	0	0	0	0	0	0	0	0
c) Korttidsplasser 3)	3	0	0					3
Sum ant. personer som venter på plass	3	0	0	0	0	0	0	3
Antall personer som bor i sykehjem, men som iht. til fritt sykehjemsvalg venter på plass i et annet bestemt sykehjem	1	1	0	0	0	0	0	2

Benytt obligatorisk veileder for uttak av tall til 1.kvartal 2014 fra Gerica. Oppdatert 17.03.2014

Gjennomsnittlig ventetid i dager for fast plass i sykehjem (alle kategorier ventestatus). 4) 15

1) Sykehjem som er hjemlet i helse- og omsorgstjenesteloven der det kan kreves vederlag for opphold i institusjon.
2) Også personer som etter eget ønske venter hjemme på plass ved et bestemt sykehjem medregnes her.

3) KOSTRA-def.: "Innleggelse i institusjon med formål rehabilitering/avlastning. Tidsbegrenset opphold der vedtak og innskriving tilsier at oppholdet har begrenset varighet (inntil 3 måneder). Samme person kan ha mer enn ett korttidsopphold"
4) Beregnes som gjennomsnitt i de enkelte grupper, dvs. < 1 md.=15 dager, 1-2 md.= 45 dager osv., > 12 md.=365 dager

Tabell 3-2-B Saksbehandlingstider i pleie- og omsorgstjenesten - hittil i år - Institusjonstjenester 1)	Antall dager
Saksbehandlingstid for søknad om institusjonsplass 2)	14,4
- Herav saksbehandlingstid for søknad om langtidsopphold i sykehjem	89,2
- Herav saksbehandlingstid for søknad om tidsbegresenset opphold i sykehjem	2,8
- Herav saksbehandlingstid for søknad om plass i aldershjem	5,0
- Herav saksbehandlingstid for søknad om plass i andre boform med heldøgns omsorg og pleie	0,0

Benytt obligatorisk veileder for uttak av tall til 1.kvartal 2014 fra Gerica. Oppdatert 17.03.2014
1) Gjennomsnittlig saksbehandlingstid hittil i år.
2) Gjelder institusjoner som er hjemlet i helse- og omsorgstjenesteloven.

Tabell 3 - 3 - B Gjennomsnittlig antall liggedøgn i sykehjem for beboere som har avsluttet sitt opphold hittil i år	Lang-tids-opphold	Kort-tids-opphold
Antall beboere som har avsluttet opphold i sykehjem hittil i år	23	106
Antall avsluttede opphold (korttids) hittil i år 1)		135
Ant. liggedøgn tot. for alle beboere som har avsluttet sitt opphold hittil i år 2)	23 757	3 679
Gjennomsnittlig antall liggedøgn per beboer 2)	1 033	35
Gjennomsnittlig antall liggedøgn per opphold (korttid) 1) 2)		27

Benytt obligatorisk veileder for uttak av tall til 1.kvartal 2014 fra Gerica. Oppdatert 17.03.2014

1) Gjelder kun for korttidsopphold

2) Rapporten teller bakover til førstegangsinnleggelsesdatoen på opphold som er påbegynt også før perioden. Dvs at rapporten viser gjennomsnittlig lengde for sykehjemsopphold som er avsluttet hittil i år.

Merk: Det er bare opphold som er avsluttet i perioden 01.01.2014 - 31.03.2014 som kommer med i rapporten . Hvis sak/tjeneste revurderes, eller hvis brukeren har flyttet mellom ulike institusjoner (har flere tjester knyttet til samme sak), og tjenestene er sammenhengende, regnes det som et opphold.

Tabell 3 - 3 - C Antall liggedøgn totalt i syke- og aldershjem fordelt på type opphold 1) (Kostrafunksjon 253 - institusjonstjenester)	Kjøp fra SYE Antall liggedøgn hittil i år	Kjøp fra andre innenbys/ut enbys Antall liggedøgn hittil i år	Drevet av bydelen selv Antall liggedøgn hittil i år	SUM
a) Tidsbegrenset opphold i sykehjem				
Korttidsopphold (eksklusive korttidsopphold for rehabilitering)	1 479	0	0	1 479
Korttidsopphold for rehabilitering	782	0	815	1 597
Opphold i plass for for lindrende behandling	103	0	0	103
b) Opphold i sykehjem				
Langtidsopphold - ordinært	12 003	180	26	12 209
Langtidsopphold - skjermet enhet for demens	3 316	0	0	3 316
Langtidsopphold - forsterket (psykiatri, rus)	718	0	0	718
Langtidsopphold forsterket - annet	269	0	0	269
Langtidsopphold - spesial (særskilt inngåtte kontrakter om enkeltkjøp)	0	0	0	0
Opphold i MRSA avdeling	0	0	0	0
langtidsopphold -rus	90	0	0	90
c) Opphold i aldershjem og andre boformer med heldøgns pleie				
Opphold i andre boformer med heldøgns omsorg (og evt. pleie)	0	1 671	0	1 671
Langtidsopphold i aldershjem	0	0	1 656	1 656
Opphold i barne og avlastningsbolig	0	1 733	0	1 733
Sum	**18 760**	**3 584**	**2 497**	**24 841**

Benytt obligatorisk veileder for uttak av tall til 1.kvartal 2014 fra Gerica. Oppdatert 17.03.2014

1) Opphold i sykehjem, aldershjem og andre boformer med heldøgns omsorg (og evt pleie) som er hjemlet i helse- og omsorgstjenesteloven, dvs. boformer der det kan kreves vederlag for opphold i institusjon.
Opphold i barneboliger og avlastningsboliger skal med.

Tilbake til innholdsfortegnelse

Internkontroll i sosial- og helsetjenesten

Forskrift om internkontroll i sosial- og helsetjenestene med ikrafttredelse 1. juli 2003, jf. Forskrift om kvalitet i pleie- og omsorgstjenestene, pålegger kommunene å ha skriftlige og dokumenterte rutiner for å sikre kvalitet i tjenesten.

Har bydelen etablert et skriftlig og dokumenterbart system for internkontroll i sosial- og helsetjenesten?	Ja/Nei	Ja
Når ble bydelens internkontrollsystem for sosial- og helsetjenesten sist revidert (skriv slik: 04/13)?	Mnd/år	03/2014

Kommentar:

HJEMMETJENESTER OG BOLIGER

Tabell 3 - 5A - Antall personer som mottar hjemmetjenester pr. 31.03. 1)	Mot-takere av BARE hjemme-syke-pleie	Mot-takere av BARE praktisk bistand	Mot-takere av BEGGE tjenester	SUM mot-takere	Herav antall mot-takere med private tjeneste-ytere
Antall mottakere 0-49 år	88	67	66	221	39
Antall mottakere 50-66 år	63	87	89	239	30
Antall mottakere 67-79 år	45	80	89	214	26
Antall mottakere 80-84 år	18	34	48	100	15
Antall mottakere 85-89 år	17	33	51	101	25
Antall mottakere ≥ 90 år	12	37	56	105	16
SUM - alle aldersgrupper	243	338	399	980	151
Sum mottakere ≥ 80 år	47	104	155	306	56

Benytt obligatorisk veileder for uttak av tall til 1.kvartal 2014 fra Gerica. Oppdatert 17.03.2014

1. Inkl. mottakere som bor i trygde-/serviceboliger, tilrettelagt boliger og bofellesskap
I henhold til loven er praktisk bistand definert som hjemmehjelp, husmorvikar og annen hjelpe-virksomhet i hjemmet, herunder miljøarbeid, opplæring i dagliglivets gjøremål, boveiledning og brukerstyrt personlig assistent m.v.

Tabell 3 - 5B - Antall vedtakstimer og antall utførte timer i hjemmetjenesten	Antall vedtakstimer hittil i år	Antall utførte vedtakstimer hittil i år	Herav antall utført av private leverandører
Antall timer praktisk bistand	44 088	21 103	1 638
- herav antall timer praktisk bistand til daglige gjøremål, egenomsorg og personlig stell 1)	9 414	6 910	1 638
- herav antall timer praktisk bistand - opplæring i daglige gjøremål 2)	24 812	14 193	0
- herav antall timer praktisk bistand - BPA 3)	9 862	0	0
Antall timer hjemmesykepleie 4)	26 951	21 006	1 327
- herav antall timer hjemmesykepleie innenfor kategorien psykisk helsearbeid utført av psykiatriske sykepleiere eller andre	1 620	1 015	0
SUM antall timer hittil i år for hjemmetjenesten 5) fordelt på:	71 039	42 109	2 965

Benytt obligatorisk veileder for uttak av tall til 1.kvartal 2014 fra Gerica. Oppdatert 17.03.2014
1) Praktisk bistand - vedtak fattet etter lov om kommunale helse- og omsorgstjenester § 3-2, 6b
2) Praktisk bistand - opplæring: daglige gjøremål. (Formålet
med praktisk bistand - opplæring er å gjøre den enkelte mest mulig selvstendig i dagliglivet, dvs. opplæring i husarbeid og matstell, personlig hygiene, påkledning og i forbindelse med måltider) Omfatter også boveiledning.
3) Brukerstyrt personlig assistent. Vedtak fattet etter lov om kommunale helse- og omsorgstjenester § 3-2, 6a. Skal registreres uavhengig av hvem som har arbeidsgiveransvaret (kommunen, tjenestemottager eller andelslag for BPA (brukerstyrt personlig assistent) eks. Uloba).
4) Hjemmesykepleie (jfr. lov om kommunale helse- og omsorgstjenester § 3-2 første ledd nr. 6 bokstav a. Hjemmesykepleie skal også omfatte tjenester innenfor benevnelsen psykisk helsearbeid.
5) Både praktisk bistand og hjemmesykepleie

Tabell 3 - 6 Antall innbyggere 1), og andel mottakere av hjemmetjenester < 67 år, 67-79 år, 80 år-89 år, ≥ 90 år , pr. 31.03.	< 67 år	67-79 år	80-89 år	≥ 90 år	SUM 80 år +
Antall innbyggere i bydelen 1)	36 199	1 652	554	232	786
Andel mottakere av hjemmetjenester 2)	1%	13,0%	36,3%	45,3%	38,9%

1) Antall innbyggere i bydelen basert på befolkningsstatistikk pr. 1.1.2014. For aldersgruppen 67-79 år og 80-89 år, og 90 år +, er det korrigert for sykehjemsbeboere (grunnlagsdata benyttes i kriteriesystemet). For aldersgruppen < 67 år er slik korreksjon ikke foretatt. (Inngår ikke i kriteriesystemet. Antall beboere i andre bydelers sykehjem i denne aldersgruppen er lavt) Benytt tall fra tabellen som det refereres til på egen arkfane; "Befolkning pr. 1.1.2014"
2) Tallet regnes ut automatisk, og viser forholdet mellom antall mottakere av hjemmetjenester < 67 år, 67-79 år og 80 - 89 år, og ≥ 90 år og antall innbyggere i bydelen i samme aldersgruppe.

Tabell 3-7 - Saksbehandlingstider i pleie- og omsorgstjenesten - hittil i år - Hjemmetjenester 1)	Antall dager
Saksbehandlingstid for søknad om praktisk bistand	29,3
Saksbehandlingstid for søknad om hjemmesykepleie	8,8
Iverksettingstid for vedtak om praktisk bistand 2)	7,0
Iverksettingstid for vedtak om hjemmesykepleie	2,5

Benytt obligatorisk veileder for uttak av tall til 1.kvartal 2014 fra Gerica. Oppdatert 17.03.2014
1) Gjennomsnittlig saksbehandlingstid hittil i år (Fra søknad er mottatt til vedtak er fattet)
2) Med fritt brukervalg for leverandør av hjemmetjenester vil også private leverandører ha ansvar for iverksettingstid for vedtak om hjemmetjenester. Bydelene vil likevel ha et oppfølgingsansvar for iverksettelse av vedtakene, i tillegg til å ha ansvaret for iverksettingstid der kommunen ved bydelen er leverandør.
Praktisk bistand:saksbehandlingstid over 6 mnd: 1 bruker tatt ut søkt økt sommerBPA for sommer 2014 søknaden mottatt høst 2013 og behandlet mars 2014 etter div andre vedtaksavklaringer
Praktisk bistand:saksbehandlingstid over 6 mnd: 1 bruker tatt ut søkt praktisk bistand høst 2013, men ikke fått kontakt med søker

Kvalitetsmåling i hjemmetjenesten

Brukerundersøkelse - total tilfredshet med hjemmesykepleie	**Andel fornøyde *) brukere i %**	0%
Angi tidspunkt for når måling ble gjennomført (skriv slik: 04/13):	Mnd/år	00/00
Brukerundersøkelse - total tilfredshet med praktisk bistand	**Andel fornøyde *) brukere i %**	0%
Angi tidspunkt for når måling ble gjennomført (skriv slik: 04/13):	Mnd/år	00/00

*)Angi summen av prosentverdiene for score 3 og 4 som representerer brukernes svar på spørsmål om total tilfredshet med hhv hjemmesykepleie og praktisk bistand.
Kommentarer til brukertilfredshet i hjemmesykepleie og praktisk bistand:
Det er ikke gjennomført brukerundersøkelse i 2013 eller hittil i 2014.

Kvalitetsrevisjon i hjemmetjenesten

Er det gjennomført kvalitetsrevisjon i hjemmetjenesten i løpet av året?	Ja/Nei	Nei
Har kvalitetsrevisjonen avdekket større avvik?	Ja/Nei	Nei

Kommentarer:

Tabell 3 - 8 - A Antall personer som har hatt dagsenter/dagopphold/dagtilbud og totalt antall vedtakstimer hittil i år, fordelt på type tjeneste	Antall personer	Antall vedtaks-timer
Dagopphold - gericatjenesten dagrehabilitering 1)	0	0
Dagsenter/dagtilbud (sumformel) 2)	30	10 273
Herav gericatjeneste Dagsenter	3	366
Herav gericatjeneste Dagsenter for fysisk funksjonshemmede	5	933
Herav gericatjeneste Dagtilbud for psykisk utviklingshemmende	22	8 974

Benytt obligatorisk veileder for uttak av tall til 1.kvartal 2014 fra Gerica. Oppdatert 17.03.2014
1) Opphold med pleie og rehabilitering (vedtak etter lov om kommunale helse- og omsorgstjenester)
2) Dagsenter/ dagtilbud (vedtak etter lov om kommunale helse- og omsorgstjenester eller uhjemlet vedtak)
Lavterskeltilbud/ åpne kommunale tilbud der personer kan komme og gå uten avtale skal ikke registeres.
Kommentarer:

BOLIGER FOR ELDRE OG FUNKSJONSHEMMETE

Tabell 3 - 9 - Beboere med vedtak om bolig til pleie- og omsorgsformål - etter kjønn og alder, pr. 31.03. 1)	Antall beboere 0-17 år	Antall beboere 18-49 år	Antall beboere 50-66 år	Antall beboere 67-74 år	Antall beboere 75-79 år	Antall beboere 80-84 år	Antall beboere 85-89 år	Antall beboere 90 år +	SUM antall beboere
Menn									
Eldre	0	1	12	24	25	20	7	5	94
Fysisk funksjonshemmede	0	0	4	3	0	0	0	0	7
Utviklingshemmede	0	8	2	1	0	0	0	0	11
Personer med psykiske lidelser	0	24	23	2	0	0	0	0	49
SUM menn	**0**	**33**	**41**	**30**	**25**	**20**	**7**	**5**	**161**
Kvinner									
Eldre	0	0	26	25	22	25	21	27	146
Fysisk funksjonshemmede	0	0	2	1	0	0	0	0	3
Utviklingshemmede	0	9	1	2	0	0	0	0	12
Personer med psykiske lidelser	0	18	21	4	1	1	0	0	45
SUM kvinner	**0**	**27**	**50**	**32**	**23**	**26**	**21**	**27**	**206**
SUM menn + kvinner	**0**	**60**	**91**	**62**	**48**	**46**	**28**	**32**	**367**
- herav beboere med omsorg+ bolig 2)			4	16	15	13	12	17	77

Benytt obligatorisk veileder for uttak av tall til 1.kvartal 2014 fra Gerica. Oppdatert 17.03.2014
1) Med bolig til bolig- og omsorgsformål menes kommunalt eide eller disponerte boliger (boenheter) for eldre, funksjonshemmete, utviklingshemmete og personer med psykiske lidelser
2) Boliger innenfor omsorg+ konseptet, dvs. minimum 50 samlokaliserte boliger med heldøgns vakttjeneste, aktivitetssenter og middagsservering syv dager i uken. (Byrådssak 243/09 Omsorgs + organisering og innhold, byrådssak 174/10 Forskrift om tildeling av bolig i omsorg+ i Oslo kommune)
NB ! Boform i institusjon som er hjemlet (som det kan kreves vederlag for) etter helse- og omsorgstjenesteloven skal ikke registreres her, men i tabell 3-1-B

FUNKSJONSOMRÅDE 4 - ØKONOMISK SOSIALHJELP

Tabell 4 -2 Aktive klienter med utbetalt økonomisk sosialhjelp (bidrag og lån) 1)	Gj.snitt antall med utbet. pr måned i 1. kvart. 2)	Gj.snitt antall med utbet. pr måned hittil i år 3)	Akkumulert antall klienter med utbet hittil i år 4)
Antall klienter med økonomisk sosialhjelp	758	758	1 140
som fordeler seg slik:			
- herav klienter 18-24 år, flyktninger	1	1	1
- herav klienter 18-24 år, øvrige	72	72	116
- herav klienter 25 år og eldre, flyktninger	2	2	3
- herav klienter 25 år og eldre, øvrige	683	683	1 020
Kontrollsum (alle herav)	758	758	1 140
Kontrollformel:			

1) Aktive klienter = det antallet som i løpet av en måned har fått anvist økonomisk sosialhjelp i OSKAR - tilsvarende månedsrapporteringen til EST.
2) Alle tall skal regnes pr. mnd. Månedstallene summeres og deles på 3.
3) Sumtallet for hittil i år deles med: 3
4) Akkumulert antall klienter = antallet individer med anvist økonomisk sosialhjelp en eller flere ganger hittil i år.

Tabell 4 - 3A - Brutto utbetaling 1) pr. klient pr. måned (bidrag og lån)	Gj.snitt pr måned i 1. kvart. 2)	Gj.snitt hittil i år 3)
Brutto utbetalt pr. klient m/øk. støtte - pr. md.	9 568	9 568

1) Brutto utbetaling pr klient = anvist økonomisk sosialhjelp i OSKAR - tilsvarende månedsrapporteringen til EST.
2) Alle tall skal regnes pr. mnd. Månedstallene summeres og deles på 3.
3) Summen for hittil i år deles med: 3

MÅLTALL OG PROGNOSER

De etterfølgende tabeller omfatter obligatoriske måltall som det skal rapporteres på.

Prognoser for årsresultatet skal være reelle.

Dersom årsprognosen medfører avvik i forhold til de måltall som bydelsutvalget har vedtatt sammen med årsbudsjett (fordelingen av dok. 3 -rammen), må dette kommenteres under respektive tabell.

I gule felter er det innlagt formler eller verdier som er overført fra andre tabeller. Det skal ikke legges inn tall her.

FUNKSJONSOMRÅDE 1
HELSE, SOSIAL OG NÆRMILJØ

Tabell P - 1 - 3 - B Saksbehandlingstid - bistand til bolig	Andel hittil i år	Prognose for hele året	Vedtatt måltall for i år	Avvik prognose - måltall
Andel søknad om finansiering til kjøp av bolig behandlet innen 1 mnd.	97%	97%	80%	17 pp
Andel søknad om kommunal bolig behandlet innen 3 mnd.	76%	95%	95%	0 pp
Andel innvilget kommunal bolig effektuert innen 6 mnd.	99%	98%	80%	18 pp

Kommentar til prognosen:

FUNKSJONSOMRÅDE 2B - OPPVEKST
Barnevern

Tabell P-2-3 Undersøkelsessaker, barn og unge under tiltak og fosterhjemsoppfølging	Resultat hittil i år	Prognose for året	Måltall for i år	Avvik prognose-måltall
Andel avsluttede undersøkelser innen 3 mnd. 2)	98%	100%	100%	0 pp
Antall gjennomførte tilsynsbesøk pr fosterbarn under 18 år hvor Oslo har tilsynsansvaret 1)	1	4	4	0
Antall gjennomførte oppfølgingsbesøk pr fosterbarn 1)	0,63	4	4	0
Andel barn i hjelpetiltak med gyldig tiltaksplan 3)	98,0%	100%	100%	0 pp

1) Resultat rapporteres kun pr 31.12. Prognose rapporteres hvertkvartal.
2) Andel avsluttede undersøkelser innen 3 mnd. – dette tallet skal bydelene hente fra Datavarehuset, rapport FAM4101
3) Andel barn i hjelpetiltak med gyldig tiltaksplan pr periodeslutt – dette skal bydelene hente fra Datavarehuset, rapport FAM7201

Kommentar til prognosen:

FUNKSJONSOMRÅDE 4
ØKONOMISK SOSIALHJELP

Tabell P-4-2 Gj.snittlig antall klienter/utbetaling pr. md. hittil i år	Resultat hittil i år 1)	Prognose for året 2)
Gj.snittlig antall aktive klienter med øk. støtte, pr. md. i perioden	758	728
- herav klienter 18-24 år, flyktninger	1	1
- herav klienter 18-24 år, øvrige	72	70
- herav klienter 25 år og eldre, flyktninger	2	2
- herav klienter 25 år og eldre, øvrige	683	655
Gj.snittlig bto. utbetalt pr. klient m/øk. støtte pr. md. i perioden	9 568	9 500

1) Tallene her overføres automatisk fra tabell 4-2 og 4-3. **Sjekk samsvar!**
2) Gjennomsnitt pr. md. for hele året under ett.

Kommentarer til tabell P-4-2:

Kvartalsstatistikk 1. kv 2014 - rapportering på KVP

- fylles ut i henhold til AV-dirs veiledning for tertialrapportering i QB (siste versjon - for 3.tertial 2013)

Bydel:	
1. Totalt antall registrerte søknader til kvalifiseringsprogrammet hittil i 2014 (1. januar - 31. mars)	17
2. Totalt antall vedtak om kvalifiseringsprogram (innvilgelser av søknad) hittil i 2014 (1. januar - 31. mars)	17
3. Antall vedtak om avslag på søknad om kvalifiseringsprogrammet hittil i 2014 (1. januar - 31. mars)	0
4. Antall deltakere i kvalifiseringsprogrammet pr. 31. mars	133
5. Antall deltakere pr.31. mars fordelt på type tiltak:	
Antall som kun har tiltak/aktiviteter i kommunal regi	92
Antall som kun har arbeidsmarkedstiltak i statlig regi, jf. FOR 2008-12-11 nr 1320: Forskrift om arbeidsrettede tiltak m.v.	21
Antall som har kombinasjon av tiltak både i statlig regi som over, og i kommunal regi (f.eks. kombinasjon av språkopplæring i kommunal regi og arbeidspraksis hjemlet i forskrift om arbeidsrettede tiltak)	14
Antall som har tiltak/aktiviteter i regi av andre (f.eks. frivillige organisasjoner)	0
6. Antall deltakere pr.31. mars fordelt på alder:	
Antall som er 24 år eller yngre	12
Antall som er 25 år eller eldre	121
Avgang av deltakere hittil i 2014 (perioden 01.januar - 31. mars):	
7. Totalt antall avganger av deltakere som skyldes flytting ut av kommunen - hittil i 2014 (1. januar - 31. mars)	1
7b. Totalt antall avganger av deltakere i bydelen som følge av flytting til en annen bydel i kommunen - hittil i 2014 (1. januar - 31. mars)	1
8. Totalt antall deltakere med gjennomførte eller planmessig avviklede kvalifiseringsprogram hittil i 2014 (1. januar - 31. mars) - eksklusive flytting	35
9. Totalt antall fattede vedtak om varig stans av kvalifiseringsprogram og kvalifiseringsstønad som følge av ikke avtalt uteblivelse fra tiltak i programmet (deltakere som har "droppet ut") hittil i 2014 (1. januar - 31. mars)	1
10. Deltakere med gjennomførte eller planmessig avviklede kvalifiseringsprogram *(jf spm 8)* hittil i 2014 (1.januar - 31.mars) - fordelt på hva de gikk til:	
Ordinært arbeid (heltid eller deltid)	6
Ordinært arbeid (heltid eller deltid) med tidsbegrenset lønnstilskudd (jamfør forskrift om arbeidsrettede tiltak m.v.)	1
Tidsubestemt lønnstilskudd (TULT)	0
Andre arbeidsmarkedstiltak i statlig regi (jamfør forskrift om arbeidsrettede tiltak m.v.)	4
Skolegang/utdanning	0
Uførepensjon	0
Arbeidsavklaringspenger	0
Økonomisk sosialhjelp på grunn av avklaring av uførepensjon/AAP	8
Økonomisk sosialhjelp som hovedinntektskilde uten slik avklaring	5
Annet (NB! Omfatter ikke flytting - som skal rapporteres under spørsmål 7)	11
Ukjent	0
10 b: Spesifisering av "Annet"-kategonen med type tiltak/aktivitet og tilhørende antall: 1 Fengsel, 5 Fødsel, 1 Død, 1 Overg.stønad, 1 Jobbsj., 2 Forsørget	

TABELL 1 Rapportering om driftsutgifter

Obligatoriske sentrale måltall	I	II	III	IV	V	VI
Kapnr 003 Bydel Sagene	Resultat 2012	Resultat 2013	Måltall 2014	Status 1. kvartal 2014	Års-prognose 2014	Avvik (III-V)
Brutto driftsutgifter til adm, styring og fellesutgifter i % av totale brutto driftsutgifter.	3,2 %	0,8 %	0,4 %	0,6 %	0,4 %	0

TABELL 1 Rapportering om måltall for sosialtjeneste m.m

Obligatoriske sentrale måltall	I	II	III	IV	V	VI
Kapnr 003 Bydel Sagene	Resultat 2012	Resultat 2013	Måltall 2014	Status 1. kvartal 2014	Års-prognose 2014	Avvik (III-V)
Finansiering til kjøp av boliger - andel søknader behandlet innen 1 mnd	80 %	78 %	80 %	97 %	97 %	-17 pp
Søknad om kommunal bolig - andel søknader behandlet innen 3 mnd'er	94 %	90 %	95 %	71 %	95 %	0
Andel positive vedtak for kommunal bolig effektuert innen 6 mnd'er	95 %	92 %	80 %	98 %	98 %	-18 pp
Antall personer i døgnovernattingssteder uten kvalitetsavtale	0	4	0	1	0	0
Antall personer med opphold over 3 måneder i døgnovernatting	2	1	0	1	1	-1
Økonomisk sosialhjelp - andel søknader behandlet innen to uker	75 %	79 %	95 %	81 %	80 %	15 pp

TABELL 2a Rapportering om måltall for barnehage

Obligatoriske sentrale måltall	I	II	III	IV	V	VI
Kapnr 003 Bydel Sagene	Resultat 2012	Resultat 2013	Måltall 2014	Status 1. kvartal 2014	Års-prognose 2014	Avvik (III-V)
Foreldreundersøkelse: Foreldres generelle tilfredshet *	5,1	5,2	5,2	-	5,2	0
Andel barn 1-2 år med barnehageplass (dekningsgrad**)	85,6	88	85	88	85,1	3,51 pp
Andel barn 3-5 år med barnehageplass (dekningsgrad**)	92,6	103	97	103	103,6	-6,6 pp

*På en skala fra 1-6 der 6 er best, Ny brukerundersøkelse for Oslo i 2012.
** Gjelder andel barn med barnehageplass av alle barn bosatt i bydelen

TABELL 2b Rapportering om måltall for barnevern

Obligatoriske sentrale måltall	I	II	III	IV	V	VI
Kapnr 003 Bydel Sagene	Resultat 2012	Resultat 2013	Måltall 2014	Status 1. kvartal 2014	Års-prognose 2014	Avvik (III-V)
Andel avsluttede undersøkelser innen 3 mnd'er	97 %	80 %	100 %	98,00 %	100 %	0
Antall gjennomførte tilsynsbesøk per fosterbarn under 18 år hvor Oslo har tilsynssansvaret	3,8	3,5	4	1	4	0
Antall gjennomførte oppfølgingsbesøk pr fosterbarn	3,83	3,7	4	0,63	4	0
Andel barn i hjelpetiltak med gyldig tiltaksplan	100 %	95 %	100 %	98,00 %	100 %	0

TABELL 3 Rapportering om måltall Pleie og omsorg

Obligatoriske sentrale måltall	I	II	III	IV	V	VI
Kapnr 003 Bydel Sagene	Resultat 2012	Resultat 2013	Måltall 2014	Status 1. kvartal 2014	Års-prognose 2014	Avvik (III-V)
Andel av bydelenes årsverk i pleie og omsorg med relevant fagutdanning 1), 2)	65 %	68 %	68 %	70 %	70 %	-2 pp
Brukertilfredshet i hjemmetjenesten - andel fornøyde brukere av hjemmesykepleie	86 %	-	-	-	-	-
Brukertilfredshet i hjemmetjenesten - andel fornøyde brukere av praktisk bistand	77 %	-	-	-	-	-

1) Kilde: Kostra, kvalitetsindikator pleie og omsorg
2) Nytt måltall. Kildegrunnlag endret til Kostra. Mål og resultater omfatter Oslo kommune totalt, dvs både bydelene og Sykehjemsetetaten.
Måltallet gitt i 2013 utgår (pga nytt kildegrunnlag fra NLP til Kostra)

Kommentar:
Det er ikke gjennomført brukerundersøkelse i hjemmetjenesten i 2013 eller sålangt i 2014.

Oslo kommune
Bydel Sagene

Saksframlegg

Dato: 10.04.2014

Saksmappe:	**Saksbehandler:**	**Arkivkode:**
2011/348	Camilla Skjerve-Nielssen	112

Saksgang

Utvalg	Møtedato
Bydelsutvalget	15.05.2014
Kultur- og nærmiljøkomiteen	07.05.2014

Kommuneplan for Oslo - Høringsutkast

Sammendrag:
Kommuneplan for Oslo – Oslo mot 2030 er lagt ut på høring. Planen består av en samfunnsdel og en juridisk bindende arealdel. Samfunnsdelens tre satsingsområder er Smart, Trygg og Grønn. Byutviklingsstrategien foreslår en utbygging «innenfra og ut». Arealdelen består av bestemmelser og retningslinjer som henger sammen med to plankart og seks temakart. I saksframstillingen legges en oppsummering av planens to deler fram, etterfulgt at Bydelsdirektørens vurdering. Direktøren har hovedsakelig konsentrert seg om arealdelen, og har anbefalinger bl.a. innen formål, plankrav, kulturminnevern, grønnstruktur og støy.

Bakgrunn for saken:
Sagene bydelsutvalg behandlet høringsuttalelse til kommuneplanens planstrategi og planprogram i sak 11/73, 2.11.2011, og vedtok følgende:

> VEDTAK
>
> 1. Bydel Sagene mener at sammenhengen mellom kommuneplanens planstrategi og planprogram og Nasjonale forventninger stort sett er ivaretatt. Nasjonale forventninger har imidlertid en mye større fokus på miljø, bærekraft og klima. Det kommer tydelig fram at klimaproblematikken omhandler de fleste sektorer og tema, og at dette derfor er meget viktig for byens utvikling. Bydelen mener at dette ikke er godt nok integrert i kommuneplanens planstrategi og planprogram.
>
> 2. Sammenhengen med det regionale planarbeidet for areal og transport er ivaretatt. Det er viktig at planstrategiens utviklingsstrategier samkjøres med modellene i den regionale planen.
>
> 3. Det er positivt at det i Kommuneplan 2013 legges opp til å være syv likestilte fokusområder. Hvert enkelt fokusområde er mer spisset, og sammen gir de et bredere spekter enn de fire fokusområdene i Kommuneplan 2008. Fokusområde 6 er noe rundt formulert og kan med fordel spisses mer, da dette området inneholder viktige emner som samferdsel, arealbruk, miljø og byens sosioøkonomiske utviklingsmønster.
>
> 4. Bydelen støtter forslaget til planstrategiens hovedtema. Det er viktig for bydelen at utfordringene som kommer av befolkningsveksten blir håndtert på en trygg måte med et langsiktig tidsperspektiv. Vi ser allerede konsekvensene av en høy befolkningsvekst her i bydelen, da innbyggertallet har økt med 27 % på ti år. Dette har en betydelig innvirkning på bydelens skole- og barnehageplasser, helsetilbud, grøntområder og samferdsel.

5. Det er kun 17 år til 2030. Dersom Oslo skal nå klimamålet de har forpliktet seg til, mener bydelen at dette bør være et hovedtema på lik linje med befolkningsveksten. Disse emnene er så sammenflettet at det ikke er mulig å få til en bærekraftig befolkningsvekst dersom man ikke samtidig vurderer klimagassutslipp som en likeverdig utfordring. Hver gang en avgjørelse skal tas vedrørende Oslos befolkning, bør det samtidig utredes hvilken påvirkning den vil ha på klimamålene vi har satt oss.

Bydel Sagene mener derfor at planstrategiens hovedtema bør være:

”De utfordringer og muligheter som følger av befolkningsutviklingen, sett i sammenheng med Oslos mål for reduserte klimagassutslipp og målsettinger for bærekraftig utvikling generelt”

6. Bydelen mener at det bør gjøres en utredning av hvilke motsetninger som kan komme til å oppstå i planstrategien, spesielt i forhold til valg som kan ha en innvirkning på klimagassutslippene. Samtidig bør man undersøke hvilke områder som henger sammen – på tvers av de syv fokusområdene. Det kan også oppstå uforutsette synergieffekter mellom forskjellige sektorer, både på positive og negative måter, som bør identifiseres i denne prosessen.

Bydelen mener det er viktig å utrede slike sammenhenger for å kunne være forberedt på å ta avgjørelser som vil ha vesentlige implikasjoner for det helhetlige målet om et bærekraftig samfunn. Dette bør være et eget utredningstema i planprogrammet. Personer fra de forskjellige fokusområdenes arbeidsgrupper bør komme sammen og diskutere motsetninger og sammenhenger mellom områdenes mål og strategier.

7. Kultur og idrett er ikke bare viktig for å skape internasjonal oppmerksomhet. Kultur og idrett spiller i dag en meget viktig rolle i nærmiljøene som forebyggende arbeid, spesielt for barn og unge og øker livskvaliteten til byens innbyggere. Det har også stor betydning i integreringsarbeidet. Det er viktig å anerkjenne de mange idrettslagene og kulturorganisasjonenes innsats ovenfor barn, unge og innvandrere, fordi de bidrar til å skape samhold, gi selvtillit, identitet og tilhørighet til lokalområdene, og motvirke kriminalitet. Bydelen mener dette aspektet bør legges inn under kapittel 3.4. ”Kultur og livskvalitet – en skapende by”, som omhandler fokusområde 4 i planstrategien.

8. Sagene er en bydel med stor utbygging og høy befolkningsvekst, og de folkevalgte er svært opptatt av bydelens utvikling. Bydelen er høringsinstans i alle plansaker, og tar dette arbeidet seriøst med egen bydelsplanlegger som vurderer og legger frem sakene til behandling i Bydelsutvalget. Kommunedelplaner og vedtatte normer og veiledninger er våre viktigste verktøy i saksbehandlingen. Bydelen støtter derfor forslaget om å inkludere disse normene i kommuneplanens arealdel. Normer for parkering, leilighetsfordeling og felles leke- og uteoppholdsarealer er alle normer bydelen støtter og bruker aktivt for å sikre kvalitet i utbyggingsprosjektene.

Saksframstilling:
Kommuneplan for Oslo – Oslo mot 2030 består av to deler; (1) en samfunnsdel og byutviklingsstrategi og (2) en juridisk bindende arealdel. I denne saken legges et kort sammendrag av planen fram, etterfulgt av bydelsdirektørens vurdering. Det som er spesielt relevant for bydelen er tatt med i sammendraget. Det anbefales likevel å lese planen som helhet. De to delene og tilhørende kart kan lastes ned fra Oslo kommunes hjemmeside, her: http://www.kommuneplan.oslo.kommune.no/.

Planen har et tidsperspektiv fram til 2030 og trekker også opp utviklingsperspektiver fram mot 2050. Samfunnsdelen består av mål og satsinger for videre utvikling av Oslo som samfunn, kommunens virksomhet og byens fysiske utvikling. Byutviklingsstrategien beskriver byplangrep som ivaretar kommuneplanens mål og viser strategiske kart for 2030 og 2050.

Planen er utarbeidet etter bestemmelsene i ny plan- og bygningslov av 08.05.2009 og bygger på vedtatt planstrategi og planprogram. Bystyret vedtok planstrategi og planprogram 26.9.2012 etter forutgående offentlig ettersyn. Planstrategien beskriver strategiske valg knyttet til utviklingen av kommunen og behovet for planer fremover. Planprogrammet gjør rede for formålet med planarbeidet, planprosessen og opplegg for medvirkning. Siden kommuneplanen for Oslo også anses som en regional plan ble planstrategien oversendt Miljøverndepartementet for godkjenning 09.10.2012. Planstrategien er fortsatt ikke behandlet av departementet som i brev av 15.11.2013 har beklaget sen saksbehandling og viser forståelse for at planen likevel legges ut til offentlig ettersyn.

Kommuneplanen skal ha en handlingsdel som angir hvordan den skal følges opp de følgende år, som skal revideres årlig. I Oslos plansystem fyller økonomiplanen en slik rolle, sammen med planer på de ulike sektorer. Økonomiplanen er fireårig og rulleres hvert år sammen med behandlingen av årsbudsjettet. Budsjettet skal ta hensyn til føringer i ny kommuneplan «Oslo mot 2030 – Smart, Trygg og Grønn».

Byrådet vil etter gjennomført offentlig ettersyn vurdere innkommende bemerkninger og deretter fremme sitt planforslag for bystyret.

DEL 1 SAMFUNNSDEL

Hovedtema for kommuneplanen er den rekordstore befolkningsveksten og de utfordringer og muligheter den skaper for byen og kommunens ulike sektorer frem mot 2030. Befolkningsframskrivningen til Oslo kommune tilsier at byen i 2030 kan telle om lag 830 000 mennesker.

Veksten medfører økt behov for utbygging av barnehager, skoler, boliger til ulike befolkningsgrupper, deriblant botilbud til eldre. Dette for å tilby befolkningen de tjenester de har krav på i nærheten av der de bor. Befolkningen blir stadig mer mangfoldig og brukergruppene mer sammensatt. Tjenestetilbudets innhold må derfor hele tiden utvikles og tilpasses de ønsker og behov befolkningen har. Veksten utfordrer infrastrukturen og vil stille store krav til utbygging av kollektivtrafikk og godt tilrettelagte transportsystemer. Boligmarkedet er under press og takten på boligbyggingen må økes for å holde tritt med befolkningsutviklingen. Det er viktig å begrense at veksten medfører et økende energibehov og ytterligere klima og miljøutfordringer.

Det er verdt å påpeke at det er knyttet betydelig usikkerhet til befolkningsframskrivninger. Hendelser i Norge og verden for øvrig kan endre forutsetningene for befolkningsutviklingen. Dette understreker viktigheten av en viss grad av fleksibilitet i planleggingen.

Byrådets mål for framtiden kan sammenfattes i de tre satsingsområdene; Smart, trygg og grønn. Disse oppsummerer de store fremtidige utfordringene som er skissert over. Under de tre satsingsområdene er det valgt tre mål som uttrykker dimensjonene som skal gis høyest prioritet. Under hvert mål er det prioriterte politiske satsinger som skal iverksettes for å nå målene. De sistnevnte er ikke gjentatt her, men kan leses i kommuneplanens del 1.

SMART

Oslo er en by i vekst og må løse sine oppgaver smartere og mer effektivt for å tilfredsstille befolkningens behov for tjenester også i fremtiden. Dette krever at Oslo kommune har omstillingsevne og gjennomføringskraft til å ta i bruk ny kunnskap og teknologi. Byens oppvoksende generasjon skal få utvikle sine evner og talenter gjennom hele opplæringsløpet fra barnehagen, gjennom grunnskolen og i den videregående opplæringen slik at de står godt rustet for videre utdanning, arbeid og samfunnsdeltakelse. Oslo skal som landets kultur- og kunnskapshovedstad ha utdannings- og forskningsinstitusjoner på høyt internasjonalt nivå og arbeide aktivt for å tiltrekke seg selskaper og talenter fra hele verden.

Mål 1 Landets kunnskapshovedstad
Mål 2 En attraktiv by nasjonalt og internasjonalt
Mål 3 Fremtidens oppgaver skal løses smartere

TRYGG

Oslo skal være en trygg by både for byens innbyggere og besøkende. Byens innbyggere skal kunne leve gode og aktive liv og bevege seg fritt uten frykt for å bli utsatt for kriminelle handlinger i byrommet. Kommunen skal arbeide for økt sosial mobilitet og reduksjon av dårlige levekår. Oslos innbyggere skal ha trygghet for at de får kommunale tjenester av god kvalitet gjennom alle livets faser når de har behov for det. Beredskapen i Oslo skal være god, slik at befolkningen får den hjelpen de trenger ved brann, ulykker og andre uønskede hendelser.

Mål 1 Trygg, åpen og tilgjengelig by
Mål 2 Trygghet for å få kommunale tjenester med kvalitet
Mål 3 Alle skal ha muligheter for et godt og aktivt liv

GRØNN
Oslo står overfor en rekke miljø- og klimautfordringer i årene fremover. Sterk befolkningsvekst medfører økt behov for energi og stadig større behov for transport og utbygging av boliger og næringsvirksomhet. Oslo møter utfordringene frem mot 2030 med en ambisjon om å være en verdensledende miljøby. Oslo kommune vil jobbe for en kraftig reduksjon i klimagassutslipp ved å tilrettelegge for miljøvennlig person- og godstransport, mer effektiv ressursutnyttelse og utvikling av klimanøytrale byområder. Byutviklingen skal støtte opp om klimamålene gjennom banebasert fortetting etter «innenfra og ut» prinsippet. Til tross for et sterkt behov for utbygging skal Marka bevares og all utbygging og fortetting skal skje innenfor byggesonen. Byens blågrønne struktur skal videreutvikles og bevares gjennom aktive tiltak for å verne om naturmangfoldet i Oslo.

Mål 1 Internasjonalt ledende miljøby
Mål 2 Styrke Oslos blågrønne preg
Mål 3 Vekst gjennom kompakt byutvikling og banebasert fortetting

BYUTVIKLINGSSTRATEGI
Byutviklingsstrategien inneholder overordnede strategier og utviklingsretninger for byutviklingen i tråd med kommuneplanens satsingsområder; Smart, trygg og grønn.

Den juridisk bindende arealdelen i kommuneplanens del 2 er basert på byutviklingsstrategien og skal sikre at overordnede strategier og utviklingsretninger blir ivaretatt i den videre plan- og byggesaksbehandling. Arbeidet med byutviklingsstrategi og den juridiske arealdelen bygger også på regionalt plansamarbeid, nasjonale forventninger til kommunal og regional planlegging, markaloven, Groruddalssatsingen og ulike kommunale føringer.

Byutviklingsstrategien skal bidra til at Oslo er en smartere, tryggere og grønnere by i 2030. Befolkningsveksten skal brukes aktivt for å videreutvikle og skape nye kvaliteter. Det må tilrettelegges for tilstrekkelig og gode boligarealer, samt næringsareal med differensierte kvaliteter knyttet til sentralitet, tilgjengelighet, grad av nærservice og andre egenskaper. I en regional sammenheng har Oslo kommune først og fremst en tilretteleggingsoppgave for næringer innen kontor, forretning, kultur, forskning og undervisning, helse og enkelte samferdselsfunksjoner.

Det er viktig å utarbeide et overordnet byplangrep som ivaretar og videreutvikler de bymessige, naturgitte og historiske kvaliteter Oslo har og som tilrettelegger for utvikling av arkitektoniske kvaliteter. Oslos bymangfold, med sin mosaikk av ulike områder og nabolag med forskjellig identitet og særpreg, skal styrkes.

I et folkehelseperspektiv er det viktig at areal- og transportplanleggingen bidrar til å skape og opprettholde gode nærmiljøer med mulighet for aktivitet og rekreasjon gjennom å redusere lokal luftforurensning og støy, styrke den blågrønne strukturen og bidra til økt fysisk aktivitet.

Byutviklingsstrategien skal bidra til bærekraftig regional utvikling gjennom god samordnet areal- og transportplanlegging, slik at veksten kan tas gjennom kollektivtransporten og en økende andel gående og syklende. Samtidig er det viktig å styrke Osloregionens konkurransekraft gjennom å tilrettelegge for sentrale og tilgjengelige næringsareal og ivareta og videreutvikle potensielle næringsklynger.

Kommuneplanens mål og satsinger er omformet til ulike vurderingshensyn for byutviklingsstrategien. I kommuneplanens del 1, tabell 3.1 på s. 38, ligger en oversikt over hvilke generelle og spesifikke føringer samfunnsdelens satsingsområder gir for arealplanleggingen.

<u>Arealpotensial og behov</u>
I planprogrammet, vedtatt av bystyret 26.9.2012, er det angitt at kommuneplanen skal identifisere og tilrettelegge for 100 000 boliger og 5–6 000 000 m² næringsareal til 2030. Dette tilsvarer behovet som følger den ventede befolkningsveksten. Det er gjennomført en potensialberegning på bolig- og næringsareal, hvor sistnevnte også inkluderer sosial infrastruktur (skoler, barnehager med mer). Det er her identifisert et boligpotensial på i underkant av 150 000 boliger og anslagsvis potensial på 9 200 000 m² næringsareal.

Deler av boligpotensialet lar seg vanskelig realisere til 2030, blant annet på grunn av avhengighet av ny infrastruktur. Dette krever en rekkefølgeprioritering av områder med behov for ny infrastruktur. Ulike strategier viser et potensial mellom 100 000 og 120 000 boliger.

To mulige byplangrep er utviklet for å drøfte mulige retninger for fremtidig byutvikling. Disse kan karakteriseres som «innenfra og ut» og «desentralisert utbygging». Hovedprinsippet i «innenfra og ut» er å bruke veksten til å utvide den tette byen i vest, nord og øst. Dette kan karakteriseres som en utvidelse av «indre by» til dens nåværende randsoner. Hovedintensjonen er å skape nye bymessige kvaliteter, samt sikre bærekraft gjennom å utvikle byen over korte avstander som muliggjør gange og sykling. «Desentralisert utbygging» sprer utbygging på større områder, følgelig med en lavere tetthet i indre by og dens randsoner. Alternativet muliggjør større variasjon i utbyggingen og fordeler innsatsen ytterligere utover hele byen.

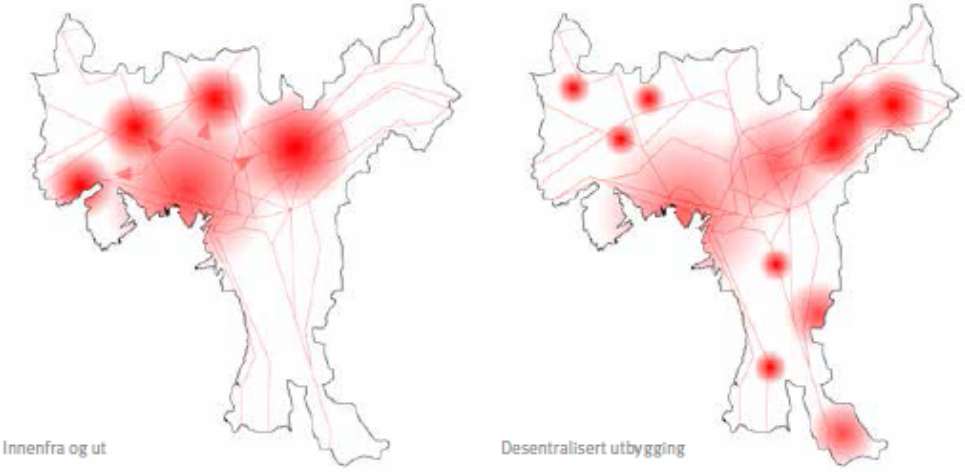

Figur 1: Alternative byplanstrategier; innenfra og ut og desentralisert utbygging

Uavhengig av disse to alternative grepene, ligger noen felles forutsetninger til grunn for byutviklingsstrategien mot 2030:

- Oslo kommune viderefører en knutepunkt- og banebasert utviklingsstrategi.
- I begge alternative byutviklingsgrep legges det til grunn en generell, løpende fortetting i indre og ytre by. Denne fortettingen kan tas uten etablering av ny infrastruktur.

Utover dette består byutviklingsstrategien av en rekkefølgeprioritering av noen større utviklingsområder. De to byplangrepene viser alternative rekkefølgeprioriteringer av disse områdene, som har vesentlig potensial, men som betinger offentlig innsats i form av blant annet infrastrukturtiltak. Områdene er Hovinbyen, Vestkorridoren (Skøyen – Vækerø – Lysaker), Gjersrud-Stensrud, Indre by inkludert Fjordbyen og Dalbunnen Groruddalen.

I tillegg er det identifisert øvrige infrastrukturtiltak som inngår i byutviklingsstrategien, uavhengig av byutviklingsområdene. Dette inkluderer nye sentrumstuneller for T-bane og jernbane, gjennomgående bussfelt i korridorene og ringene og ny bussterminal på Oslo S.

De to utviklingsstrategiene er drøftet opp mot vurderingshensynene miljø og klima, attraktivitet og kvalitet, verdiskapning og konkurransekraft, regionale sammenhenger, infrastruktur og gjennomførings- og risikoforhold.

Strategien «innenfra og ut» vurderes som bedre i forhold til miljø og klima, attraktivitet og kvalitet, verdiskapning og konkurransekraft. En forlengelse av indre by legger gode forutsetninger for gange, sykling og kollektivtransport, samt bymessige kvaliteter som gir gode muligheter for næringsutvikling. Når det gjelder regionale sammenhenger, anses også denne strategien som bedre egnet for et mer effektivt kollektivtransportsystem. «Innenfra og ut» utløser mindre investeringsbehov for infrastruktur enn «desentralisert utbygging». I tillegg har den mindre gjennomførings- og risikoforhold ved at sentraliteten øker samfunns- og kommunaløkonomisk robusthet, mens «desentralisert utbygging» kan, ved markedsinteresse, spre risiko gjennom samtidig satsning flere steder.

Banebasert utvikling – satsning innenfra og ut

Byutviklingsgrepet «innenfra og ut» kommer bedre ut enn «desentralisert utbygging», når de drøftes opp mot vurderingshensynene. I den valgte strategien har derfor byrådet valgt en innenfra og ut-tilnærming. Konkret innebærer dette en vektlegging av innsatsområdene Indre by inkludert Fjordbyen, Vestkorridoren og Hovinbyen (inkludert Breivoll). Et hovedformål er å realisere nye områder med indre by karakter. Det vil si byområder preget av fysisk tetthet, funksjonell variasjon og mer finmaskede gatenett og byrom.

Strategikartet for 2030[1] viser de ulike elementene i byutviklingsstrategien. Både i strategikartet og i den juridiske arealdelen anvendes fire ulike kategorier der det særlig legges til rette for vekst med angivelse av ønsket utvikling.

Utviklingsområder innbefatter både det som vanligvis defineres som transformasjons- og utviklingsområder. Med transformasjonsområder menes områder som behøver ny gate- og byromsstruktur, mens utviklingsområder bygger på og videreutvikler eksisterende gate og byromsstrukturer. Det er i det strategiske kartet skilt mellom utviklingsområder i indre by og utviklingsområder i ytre by. I den juridiske arealdelen skilles det mellom transformasjons- og utviklingsområder i indre by. I ytre by er bestemmelsene for transformasjons- og utviklingsområder like, derfor benevnes alt som utviklingsområder i ytre by også i den juridiske arealdelen.

Kollektivknutepunkt defineres i kommuneplanen som områder med potensial for bymessig utvikling og kobling av to eller flere banebaserte linjer, hvorav minst en med regional funksjon. I Kommuneplan 2008 er Lysaker, Skøyen, Majorstuen, Storo, Økern, Helsfyr, Bryn, Breivoll, Grorud stasjon og Hauketo markert på strategikartet som knutepunkt for egnet bymessig fortetting med blandet arealbruk. I den nye byutviklingsstrategien er disse knutepunktene supplert med Nydalen, Furuset og Ryen.

I Kommuneplan 2008 er 23 stasjonsnære områder langs banenettet utpekt som egnede for bymessig fortetting med vekt på bolig. I kommuneplanen mot 2030 fremmes forslag til nye fortettingsområder rundt stasjoner langs T-banenettet. Områdene langs banenettet er gjennomgått på nytt og det er funnet frem til ytterligere 13 steder langs det eksisterende banenettet der bymessig fortetting i større eller mindre grad kan være egnet. I tillegg til

[1] Kartet er tilgjengelig på kommuneplanens nettside, http://www.kommuneplan.oslo.kommune.no/.

steder langs eksisterende banenett, viser strategikartet mot 2030 tre steder som vil være egnet for bymessig fortetting når nye T-banelinjer etableres. Disse er Løren, Vækerø og Ulven.

I kommuneplanens del 1, tabell 3.2 på s. 47, er alle utviklingsområder, kollektivknutepunkt og stasjonsnære områder listet opp, med beskrivelse av ønsket utvikling innenfor de ulike kategoriene. Tabellen er oppsummert i teksten under.

- Kollektivknutepunkt for bymessig utvikling
  Det ønskes høy utnyttelse i kollektivknutepunkt. Knutepunktene markeres på juridisk arealkart og avgrenses gjennom påfølgende planarbeid. Ved knutepunktutvikling skal det tilrettelegges for arbeidsplassintensiv næringsutvikling.

  Av de 13 kollektivknutepunktene ligger ett i Sagene bydel; Storo. Nydalen stasjon ligger utenfor bydelsgrensen, men knutepunktområdet går inn i området nord i bydelen.

- Prioriterte stasjonsnære områder
  Høyere utnyttelse skal vurderes i stasjonsnære områder.

  Ingen av de prioriterte stasjonsnære områdene ligger i Sagene bydel.

- Utviklingsområder i ytre by
  Det foreslås blant annet høy utnyttelse, høy bymessig/arkitektonisk kvalitet, variert arealbruk, utadrettede funksjoner i 1. etg. i sentrale gater, grønnstruktur, gode gate og byrom, integrering av viktige eksisterende stedskvaliteter, god tilgjengelighet, og tilfredsstillende skjerming mot luft- og støyforurensning. I den juridisk bindende arealdelen foreslås krav om felles planlegging.

  Ingen av utviklingsområdene i ytre by ligger i bydelen.

- Utviklingsområder i indre by
  I juridisk bindende arealdel er Fjordbyen og Nydalen markert som transformasjonsområder. Her vil utnyttelse avklares i påfølgende reguleringsprosesser. Områdene som er markert som utviklingsområder i indre by i juridisk arealkart skal vurderes med høy tetthet og sikres høy bymessig/arkitektonisk kvalitet, grønnstruktur og gode gate- og byrom. Områdene skal videreføre omkringliggende nettverk av offentlige rom og forbindelser.

  Deler av Nydalen ligger i Sagene bydel.

Osloregionen 2050
Byutviklingsstrategien viser hvor og hvordan byen kan vokse frem til 2030, men for å forberede en situasjon med fortsatt vekst etter 2030, trengs mer langsiktige perspektiver. Det er derfor utviklet et strategisk kart som viser planene fram mot 2050.[2] I dette kartet ligger innsatsen særlig på Groruddalens dalbunn og Gjersrud-Stensrud.

Arealbruksstrategiene 2030 og 2050 er for Sagene bydel identiske.

[2] Kartet er tilgjengelig på kommuneplanens nettside, http://www.kommuneplan.oslo.kommune.no/.

DEL 2 AREALDEL

Kommuneplanens juridisk bindende arealdel skal sikre at overordnede satsinger og utviklingsretninger blir ivaretatt i den videre plan- og byggesaksbehandling. Arealdelen dekker alt areal i kommunen (byggesonen, Marka og sjøarealene).

Arealdelens formål er å sikre en bærekraftig og klimanøytral byutvikling som ivaretar og videreutvikler byens bymessige, naturgitte og historiske kvaliteter. Det gjelder å ivareta byens landskap, blågrønne struktur, naturmangfold og byområder med ulike byplangrep, arkitektur- og kulturminnekvaliteter.

Arealdelen skal samtidig bidra til å sikre nødvendig areal for vekst i bolig- og næringsutvikling, samt sosial, blågrønn og teknisk infrastruktur. Den juridiske arealdelen viderefører i hovedtrekk gjeldende plan i at det tilrettelegges for et utbyggingsmønster innenfor byggesonen basert på prinsipper for samordnet areal og transportutvikling.

Med kraftig befolkningsvekst og stort utbyggingsbehov, er det nødvendig med en plan som er tydelig på hvilken retning byen ønskes utviklet i, samtidig som den er tilstrekkelig åpen for uforutsette muligheter og byens generelle utviklingsdynamikk. Planen er derfor overordnet og fleksibel, med robuste arealbruksformål og planbestemmelser, samtidig som det er forsøkt å gi forutsigbarhet, slik at tiltakshavere og samfunnet generelt vet hva som fordres av kvalitet og saksbehandlingsprosesser.

Arealdelen består av planbeskrivelse, bestemmelser/retningslinjer og kart. I det juridiske arealkartet markeres også areal som i strategisk kart er prioritert etter 2030 og tar opp i seg intensjonene i strategikartet for 2050.

Byggesonen

Bebyggelse og anlegg

Byggesonen (området mellom Marka og fjorden) er i all hovedsak vist med reguleringsformålet bebyggelse og anlegg (hovedformål). Innenfor dette formålet inngår også områder regulert til samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur. For utviklings- og transformasjonsområder er fremtidig arealbruk markert i plankartet med en mørkere farge. Reguleringsplaner vedtatt før kommuneplanen skal fortsatt gjelde med mindre kommuneplanens bestemmelser angir noe annet.

Det er ikke angitt nærmere oppdeling av bebyggelse og anlegg i underformål. Dette for å gi høy fleksibilitet og unngå at en må gå veien om endring av kommuneplanen for å kunne realisere tiltak på steder der en per i dag ikke har sett muligheter til annen arealbruk.

Det benyttes rekkefølgekrav for sikring av nødvendig teknisk infrastruktur, blågrønn struktur, offentlige rom (gater og plasser), energiforsyning, omlegging av høyspentlinjer, leke- og idrettsområder, samt å sette av areal til sosial infrastruktur i utviklingsområder.

Områder avmerket som utviklingsområder i ytre by representerer en svært viktig arealressurs for håndtering av fremtidig vekst i et samordnet areal- og transportperspektiv. Det er knyttet generelle bestemmelser til utviklingsområdene for å sikre en bymessig utvikling med høy

tetthet og gode områdekvaliteter. Det er derfor lagt hensynssone med krav om felles planlegging på utviklingsområdene.

I utviklingsområdene skal det vurderes og sikres nødvendig areal til teknisk, sosial (skole, barnehage, sykehjem mv.) og kulturell infrastruktur, samt idrettshaller/-anlegg, før utbygging kan skje.

Kollektivknutepunkter er vist i arealkartet som eget kartsymbol ved stasjonspunktet, men ikke avgrenset i areal. Dette er områder utenfor sentrumskjernen som er særlig viktig for både arealutvikling og transport.

Det legges opp til en fortsatt videreutvikling og fortetting av indre by. Opphevelse av soneplanen og andre eldre uhensiktsmessige planer gjør det nødvendig med bestemmelser om unntak fra plankrav for tomter under en viss størrelse, dersom visse kriterier er oppfylt. For områder angitt som utviklingsområder i indre by er det utformet bestemmelser som gjør det mulig å gå rett på byggesak også der høyder overstiger det som i dag er vanlig i området, forutsatt at kvalitet er sikret. Kommuneplanen åpner også for et slikt unntak for mindre tomter i ytre by og i visse ukompliserte tilfeller innenfor byggesonen generelt.

Det foreslås også generelle bestemmelser knyttet til en rekke temaer som anses hensiktsmessig å sikre på et overordnet nivå, som blant annet overvannshåndtering, støy og luft, universell utforming, kultur- og naturmiljø, estetikk og byforming.

Det er foreslått hensynssoner med tilhørende bestemmelser for viktige forhold som må hensyntas ved fremtidig byutvikling og som kan gi begrensninger for arealbruken. Hensynssone er angitt for sikrings- og faresoner, områder som båndlegges for fremtidig vedtak og områder som underlegges krav om felles planlegging og gjennomføringssone for kabling av høyspentledninger.

For øvrige hensyn og interesser som vurderes viktig å fremheve, er det utarbeidet temakart. Til temakartene er det knyttet bestemmelser og/eller retningslinjer som gir føringer for håndtering av disse hensynene i plan- og byggesaksbehandlingen. Slike temakart er utarbeidet for støy, luft, naturmiljø, kulturminnevern, brann- og eksplosjonsfare (storulykke), samt blå-grønn struktur i byggesonen. Temakartene er merket med hvilken paragraf de er knyttet til i bestemmelsene og retningslinjene.

<u>Infrastruktur</u>
På infrastruktursiden er det lagt inn enkelte store prosjekt, som Fornebubanen og ny T-bane i Groruddalbunnen. Det er markert både juridiske (planavklarte) og ikke-juridiske traseer (som krever nærmere utredning).

<u>Blågrønn struktur</u>
Det er utarbeidet eget temakart for den blågrønne strukturen i byggesonen. Grøntområdene i byggesonen bygger på Plan- og bygningsetatens forslag til ny kommunedelplan for den blågrønne strukturen i Oslos byggesone. Alt areal regulert til grøntformål for øvrig er vist i plankartet. Videre skal det i utviklingsområder sikres ny grønnstruktur.

Det er foreslått bestemmelse for å sikre og supplere alleer, trerekker og store enkelttrær langs viktige kommunikasjonsårer ved tiltak. Det er lagt inn hensynssoner med båndlegging for ulike naturmiljø og bestemmelser som tar sikte på å gi trær i byggesonen bedre fremtidig vern. For vassdrag innenfor byggesonen er det foreslått en bestemmelse om at åpne strekninger av elver, bekker, vann og dammer skal opprettholdes.

Bruk av plansystem og planverktøy
Det er et overordnet mål å oppnå en effektiv plan- og byggesaksbehandling. Plan- og bygningsloven (pbl) inneholder bestemmelser som gir handlingsrom for kommunene til å velge ulike former for bruk av plansystemet. Samtidig forutsetter loven at det er bystyret som er reguleringsmyndighet og at plan- og byggesaksprosesser skal sikre allmennheten og særlig berørte parter reell mulighet for medvirkning. Disse målene er retningsgivende for hvordan den juridisk bindende arealdelen utformes.

For å kunne oppnå vesentlig grad av forenkling for senere plan- og byggesaker, bør bestemmelsene være tematisk konkrete, men ikke detaljerte.

Pbl gir anledning til å stille krav om felles planlegging. Det er foreløpig i plankartet lagt *hensynssone felles planlegging* på alle utviklingsområdene i ytre by. Dette er områder som i dag i stor grad er lavt utnyttet og dominert av eldre næringsbebyggelse, men som ligger langs eksisterende eller foreslått jernbane, t-bane eller trikk i ytre by. Ingen områder i Sagene bydel har krav om felles planlegging.

Det er et mål å kunne behandle prosjekter som er i samsvar med arealdelen, og ikke medfører vesentlig virkning for miljø og samfunn, uten forutgående reguleringsprosesser. Det foreslås bestemmelser til arealdelen som åpner for dette ut fra nærmere angitte kriterier.

Plangrunnlaget for indre by består i dag i stor grad av eldre planer som er lite anvendelige som rammer for ønsket byutvikling og bevaring. Soneplanen fra 1977 foreslås opphevet, da planen anses lite hensiktsmessig, og legger begrensninger for en stor andel av utviklingsområdene. I tillegg er et stort antall eldre underliggende reguleringsplaner, med tilknytning til Soneplanen, tatt med på listen over planer som vurderes opphevet.

Viktige kvaliteter og føringer fra Soneplanen ivaretas gjennom forslag til bestemmelser til kommuneplanens arealdel. Bestemmelsene skal gi en mer forutsigbar og forenklet saksbehandling der man unngår utstrakt bruk av dispensasjoner.

Bestemmelsene er også utformet ut i fra målet om å kunne behandle prosjekter som er i samsvar med arealdelen og eksisterende bebyggelsesstruktur, og som ikke medfører vesentlig virkning for miljø og samfunn, uten omfattende reguleringsprosesser. For områder som ikke er definert som utviklingsområder i ytre by, kollektivknutepunkter, transformasjonsområder, hensynssone/båndleggingssone for kulturmiljø/naturmiljø eller regulert til bevaring, foreslås det at større bygge- og anleggstiltak som normalt ville krevd regulering, men som omfatter tomteareal under 1500/2500 m² og som følger av kommuneplanen for øvrig, skal kunne behandles direkte som byggesak, dersom de oppfyller visse kriterier (jf. § 3.2). Unntak fra plankrav foreslått i kommuneplanens arealdel tillates kun der tiltak innordner seg eksisterende bebyggelse, og hensynet til eksisterende bebyggelse vurderes derfor ivaretatt.

Plankart
Til arealdelen gjelder følgende juridisk bindende plankart:

- Plankart 1 av 2 (1-2): Arealformål (for hele kommunen).
- Plankart 2 av 2 (2-2): Hensynssoner – sikrings- og faresone.

Disse to kartene henger sammen og kan ikke leses uavhengig av hverandre.

I tillegg er det utarbeidet juridisk bindende/retningsgivende temakart for hhv. naturmiljø, kulturminnevern, luftforurensning, støy, storulykkebedrifter og blågrønn struktur.

Plankart 1–2 viser nåværende og fremtidig arealbruk. Innenfor arealformål bebyggelse og anlegg er områder avsatt til utviklings- og transformasjonsområder, samt tidligere uregulerte områder avmerket som fremtidig (mørkegul) i plankartet. For å være en grovmasket og robust plan er det for bebyggelse og anlegg kun angitt hovedformål, der også samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur inngår. Innenfor LNF (Landbruks-, natur- og friluftsområder) og grønnstruktur er det kun arealer som skifter formål i forhold til i dag som markeres som fremtidig (mørkere grønn) i plankartet.

Innenfor arealformål bruk og vern av sjø- og vassdrag og tilhørende strandsone setter dagens bruk premiss for hva som markeres som nåværende.

Plankart 2-2 angir hensynssoner for sikrings- og faresoner (nedslagsfelt drikkevann, restriksjoner for anlegg i grunnen, ras- og skredfare, flomfare og deponi).

Det er utarbeidet følgende juridisk bindende temakart:
• T1 (støy), T4 (naturmiljø), T6 (storulykke) og T7 (blågrønn struktur i byggesonen).

Disse er gjort juridisk bindende ved at de er knyttet til planen gjennom bestemmelser. De er således å betrakte som del av plankartet, i henhold til kartforskriftens § 9 6. ledd siste punkt. Temakartene vurderes å gi et mer oversiktlig og lesbart kartmateriale.

Øvrige temakart er retningsgivende: T2 /T3 (luft) og T5 (kulturminnevern).

Bestemmelser
De juridisk bindende plankartene utgjør sammen med planbestemmelsene arealdelens juridisk bindende dokumenter. Til sammen skal disse angi hovedtrekkene i den fremtidige arealdisponeringen og sette rammer og betingelser både for nye reguleringsplaner og for byggesaksbehandlingen, samt gi forutsigbarhet overfor innbyggere, grunneiere og utbyggere. Planbestemmelsene er generelle og tematiske bestemmelser, bestemmelser til arealformål og bestemmelser knyttet til hensynssoner/temakart. Det er bestemmelser både til hele og deler av planområdet, og der annet ikke er angitt gjelder de både for byggesak og regulering.

Lovhjemmel er oppgitt i hvert punkt og refererer til plan- og bygningsloven 2008 (pbl) der annet ikke er oppgitt.

Retningslinjer er benyttet der det er behov for å konkretisere ulike fagtemaer ved å gi overordnede føringer, men ikke juridisk bindende bestemmelser. Retningslinjer er også

benyttet for å utdype og gi tolkningsgrunnlag for bestemmelsenes innhold. Retningslinjene er ikke selvstendig hjemmelsgrunnlag for vedtak, men retningsgivende som vurderingsgrunnlag for kommunens plan- og byggesaksbehandling.

Av praktiske grunner er innholdet strukturert etter inndeling i pbl:

- Generelle og tematiske bestemmelser §§ 1-9 (gir definisjoner, rammer, informasjon og kvalitetskrav av generell og overordnet karakter, jf. pbl § 11-9)
- Bestemmelser knyttet til arealformål §§ 10-13 (gir tilsvarende føringer for planens ulike arealformål, jf. pbl §§ 11-10 og 11-11)
- Bestemmelser knyttet til hensynssoner §§ 14-17 (gir tilsvarende føringer for ulike hensynssoner, jf. pbl § 11-8)

Retningslinjene følger etter den enkelte planbestemmelse og er skrevet i kursiv.

Bestemmelsene som helhet ligger som vedlegg 3.

BYDELSDIREKTØRENS VURDERING

DEL 1

Bydelsadministrasjonen mener kommuneplanens samfunnsdel med sine satsingsområder Smart, Trygg og Grønn ivaretar kommunens behov på en god måte. Planen spisset mot satsingsområder som skal sikre en bærekraftig byutvikling. Bydelens innspill ved område- og prosessavklaring ønsket et større fokus på miljø, og et bærekraftperspektiv på utfordringen med forventet befolkningsvekst. Bydelsadministrasjonen mener dette nå er ivaretatt, både i satsingsområdet «Grønn» med tilhørende mål, samt de føringer samfunnsdelen gir for arealdelen og byutviklingen.

Bydelen arbeider for tiden med en Strategisk plan, som etter planen skal legges fram for politisk behandling 5. juni. I arbeidsprosessen med strategisk plan med de ansatte og de folkevalgte, har bydelen kommet fram til satsingsområder som har god tilknytning til de overordnede føringer som sannsynligvis vil bli gjeldende i den nye kommuneplanen. Bydelen ønsker å ha gode og trygge boliger og boområder, og gode tjenester for befolkningen. Samtidig er det fokus på et sunt miljø, helse og kultur, som øker livskvaliteten for innbyggerne. Internt i organisasjonen skal det fokuseres på innovative løsninger, tverrfaglig samarbeid og riktig kompetanse.

DEL 2

Plankart og bestemmelser

I teksten under kommenteres hovedkartene og temakartene i sammenheng med bestemmelsene i planen. De bestemmelsene som ikke er kommentert støttes av bydelsadministrasjonen. Generelt sett er det mange svært gode bestemmelser som sikrer en bærekraftig byutvikling innenfor den valgte byutviklingsstrategien, men for å forenkle saksframlegget er ikke disse kommentert.

§ 2 Formål

I planens bestemmelser § 2 *Formålet med planen,* pkt. 1, står det følgende:

> Kommuneplanens arealdel skal sikre en bærekraftig og klimanøytral byutvikling som ivaretar og videreutvikler byens bymessige, naturgitte og historiske kvaliteter, som byens landskap, blågrønn struktur og byområder med ulike byplangrep, arkitektur- og kulturminnekvaliteter.

Dette er et godt formål, som har et langsiktig perspektiv (i bærekraftbegrepet) og som framhever sammenhengen mellom naturen og byplanlegging, i tillegg til behovet for reduksjon av klimautslipp.

Likevel stiller administrasjonen spørsmål ved bruk av begrepet *klimanøytral byutvikling*. Hva betyr ordet klimanøytral? I følge CICERO Senter for klimaforskning, har klimanøytral følgende definisjon:

> Hvis en aktivitet (eller en bedrift) skal være klimanøytral, må man gjennomføre tiltak som til sammen sørger for at klimaeffekten blir den samme som om aktiviteten ikke hadde funnet sted. Det betyr at man først må beregne hvor store utslipp aktiviteten vil gi, deretter må man undersøke mulighetene for å redusere disse utslippene, og til slutt kjøpe klimakvoter for å

kompensere for de utslippene som fortsatt finner sted etter at man (eventuelt) har gjennomført tiltak for å redusere utslippene.

Når man da snakker om klimanøytral byutvikling - hva skal inkluderes i klimaregnskapet? En byutvikling krever infrastruktur, som inkluderer kraftforsyning, veier, offentlig transport, telekommunikasjon, vann- og avløp og avfallshåndtering, offentlige og private bygninger, samt friområder, plasser mm. Alt dette vil produsere store mengder klimagassutslipp ved produksjon av materialer og konstruksjon, og det er mange parter involvert. Det er også et spørsmål om regnskapet i tillegg skal inkludere den aktiviteten som finner sted i et område etter at et sted er tatt i bruk, og i så fall for hvor lang tid fremover.

Det er positivt at Oslo kommune i byutviklingen ønsker å slippe ut så lite klimagasser som mulig. Likevel er det heller tvilsomt at det vil bli ført klimaregnskap over alt som skal bygges, og at det vil bli kjøpt klimakvoter for alle utslippene som finner sted. Oslo kommune fører per i dag kun klimaregnskap over egen virksomhet.

Dersom det ikke planlegges å føre et klimaregnskap i kommunen som også inkluderer privat virksomhet, bør ikke begrepet «klimanøytral» brukes. Det antas at hensikten bak formålet er at miljøbelastningen fra menneskene som skal ta i bruk områdene blir så liten som mulig, pga. en planlegging som fører til mindre utslipp. Dersom dette er hensikten bør det heller velges et annet ord, som «klimavennlig» eller «miljøvennlig» byutvikling, som ikke krever klimaregnskap.

§ 3 Plankrav

Figur 2 under viser utdrag fra hovedkart 1 over Sagene bydel. Hovedkart 1 og 2 ligger som Vedlegg 1 og 2. Bydelsadministrasjonen har ingen kommentarer til hovedkart 2 – hensynssoner.

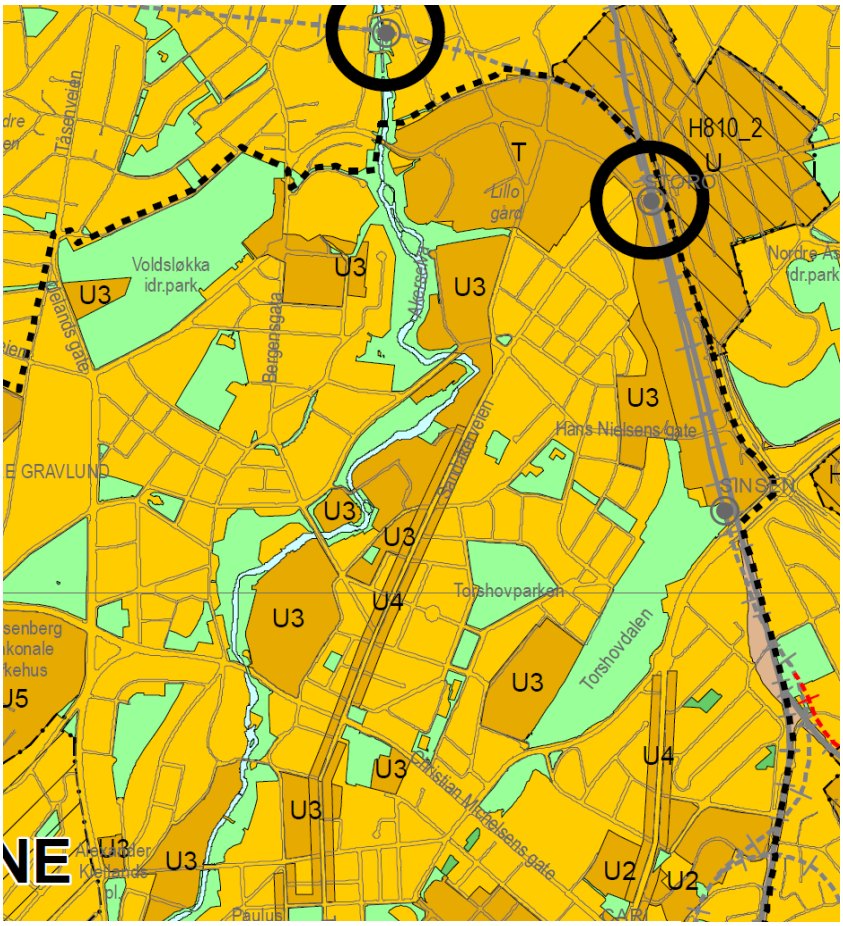

TEGNFORKLARING
PBL. KAP. 11 KOMMUNEPLAN

AREALFORMÅL	NÅVÆRENDE	FREMTIDIGE HOVEDOMRÅDER
BEBYGGELSE OG ANLEGG		
Bebyggelse og anlegg *(inkluderer samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur)*	■	■
SAMFERDSELSANLEGG OG TEKNISK INFRASTRUKTUR		
Bane	■	
Kollektivknutepunkt		■
Havn	■	■
GRØNNSTRUKTUR		
Grønnstruktur	■	■
FORSVARET		
Forsvaret	■	
LANDBRUKS-, NATUR- OG FRILUFTSOMRÅDER		
LNF areal	■	■
Spredt boligbebyggelse		■

HENSYNSSONER

SONE MED ANGITTE SÆRLIGE HENSYN	
Bevaring kulturmiljø	hensynssone
BÅNDLEGGINGSSONE	
Båndlegging for regulering etter plan- og bygningsloven	hensynssone
GJENNOMFØRINGSSONE	
Krav om felles planlegging (områderegulering)	hensynssone
Krav om felles planlegging	hensynssone
Omforming (kabling høyspentledninger)	hensynssone
Omforming (trafostasjoner)	hensynssone

PUNKTSYMBOLER

Kollektivknutepunkt	○
T-banestasjoner (ikke juridisk objekt)	○
T-banestasjoner/jernbanestasjoner (ikke juridisk objekt)	●

Figur 2: Utklipp fra hovedkart 1; arealformål (juridisk bindende)

Følgende områder er merket som utviklings-/transformasjonsområde for bebyggelse og anlegg – fremtidige hovedområder (mørk gul):

- Sandaker / Lillo gård / Storo / Nydalen (T[3])
- Grefsen stasjonsby (U3)
- Torshovtoppen (U3)
- Vogts gate (U4)
- Bjølsen valsemølle / Regal tomta (U3)
- Lilleborg inkl. Treschows gate 16 og Sandakerveien 56 (U3)
- Myren (U3)
- Ringneskvartalet
- Nedre del av Sagveien – mot Akerselva (U3)
- Bjølsen studentby og nærliggende områder (U3)
- Uelands gate 85 (Heidenreich) (U3)

Bydelsadministrasjonen har gjennomgått plankartet og de avmerkede eiendommene, og har følgende kommentarer:

- Området på Akerselvas vestside, mellom Sannerbrua og Beierbrua foreslås regulert til *fremtidig hovedområde for utvikling.* Her ligger Graahs fabrikker og Hjula væveri (eiendommene 219/193, 219/287 og 219/199), som er regulert til bevaring. Dette området har et helt spesielt historisk miljø, i tillegg til at det har et unikt naturmiljø med Akerselva og dens fossefall. Bydelsadministrasjonen anbefaler derfor ikke at det får arealformålet *fremtidig hovedområde for utvikling*, da det vil gi rom for en høy utnyttelse som kan forringe områdets karakter. Dersom eiendommene på nedsiden av Hjula og mellom Hjula og Graahs skal utvikles, bør dette skje som en del av den generelle fortettingen, med høyder og struktur som innordner seg det historiske miljøet.

- For området «Torshovtoppen», som ligger vis a vis Torshovdalen med eiendommene 225/321, 225/309 og 225/457, foreslås arealformålet *fremtidig hovedområde for utvikling.* Eiendommene skal med dette iht. bestemmelsene få minimum 50 % boliger og bygg på opptil 10 etasjer. I 2008 ble det gjennomført en mulighetsstudie for området av PBE, på initiativ fra byrådsavdeling for byutvikling. Da eiendommen i 2004 ble solgt fra Statsbygg til privat eie i 2004 ble det fattet et enstemmig vedtak i bystyret om at eiendommen i vesentlig grad skal nyttes til offentlig formål som skole, barnehage og friområde. Disse dokumentene ligger som Vedlegg 4-6. Grunnet eiendommens unike beliggenhet på en høyde mellom de bevaringsverdige Torshovkvartalene og friområdet Torshovdalen, samt at eiendommen har et fornminne (gravhaug) som er fredet etter lov om kulturminner, ønsker bydelsadministrasjonen at eiendommen fremdeles skal benyttes til offentlig formål. Det anbefales derfor at eiendommen ikke får arealformålet *fremtidig hovedområde for utvikling.* Det presiseres at administrasjonen ikke er negativ til en utvikling av eiendommen, men det er ikke er ønskelig å fastsette formål og høyder i henhold til kommuneplanens generelle bestemmelser.

- Eiendommen har et forminne (gravhaug) som er fredet etter lov om kulturminner.

[3] Eiendommer i transformasjonsområder krever reguleringsplan, mens eiendommer i utviklingsområder i indre by kan få unntak dersom de er under en viss størrelse. Dette beskrives nærmere under § 3.2.

- Bydelsadministrasjonen stiller spørsmål ved hvorfor kvartalet som inkluderer Bjølsen studentby og Bjølsenhallen, samt boligområdet rett øst for Voldsløkka er kategorisert som *fremtidig hovedområde for utvikling*. Disse områdene, og da spesielt studentbyen, regnes som ferdig utviklet og bør komme innunder kategorien *nåværende bebyggelse og anlegg*.

- Det samme gjelder Ringneskvartalet, som stort sett er ferdig utviklet, og det gjenstående arealet er enten regulert til bevaring eller har nylig fått vedtatt reguleringsplan.

- Likeledes for Lilleborgområdet (Ivan Bjørndals gate), som også regnes som ferdig utviklet.

- Plankartet har avmerket bydelens friområder som grønnstruktur. Her er de fleste områder registrert. Bydelsadministrasjonen har imidlertid lagt merke til at «trekantparken» mellom Sandakerveien og Nycoveien, som nylig har blitt regulert til *Grønnstruktur – park* i reguleringsplan S-4745 for Sandakerveien 102 (Fernanda Nissens skole) ikke har blitt registrert i kartet. Det antas at dette er fordi reguleringsplanen ble vedtatt etter at kartene var blitt laget. Bydelsadministrasjonen anbefaler at dette arealet blir tatt med som en del av hovedkart 1 – arealformål grønnstruktur.

§ 3.2 Presisering av plankrav

Følgende bestemmelser foreslås:

> Krav om reguleringsplan på grunn av tiltakets konsekvenser
> – Etablering eller bruksendring som medfører økt miljøbelastning for omgivelsene i form av trafikk, støy og forurensning eller medfører andre vesentlige negative virkninger for nærmiljøet krever reguleringsplan.
>
> Områder avsatt til bebyggelse og anlegg, unntatt utviklingsområder i ytre by, kollektivknutepunkter, transformasjonsområder, hensynssone/båndleggingssone for kulturmiljø/naturmiljø eller regulert til bevaring:
> Kommunen kan gi unntak fra krav om detaljregulering for oppføring av nybygg/ tilbygg/påbygg og bruksendring på tomteareal under 1500 m², dersom følgende kriterier oppfylles:
>
> Generelt:
> a. Tiltak skal opprettholde områdets gate- og byromstruktur, bebyggelsesstruktur samt dominerende volum og høyder på eksisterende bebyggelse, dersom annet ikke fremgår av godkjent plan. For u-områder i indre by kan det vurderes høyere gesimshøyder i henhold til § 11.1.2.
> b. Tiltaket ivaretar bestemmelser og retningslinjer i denne planen.
> c. Forholdet til annet lovverk er ivaretatt.
> d. For prosjekter med mer enn 60 prosent boliger kan det gis unntak for tomter inntil 2 500 m².
>
> Indre by:

e. Boligandelen utgjør følgende prosentandel av enkeltprosjekters bruksareal (BRA): minimum 20 prosent i Sentrum (U1), minimum 50 prosent i Kvadraturen, sentrumsranden og knutepunkter (U2), Akerselva og andre områder (U3) og strøksgater (U4), maksimum 10 prosent i institusjonelle utviklingsområder (U5) og minimum 80 prosent i øvrige områder.
f. Det etableres publikumsrettede funksjoner mot strøksgater (U4) og gater/byrom i Kvadraturen.

Retningslinjer:

- *For mindre tiltak som ikke faller inn under pbl § 12-1 kan plankravet fravikes selv om tomtestørrelsen overstiger 1500 m².*
- *I områder med i hovedsak boligformål bør boligformålet søkes opprettholdt.*
- *Med «område» menes det aktuelle kvartal/husrekke samt tilgrensende kvartaler.*

Bydelsadministrasjonen mener det kan være en god løsning å gå direkte til byggesak for eiendommer under 1500/2500 m^2. Dette er så små tomtearealer at det er få eiendommer i Sagene bydel som vil gå under denne kategorien. Til arealmessig sammenlikning er Vitaminveien 4 på 6 000 m^2 . Parkeringsplassen nedenfor direktørboligen Sandakerveien 52 er på ca 1000 m^2 .

I følge samarbeidsavtalen mellom bydelene og Plan- og bygningsetaten kreves det ikke at bydelen får oversendt alle byggesaker. Kun saker som gjelder oppføring av offentlig bygning, bevertningssted, saker som krever dispensasjon fra PBL, berører friområder mv. skal oversendes bydelen med 4 ukers uttalelsesfrist. Bydelsadministrasjonen mener bydelen også må få muligheten til å uttale seg i alle byggesaker som går innunder bestemmelsene i § 3.2, da administrasjonen og de folkevalgte sitter på lokalkunnskap som vil kunne bidra positivt til prosjekter selv av liten størrelse. Administrasjonen foreslår derfor at samarbeidsavtalen mellom PBE og bydelene revideres så snart som mulig for å passe sammen med den nye kommuneplanen. I samarbeidsavtalen bør det stå at bydelen skal få muligheten til å uttale seg i alle saker som går direkte til byggesak pga. eiendommens størrelse, i henhold til § 3.2.

I følge arealdelens innledning er det et mål å skape større forutsigbarhet, *slik at tiltakshavere og samfunnet generelt vet hva som fordres av kvalitet og saksbehandlingsprosesser.* I § 3.2s retningslinjer står det at mindre tiltak som ikke fører til økt miljøbelastning for omgivelsene (pbl § 12-1) skal kunne fravike regelen om maks 1500 m^2 for prosjekter som får gå rett til byggesak. Bydelsadministrasjonen mener at denne retningslinjen motarbeider målet om forutsigbarhet for tiltakshaver og berørte parter. Den vil utvilsomt føre til diskusjoner om saken går innunder arealkravet eller ikke, og risikerer at arealkravet på 1500 m^2 presses opp til et annet krav som vil bli brukt i praksis. Dersom en tiltakshaver får unntak f.eks. opp til 2000 m^2 , vil andre utbyggere kreve likebehandling. Bydelsdirektøren anbefaler derfor at denne retningslinjen fjernes.

§ 6 Funksjonskrav

§6.7 Parkering
I retningslinjene til § 6.7 står det i kulepunkt 2:

Ved allment tilgjengelige parkeringsanlegg bør det etableres ladestasjoner for elbiler.

Bydelsadministrasjonen mener det er positivt at denne retningslinjen er lagt inn. Den bør for øvrig styrkes ved å inkludere private parkeringsanlegg. En viss andel av parkeringsplassene, f.eks. 20 %, bør ha oppladningsmuligheter. Dette vil bidra til planens mål og formål om en klimavennlig byutvikling («Grønn» mål 1-2), klimanøytral persontransport («Grønn» mål 1-3) og effektivisering av energibruk («Grønn» mål 1-5).

§ 6.8 Boligtyper og leilighetsstørrelser
Bydel Sagene har i flere år arbeidet for å sikre en større variasjon i boligtyper, for å tilrettelegge for en mangfoldig og stabil bydelsbefolkning. I 2013 ble en ny norm for leilighetsstørrelser vedtatt[4], som løste opp den forrige normen ved å tillate flere små leiligheter og færre store. Et enstemmig BU (på ekstraordinært AU møte 4.4.13) var i mot dette og ønsket å opprettholde normen. Bestemmelsene i § 6.8 er som følger:

> 1. I reguleringsplaner kan boligtyper og –størrelser fastsettes for å kunne tilby et bredt spekter av boligtyper og -størrelser i de ulike byområdene.
>
> *Retningslinjer:*
> • *Den til enhver tid gjeldende norm for leilighetsfordeling skal være retningsgivende ved plan- og byggesaksbehandlingen, i de bydeler den gjelder for. For å oppnå en mer balansert leilighetssammensetning i større byområder med ensidig leilighetssammensetning bør normen kunne fravikes.*

Slik bydelsadministrasjonen tolker retningslinjen, vil det kunne fastsettes reguleringsbestemmelser som sikrer en større variasjon i leilighetsstørrelsene enn normen tilsier. For eksempel vil kommunen kunne bestemme at det skal etableres en mindre andel små leiligheter (35-50 m^2) enn det normen anbefaler (maks 35 %), dersom boligbygget blir etablert i et område med mange små leiligheter. Bydelsdirektøren anser retningslinjen som positiv og til fordel for bydelens befolkning.

§ 7 Miljøkvalitet, estetikk, natur og landskap

§ 7.1 Støy
Figur 3 under viser utklipp fra støykartet over Sagene bydel. Bydelen ligger innenfor avvikssonen, som har egne bestemmelser for støyfølsomt bruksformål (dvs. boliger, barnehager o.l.). Bestemmelse 3b er som følger:

> b. I avvikssonen, område B, kan bebyggelse med støyfølsomt bruksformål etableres i gul og rød sone (deriblant områder innenfor Småhusplanen, S-4220). Boliger skal ha minimum en fasade som vender mot stille side. Halvparten av oppholdsrom og minimum et soverom skal vende mot stille side. Det skal tilbys bruksmessig egnede private eller felles private uteoppholdsareal med soner med støynivå under anbefalt grense, iht. tabell 1 i T-1442/12.

[4] Gjeldende leilighetsnorm kan leses på PBEs hjemmeside, her: http://www.plan-og-bygningsetaten.oslo.kommune.no/omradeutvikling_og_planer/andre_foringer/article150181-63590.html

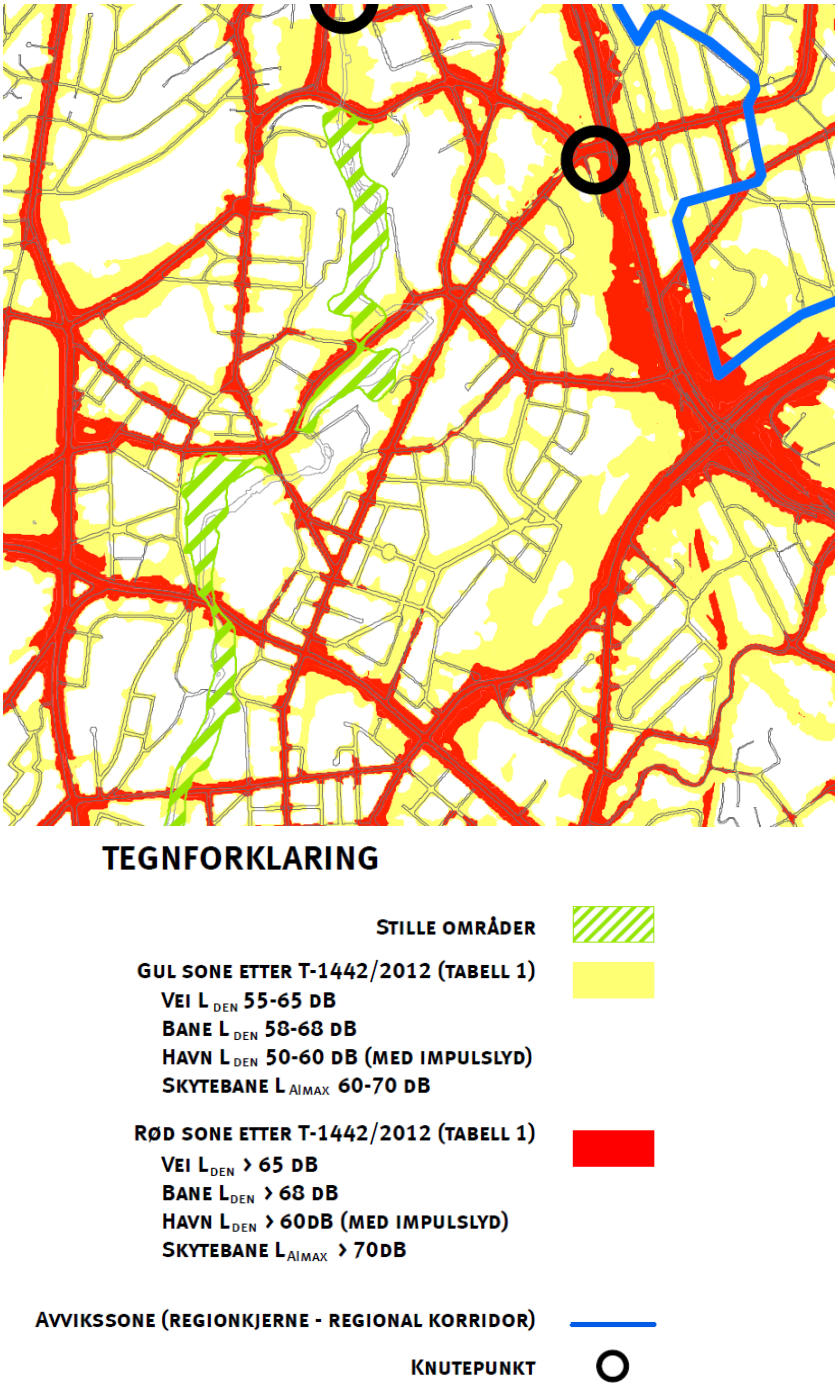

Figur 3: Utklipp fra temakart T1 Støy (juridisk bindende)

Bydelene har ansvar for godkjenning og tilsyn av skoler og barnehager i forhold til forskrift om miljørettet helsevern. I denne forskriften står det at det i § 8 Beliggenhet at *ved valg av beliggenhet for ny virksomhet som omfattes av forskriften, skal det tas hensyn til trafikkforhold, luftforurensning, støy, klimaforhold og risikofaktorer i miljøet, samt områdets utforming og topografi.* I forskriftens veiledning står det at det så langt mulig bør unngås at skoler og barnehager legges i områder med høy trafikk- og støybelastning. I § 21 Lydforhold står det at *virksomhetens lokaler og uteområde skal ha tilfredsstillende lydforhold.*

Om hvilke konsekvenser støy kan ha for barn, sier veilederen at støy kan medvirke til stress og helseplager over tid, selv om støyen i seg selv ikke er så høy at den gir hørselsskade. Videre står det at støy bl.a. virker negativt inn på barns konsentrasjons- og yteevne, og kan forsinke problemløsning og læring. Den forstyrrer kommunikasjon og delaktighet i sosiale sammenhenger. En bør ta hensyn til at skoler og barnehager er virksomheter som er avhengig av lavt støynivå av hensyn til den pedagogiske virksomheten som skal utøves.

Bydelsadministrasjonen er skeptisk til at det skal tillates å etablere skoler og barnehager i røde støysoner, men har forståelse for at dette kan være nødvendig i indre by pga. mangel på andre egnede tomter. Det anbefales likevel at det innarbeides egne bestemmelser under § 7.1-3 at det skal så fremt det er mulig unngås å legge barnehager og skoler i rød støysone. Dersom det ikke finnes andre mulige plasseringer må det sikres at støyfølsomme aktiviteter, som f.eks. hvilerom i barnehage, legges mot stille side.

§ 8 Kulturmiljø

Figur 4 under viser utsnitt fra temakart T5 Kulturminnevern, over Sagene bydel.

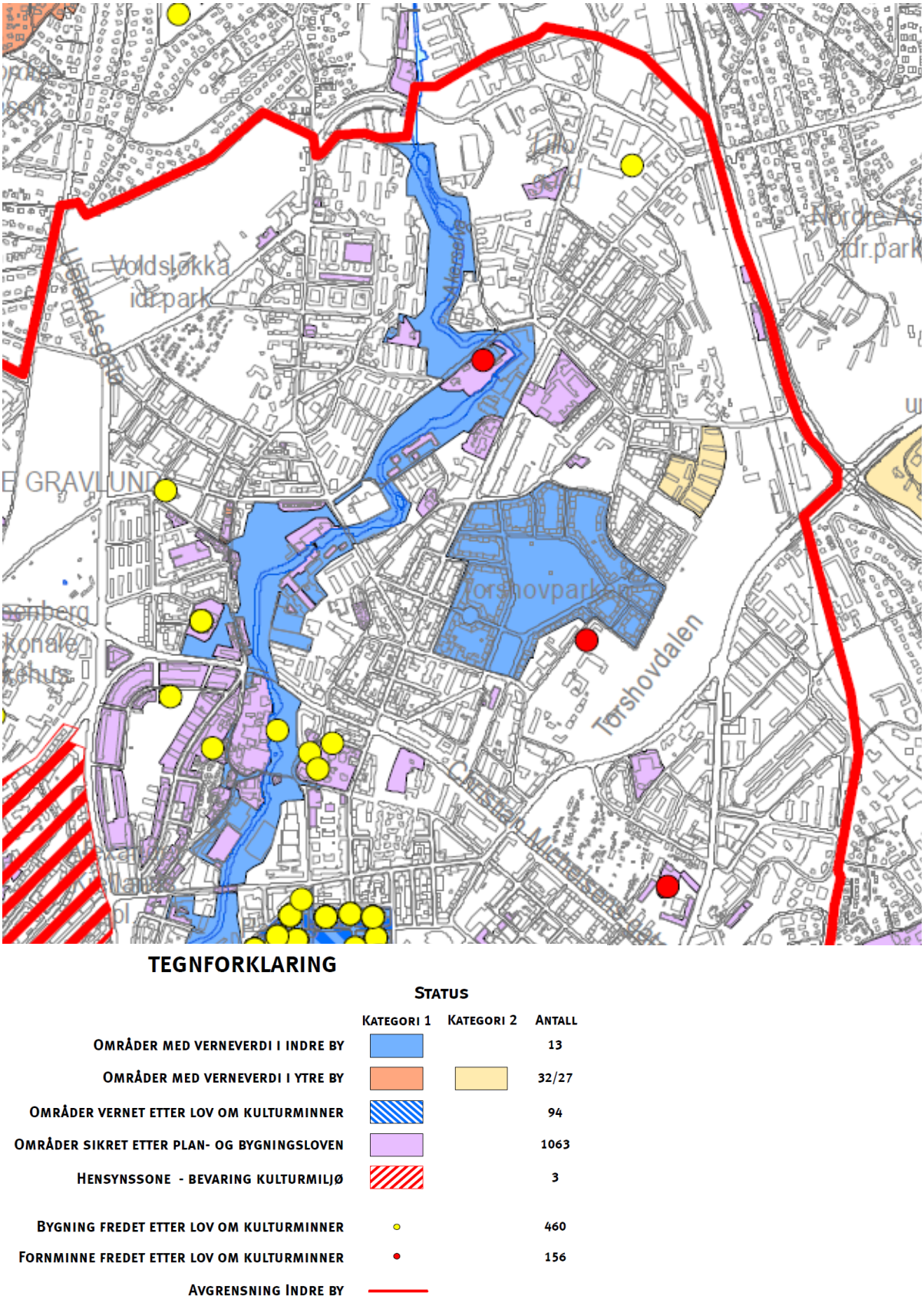

Figur 4: Utklipp fra temakart T5 Kulturminnevern (retningsgivende)

Følgende områder i bydelen er registrert med verneverdi i indre by (blå områder):

- Torshovparken og Torshovkvartalene
- Akerselva

Områdene langs Akerselva stemmer overens med områder kategorisert som «spesialområde bevaring» i KDP for Akerselva miljøpark.

Kun Torshovkvartalene som ligger rundt Torshovparken er registrert med verneverdi. Bydelsadministrasjonen mener at også kvartalene mot Vogts gate og på andre siden av Vogts gate ned mot Oskar Braatens plass, samt noen av kvartalene rundt Haarklous plass, bør inkluderes. I tillegg bør kvartalene rundt Hans Nielsen Hauges plass også bli registrert som verneverdige områder.

Det Rivertzke kvartal med sin lamellstruktur var i sin tid et foregangsprosjekt i Oslo og bør inkluderes i kartet. I tillegg mener bydelsadministrasjonen at Bjølsen skole, Soria Moria og Lilleborgs administrasjonsbygg er av en unik karakter som bør bevares.

Samtlige av disse byggene/kvartalene er oppført med vernestatus på Byantikvarens gule liste/Askeladden[5]. Kartet under viser administrasjonens forslag til områder som bør vernes.

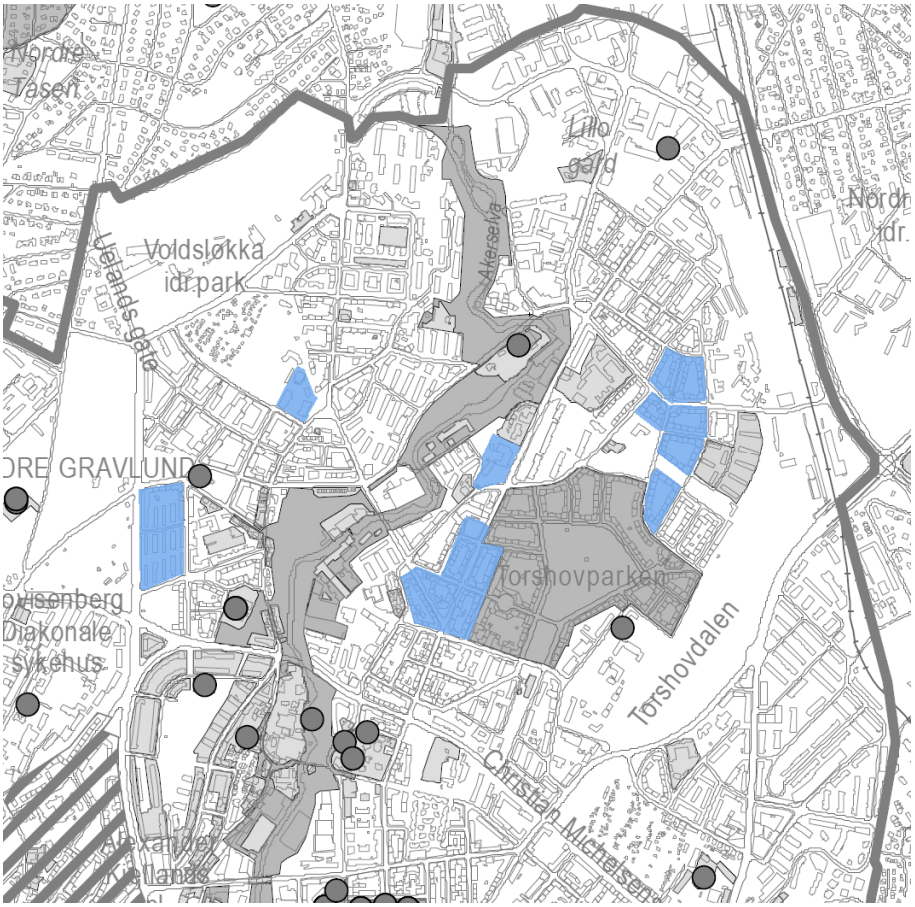

Figur 5: Forslag til områder som bør vernes i temakart T5 kulturminnevern

[5] Gul liste er nå overført til Askeladden, som er den nasjonale databasen for kulturminner.

Følgende områder i bydelen er registrert med verneverdi i ytre by – kat. 2 (gule områder):

- Lamellene i Edvart Griegs Alle og Kyrre Grepps gate

Bydelsadministrasjonen stiller spørsmål ved hvorfor disse bygningene er kategorisert med verneverdi i ytre by, når de tydelig ligger innenfor avgrensningen til indre by.

Følgende områder i bydelen er sikret etter plan- og bygningsloven (lilla områder):

- Grefsen togstasjon
- Nordpolen skole
- Thor Olsens barnehage
- Sagene brannstasjon
- Åsenhagen barnehage
- Trikkestallen på Torshov
- Lillo gård
- Treschows gate 2-8
- Lilleborg (fabrikkbygninger)
- Sandakerveien 52 (direktørboligen)
- Arendalsgata 7-45 (arbeiderboligene)
- Myraløkka (diverse bygg)
- Sandakerveien 24-34 (trehusbebyggelse)
- Kvartalet Sagene skole, Sagene bad, Biermanns gate 4 og 6, Sagene festivitetshus
- Ringneskvartalet (fabrikkbygninger)
- Hønselovisas hus
- Fabrikkene Graah og Hjula
- Sagveien 26-28 (Apotekergården)
- Sagveien 8-24 (trehusbebyggelse)
- Iladalen – alle de gamle lamellene
- Vøyenvollen gård
- Trehusbebyggelsen i Maridalsveien
- Trehusbebyggelsen i Dannevigsveien
- Trikkestallen på Sagene
- Maridalsveien 159 (trehus)
- Bjølsen misjonskirke
- Vannvokterboligen
- Bjølsenhallen med bensinstasjonsanlegget og bygg i Moldegata 29-39
- Bergensgata 45 (trehus)
- Margarinfabrikken

Følgende bygninger i bydelen er fredet etter lov om kulturminner (gule punkter):

- Bygg ved Storo / bak Vitaminveien 4
- Sagene kirke
- Vøyenvollen gård
- Ila kirke
- Biermannsgården
- Glads mølle
- Sagene bad
- Sagene skole

Bydelsadministrasjonen vet ikke hvilket bygg på Storo (bak Vitaminveien 4) som er registrert som fredet etter lov om kulturminner og stiller spørsmål ved om denne registreringen er riktig.

Følgende steder i bydelen er registrert som fornminne fredet etter lov om kulturminner:

- Gravhaug i Treschows gate
- Gravhaug på Torshovtoppen

Samtidig med at kommuneplanen skal vedtas, skal en rekke reguleringsplaner oppheves (se del 2 s. 151-167). Reguleringsplaner med formål spesialområde bevaring og friområder, samt offentlige bygninger m.fl. oppheves ikke. De foreslåtte reguleringsplanene kan derfor oppheves.

§ 11 Bebyggelse og anlegg

§ 11.1 Indre by: utviklingsområder og transformasjonsområder
I bestemmelsenes pkt. 2 står det skrevet at for utviklingsområder «kan det vurderes høyere gesimshøyde enn områdets dominerende høyder, dersom etasjer avtrappes for å innordne seg gatestrekningens høyeste dominerende fasadegesims».

I retningslinjene står det at «det kan vurderes tillatt inntil 30 meter gesimshøyde» og at det i strøksgater ikke bør tillates mønehøyder på «mer enn 7 meter over kvartalets/gatestrekningens høyeste dominerende gesimshøyde».

Et 30 meters bygg utgjør omtrent 10 etasjer i et boligbygg og 8,5 etasjer i et kontorbygg. 7 meter utgjør litt over 2 etasjer i et boligbygg og 2 etasjer i et kontorbygg.

I bestemmelsen for ytre by (§ 11.2 under) er det angitt en veiledende utnyttelsesgrad for områder som skal utvikles. I bestemmelsen for indre by er kun målenheten maks antall høydemeter angitt. Bydelsdirektøren mener utnyttelsesgrad er en bedre måleenhet, da den tar hensyn til størrelsen på eiendommens areal. Antall høydemeter sier lite om eiendommens egnethet for høydene og kan f.eks. i mindre grad sikre gode uteoppholdsarealer på en boligtomt. Bydelsdirektøren anbefaler derfor at både høydemeter og utnyttelsesgrad benyttes som måleenhet i indre by.

Når det gjelder antall høydemeter for bygg i U og T områder i indre by, så mener bydelsadministrasjonen at det kan være nødvendig å bygge i høyden dersom kommuneplanens mål i forhold til boligbehov skal nås. Så høye bygg vil imidlertid ikke passe i alle områder, og det er derfor nødvendig å vurdere hvilke områder som skal være U og T områder meget grundig. Bydelsdirektøren viser til tidligere uttalelse vedrørende hvilke områder som ikke bør få arealformålet *fremtidig hovedområde for utvikling* og anbefaler at disse endres i kartet.

§ 11.2 Ytre by: utviklingsområder, kollektivknutepunkter og stasjonsnære områder
Under denne paragrafen er det beskrevet en rekke bestemmelser som skal sikre en byutvikling som legger til rette for et godt byliv.

Paragrafen heter «ytre by» og de tilhørende retningslinjene angir utnyttelsesgrad for utviklingsområder i ytre by med kollektivknutepunkt. Det er ingen beskrivelse for områder som ligger ved et kollektivknutepunkt i indre by, og bydelsdirektøren mener det derfor er uklart hva som gjelder for disse områdene. I Sagene bydel gjelder dette kollektivknutepunktene Storo og Nydalen. Antakelig gjelder da beskrivelsene for Utviklings- og transformasjonsområdene i indre by under § 11.1, men det er også områder nord i bydelen som verken ligger i U eller T område, men som ligger nær knutepunktene. Bydelsadministrasjonen anbefaler at dette tydeliggjøres i bestemmelsene.

Områder som tilhører bestemmelser for kollektivknutepunkter er ikke fastsatt i areal. Bydelsadministrasjonen mener dette kan skape unødig diskusjon i reguleringssaker for eiendommer som ligger et stykke fra kollektivknutepunkt. For rettferdig og forutsigbar behandling, bør det finnes retningslinjer for dette, f.eks. med en veiledende regel om at en

eiendom ligger innenfor bestemmelser for kollektivknutepunkt dersom det er under 500 m gåavstand til stasjonsområdet. Lokale skjønn må også legges til grunn.

§ 12 Grønnstruktur

Temakart T7 legges til grunn for denne paragrafen. Et utsnitt av kartet vises i figuren under. Kartet har innarbeidet hovedelementene i forslag til Grøntplan for Oslo (Kommunedelplan for den blågrønne strukturen for Oslo), som aldri har blitt politisk behandlet.

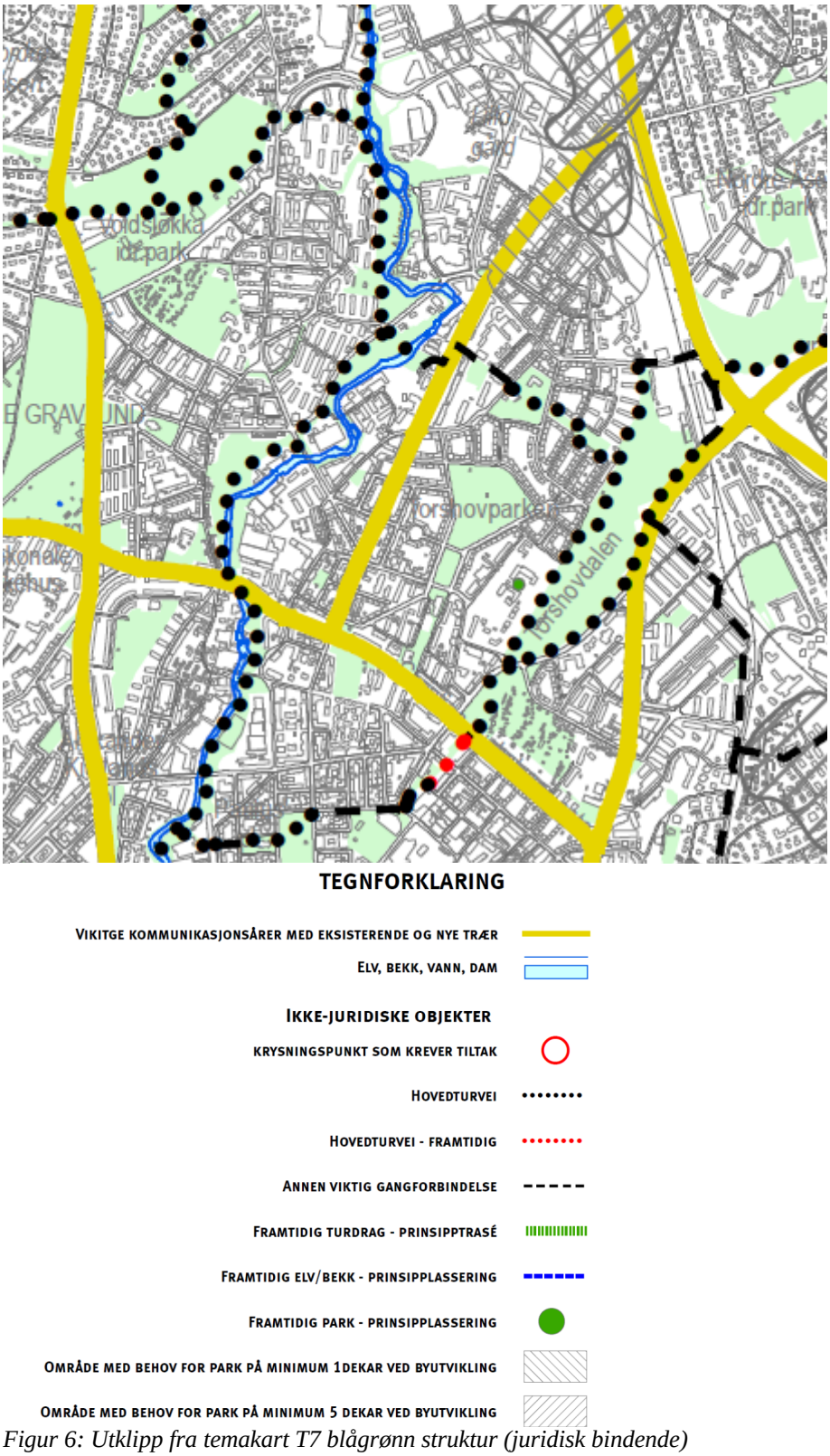

Figur 6: Utklipp fra temakart T7 blågrønn struktur (juridisk bindende)

Kartet angir «viktige kommunikasjonsårer med eksisterende trær» i langs bydelens grenser, Ring 3, Uelands gate, Ring 2, Trondheimsveien, samt i Vogts gate.

Hovedturveier angis som langs Akerselva og Torshovdalen i retning nord-sør og retning øst-vest fra Torshovdalen – Haarklous plass – Torshov kirkepark – Jerusalem bru og langs Voldsløkka. Det foreslås en framtidig hovedturvei som knytter sammen Dælenenga på Grünerløkka og Torshovdalen.

Det er kartlagt områder som har behov for park på minimum 10 dekar og 5 dekar. Områder nord i bydelen, hovedsakelig rundt Grefsen stasjonsby, Storo T-bane og boligområdet Sandaker har behov for parker.

Det er angitt prinsipplassering for framtidig park på Torshovtoppen.

Det er ikke angitt noen prinsipplasseringer for elv/bekk i bydelen (gjenåpning).

Retningslinjene til § 12.3 sier følgende (utdrag)

Retningslinjer:

- *Byggesonen bør ha en dekningsgrad av planmessig sikrede parker innenfor angitte gangavstander langs offentlig vei i henhold til følgende norm:*

  1. Park på minimum 1 dekar innenfor 250 meter gangavstand (indre by)
  2. Park på minimum 5 dekar innenfor 500 meter gangavstand (indre og ytre by)

- *Ved tiltak som omfatter 40 000 m^2 BRA eller mer, eller i områder hvor det gjennom parallelle utviklingsprosjekter planlegges utbygging av totalt 40 000 m^2 BRA eller mer, skal det sikres park på minimum 1 dekar innenfor 250 meter gangavstand (indre by). Det skal også foretas en vurdering av parksituasjonen i området med hensyn på parkeneskvaliteter som angitt nedenfor og parkenes kapasitet i forhold til befolkningen i området. Dersom parksituasjonen ikke er tilfredsstillende har kommunen anledning til å kreve sikring av parker. Kommunen har anledning til å kreve større park avhengig av størrelsen på tiltaket.*

- *Innenfor områder med behov for park angitt på temakartet gjelder følgende retningslinjer:*

  I disse områdene tillates ikke omdisponering av etablerte eller egnede lekearealer for barn og unge, med mindre det dokumenteres at ny utbygging vil føre til en bedret totalsituasjon for barns lek/grønnstrukturen i området. Uttalelse fra representant for barn og unge i plansaker skal tillegges særlig vekt i vurderingen.

  <u>Innenfor område med behov for park på minimum 5 dekar</u>
  Ved tiltak som omfatter 40 000 m^2 BRA eller mer, eller i områder hvor det gjennom parallelle utviklingsprosjekter planlegges utbygging av totalt 40 000 m^2 BRA eller mer, skal park etableres innenfor 500 meter gangavstand (indre og ytre by) og med kvaliteter som angitt nedenfor.

  <u>Innenfor område med behov for park på minimum 1 dekar</u>
  Ved tiltak som omfatter 20 000 m^2 BRA eller mer, eller i områder hvor det gjennom parallelle utviklingsprosjekter planlegges utbygging av totalt 20 000 m^2 BRA eller mer, skal park etableres innenfor 250 meter gangavstand (indre by) og med kvaliteter som angitt nedenfor.

Ved tiltak som omfatter mindre bruksareal skal det vurderes hvordan normer for minimumsdekning av parker ivaretas. Kommunen kan kreve at det sikres park på grunnlag av dokumentasjonen.

Parken bør reguleres til friområde og være tilgjengelig for allmennheten.

Til arealmessig sammenlikning er Gråbeinsletta på omtrent 6 dekar (ikke inkl. fortau rundt) og Arne Gjestis plass (foran Sagene samfunnshus) på omtrent 1,1 dekar (ikke inkl. innkjøring og parkering).

For bygg kan nevnes til sammenlikning Vitaminveien 9 og 11, som var på høring november 2012 og som foreslo en blanding av boliger, kino, hotell/kontor, barnehage og park, på maks 50 000 BRA. Den foreslåtte parken var på 1 dekar.

Bydelsadministrasjonen mener intensjonen med retningslinjen er god og vil sikre parkområder for lokalbefolkningen i områder som er kartlagt som mangelområder. Dog kan det være noe uklarhet om størrelsen på parken, under bestemmelsene for områder med behov for park. Under overskriften «innenfor område med behov for park på minimum 5 dekar» står det kun at park skal etableres, og ikke at det skal etableres en 5 dekar stor park. Samme formulering finnes under bestemmelsen for behovsområder for 1 dekar stor park. Bydelsadministrasjonen anbefaler at det presiseres i retningslinjene hvor stor parken skal være for hver kategori, da det ikke automatisk er slik at det blir etablert park i den størrelsen det er behov for.

I temakartet for blågrønn struktur er friområder inntegnet i grønn farge, men har ingen tegnforklaring. Med andre ord; det er ikke beskrevet hva disse områdene betyr og om de er juridisk bindende. De fleste av områdene er beskrevet som «grønnstruktur» i hovedkart 1 – arealformål, men ikke alle. Bydelsadministrasjonen antar at også andre grønne formål er tatt med i temakart T7 (f.eks. kolonihage og gravlund), men mener dette må beskrives i tegnforklaringen til kartet.

Forslag til vedtak:

1. Bydelen mener kommuneplanens samfunnsdel med sine satsingsområder Smart, Trygg og Grønn ivaretar kommunens behov på en god måte. Planen spisset mot satsingsområder som skal sikre en bærekraftig byutvikling.

2. De videre vedtakspunktene omhandler hovedkartene og temakartene i sammenheng med bestemmelsene i planen. De bestemmelsene som ikke er kommentert støttes av bydelen. Generelt sett er det mange svært gode bestemmelser som sikrer en bærekraftig byutvikling innenfor den valgte byutviklingsstrategien.

3. Arealdelens bestemmelser § 2 Formål:
   I arealdelens bestemmelser § 2 *Formålet med planen,* pkt. 1, står det at arealdelen skal sikre en bærekraftig og klimanøytral byutvikling. Dette er et godt formål, som har et langsiktig perspektiv (i bærekraftbegrepet) og som framhever sammenhengen mellom naturen og byplanlegging, i tillegg til behovet for reduksjon av klimautslipp. Det antas at hensikten bak formålet er at miljøbelastningen skal bli så liten som mulig, pga. en planlegging som fører til mindre utslipp. I begrepet «klimanøytral» ligger imidlertid et krav om at man skal føre klimaregnskap over aktiviteten som skal skje, undersøke mulighetene for å redusere disse utslippene og kompensere for utslippene ved kjøp av klimakvoter. Dersom det ikke planlegges å føre et slikt klimaregnskap anbefaler bydelen heller å bruke et ord som «klimavennlig» eller «miljøvennlig» i formålsparagrafen.

4. Arealformål i plankart 1:

- Området på Akerselvas vestside, mellom Sannerbrua og Beierbrua foreslås regulert til *fremtidig hovedområde for utvikling.* Her ligger Graahs fabrikker og Hjula væveri (eiendommene 219/193, 219/287 og 219/199), som er regulert til bevaring. Dette området har et helt spesielt historisk miljø, i tillegg til at det har et unikt naturmiljø med Akerselva og dens fossefall. Bydelen ønsker derfor ikke at det får arealformålet *fremtidig hovedområde for utvikling,* da det vil gi rom for en høy utnyttelse som kan forringe områdets karakter. Dersom eiendommene på nedsiden av Hjula og mellom Hjula og Graahs skal utvikles, bør dette skje som en del av den generelle fortettingen, med høyder og struktur som innordner seg det historiske miljøet.

- For området «Torshovtoppen», som ligger vis a vis Torshovdalen med eiendommene 225/321, 225/309 og 225/457, foreslås arealformålet *fremtidig hovedområde for utvikling.* I 2008 ble det gjennomført en mulighetsstudie for området av PBE, på initiativ fra byrådsavdeling for byutvikling. Da eiendommen i 2004 ble solgt fra Statsbygg til privat eie i 2004 ble det fattet et enstemmig vedtak i bystyret om at eiendommen i vesentlig grad skal nyttes til offentlig formål som skole, barnehage og friområde. Det vises til PBE sak nr. 200810655. Grunnet eiendommens unike beliggenhet på en høyde mellom de bevaringsverdige Torshovkvartalene og friområdet Torshovdalen, samt at eiendommen har et fornminne (gravhaug) som er fredet etter lov om kulturminner, ønsker bydelen at eiendommen fremdeles skal benyttes til offentlig formål. Det bes derfor om at eiendommen ikke får arealformålet *fremtidig hovedområde for utvikling*. Bydelen er ikke negativ til en utvikling av

eiendommen, men det er ikke er ønskelig å fastsette formål og høyder for Torshovtoppen i henhold til kommuneplanens generelle bestemmelser.

- Bydelen stiller spørsmål ved hvorfor kvartalet som inkluderer Bjølsen studentby og Bjølsenhallen, samt boligområdet rett øst for Voldsløkka er kategorisert som *fremtidig hovedområde for utvikling*. Disse områdene, og da spesielt studentbyen, regnes som ferdig utviklet og bør komme innunder kategorien *nåværende bebyggelse og anlegg*.

- Det samme gjelder Ringneskvartalet, som stort sett er ferdig utviklet, og det gjenstående arealet er enten regulert til bevaring eller har nylig fått vedtatt reguleringsplan.

- Likeledes for Lilleborgområdet (Ivan Bjørndals gate), som også regnes som ferdig utviklet.

- «Trekantparken» mellom Sandakerveien og Nycoveien, som nylig har blitt regulert til *Grønnstruktur – park* i reguleringsplan S-4745 for Sandakerveien 102 (Fernanda Nissens skole), er ikke registrert som grønnstruktur i kartet. Det antas at dette er fordi reguleringsplanen ble vedtatt etter at kartene var blitt laget. Bydelen ber om at dette arealet blir tatt med som en del av hovedkart 1 – arealformål grønnstruktur.

5. Arealdelens bestemmelser § 3.2 Presisering av plankrav:

- Bydelen støtter forslaget om å gå direkte til byggesak for eiendommer under 1500/2500 m^2, men ønsker å få muligheten til å gi innspill i disse sakene på lik linje med reguleringssaker. Bydelen har lokalkunnskap som vil kunne bidra positivt til prosjekter selv av liten størrelse. Samarbeidsavtalen mellom PBE og bydelene må revideres så snart som mulig for å passe sammen med den nye kommuneplanen. I samarbeidsavtalen må det stå at bydelen skal få muligheten til å uttale seg i alle saker som går direkte til byggesak pga. eiendommens størrelse i henhold til § 3.2.

- I følge arealdelens innledning er det et mål å skape større forutsigbarhet, *slik at tiltakshavere og samfunnet generelt vet hva som fordres av kvalitet og saksbehandlingsprosesser*. I § 3.2s retningslinjer står det at mindre tiltak som ikke fører til økt miljøbelastning for omgivelsene (pbl § 12-1) skal kunne fravike regelen om maks 1500 m^2 for prosjekter som får gå rett til byggesak. Bydelen mener at denne retningslinjen motarbeider målet om forutsigbarhet for tiltakshaver og berørte parter. Den vil føre til diskusjoner om saken går innunder arealkravet eller ikke, og risikerer at arealkravet på 1500 m^2 presses opp til et annet krav som vil bli brukt i praksis. Bydelen ønsker derfor at denne retningslinjen fjernes.

6. Arealdelens bestemmelser § 6.7 Parkering:
   Bydelen mener det er positivt at det er lagt inn en retningslinje om ladestasjoner for elbiler ved allment tilgjengelige parkeringsanlegg. Retningslinjen bør imidlertid styrkes ved å inkludere private parkeringsanlegg. En viss andel av parkeringsplassene, f.eks. 20 %, bør ha oppladningsmuligheter. Dette vil bidra til planens mål og formål om en klimavennlig byutvikling («Grønn» mål 1-2),

klimanøytral persontransport («Grønn» mål 1-3) og effektivisering av energibruk («Grønn» mål 1-5).

7. Arealdelens bestemmelser § 6.8 Boligtyper og leilighetsstørrelser:
   Bydel Sagene har i flere år arbeidet for å sikre en større variasjon i boligtyper, for å tilrettelegge for en mangfoldig og stabil bydelsbefolkning. Bydelen støtter retningslinjen som viser til norm for leilighetsfordeling og som gir rom for fravik ved behov for en mer balansert leilighetssammensetning i større byområder med ensidig leilighetssammensetning.

8. Arealdelens bestemmelser § 7.1 Støy:
   Bydelen er skeptisk til at det skal tillates å etablere skoler og barnehager i røde støysoner, men har forståelse for at dette kan være nødvendig i indre by pga. mangel på andre egnede tomter. Det bes om at det innarbeides egne bestemmelser under § 7.1-3 at det skal, så fremt det er mulig, unngås å legge barnehager og skoler i rød støysone. Dersom det ikke finnes andre mulige plasseringer må det sikres at støyfølsomme aktiviteter, som f.eks. hvilerom i barnehage, legges mot stille side.

9. Kategorier i temakart T5 Kulturminnevern og bestemmelser i § 8 Kulturmiljø:

- Bydelen mener følgende bygg bør tilføyes kartet innen kategorien «verneverdi i indre by»:

  - Torshovkvartalene mot Vogts gate, på andre siden av Vogts gate ned mot Oskar Braatens plass, noen av kvartalene rundt vestsiden av Haarklous plass, samt kvartalene rundt Hans Nielsen Hauges plass.
  - Bjølsen skole (Maridalsveien 172)
  - Soria Moria (Vogts gate 64)
  - Det Rivertzke kvartal
  - Lilleborgs administrasjonsbygninger (Sandakerveien 56)

  Det vises til kart i administrasjonens saksframlegg.

- Lamellene i Edvart Griegs Alle og Kyrre Grepps gate er registrert med verneverdi i ytre by – kat. 2 (gule områder). Bydelen stiller spørsmål ved hvorfor disse bygningene er kategorisert med verneverdi i ytre by, når de ligger innenfor avgrensningen til indre by. Dersom dette er en feil i kartet bes det om at denne rettes opp.

- Bydelen vet ikke hvilket bygg på Storo (bak Vitaminveien 4) som er registrert som fredet etter lov om kulturminner og stiller spørsmål ved om denne registreringen er riktig.

10. Arealdelens bestemmelser § 11.1 Indre by: utviklingsområder og transformasjonsområder:

- I bestemmelsen for ytre by (§ 11.2) er det angitt en veiledende utnyttelsesgrad for områder som skal utvikles. I bestemmelsen for indre by er kun målenheten maks

antall høydemeter angitt. Bydelen mener utnyttelsesgrad er en bedre måleenhet, da den tar hensyn til størrelsen på eiendommens areal. Bydelen ønsker derfor at både høydemeter og utnyttelsesgrad benyttes som måleenhet i indre by.

- Når det gjelder antall høydemeter for bygg i U og T områder i indre by, så mener bydelen at det kan være nødvendig å bygge i høyden dersom kommuneplanens mål i forhold til boligbehov skal nås. Så høye bygg vil imidlertid ikke passe i alle områder, og det er derfor nødvendig å vurdere hvilke områder som skal være U og T områder meget grundig. Bydelen viser til tidligere uttalelse vedrørende hvilke områder som ikke bør få arealformålet *fremtidig hovedområde for utvikling* og ber om at disse endres i kartet.

11. Arealdelens bestemmelser § 11.2 Ytre by: utviklingsområder, kollektivknutepunkter og stasjonsnære områder:

- Paragrafen heter «ytre by» og de tilhørende retningslinjene angir utnyttelsesgrad for utviklingsområder i ytre by med kollektivknutepunkt. Det er ingen beskrivelse for områder som ligger ved et kollektivknutepunkt i indre by, og bydelen mener det derfor er uklart hva som gjelder for disse områdene. I Sagene bydel gjelder dette kollektivknutepunktene Storo og Nydalen. Bydelen ber om at dette tydeliggjøres i bestemmelsene.

- Områder som tilhører bestemmelser for kollektivknutepunkter er ikke fastsatt i areal. Bydelen mener dette kan skape unødig diskusjon i reguleringssaker for eiendommer som ligger et stykke fra kollektivknutepunkt. For rettferdig og forutsigbar behandling bør det finnes retningslinjer for dette, f.eks. med en veiledende regel om at en eiendom ligger innenfor bestemmelser for kollektivknutepunkt dersom det er under 500 m gåavstand til stasjonsområdet. Lokale skjønn må også legges til grunn.

12. Kategorier i temakart § 12 Grønnstruktur og arealdelens bestemmelser § 12.3 Ivaretakelse av grønnstruktur for øvrig:

- Bydelen mener intensjonen med retningslinjen er god og vil sikre parkområder for lokalbefolkningen i områder som er kartlagt som mangelområder. Dog kan det være noe uklarhet om størrelsen på parken, under bestemmelsene for områder med behov for park. Under overskriften «innenfor område med behov for park på minimum 5 dekar» står det kun at park skal etableres, og ikke at det skal etableres en 5 dekar stor park. Samme formulering finnes under bestemmelsen for behovsområder for 1 dekar stor park. Bydelen mener det bør presiseres i retningslinjene hvor stor parken skal være for hver kategori, da det ikke automatisk er slik at det blir etablert park i den størrelsen det er behov for.

- I temakartet for blågrønn struktur er friområder inntegnet i grønn farge, men har ingen tegnforklaring. De fleste av områdene er beskrevet som «grønnstruktur» i hovedkart 1 – arealformål, men ikke alle. Bydelen antar at også andre grønne formål er tatt med i temakart T7 (f.eks. kolonihage og gravlund), men mener dette må beskrives i tegnforklaringen til kartet.

BYDEL SAGENE

Marius Trana
bydelsdirektør

Godkjent og ekspedert elektronisk uten underskrift

Trykte vedlegg:

1. Plankart 1: Arealformål (for hele kommunen)
2. Plankart 2: Hensynssoner – sikrings- og faresone
3. Bestemmelser
4. Mulighetsstudie for Torshovgata 46
5. Uttalelse fra bystyret om Torshovgata 46
6. Uttalelse fra Byråd for byutvikling etter mulighetsstudie

Utrykte vedlegg:
Høringsutkastet til kommuneplan 2013 kan lastes ned her:
http://www.kommuneplan.oslo.kommune.no/

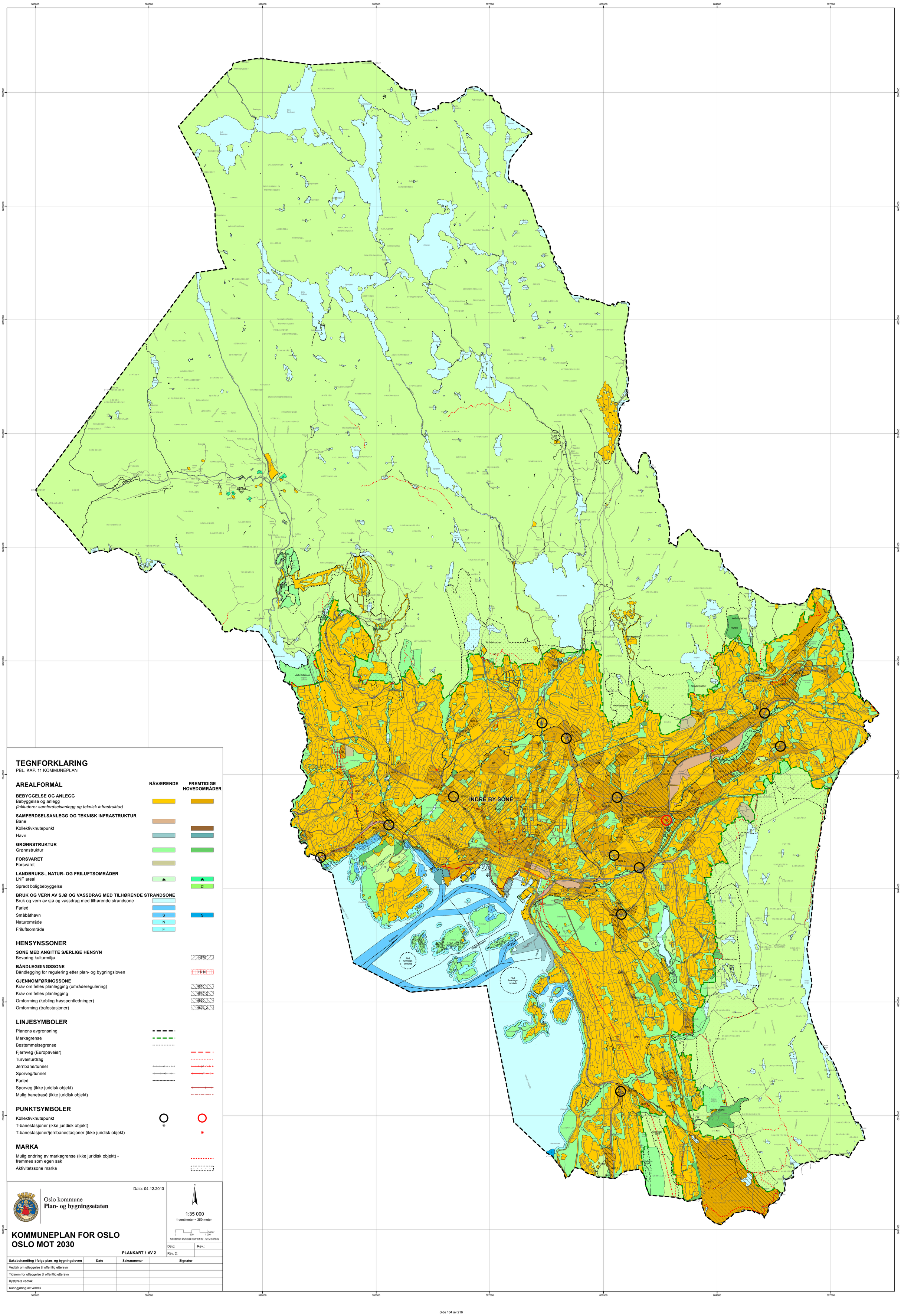

TEGNFORKLARING

PBL. KAP. 11 KOMMUNEPLAN

AREALFORMÅL	NÅVÆRENDE	FREMTIDIGE HOVEDOMRÅDER
BEBYGGELSE OG ANLEGG		
Bebyggelse og anlegg *(inkluderer samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur)*		
SAMFERDSELSANLEGG OG TEKNISK INFRASTRUKTUR		
Bane		
Kollektivknutepunkt		
Havn		
GRØNNSTRUKTUR		
Grønnstruktur		
FORSVARET		
Forsvaret		
LANDBRUKS-, NATUR- OG FRILUFTSOMRÅDER		
LNF areal		
Spredt boligbebyggelse		
BRUK OG VERN AV SJØ OG VASSDRAG MED TILHØRENDE STRANDSONE		
Bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone		
Farled		
Småbåthavn	S	S
Naturområde	N	
Friluftsområde	F	

HENSYNSSONER

SONE MED ANGITTE SÆRLIGE HENSYN	
Bevaring kulturmiljø	H570
BÅNDLEGGINGSSONE	
Båndlegging for regulering etter plan- og bygningsloven	H710
GJENNOMFØRINGSSONE	
Krav om felles planlegging (områderegulering)	H810_1
Krav om felles planlegging	H810_2
Omforming (kabling høyspentledninger)	H820_1
Omforming (trafostasjoner)	H820_2

LINJESYMBOLER

- Planens avgrensning
- Markagrense
- Bestemmelsegrense
- Fjernveg (Europaveier)
- Turvei/turdrag
- Jernbane/tunnel
- Sporveg/tunnel
- Farled
- Sporveg (ikke juridisk objekt)
- Mulig banetrasé (ikke juridisk objekt)

PUNKTSYMBOLER

- Kollektivknutepunkt
- T-banestasjoner (ikke juridisk objekt)
- T-banestasjoner/jernbanestasjoner (ikke juridisk objekt)

MARKA

- Mulig endring av markagrense (ikke juridisk objekt) - fremmes som egen sak
- Aktivitetssone marka

Dato: 04.12.2013

Oslo kommune
Plan- og bygningsetaten

N

1:35 000
1 centimeter = 350 meter

0 500 1 000 Meter

Geodetisk grunnlag: EUREF89 - UTM sone32

KOMMUNEPLAN FOR OSLO
OSLO MOT 2030

PLANKART 1 AV 2

Dato:	Rev.:
Rev. 2:	

Saksbehandling i følge plan- og bygningsloven	Dato	Saksnummer	Signatur
Vedtak om utleggelse til offentlig ettersyn			
Tidsrom for utleggelse til offentlig ettersyn			
Bystyrets vedtak			
Kunngjøring av vedtak			

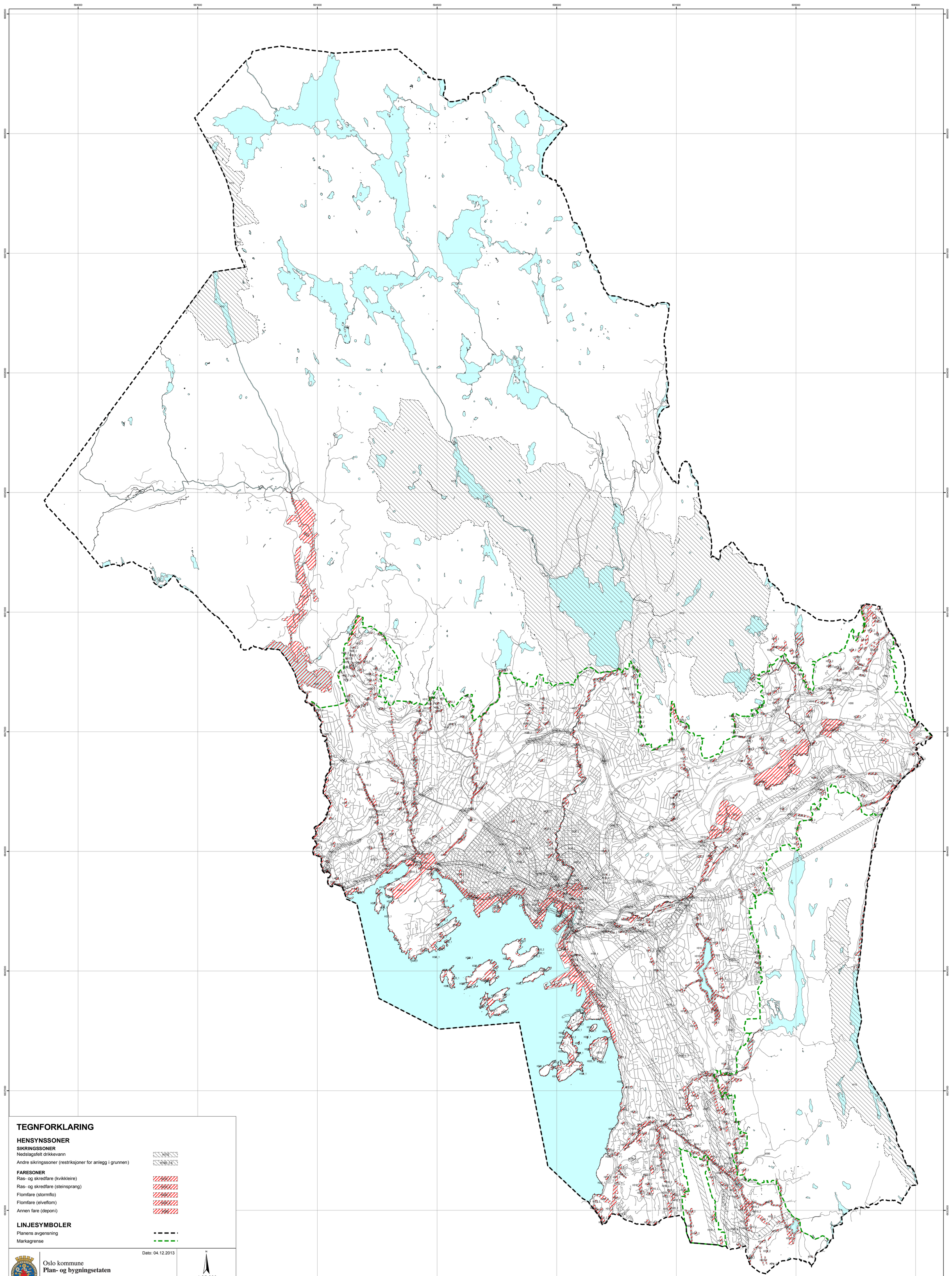

TEGNFORKLARING

HENSYNSSONER

SIKRINGSSONER

Nedslagsfelt drikkevann	H110
Andre sikringssoner (restriksjoner for anlegg i grunnen)	H190_1-6

FARESONER

Ras- og skredfare (kvikkleire)	H310_1
Ras- og skredfare (steinsprang)	H310_2
Flomfare (stormflo)	H320_1
Flomfare (elveflom)	H320_2
Annen fare (deponi)	H360

LINJESYMBOLER

Planens avgensning	
Markagrense	

Dato: 04.12.2013

Oslo kommune
Plan- og bygningsetaten

N

1:35 000
1 centimeter = 350 meters

0 250 500 750 1 000 Meters

Geodetisk grunnlag: EUREF89 - UTM sone32

KOMMUNEPLAN FOR OSLO
OSLO MOT 2030

HENSYNSSONER: SIKRINGS- OG FARESONER **PLAN KART 2 av 2**

Dato:	Rev.:
Rev. 2:	

Saksbehandling i følge plan- og bygningsloven	Dato	Saksnummer	Signatur
Vedtak om utleggelse til offentlig ettersyn			
Tidsrom for utleggelse til offentlig ettersyn			
Bystyrets vedtak			
Kunngjøring av vedtak			

6 Bestemmelser

Ovennevnte juridisk bindende plankart utgjør sammen med planbestemmelsene arealdelens juridisk bindende dokumenter. Til sammen skal disse angi hovedtrekkene i den fremtidige arealdisponeringen og sette rammer og betingelser både for nye reguleringsplaner og for byggesaksbehandlingen, samt gi forutsigbarhet overfor innbyggere, grunneiere og utbyggere.

Planbestemmelsene er generelle og tematiske bestemmelser, bestemmelser til arealformål og bestemmelser knyttet til hensynssoner/temakart. Det er bestemmelser både til hele og deler av planområdet, og der annet ikke er angitt gjelder de både for byggesak og regulering. Lovhjemmel er oppgitt i hvert punkt og refererer til plan- og bygningsloven 2008 (pbl) der annet ikke er oppgitt.

Der det er behov for å konkretisere ulike fagtemaer ved å gi overordnede føringer, men ikke juridisk bindende bestemmelser, er retningslinjer benyttet. Retningslinjer er også benyttet for å utdype og gi tolkningsgrunnlag for bestemmelsenes innhold. Retningslinjene er ikke selvstendig hjemmelsgrunnlag for vedtak, men retningsgivende som vurderingsgrunnlag for kommunens plan- og byggesaksbehandling.

Av praktiske grunner er innholdet strukturert etter inndeling i pbl:

- Generelle og tematiske bestemmelser §§ 1-9 (gir definisjoner, rammer, informasjon og kvalitetskrav av generell og overordnet karakter, jf. pbl § 11-9)

- Bestemmelser knyttet til arealformål §§ 10-13 (gir tilsvarende føringer for planens ulike arealformål, jf. pbl §§ 11-10 og 11-11)
- Bestemmelser knyttet til hensynssoner §§ 14-17 (gir tilsvarende føringer for ulike hensynssoner, jf. pbl § 11-8)

Retningslinjene følger etter den enkelte planbestemmelse og er skrevet i kursiv.

Kommuneplanens bestemmelser og retningslinjer:

§ 1 Virkninger av planen

§ 1.1 Planens virkeområde

Planen gir rammer for planlegging, forvaltning og utbygging i Oslo kommune, som vist på hovedkart 1-2, hensynssonekart 2-2 samt temakart T1, T2/T3, T4, T5, T6 og T7 (alle datert 04.12.2013).
Følgende temakart er juridisk bindende:
T1 (støy), T4 (naturmiljø), T6 (storulykke) og T7 (blågrønn struktur i byggesonen).

§ 1.2 Forholdet mellom kommuneplanen og eldre kommunedelplaner

Kommunedelplaner vedtatt før kommuneplanens arealdel gjelder så langt de ikke er i strid med denne planen. Kommuneplanens bestemmelser og retningslinjer skal i tillegg supplere gjeldende kommunedelplaner.

§ 1.3 Forholdet mellom kommuneplanen og eldre reguleringsplaner

Reguleringsplaner vedtatt før kommuneplanens arealdel gjelder så langt de ikke er i strid med denne planen. Kommuneplanens bestemmelser og retningslinjer skal i tillegg supplere gjeldende reguleringsplaner.

Når arealformål til samferdsel og teknisk infrastruktur ikke fremgår av plankartet, er de eksisterende reguleringer av slike anlegg ikke i motstrid med denne planen og gjelder foran plankartet.

§ 2 Formålet med planen

§ 2.1 Formålet med planen

1. Kommuneplanens arealdel skal sikre en bærekraftig og klimanøytral byutvikling som ivaretar og videreutvikler byens bymessige, naturgitte og historiske kvaliteter, som byens landskap, blågrønn struktur og byområder med ulike byplangrep, arkitektur- og kulturminnekvaliteter.
2. Arealdelen skal sikre og videreutvikle areal for nødvendig vekst i bolig- og næringsutvikling og sosial, blågrønn og teknisk infrastruktur.
3. Det tilrettelegges for et utbyggingsmønster innenfor byggesonen basert på prinsipper for samordnet areal- og transport og videreutvikling av et effektivt og miljøvennlig transportsystem for gods- og persontransport.
4. Hensynet til bokvalitet, uterommenes kvalitet og barns oppvekstvilkår skal ivaretas i plan- og byggesaksbehandlingen.

Retningslinjer:

- *Byens fellesarealer, -anlegg og -bygninger bør gis høy arkitektonisk og miljømessig kvalitet og være allment tilgjengelig.*
- *Oslo skal gjennom innovativ arkitektur tilstrebe å være et fremtidsrettet forbilde på livskvalitet, åpenhet og bærekraft.*

§ 3 Plankrav

§ 3.1 Plankrav (jf. pbl §§ 11-9 og 12-1)

Innenfor område markert som H810-1 (Stubberud, Furuset, Vækerø, Skøyen og Gjersrud-Stensrud) skal det foreligge godkjent områderegulering før utbygging tillates.

§ 3.2 Presisering av plankrav (jf. pbl §§ 11-10 nr.1 og § 12-1)

1. Krav om reguleringsplan på grunn av tiltakets konsekvenser – Etablering eller bruksendring som medfører økt miljøbelastning for omgivelsene i form av trafikk, støy og forurensning eller medfører andre vesentlige negative virkninger for nærmiljøet krever reguleringsplan.
2. Områder avsatt til bebyggelse og anlegg, unntatt utviklingsområder i ytre by, kollektivknutepunkter, transformasjonsområder, hensynssone/båndleggingssone for kulturmiljø/naturmiljø eller regulert til bevaring: Kommunen kan gi unntak fra krav om detaljregulering for oppføring av nybygg/tilbygg/påbygg og bruksendring på tomteareal under 1500 m², dersom følgende kriterier oppfylles:

Generelt:

a. Tiltak skal opprettholde områdets gate- og byroms-

struktur, bebyggelsesstruktur samt dominerende volum og høyder på eksisterende bebyggelse, dersom annet ikke fremgår av godkjent plan. For u-områder i indre by kan det vurderes høyere gesimshøyder i henhold til § 11.1.2.

b. Tiltaket ivaretar bestemmelser og retningslinjer i denne planen.
c. Forholdet til annet lovverk er ivaretatt.
d. For prosjekter med mer enn 60 prosent boliger kan det gis unntak for tomter inntil 2 500 m².

Indre by:

e. Boligandelen utgjør følgende prosentandel av enkeltprosjekters bruksareal (BRA): minimum 20 prosent i Sentrum (U1), minimum 50 prosent i Kvadraturen, sentrumsranden og knutepunkter (U2), Akerselva og andre områder (U3) og strøksgater (U4), maksimum 10 prosent i institusjonelle utviklingsområder (U5) og minimum 80 prosent i øvrige områder.
f. Det etableres publikumsrettede funksjoner mot strøksgater (U4) og gater/byrom i Kvadraturen.

Ytre by:

g. Områdets dominerende arealformål opprettholdes.

Retningslinjer:

- *For mindre tiltak som ikke faller inn under pbl § 12-1 kan plankravet fravikes selv om tomtestørrelsen overstiger 1500 m².*
- *I områder med i hovedsak boligformål bør boligformålet søkes opprettholdt.*
- *Med «område» menes det aktuelle kvartal/husrekke samt tilgrensende kvartaler.*

§ 4 Vei (jf. pbl § 11-9 nr.3)

§ 4.1 Vei/gate

Ved regulering av nye gate- og veianlegg skal god og trafikksikker fremkommelighet for gående og syklende ivaretas. Anlegg i lokalsentra og sentrum innenfor Ring 1 eller langs strøksgater skal ha høy estetisk og materialmessig kvalitet.

Retningslinjer:

- *Offentlig teknisk infrastruktur skal søkes utformet i samsvar med de til enhver tids gjeldende tekniske standarder/normaler for Oslo kommune og anlagt slik at det sikres tilgang for nødvendig drift og vedlikehold.*
- *Gate- og veianlegg utenfor Ring 1, som omfattes av plan for hovedsykkelveinettet, skal søkes anlagt med sykkeltrasé, eller anvist med alternativ rute som utbygges sammen med gate- og veianlegget.*

§ 4.2 Vannforsyning, avløp og overvann (jf. pbl § 11-9 nr.3)

1. Overvann skal fortrinnsvis tas hånd om lokalt og åpent, dvs. gjennom infiltrasjon og fordrøyning i grunnen og åpne vannveier, utslipp til resipient, eller på annen måte utnyttet som ressurs, slik at vannets naturlige kretsløp overholdes og naturens selvrensingsevne utnyttes.
2. Bygninger og anlegg skal utformes slik at naturlige flomveier bevares og tilstrekkelig sikkerhet mot oversvømmelse oppnås.

Retningslinjer:

- *Overvannshåndtering bør også planlegges som et bruks- og opplevelseselement i utearealer.*
- *Oslo kommunes veileder for overvannshåndtering er retningsgivende for overvannshåndteringen.*
- *Naturlige flomveier fremkommer på kommunes kart over urbane dreneringslinjer.*
- *Oslo kommunes til enhver tid gjeldende norm for Blågrønn faktor (BGF), Grønn arealfaktor (GAF) eller tilsvarende metode, er retningsgivende for å sikre tilstrekkelige arealer og opparbeiding av disse for vannhåndtering og vegetasjon.*

§ 4.3 Fjernvarme (jf. pbl § 11-9 nr.3)

1. Byggverk som ligger innenfor område hvor det etter energiloven av 29.06.1990 er gitt konsesjon for fjernvarme skal tilknyttes fjernvarmeanlegget og tilrettelegges for forsyning av vannbåren varme i henhold til de enhver tid gjeldende retningslinjer vedtatt av bystyret.

Retningslinjer – Alternativ 1:

- *Krav om tilknytning til fjernvarme kan fravikes:*
  - For søknadspliktige hovedombygginger som oppfyller kriterier til netto oppvarmingsbehov for lavenergiklasse 1 i NS3700 for boligbygg eller lavenerginivå i NS3701 for næringsbygg.
  - For nybygg som oppfyller kriterier til netto oppvarmingsbehov for passivhus i NS3700 for boligbygg eller NS3701 for næringsbygg. Den til enhver tid gjeldende versjon av standardene skal legges til grunn for beregningen.
  - Når varmebehovet dekkes i sin helhet av annen energiforsyning enn direktevirkende elektrisitet eller fossile brensler, eller netto varmebehov er mindre enn 15 000 kWh/år.
  - Når det er tvilsomt om fjernvarme vil bli ført frem til tomten i løpet av de nærmeste 5 år.

Retningslinjer – Alternativ 2:

- *Krav om tilknytning til fjernvarme kan fravikes:*
  - Når Hafslund ikke ønsker å tilby tilknytning
  - Når det er tvilsomt om fjernvarme vil bli ført frem til tomten i løpet av de nærmeste 5 år.
- *I vurderingen av om det skal gjøres unntak fra tilknytningsplikten etter § 27-5, bør det tillegges særlig vekt dersom den alternative løsningen er innovativ og prøver ut ny teknologi som gir miljømessige og klimamessige bedre løsninger enn fjernvarme.*

§ 5 Rekkefølgekrav

§ 5.1 Rekkefølgekrav (jf. pbl § 11-9 nr.4)

1. I reguleringsplan skal det vurderes å stille rekkefølgekrav for nødvendig teknisk infrastruktur, blågrønn struktur, offentlige rom (gater og plasser), energiforsyning, omlegging/kabling av høyspentlinjer, uteoppholdsareal, samt leke- og idrettsområder og kulturelle funksjoner.
2. Blågrønn struktur, herunder overflatevann, vegetasjon og utearealer, skal være opparbeidet før brukstillatelse gis.

§ 6 Funksjonskrav

§ 6.1 Universell utforming (jf. pbl § 11-9 nr.5)

1. Ved utarbeidelse av reguleringsplaner skal det redegjøres for hvordan universell utforming sikres, både internt i planområdet og i forhold til tilstøtende eiendommer.

Retningslinjer:

- *Viktige bevaringsverdige bygg og anlegg, med publikumsrettede funksjoner, skal søkes utformet etter prinsippet om universell utforming innenfor rammen av byggets arkitektonisk strukturerende elementer.*

§6.2 Vann- og vegetasjonskvaliteter ved tiltak (jf. pbl §§ 11-9 nr. 3, nr.5 og nr. 6)

1. Ved regulering og søknad om tiltak skal det, i tillegg til leke- og oppholdsarealer, sikres tilstrekkelig areal for lokal åpen overvannshåndtering, infiltrasjon til grunnen og vegetasjon.

Retningslinjer:

- *Oslo kommunes til enhver tid gjeldende norm for Blågrønn faktor (BGF), Grønn arealfaktor (GAF) eller tilsvarende metode, er retningsgivende for å sikre tilstrekkelige arealer og opparbeiding av disse for vannhåndtering og vegetasjon.*
- *Arealer benyttet til BGF/GAF kan også benyttes til andre formål som ikke er i konflikt med BGF/GAF (for eksempel leke- og oppholdsareal eller uteareal).*
- *Følgende minimumsfaktorer iht. norm for BGF anbefales sikret:*
  1. *Prosjekter i indre by (jf. bestemmelsesgrense)/ kollektivknutepunkter (som vist på plankartet): 0,7*
  2. *Prosjekter i ytre by: 0,8*
  3. *Allment tilgjengelige gater og plasser: 0,3.*

§6.3 Skoler og barnehager (jf. pbl §§ 11-9 nr.5 og 11-10 nr.2)

1. Skoleanlegg og større barnehager skal tilrettelegges som lokal møteplass, for eksempel for kultur-, idretts- og fritidsaktiviteter i nærmiljøet. Ved større utbygginger av skoleanlegg skal flerbrukshall vurderes innpasset i anlegget.

2. Skoleanlegg og barnehager skal gis høy arkitektonisk kvalitet i utformingen.

§ 6.4 Utearealer for boliger, skoler og barnehager (jf. pbl § 11-9 nr.5)

1. Ved regulering og søknad om tiltak skal det sikres og dokumenteres tilstrekkelig, gode og solfylte leke- og oppholdsareal egnet for variert fysisk aktivitet for aktuelle alders- og brukergrupper. Terreng og vegetasjon som skaper identitet og/eller tilfører kvaliteter og variasjon i leke- og oppholdsarealene skal søkes bevart. Arealene skal opparbeides samtidig med bebyggelsen eller nærmeste etterfølgende sommerperiode.

Retningslinjer:

- *Ved regulering og søknad om tillatelse bør det dokumenteres i hvilken grad utearealer sikres i henhold til de enhver tids gjeldende normer/retningslinjer.*

§ 6.5 Utomhusplan (jf. pbl § 11-9 nr.5)

1. Ved regulering eller søknad om tillatelse kan kommunen kreve utomhusplan for disponering av byggetomta i fastsatt målestokk. Denne skal vise både eksisterende og planert terreng for eiendommen og terrengtilpasning til naboeiendommene, samt bruk og opparbeidelse av utearealene.

Retningslinjer:
Utomhusplan bør vise:

- *omsøkt tiltak og eventuell eksisterende bebyggelse på eiendommen*
- *eksisterende og planlagt terreng samt terrengtilpassing mot naboeiendommene*
- *gangareal, uteoppholdsareal, lekearealer og annen disponering av ubebygde arealer*
- *parkeringsareal og snuplass for bil på egen grunn*
- *eksisterende trær som skal bevares/felles og ny vegetasjon*
- *gjerder, støttemurer, levegger/støyskjermer og andre konstruksjoner*
- *returpunkt, avfallsbrønner og avfallsbeholdere, samt tilgang til disse med renovasjonskjøretøy*
- *håndtering av overvann og snø*

Der kommunen finner det nødvendig vil det kunne kreves ytterligere dokumentasjon.

§ 6.6 Skilt og reklame (jf. pbl § 11-9 nr.5)

1. Innholdet i forskrift for skilt og reklame vedtatt av Oslo bystyre 17.06.2009, revidert 20.11.2013, skal legges til grunn for plan- og byggesaksbehandlingen, og følger som vedlegg til kommuneplanens arealdel.

§ 6.7 Parkering (jf. pbl § 11-9 nr.5)

1. Nødvendig arealer for varelevering og oppstillingsplass for bil og sykkel skal sikres i plan- og byggesaker.

Retningslinjer:

- *De til enhver tid gjeldende parkeringsnormer for bolig og næring skal være retningsgivende for plan- og byggesaksbehandlingen.*
- *Ved allment tilgjengelige parkeringsanlegg bør det etableres ladestasjoner for elbiler.*
- *Ved regulering av stasjoner og holdeplasser på banenettet bør det avsettes overdekket areal til sykkelparkering med tilstrekkelig kapasitet.*

§ 6.8 Boligtyper og leilighetsstørrelser (jf. pbl § 11-9 nr.5)

1. I reguleringsplaner kan boligtyper og -størrelser fastsettes for å kunne tilby et bredt spekter av boligtyper og -størrelser i de ulike byområdene.

Retningslinjer:

- *Den til enhver tid gjeldende norm for leilighetsfordeling skal være retningsgivende ved plan- og byggesaksbehandlingen, i de bydeler den gjelder for. For å oppnå en mer balansert leilighetssammensetning i større byområder med ensidig leilighetssammensetning bør normen kunne fravikes.*

§ 7 Miljøkvalitet, estetikk, natur og landskap

§ 7.1. Støy (jf. pbl § 11-9 nr.6)

1. Temakart for støy T1, datert 04.12. 2013, skal legges til grunn i plan- og byggesaksbehandlingen.
2. Dokumentasjonskrav:

a. Ved regulering, der støyforholdene overskrider anbefalt grense i de til enhver tid gjeldende statlige retningslinjer for støy i arealplanleggingen, skal støyforholdene dokumenteres.
b. For byggesaker med støyfølsomt bruksformål i små-

husområder i område C, angitt på temakart T1 for støy (deriblant områder innenfor Småhusplanen, S-4220), må plan for tiltak som dokumenterer støynivå foreligge sammen med søknad om tillatelse til tiltak.

3. For støyfølsomt bruksformål gjelder, iht. temakart for støy:

a. Utenfor avvikssonen, område A, gjelder de anbefalte støygrensene i de til enhver tid gjeldende statlige retningslinjer for støy i arealplanleggingen.

b. I avvikssonen, område B, kan bebyggelse med støyfølsomt bruksformål etableres i gul og rød sone (deriblant områder innenfor Småhusplanen, S-4220). Boliger skal ha minimum en fasade som vender mot stille side. Halvparten av oppholdsrom og minimum et soverom skal vende mot stille side. Det skal tilbys bruksmessig egnede private eller felles private uteoppholdsareal med soner med støynivå under anbefalt grense, iht. tabell 1 i T-1442/12.

4. Stille områder (områder med særlig hensyn til friluftsliv i lite støypåvirkede omgivelser), angitt på temakart for støy: Ny og vesentlig utvidelse av støyende virksomhet i henhold til de til enhver tid gjeldende statlige retninglinjer for støy i arealplanleggingen, skal søkes lokalisert og utformet slik at støypåvirkningen i stille områder forblir uendret eller dempes.

§ 7.2 Luftkvalitet (jf. pbl § 11-9 nr.6)

1. Ved regulering og søknad om tiltak som er følsomme for luftforurensning skal det vurderes gjennomført tiltak for å sikre tilfredsstillende luftkvalitet.

Retningslinjer:

- *Temakart luftsoner T2 og T3, datert 04.12. 2013, skal være retningsgivende for plan- og byggesaksbehandlingen. Ved regulering av og søknad om tiltak som er følsomme for luftforurensning, skal anbefalte grenser for luftkvalitet i T-1520 (/ de til enhver tid gjeldende statlige retningslinje for behandling av luftkvalitet i arealplanleggingen) være retningsgivende.*

§ 7.3 Estetikk, byforming og landskapstilpasning (jf. pbl § 11-9 nr.6)

1. Bebyggelse og anlegg skal lokaliseres slik at viktige stier/barnetråkk (stier fra boligområder til offentlige funksjoner som skole, barnehage og kollektivholdeplasser), landskaps- og vegetasjonselementer sikres.
2. Tiltak skal utformes bevisst i forhold til viktige siktlinjer i byen, betydningsfulle byggverk, viktige kulturminner og landskapstrekk og slik at material- og volummessige gode overganger til eksisterende bebyggelse og terreng ivaretas.
3. Særlig høy arkitektonisk kvalitet på allment tilgjengelige bygg og anlegg skal sikres i plan- og byggesaksbehandlingen.
4. Innholdet i Juridisk bindende retningslinjer for endringsarbeider på tak, for Torshovkvartalene, fastsatt 17.10. 2001, gjelder for plan- og byggesaksbehandlingen og følger som vedlegg til kommuneplanens arealdel.
5. Nye gater og byrom skal i størst mulig grad følge eksisterende terreng. Viktige historiske spor skal ivaretas.
6. For gater og byrom i Indre by:

a. Overbygging av gater og byrom tillates bare i forbindelse med betydelige barrierer som jernbanespor, trafikerte gater/veier og lignende.

b. Eksisterende gater og byroms avgrensning og linjeføring skal være førende for utforming av nye prosjekter. Sammenslåing av eksisterende kvartaler og gjenbygging av gater tillates ikke.

§ 7.4 Kabler og ledninger (jf. pbl § 11-9 nr.6)

1. Nye og større utvidelser av kabel- og ledningsanlegg i byggesonen skal legges i grunnen.

§ 7.5 Antennemaster og anlegg for mobilt kommunikasjonsnett (jf. pbl §11-9 nr.6 og7)

1. Plassering av antennemaster i friområder, strandsonen, vernede naturområder eller på bevaringsverdige bygninger tillates ikke.

§ 7.6 Naturmiljø (jf. pbl § 11-9 nr.6)

1. Temakart naturmiljø T4, datert 04.12.2013, skal legges til grunn for plan- og byggesaksbehandlingen.

2. For områder med registrerte naturverdier vist på temakart for naturmiljø gjelder følgende bestemmelser: I områder hvor det er registrert naturverdier med nasjonal verdi (A-områder) tillates ikke tiltak som kan forringe naturverdiene. I områder hvor det er registrert naturverdier med regional verdi (B-områder) skal det foreligge særlige grunner for å tillate tiltak som kan forringe naturverdier. I områder hvor det er registrert naturverdier med lokal verdi (C-områder) skal tiltak som kan forringe naturverdiene søkes unngått. For verneverdige kulturminner og kulturmiljøer angitt på Byantikvarens Gule liste, som helt eller delvis faller sammen med overnevnte lokaliteter, skal hensynet til naturverdiene balanseres mot hensynet til skjøtsel, vedlikehold og annen ivaretakelse av kulturminneverdiene.
3. Ved regulering skal verdifull vegetasjon og trær sikres.

Retningslinjer:

- *I byggesonen skal større trær søkes bevart. Større trær defineres som trær med stammeomkrets over 150 centimeter, målt 1 meter over terreng.*
- *Det bør ikke gjennomføres tiltak som skader større træs røtter og krone eller reduserer trærnes vekstvilkår (foruten felling av døde eller dokumentert syke trær).*
- *Før tiltak eventuelt tillates i områder hvor det er registrert naturverdier med regional og lokal verdi, skal naturverdiene være grundig utredet og vurdert.*
- *I områder hvor det er registrert naturverdier med regional verdi skal tiltak som hovedregel underordnes naturverdiene. Det skal gjennomføres avbøtende tiltak for å forebygge skade på naturforekomsten av tiltaket.*
- *I områder hvor det er registrert naturverdier med lokal verdi skal tiltak avveies i forhold til naturverdiene. Avbøting av skade og ulempe for naturverdiene skal vurderes.*
- *For alle typer fredede kulturminner gjelder kulturminneloven og fredningsbestemmelsene for de enkelte lokalitetene foran kommuneplanens bestemmelser.*

§ 7.7 Midlertidige og transportable konstruksjoner og anlegg (jf. pbl § 11-9 nr.6, jfr.§ 30-5)

1. Midlertidige paviljonger og brakker skal plasseres og utformes slik at hensynet til miljøkvalitet, estetikk, natur, landskap og grønnstruktur ivaretas.
2. Søknad om midlertidig rigg og anleggsområder skal redegjøre for plassering, utforming, omfang og varighet, uteoppholdsareal, vei/parkering og støy.

Retningslinjer:

- *De til enhver tid gjeldende retningslinjer for midlertidige boligbrakker skal være retningsgivende for plan- og byggesaksbehandlingen.*

§ 8 Kulturmiljø

§ 8.1 Kulturmiljø – generelt (jf. pbl § 11-9 nr.7)

1. I plan- og byggesaksbehandlingen (for tiltak etter loven) skal kulturminner og kulturmiljøer dokumenteres, og det skal vises hvordan viktige kulturminneverdier ivaretas.
2. Ved søknad om rammetillatelse for tiltak som kan berøre automatisk fredede kulturminner etter kulturminneloven, skal det fremlegges dokumentasjon fra antikvarisk myndighet som viser at tiltaket ikke kommer i konflikt med kulturminnene eller dokumentasjon på at forholdet tidligere er avklart.

Retningslinjer:

- *Temakart kulturminnevern T5, datert 04.12.2013, skal være retningsgivende for plan- og byggesaksbehandlingen*
- *I kategori I-områder, angitt på temakart for kulturminnevern skal bevaringsverdier søkes ivaretatt. Nye tiltak bør lokaliseres og utformes slik at viktige elementer i eksisterende gate-, byroms-, og bebyggelsesstruktur videreføres.*
- *I kategori II-områder, angitt på temakart for kulturminnevern, skal bevaringsverdier søkes ivaretatt i områdets videreutvikling. Hensynet til bevaring skal vurderes og avveies mot andre hensyn i plan- og byggesaksbehandlingen.*
- *Byantikvaren skal gis anledning til å avgi uttalelse i plan- og byggesaker for ytre endringer for eiendommer, bygninger og anlegg angitt på Gul liste og NB-registeret.*

§ 9 Miljøoppfølging og overvåking

§ 9.1 Kvalitetsprogram for miljø og energi (jf. pbl § 11-9 nr.8)

1. Ved regulering av utbyggingsprosjekter med mer enn 15 000 m² BRA skal det utarbeides et retningsgivende kvalitetsprogram for miljø og energi for godkjenning av Oslo kommune ved plan- og bygningsmyndighet.

Retningslinjer:

- *Kvalitetsprogrammet bør redegjøre for prosjektets miljøprofil mht transport, energibruk, utslipp, materialvalg og massehåndtering, samt oppfølging gjennom alle ledd frem til gjennomføring.*

§ 9.2 Områder som kan være utsatt for brann og eksplosjonsfare (jf. pbl § 11-9 nr.8)

1. Temakart storulykke T6, datert 04.12. 2013, skal legges til grunn for plan- og byggesaksbehandlingen.
2. Innenfor aktsomhetssonen, som viser område som kan være utsatt for brann og eksplosjonsfare, angitt på temakart for storulykke, skal det sammen med søknad om tiltak som innebærer permanent opphold av personer, slik som etablering av boliger, skoler, barnehager, andre institusjoner og lignende, foreligge en kartlegging og vurdering av den påvirkning det farlige anlegg utgjør for tiltaket. Tillatelse kan ikke gis med mindre tiltaket kan sikres tilfredsstillende med eventuelle avbøtende tiltak.

§ 10 Marka

§ 10.1 Marka (jf. pbl §§ 11-10 nr.1 og 2, 11-11 nr.1 og 2)

1. Innenfor områder avsatt til LNF tillates ikke bygge- og anleggstiltak (jf. pbl § 1-6). Etter en konkret vurdering og Fylkesmannens samtykke etter Markaloven, vil følgende tiltak kunne godkjennes: gjenoppbygging etter brann for godkjent spredt bolig- og fritidsbebyggelse, fasadeendring, oppgradering og mindre utvidelser av eksisterende bolig- og fritidsbebyggelse, oppføring av kårboliger, etablering av miljøvennlige anlegg for vannforsyning og avløpshåndtering samt riving av ikke verneverdige bygninger, konstruksjoner eller anlegg.
2. Innenfor LNF – areal for spredt boligbebyggelse (Sørkedalen), angitt på plankart 1-2, tillates oppført inntil 40 boliger i grupper på 3–6 boliger. Feltstørrelse for den enkelte boliggruppe skal være 5–10 daa. Maksimal utnyttelse for den enkelte tomt innenfor boliggruppen skal være 300 m² BRA inkludert garasje og boder. Ved søknad om tiltak for boliger, skal det fremlegges samlet tomtedelings- og utomhusplaner for boliggruppen som viser atkomst, felles uteoppholdsareal og parkeringsplasser for bil og sykkel. Boligene skal grupperes i tun rundt felles uteoppholdsareal, og gode terreng- og landskapstilpasninger sikres og dokumenteres. Viktige eksisterende turstier og løyper skal opprettholdes. Avgrensning av arealene kan justeres i forbindelse med byggesaksbehandlingen.
3. For områder langs vassdrag inntil 100 m fra strandlinjen målt i horisontalplanet ved gjennomsnittlig flomvannstand, er det forbudt å sette i verk bygge- og anleggstiltak som er nevnt i pbl. §§ 20-1 og 20-2, dersom annet ikke er angitt i plan.
4. Skar leir, avsatt til LNF:

a. For å sikre bygningsmassens vern og vedlikehold, kan eksisterende bebyggelse benyttes til bolig/næring/undervisning/kultur innenfor tillatte utslippsrammer.
b. Alternative lokale vann- og avløpsløsninger kan tillates forutsatt at drikkevannskilden etter gjeldende sektorlovgivning ikke forurenses.

5. Aktivitetssone, avgrenset med bestemmelsesgrense:

a. Området kan benyttes som tilrettelagt friluftsområde med tiltak for fysisk aktivitet og friluftsliv/idrett for ulike alders- og brukergrupper. Dette forutsetter at tiltakene lokaliseres og utformes slik at viktige landskapselementer og naturverdier ivaretas. Mindre tekniske bygg i tilknytning til anlegget kan tillates med en øvre begrensning på 50 m² BYA.
b. I aktivitetssonen kan det tillates en større grad av tilrettelegging, herunder landskapsbearbeiding og skjøtsel, for å forebygge slitasje på grunn av intensiv bruk.

6. Turdrag/turvei: Traseer for nye eller utvidede helårstraseer og skiløyper tillates som vist på plankartet og kan justeres ved byggesaksbehandlingen. Traseer skal ha god tilpassing til landskapet og ta hensyn til viktige natur- og verneverdier.
7. Huken, avsatt til grønnstruktur: Området tillates brukt til funksjoner knyttet til kultur, idrett og

friluftsliv. Tekniske konstruksjoner og tilhørende bygninger som er nødvendig for angitte formål tillates. Området må gis en naturlig landskapsform og tilføres nødvendige masser og beplantes.

8. Grønmo, avsatt til grønnstruktur: Området avsettes til grønnstruktur med flerbrukspark og med mulighet for innpassing av anlegg for kommunalteknisk virksomhet – gjenvinningsanlegg, kompostering og ombruk med mer, nærmere fastsatt i detaljreguleringsplan.

Retningslinjer for aktivitetssone:

- *Med tiltak menes utendørs anlegg som for eksempel anlegg for ski/skileik, ballfelt, sykkeltraseer, lysløyper, klatreanlegg og skateboardanlegg.*
- *I plan- og byggesaksbehandlingen skal det legges vekt på landskapstilpasning, allmennhetens tilgjengelighet og støy. Viktige bekkedrag og turstier bør ivaretas.*
- *Ved utforming av anlegg bør det i størst mulig grad benyttes naturmaterialer og avdempet belysning og farger.*

§ 11 Bebyggelse og anlegg

§ 11.1 Indre by: utviklingsområder og transformasjonsområder (jf. pbl § 11-9 nr.5)

1. Utviklingsområder og transformasjonsområder i indre by skal vurderes med høy tetthet og sikre høy bymessig/arkitektonisk kvalitet, grønnstruktur og gode gate- og byrom. Området skal videreføre omkringliggende nettverk av offentlige rom og forbindelser.
2. For områder avsatt som utviklingsområder i plankart 1-2, kan det vurderes høyere gesimshøyde enn områdets dominerende høyder, dersom etasjer avtrappes for å innordne seg gatestrekningens høyeste dominerende fasadegesims. Avtrapping skal hensynta best mulig solforhold mot syd og vest for tilliggende byrom, strøksgater og gårdsrom.

Retningslinjer:

- *Det kan vurderes tillatt inntil 30 meter gesimshøyde (inntil 42 meter langs ring 1).*
- *I strøksgater (angitt på plankart 1-2 som U4) bør det ikke tillates mønehøyder på mer enn 7 meter over kvartalets/gatestrekningens høyeste dominerende gesimshøyde.*

§ 11.2 Ytre by: utviklingsområder, kollektivknutepunkter og stasjonsnære områder (jf. pbl § 11-9 nr.5)

1. I utviklingsområder i ytre by angitt på plankart 1–2 skal følgende sikres gjennom felles planlegging:

a. Avsetting av nødvendig areal til teknisk, sosial (skole, barnehage, sykehjem mv.), blågrønn og kulturell infrastruktur, samt idrettshaller/-anlegg.

b. Bymessig utforming av området, gjennom høy tetthet og arkitektonisk kvalitet, finmasket gate- og byromsstruktur, variert arealbruk, utadrettede funksjoner i 1. etasje i sentrale gater/byrom, gode solfylte byrom og integrering av viktige eksisterende stedskvaliteter.

c. Stasjonsområde for skinnegående trafikk skal gis en sentral rolle som sted, med offentlige byrom og sosiale/kulturelle og andre publikumsrettede funksjoner.

d. God tilgjengelighet, med prioritering av gang- og sykkeltrafikk, sammenhengende grønnstruktur og gate- og byromsstruktur, både internt og til tilstøtende områder skal sikres.

e. God gang- og sykkeltilgjengelighet til kollektivmidler og effektive bytter mellom kollektivmidler skal sikres.

f. Vei- og gatesystemet skal prioritere lokalsamfunnet fremfor gjennomgangstrafikk.

g. Tilfredsstillende skjerming mot støy- og luftforurensning gjennom lokalisering og utforming av bebyggelse skal inngå.

2. Områder ved kollektivknutepunkter skal vurderes utviklet med høy tetthet, og sikres høy bymessig/arkitektonisk kvalitet og gode gate- og byrom.
3. For andre stasjonsnære områder skal det vurderes økt tetthet, med god bymessig/arkitektonisk kvalitet og gode gate- og byrom.
4. Pkt. 1 a-g skal være retningsgivende for områder ved kollektivknutepunkter og stasjonsnære områder som vurderes egnet for bymessig utvikling.

Retningslinjer:

- *For utviklingsområder i ytre by uten kollektivknutepunkt bør det være en samlet områdeutnyttelse på 100 prosent.*

- *For utviklingsområder i ytre by med kollektivknutepunkt bør det være en samlet områdeutnyttelse på 125 prosent, med høyest utnyttelse rundt kollektivknutepunktet.*
- *Innenfor områder der det er registrert særlig viktig kulturminneverdier, naturverdier eller andre funksjoner viktige for områdets identitet bør disse bevares og videreutvikles som kvaliteter for fremtidig byutvikling.*

§ 11.3 Beredskapssenter på Alnabru/annet bygg og anlegg (jf. pbl § 11-9 nr.5)

Virksomheten skal i minst mulig grad gi miljøbelastninger for omkringliggende områder, særlig for støyømfintlige områder. Anlegget skal gis en utforming som styrker Alna Miljøparks rolle og bruk. Endelig program og innhold avklares i detaljreguleringsprosessen.

§ 12 Grønnstruktur

§ 12.1 Grønnstruktur generelt (jf. pbl §§ 11-9 nr.6 og 11-10 nr.2)

1. Områder avsatt til grønnstruktur skal utvikles og tilrettelegges for opplevelse, rekreasjon, lek og fysisk aktivitet for allmennheten. Områder med nasjonalt og regionalt viktige natur- eller kulturminneverdier skal forvaltes på en måte som ivaretar verdiene.

Retningslinjer:

- *Tilrettelagte lekeområder mot gater og veier nær trafikkårer bør sikres mot trafikk ved hel eller delvis inngjerding/beplantning eller lignende.*

§ 12.2 Grønnstruktur – idrettsanlegg (jf. pbl § 11-10 nr.1)

1. På eksisterende idrettsanlegg som ligger innenfor areal avsatt til grønnstruktur kan det gjennomføres tiltak som nevnt i pbl. § 20-1 første ledd bokstav b, c, e, f og i (vesentlig endring eller vesentlig reparasjon av tiltak, fasadeendring/riving/oppføring, endring eller reparasjon av bygningstekniske installasjoner/plassering av skilt- og reklameinnretninger) uten detaljregulering.

§ 12.3 Ivaretakelse av grønnstruktur for øvrig (jf. pbl §11-9 nr. 6)

1. Temakart blågrønn struktur T7, datert 04.12.2013, skal legges til grunn for plan- og byggesaksbehandlingen.
2. Langs viktige kommunikasjonsårer angitt på temakartet, skal tiltak plasseres og utformes slik at eksisterende alleer, trerekker og store enkelttrær kan bevares. Langs strekninger hvor det i dag ikke er trær, eller hvor det er behov for supplering, skal det i forbindelse med større tiltak så langt det er mulig plantes trær i allé, trerekker, grupper eller enkeltvis. Det forutsettes at viktige bevaringshensyn samtidig ivaretas. Treplantingsprinsipp og artsvalg skal vurderes og begrunnes ut fra landskaps-, byrom og kulturmiljøhensyn. For gater og veier på Byantikvarens Gule liste, skal tiltak etter denne bestemmelsen forelegges Byantikvaren for uttalelse før vedtak og realisering.

Retningslinjer:

- *Byggesonen bør ha en dekningsgrad av planmessig sikrede parker innenfor angitte gangavstander langs offentlig vei i henhold til følgende norm:*
  1. *Park på minimum 1 dekar innenfor 250 meter gangavstand (indre by)*
  2. *Park på minimum 5 dekar innenfor 500 meter gangavstand (indre og ytre by)*
- *Ved tiltak som omfatter 40 000 m² BRA eller mer, eller i områder hvor det gjennom parallelle utviklingsprosjekter planlegges utbygging av totalt 40 000 m² BRA eller mer, skal det sikres park på minimum 1 dekar innenfor 250 meter gangavstand (indre by). Det skal også foretas en vurdering av parksituasjonen i området med hensyn på parkenes kvaliteter som angitt nedenfor og parkenes kapasitet i forhold til befolkningen i området. Dersom parksituasjonen ikke er tilfredsstillende har kommunen anledning til å kreve sikring av parker. Kommunen har anledning til å kreve større park avhengig av størrelsen på tiltaket.*
- *Innenfor områder med behov for park angitt på temakartet gjelder følgende retningslinjer:*
  I disse områdene tillates ikke omdisponering av etablerte eller egnede lekearealer for barn og unge, med mindre det dokumenteres at ny

utbygging vil føre til en bedret totalsituasjon for barns lek/grønnstrukturen i området. Uttalelse fra representant for barn og unge i plansaker skal tillegges særlig vekt i vurderingen.
Innenfor område med behov for park på minimum 5 dekar
Ved tiltak som omfatter 40 000 m² BRA eller mer, eller i områder hvor det gjennom parallelle utviklingsprosjekter planlegges utbygging av totalt 40 000 m² BRA eller mer, skal park etableres innenfor 500 meter gangavstand (indre og ytre by) og med kvaliteter som angitt nedenfor.
Innenfor område med behov for park på minimum 1 dekar
Ved tiltak som omfatter 20 000 m² BRA eller mer, eller i områder hvor det gjennom parallelle utviklingsprosjekter planlegges utbygging av totalt 20 000 m² BRA eller mer, skal park etableres innenfor 250 meter gangavstand (indre by) og med kvaliteter som angitt nedenfor.
Ved tiltak som omfatter mindre bruksareal skal det vurderes hvordan normer for minimumsdekning av parker ivaretas. Kommunen kan kreve at det sikres park på grunnlag av dokumentasjonen.

- *Nye parker bør lokaliseres på steder med gode solforhold og god utsikt, og på steder med eksisterende natur- og landskapskvaliteter eller med gode vilkår for vegetasjonsutvikling. Lokalisering, avgrensing og utforming av parken bør legge til rette for allsidig bruk og for ulike alders- og brukergrupper. Parken bør utgjøre et sammenhengende areal, ha en utstrekning og form som ivaretar allmenn tilgjengelighet og ha et åpent uttrykk. Parken bør ha en tydelig avgrensing mot private arealer, og bør i størst mulig grad grense til eller ha god romlig tilknytning til offentlig gate eller gang/sykkelvei. Parken bør reguleres til friområde og være tilgjengelig for allmennheten.*
- *Fremtidige turdrag bør ha en bredde på 30 meter. Avmerkede krysningspunkter bør gis en tydelig, trafikksikker utforming som gir prioritet til turveien eller andre viktige gangforbindelser.*

§ 13 Bruk og vern av sjø og vassdrag, med tilhørende strandsone

§ 13.1 Ankringssone (jf. pbl § 11-11 nr.3)

1. Innenfor ankringssonen, vist med bestemmelsesgrense på plankart 1-2, må det ikke gjennomføres tiltak eller etableres installasjoner som forringer mulighetene til ankring.

§ 13.2 Farled (jf. pbl § 11-11 nr.3)

1. Innenfor farledsarealene, vist på plankart 1-2, kan tiltak som sikrer trygg og effektiv ferdsel for gods- og passasjerskip gjennomføres. Herunder inngår utdyping og massehåndtering, der dette ikke er i strid med nasjonalt eller regionalt viktige naturforekomster eller kulturminner. Rene masser kan deponeres på sjøbunnen innenfor disse områdene. Dersom det finnes forurensede masser, må disse håndteres etter gjeldende regelverk.
2. Innenfor farledsarealene kan tiltak iverksettes uten regulering for å oppnå følgende minimumsdybder: Farledstraseen merket "Dynaløpet" på plankart 1-2, skal ha en minimum seilingsdybde på 12 meter og traseen "Østre løp" skal ha en minimum seilingsdybde på 14 meter. Minste bredde på traseene er 150 meter og er angitt på plankartet.
3. Innenfor tiltaksområdet Blindskjærbåen mellom Bleikøya og Sjursøya, merket FU på plankart 1-2, skal tiltak konsekvensutredes før det gis tillatelse etter pbl.

§ 13.3 Vassdrag (jf. pbl §§ 11-11 nr. 3 og 6 og 11-9 nr. 6).

1. Temakart blågrønn struktur T7, datert 04.12.2013, skal legges til grunn for plan- og byggesaksbehandlingen.
2. Åpne strekninger av elver, bekker, vann og dammer skal opprettholdes.

Retningslinjer:

- *Hovedløpene i de ti vassdragene i Oslo er som følger: Lysakerelva, Mærradalsbekken, Hoffselva/Holmenbekken, Frognerelva/Sognsvannbekken, Akerselva, Hovinbekken, Alna, Ellingsrudelva, Ljanselva og Gjersøelva. Andre deler av hovedvassdragene og bekker for øvrig betegnes som sideløp.*

- *Innenfor en sone på minimum 20 meter fra vannkant for hovedløp og minimum 12 meter fra vannkant for sideløp bør det ikke oppføres ny bebyggelse, nye anlegg eller gjøres vesentlige terrenginngrep. Etablering av turveier samt nødvendige endringer for bruk og aktivisering av eksisterende bygninger, anlegg og landskap som tjener allmennheten kan tillates. De byggefrie beltene bør så langt som mulig være allment tilgjengelige der dette ikke kommer i konflikt med natur- og landskapsverdier. Innenfor det byggefrie beltet bør det sikres areal for naturlig kantvegetasjon, jf. vannressursloven § 11.*
- *Lukkede elvestrekninger og sidebekker angitt på temakart T7 bør søkes gjenåpnet. Gjenåpnede vassdrag bør tilrettelegges som opplevelseselement med høy estetisk kvalitet for å styrke den blågrønne strukturen, og i størst mulig grad gjøres tilgjengelig for allmennheten. Der forholdene ligger til rette for det bør elv/bekk i størst mulig grad gjenåpnes i sine historiske bekkeløp. Der vassdragets omgivelser har en bymessig karakter og hvor tilgangen til ubebygde arealer er begrenset, bør det vurderes en mer bymessig utforming med høy materialstandard for det gjenåpnede vassdraget.*

§ 14 Hensynssone sikrings-, støy- eller faresone

§ 14.1 Hensynssone drikkevannkilde med tilhørende nedbørsfelt H 110 (jf. pbl § 11-8 a))

1. I sonen er tiltak med fare for forurensning av drikkevannskilde ikke tillatt.
2. For områder som omfattes av reguleringsplanene for Solemskogen og Sørbråten vedtatt av Oslo bystyre 08.06.2011 gjelder bestemmelser angitt i reguleringsplan, slik disse er stadfestet av Miljøverndepartementet.

§ 14.2 Hensynssone restriksjoner for anlegg i grunnen og tiltak ved tunnelåpninger H 190-1, -2 og -3 (jf. pbl § 11-8 a))

1. Innenfor sone H190-1 (eksisterende trasé for t-bane/jernbane) tillates ikke sprengningsarbeider, boring for energibrønner og andre brønner uten at det foreligger tillatelse fra berørte samferdselsmyndigheter.
2. Innenfor sone H190-2 (fremtidig trasé for t-bane/jernbane) tillates ikke installasjoner eller andre tiltak i eller på grunnen som kan hindre eller vanskeliggjøre fremføring av t-baneanlegget/jernbaneanlegget.
3. Innenfor sone H190-3 (trasé for veitunnel) tillates ikke sprengningsarbeider, boring for energibrønner og andre brønner, uten at det foreligger uttalelse/tillatelse fra berørte samferdselsmyndigheter.
4. Innenfor sone H190-4 (trasé for Midgardsormen og Bekkelaget renseanlegg) tillates ikke sprengningsarbeider, boring for energibrønner og andre brønner, uten at det foreligger uttalelse/tillatelse fra Vann- og avløpsetaten Oslo kommune.
5. Innenfor sone H190-5 (oljesisterne) tillates ikke sprengningsarbeider, boring for energibrønner og andre brønner uten at det foreligger uttalelse/tillatelse fra anleggseier.
6. Ved tunnelåpninger for vei, jernbane eller t-bane innenfor hensynssonene H190-1, H190-2 og H190-3, skal det ikke igangsettes tiltak etter pbl nærmere enn 50 meter fra riksvei, 30 meter fra jernbane/t-bane og 15 meter fra kommunal vei før uttalelse fra berørt samferdselsmyndighet foreligger, dersom annet ikke er angitt i plan.

§ 14.3 Hensynssone ras- og skredfare H 310 1-2 (jf. pbl § 11-8 a)

1. For sone H310-1, som angir områder med mulig fare for større kvikkleireskred (sonen viser kartlagte mulig utløsningsområder og ikke mulig utrasområder), tillates ikke tiltak som kan utløse slike skred. Ved regulering og søknad om tiltak kreves fagkyndig utført ROS-analyse/fareutredning som dokumenterer at de til enhver tid gjeldende forskrifter ivaretas.
2. For sone H310-2, som angir områder med mulig steinsprangfare (sonen viser utløsnings- og utrasområde), tillates ikke tiltak som kan utløse/rammes av steinsprang. Ved regulering og søknad om tiltak kreves fagkyndig utført ROS-analyse/fareutredning som dokumenterer at de til enhver tid gjeldende forskrifter ivaretas.

Retningslinjer:

- *Kvikkleire og fare for kvikkleireskred i marine avsetninger kan også forekomme utenfor den kartlagte hensynssonen. Her bør også fagkyndig ROS-analyse/fareutredning som ivaretar de til enhver tid gjeldende forskrifter utføres.*

§ 14.4 Hensynssone stormflo og elveflom H 320 1-2 (jf. pbl § 11-8 a)

1. For sone H320-1, som angir områder med mulig fare for stormflo, tillates ikke tiltak som kan påvirke/bli påvirket av stormflo. Ved regulering og søknad om tiltak kreves fagkyndig utført ROS-analyse/fareutredning som dokumenterer at de til enhver tid gjeldende forskrifter ivaretas.
2. For sone H320-2, som angir områder med mulig fare for elveflom, tillates ikke tiltak som kan påvirke/bli påvirket av flom. Ved regulering og søknad om tiltak kreves fagkyndig utført ROS-analyse/fareutredning som dokumenterer at de til enhver tid gjeldende forskrifter ivaretas.

§ 14.5 Hensynssone forurenset grunn/deponi H 390 (jf. pbl § 11-8 a)

1. For sone H390, områder med påvist eller mulig forurenset grunn/nedlagt avfallsdeponi, skal tiltak etter pbl §§ 20-1 og 20-2 utføres slik at forurenset grunn fjernes eller sikres i henhold til krav fra forurensningsmyndigheten.
2. Søknadspliktige bygge- og gravearbeider kan ikke igangsettes innenfor sonen uten tillatelse fra Oslo kommune og forurensningsmyndigheten på grunn av mulig forurenset grunn.

§ 15 Hensynssone med særlige hensyn til bevaring av kulturmiljø

§ 15.1 Hensynssone med særlige hensyn til bevaring av kulturmiljø (§ 11-8 pkt c)

Retningslinjer:

- *Områder med særlige hensyn til bevaring av kulturmiljø er vist som hensynssone H 570 i plankart 1–2 og temakart T5 kulturminnevern.*

§ 16 Hensynssone for båndlegging i påvente av vedtak etter pbl

§ 16.1 Hensynssone for båndlegging - naturmiljø H 710 (jf. pbl § 11-8 d)

1. Områder innenfor sone H 710 båndlegges i påvente av vedtak etter pbl.

§ 17 Hensynssone med krav om felles planlegging for flere eiendommer samt omforming

§ 17.1 Hensynssone for krav om felles planlegging H-810 (jf. pbl § 11-8 e))

1. Innenfor utviklingsområder avgrenset med hensynssone H-810-2 jf. pbl § 11-8 e) stilles det krav om felles planlegging for hvert hensynssonefelt før gjennomføring av tiltak.
2. Kommunen kan gjøre unntak fra krav om felles planlegging i hensynssone H-810 for større områder som nylig har vedtatt planprogram/områdeprogram eller andre veiledende dokument som har samme funksjon som felles planlegging etter pbl.
3. Forutsatt at tiltaket ikke vanskeliggjør helhetlig utvikling innenfor den aktuelle hensynssone, kan mindre transport- og infrastrukturtiltak unntas fra kravet om felles planlegging.

§ 17.2 Hensynssone omforming H-820-1 og H-820-2 (jf. pbl § 11-8 e))

Retningslinjer:

- *Ved fornyelse/oppgradering av høyspentlinjer i regional- og sentralnettet, innenfor områder avgrenset med hensynssone H-820-1, bør disse legges i jordkabel.*
- *Ved ombygging eller etablering av trafostasjoner, innenfor områder avgrenset med hensynssone H-820-2, skal det vurderes utførelse av gassisolerte anlegg.*

Oslo kommune
Plan- og bygningsetaten

Torshovgata 46 | Mulighetsstudie

Bydel Sagene | Gnr/bnr: 225/309/457 | Dato 01.12.2008 | Saksnr: 200810655-2

Figur 0.1 viser Torshovgata 46 fra krysset Mailundveien/Trondheimsveien.

1. BAKGRUNN 2
1.1 MULIGHETSSTUDIE 2
1.2 DAGENS AREALBRUK OG REGULERING 3
1.3 FORHISTORIE 4
1.4 SAMRÅD 2005 5
1.5 PLANSTATUS 6
1.6 MINICHARRETTE 7
2. ANALYSE OG VURDERING 8
2.1 OVERORDNEDE FØRINGER 8
2.2 BYSTRUKTUR 9
2.3 LANDSKAP/ GRØNNSTRUKTUR 11
2.4 KULTURHISTORIE 13
2.5 BEBYGGELSESSTRUKTUR 14
2.6 MULIGE AREALFORMÅL 16
2.7 MULIGE UTBYGGINGSPRINSIPPER 17
2.8 FORTETTINGSALTERNATIVER 19
3. KONKLUSJON OG ANBEFALING 24

1. BAKGRUNN

1.1 MULIGHETSSTUDIE

Mulighetsstudiet er blitt til på initiativ fra byrådsavdeling for byutvikling. BYU skriver i brev av 14.03.2008 bl.a følgende:

- På grunn av den tidligere tverrpolitiske enigheten for den fremtidige arealdisponeringen anses det viktig å få klarlagt det byutviklingspotensial som knytter seg til eiendommen utover eksisterende bebyggelse og bruk.
- Spesielt viktig er det å vurdere fremtidig arealbruk sett opp mot behov for barnehage og skole.
- Før det fremmes ny sak om bygge- og deleforbud bes Plan- og bygningsetaten om å utarbeide et forprosjekt eller mulighetsstudie for eiendommen.
- Det anses ønskelig at mulighetsstudien også tar høyde for å legge frem alternativer i forhold til bevaring - utvikling, dette pga. Byantikvarens tidligere signaler når det gjelder eiendommen.

Hensikten med mulighetsstudiet er å synliggjøre hvilke verdier og sammenhenger området har i dag og hvilke utviklingsalternativer og potensial området har på lang sikt, gitt ulike grad av bevaring av bygninger og grønnstruktur.

Mulighetsstudien tar for seg både Torshovgata 46 (225/309) og Johans Selmers gate 3 (225/457) og omtaler disse som 'området' eller 'eiendommen', da de to adressene opprinnelig utgjør en eiendom.

Figur 1.1 viser området sett fra sør. Torshovdalen i øst. Øvre Torshov gård/ institusjonell murbebyggelse midt i bildet og del av Nedre Torshov gård nederst til venstre i bildet. Gravhaugen ligger under sandkassen foran barnehagen i nord.

1.2 DAGENS AREALBRUK OG REGULERING

Lengst nordvest i området ligger en kommunal eid barnehage, som for tiden drives av Rikshospitalet. Øst for barnehagen er anlagt parkering på arealer som tidligere var i bruk som ballplass. Sør for parkeringsplassen ligger Lønnebakken skole som er en spesialskole med ca 20 elever. Murbebyggelsen sentralt på eiendommen er leid ut til bl.a bydelen (barnhage) og kulturetaten (skolekorps mv). De tre eldre våningshusene rommer i dag tre private barnehager. Fire tidligere internatbygninger øst på eiendommen benyttes i dag til flyktningboliger. Det er i tillegg en administrasjonsbygning i forlengelse av internatbygningene helt sørøst på eiendommen.

Områdets størrelse er omtrent 47,5 dekar og er en del av soneplanen, S-2255, vedtatt 28.07.1977, hvor området er vist som tomt for offentlig bygning.

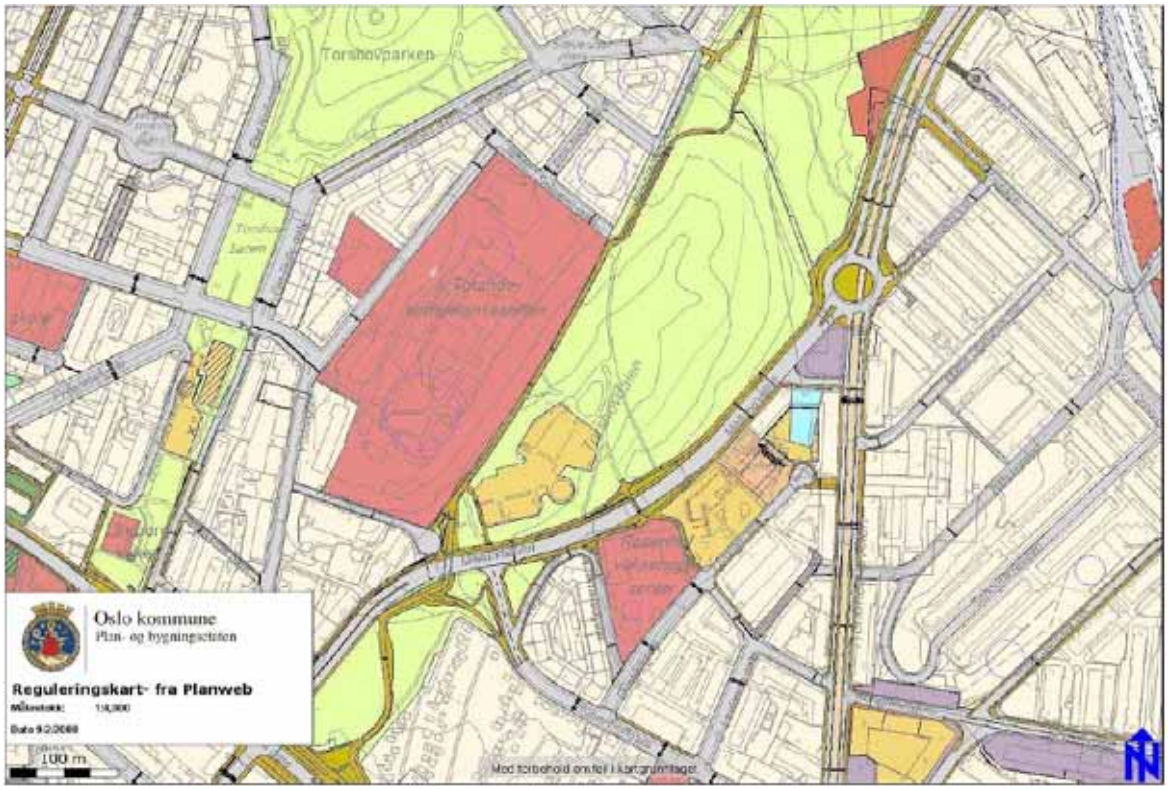

Figur 1.2 viser Torshovgata 46 som ligger helt øst i bydel Sagene på grensen til bydel Grünerløkka. Bydelsgrensen går langs østsiden av Torshovdalen. Eiendommen ligger i østre ende av Torshovgata og er omringet av tre gater, Johan Selmers gate i nord, Vossegata i vest og Tverrbakken i sør.

1.3 FORHISTORIE

Hele området var tidligere i statlig eie. I forbindelse med Statsbyggs salg av tomten i 2004, forsøkte Oslo kommune å kjøpe hele eiendommen, men anså kjøpesummen som for høy. Byrådsavdeling for byutvikling skriver i brev 09.12.2004 til Statsbygg at byrådet og de politiske partiene i bystyret er samstemte i ønsket om at eiendommen fortsatt i det vesentlige skal nyttes til offentlig formål som skole, barnehage og friområde.

Oslo kommune eier i dag nordvestre del av området (Johan Selmers gate 3; omtrent 3,5 dekar), mens Bastia Eiendom AS eier resten (omtrent 44 dekar). I følge Bastia Eiendom er det klausuler i kjøpskontrakten knyttet til eventuell omregulering av tomten fra offentlig formål før 2020 eller 2025. Riksadvokaten var i kontakt med PBE våren 2008, men PBE kjenner ikke til detaljene i konflikten mellom grunneier og Statsbygg.

Bastia fremmet planinitiativ for omregulering av den vestre murbygningen til boliger som dispensasjon/ mindre vesentlig reguleringsendring i juni 2005. Byrådsavdelingen for byutvikling ønsket at saken skulle behandles som en ordinær reguleringssak og saken ble avsluttet etter avholdt oppstartsmøte.

Bastia fremmet i mai 2006 en delesøknad som senere ble trukket. Plan- og bygningsetaten utarbeidet likevel forslag om bygge- og deleforbud som ble oversendt byrådsavdeling for byutvikling i desember 2007. Forslaget er ikke fremmet politisk, men byrådsavdelingen anmoder Plan- og bygningsetaten i mars 2008 å utarbeide et forprosjekt/ mulighetsstudie for eiendommen.

Det foreligger to volumstudier utført for grunneier i 2006 som viser eiendommen utbygd omtrent 200% BRA med hovedvekt på boliger og undervisning m.v. For ytterligere referanser vises det til etatens saksinnsynsløsning på internett.

Figur 1.3 viser våningshuset på Øvre Torshov gård sett fra sør med murbegyggelsen i bakgrunnen.

1.4 SAMRÅD 2005

Forslag til planinitiativ for omregulering av en av murbygningene ble sendt på samråd i 2005.

Bydel Sagene stilte seg kritisk til omregulering av Torshovgata 46 til boligformål og viser til deres vedtak i forbindelse med salg av eiendommen der det står: ”Torshovgata 46 er en eiendom med spesielle kvaliteter for skoleformål. Eiendommen er bebygd og regulert til skoleformål og det vil være lite fremtidsrettet ressursbruk å ikke utnytte eiendommen til å dekke bydelens dokumenterte skolebehov.” Bydelen har store tidligere industriarealer som er under transformasjon med rom for et betydelig antall nye boliger. Med slik utbygging følger behov for sosial infrastruktur som barnehager og skole. Bydelen vurderer at terrenget og de opparbeidete grøntarealene og beliggenhet i forhold til Torshovdalen gir særdeles gode rammer for skoledrift. Bydelen kan vanskelig se hvordan fremtidens skolebehov i området skal kunne løses på en god måte uten en reetablering av skole i Torshovgata 46 i henhold til gjeldende regulering. Eiendommen er i stor grad opparbeidet til park og bidrar til å dekke befolkningens behov for rekreasjon og lek. Bydelen vurderer at en boligutvikling vil føre til en uheldig privatisering av dette offentlig rommet og føre til konflikt mellom fremtidige beboere og lokalbefolkningen. Den foreslåtte omreguleringen vil gjøre sentrale deler av skoletomta til privat boligområde. Forslaget er svært uheldig og vil vanskeliggjøre en utvikling som er i samsvar med reguleringsformålet og de sosiale og rekreasjonsmessige behov for bydelen.

Byantikvaren bemerket at Torshovgata 46 utgjør en institusjonell helhet. Skolebygningen og anlegget har en høy verneverdi og eiendommen inneholder et automatisk fredet kulturminne – en gravhaug. Arealet er vurdert å ha potensial for funn av arkeologiske kulturminner og det er utført arkeologisk registrering i 2003 der det ble funnet en rydningsrøys, antakelig fra middelalderen. Byantikvaren viser til brev fra Riksantikvaren til Statsbygg 08.11.2002 der det anbefales at eiendommens kulturhistoriske, arkitektoniske og miljømessige verdier sikres gjennom regulering til spesialområde bevaring. Byantikvaren er positiv til å vurdere ny bruk av eksisterende bygningsmasse, men dette må bidra til å bevare kulturminnene uten at disse forringes.

1.5 PLANSTATUS

Rikspolitiske bestemmelser eller retningslinjer (RPR)
Rikspolitiske retningslinjer for areal og transportplanlegging sier at utbyggingsmønster og transportsystemet bør samordnes på en slik måte at transportsystemet reduseres og at utbyggingen bygger opp om miljøvennlige transportformer (kollektivtrafikk, sykle og gå) og trygge lokalsamfunn. Det bør legges vekt på løsninger som kan gi korte avstander til daglige gjøremål. Utbygging bør bidra til å bevare grønnstruktur og biologisk mangfold. Nedbygging av særlig verdifulle naturområder, kulturlandskap, friluftsområder, verdifulle kulturmiljø og kulturminner bør unngås.

Rikspolitiske retningslinjer for barn og unge sier at arealer og anlegg som skal brukes av barn og unge skal være sikret mot forurensing, støy, trafikkfare og annen helsefare. I nærområdet skal det finnes areal hvor barn kan utfolde seg og skape sitt eget lekemiljø. Ved omdisponering av arealer som er avsatt til felles areal eller friområde som er i bruk eller egnet for lek skal det skaffes fullverdig erstatning. Erstatning skal også skaffes ved utbygging eller omdisponering av uregulert areal som er benyttet som lekeareal eller dersom omdisponering fører til at de hensyn som er gitt i retningslinjenes punkt 5b ikke blir oppfylt. Kommunen skal også avsette tilstrekkelig store nok og egnete areal for barnehager.

Gjeldende overordnede planer
Kommuneplan 2008 - 2025, vedtatt av bystyret 16.06.2008, har som visjon at Oslo bl.a skal ha en byutvikling med gode steds- og miljøkvaliteter, samt at Fjorden og Marka gir Oslo et blågrønt preg som skal bevares og styrkes. Boligbyggingen og byutviklingen skal bygge opp om kollektivsystemet og ivareta bevaringsverdige objekter og miljøer. Det antas boligbehov på 60.000 boliger fram mot 2025. Økt befolkningstetthet tilsier stor oppmerksomhet om sosial infrastruktur samt lokale grøntområder, torg og møteplasser.

Kommunedelplan for indre by vedtatt av bystyret 20.11.1997 sier at det er viktig at byutviklingen støtter opp om de identitetsskapende trekkene i bymønsteret. Parker, natur- og friområder må ikke nedbygges. Bevaring og fornyelse i bygningsmasse og utemiljø skal tilføre kvaliteter som styrker områdenes attraktivitet i boligmarkedet og understøtter et godt lokalt oppvekstområde.

Kommunedelplan for anlegg og områder for friluftsliv vedtatt av bystyret 16.03.2005 (nå under revidering) har som mål at alle i sin hverdag har gode muligheter til å utøve friluftsliv, idrett og fysisk aktivitet med tanke på positive opplevelser og helsegevinst. Kommunen ønsker å videreutvikle tilbudet om aktiviseringstiltak rettet både mot befolkningen generelt og mot grupper med særskilte behov. Friområdenes kapasitet bør kartlegges og vurderes og det må tas hensyn til befolkningsvekst og ønsket om å øke den fysiske aktiviteten.

Kommunedelplan for grøntstrukturen i byggesonen (Grøntplanen), vedtatt av bystyret 15.12.1993 har som ett av flere hovedmål å bevare Oslos særpreg som den grønne byen mellom åsene. Viktige landskapstrekk skal bevares og synliggjøres. Overgangssonene framholdes som vesentlige. Til dette hører bla at bygninger og anlegg ikke forstyrrer horisontlinjer. Grøntplanen viser at Torshovgata 46 grenser til Torshovdalen og ligger nær Torshovparken som begge inngår i byens overordnede parksystem og som vurderes som viktige økologiske områder. Turvei D1 Torshovdalen-Årvoll-Lillomarka følger tomtens avgrensning i øst.

Byøkologisk program er byrådets redskap for å ta vare på og utvikle Oslos miljøkvaliteter. Under dette faller bl.a. kulturminner som beskrives som en ressurs. Utover dette er viktige punkter: miljøkart-leggingen og miljøoppfølgingsprogram, redusere klimagassutslipp og luftforurensing ved å øke kollektive transportmidler, fjernvarmetilknytning og passive varmekilder, godt fungerende vannkretsløp, lokalt håndtering av overvann og utnytting av naturens selvrensingsevne og åpning av bekker lagt i rør.

Pågående planarbeid
Kommunedelplan for torg og møteplasser (byrådssak 2008) fremhever behovet for det offentlige rom som sosial møteplass, der små og store parker, plasser, torg, gater og andre uterom er arenaer for ulike møter og ivaretar ulike behov som tilhørighet, tilgjengelighet, lek og aktivitet, kontemplasjon, det spektakulære, temporære og opplevelsesrike, identitet og estetikk.

Kommunedelplan for grønnstrukturen i byggesonen (revisjon)
Hensikten med planarbeidet er å få et oppdatert plangrunnlag for å bevare og videreutvikle byens grønnstruktur i en situasjon med sterk befolkningsvekst og økt fortetting innenfor byggesonen.

1.6 MINICHARRETTE

Avdeling for byutvikling gjennomførte i juni 2008 en minicharrette over fire dager med bl.a to befaringer, der bydelen, Byantikvaren, Omsorgsbygg og Undervisningsbygg deltok på befaring og deler av charretten.

På befaringen ble det opplyst at bydelen ser behov for å videreføre barnehagene på eiendommen; de driver selv en av barnehagene, tre er private og en er drevet av Rikshospitalet.

2. ANALYSE OG VURDERING

2.1 OVERORDNEDE FØRINGER

Kommuneplanen har bl.a som målsetning å legge til rette for boligbygging og sosial infrastruktur, sikring av grønnstruktur, vern av viktige kulturmiljø, samt økt tilgjengelighet med sykkel og kollektivtransport.

Kommuneplanen understreker viktigheten av å tilrettelegge for 60.000 nye boliger i perioden fram til 2025, hvorav omtrent halvparten i indre Oslo. Fortsatt høy befolkningsvekst tilsier at behovet for boliger for utvalgte grupper også øker. Eldre og studenter er to grupper som etterspør tilrettelagte boliger i en avgrenset periode som i liten grad tilbys av boligbyggelagene eller andre ikke kommersielle aktører, med unntak av kommunen og studentskipnadene.

Kommuneplanen, KDP Grønnstruktur og KDP Torg og møtepasser understreker viktigheten av å tilrettelegge for tilstrekkelig med sosial infrastruktur, herav gode byrom og grønne områder. Videre understreker kommuneplanen at hensynet til viktige kulturmiljøer og god tilgjengelighet med sykkel og kollektivtransport ivaretas.

Det foreligger begrenset kunnskap om hva arealbehovet for grønnstruktur og sosial infrastruktur i indre by er på lang sikt, da dette bl.a er avhengig av framtidig befolkningsstruktur, livsstil mv. Tilsvarende er befolkningsframskrivningene pr bydel beheftet med stor usikkerhet. En fortsatt stor befolkningsøkning i indre by tilsier at det på lang sikt fortsatt vil være behov for tilstrekkelige arealer til bl.a barnehager, skoler og sykehjem.

I kommuneplanen er det vist en figur som viser beregnet arealbehov for sosial infrastruktur mot 2025. Figurene viser at det er middels stort behov for areal til barnehager (1,2-1,8 %) og grunnskoler (0,8-1,2 %) øst i bydel Sagene i 2025. Eksisterende behovsplaner for barnehager og skoler har et 10 års perspektiv og rulleres hvert andre år.

Undervisningsetaten uttrykte at de i følge gjeldende skolebehovsplan ikke har behov for tomter til skole utover en spesialskole, forutsatt at avtale om leie av en skole i Nydalen og en skole på Løren kommer på plass. I følge byrådets budsjettforslaget for 2009 skal det etableres 3500 nye barnehageplasser i løpet av 2009, slik at alle som har fylt ett år 1. september 2009 kan tilbys plass.

2.2 BYSTRUKTUR

Beliggenhet og tilgjengelighet

Området ligger i bydel Sagene og har en sentral beliggenhet mellom Torshovdalen i øst og Torshovparken i vest. Det er god kollektivdekning, da det er gangavstand til høyfrekvent busslinje 20 (Skøyen-Galgeberg), trikk i Trondheimsveien og Toftes gate-Vogts gate, og Sinsen og Carl Berners plass T-banestasjoner samt framtidig høyfrekvent busslinje langs Ring 3. Torshovgata 46 ligger godt til rette for korte reiser med sykkel til og fra bydelene St. Hanshaugen, Sagene, Grünerløkka, Bjerke og Nordre Aker, og grenser til en gang- og sykkelsti gjennom Torshovdalen.

Det er en overordnet målsetning om en tredobling av andelen som sykler i Oslo. Innenfor 1 km radius fra Torshovgata 46 er det fire/fem skoler, fire kirker, kunstgressbane, stor grusbane, flerbrukshall, ungdomsklubb, folkebibliotek, kino/ kulturhus, vinmonopol, strøksgate (Toftes gate/ Vogts gate) og lokalsenter (Sandaker senter), men ingen moskeer eller templer. Innenfor 2 km radius fra tomten ligger bl.a Handelshøyskolen BI, Kunsthøyskolen, Bjølsen studentby, Storo storsenter og Aker sykehus.

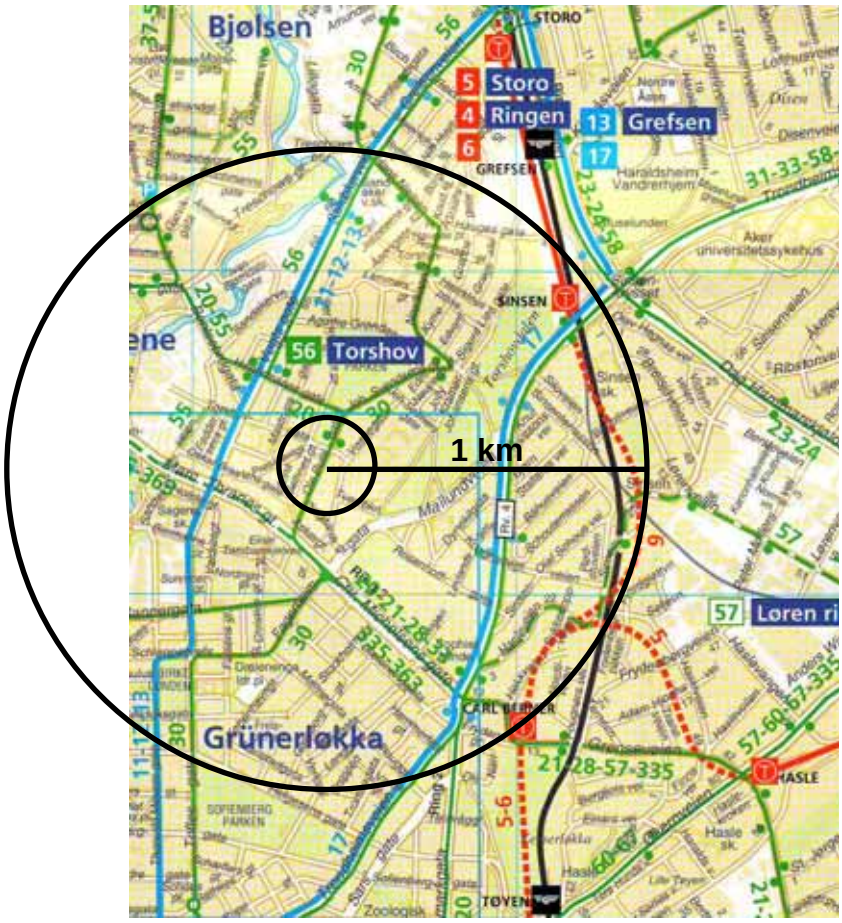

Figur 2.0 viser hvordan området grenser i vest til en større bebyggelsesstruktur på nordsiden av Kirkeveiringen. Området ligger i en overgangssone mellom en gatenettstruktur på Torshov i nord og vest, Torshovdalens blågrønne bufferfunksjon i øst, samt Rosenhof og Sinsens etterkrigsbebyggelse i øst.

Demografi
Torshovgata 46 ligger på bydelsgrensa mellom Sagene og Grünerløkka. Det bor til sammen 75.000 innbyggere i bydelene i 2008 og framskrivninger viser at det kan bli over 95.0000 innbyggere i bydelene i 2025. 55% av innbyggerne i de to bydelene er i alderen 20-39, noe som gjenspeiler at svært mange av Oslos over 50.000 studenter bor i de to bydelene, at det er flere single (eldre og yngre) i bydelene enn i byen for øvrig, og at andelen barn og eldre i indre Oslo er lavere enn i ytre by. Andelen med utenlandsk eller innvandrerbakgrunn i bydel Grünerløkka er høyere over gjennomsnittet i byen totalt sett, mens andelen i bydel Sagene er litt lavere.

Omtrent 150.000 innbyggere i Oslo bor alene. En fortsatt stor befolkningsøkning, hvor også antall små husholdninger øker, medfører en fortsatt stor etterspørsel etter små leiligheter i indre by. Alternativt må de enslige i større grad etablere seg i ytre by eller Akershus, i lenger avstand til bl.a universitet/ høyskoler, til kulturtilbudene og utelivet i indre by med de sosiale og transportmessige konsekvensene dette medfører.

Delkonklusjon
Området ligger svært sentrale til i indre by, i gang- og sykkelavstand til flere store institusjoner og har god kollektivtilgjengelighet. Området ligger på grensen mellom to bydeler som begge forventer en svært omfattende befolkningsøkning. Andelen single og unge i indre by er delvis en konsekvens av nærheten til tre av landets største universiteter/høyskoler.

Figur 2.1 viser utsikten fra nord på eiendommen østover på tvers av Torshovdalen mot Rosenhoff skole som monumentalbygg og med Østmarka i bakgrunnen.

2.3 LANDSKAP/ GRØNNSTRUKTUR

Visuell analyse

Landskapsformen er karakteristisk og området utgjør et nord-sør-orientert framspringende høydedrag som er godt synlig fra andre siden av Torshovdalen. Eiendommen er et grønt landskapselement i bybildet. Frodige vegetasjonskledde skråninger både på vest- og østsiden gir sammen med store trær på selve høydedraget et parkmessig preg i kontrast til den åpnere Torshovdalen i øst. Den østvendte skråningen, som er reminisenser av en gammel nyttehage/ frukthage, danner en grønn "vegg" i Torshovdalen. Visuelt inngår eiendommen som en del av den overordnede grønnstrukturen i bydelen. Fjorden er godt synlig fra nordøstre del av eiendommen. En av bygningene på eiendommen kan så vidt skimtes fra Keyserløkka (1,2 km sørøst for eiendommen).

Figur 2.2 viser visuell analyse for Torshovgata 46 og tilknytning til øvrig bebyggelsesstruktur.

De store grøntarealene rundt eiendommen tilhører to forskjellige reguleringsgrep fra mellomkrigstida. Torshovparken (ca 40 daa) er del av området som kommunen kjøpte i 1916 for å bygge boliger (Torshov-bebyggelsen) som ble oppført 1917-25. Høydedraget med vid utsikt over byen ble reservert som park. Torshovdalen (ca 180 daa) med parkårer og turveier og som er en del av systemet ble etablert som del av generalplanen for Oslo fra 1934. Parkplanen fra 1939 hadde opprinnelig både uterestaurant og friluftsbad, men ble realisert i betydelig forenklet ugave, dog med stor sammenhengende bruksplen, ballbinge, ungdomshus og vannspeil i søndre del.

Delkonklusjon
Eiendommens forhistorie som institusjon har medført at Torshovgata 46 er relativt lavt utnyttet og i stor grad utviklet et grøntpreg, med historiske bygninger på toppen av kollen og frodige vegetasjonskledde skråninger på hver side. Eiendommen er ikke del av den historisk planlagte overordnede grønnstrukturen i bydelen (Torshovdalen og Torshovparken), selv om den visuelt oppleves som det. Eiendommen er godt synlig fra andre siden av Torshovdalen, og kan så vidt skimtes fra Keyserløkka i sørøst.

Figur 2.3 viser tuntreet nord på eiendommen med skolen i bakgrunn.

2.4 KULTURHISTORIE

Gravhaug. Torhovgata 46 er et område som har stor tidsdybde. En gravhaug fra jernalder er det eldste. Etablering av en nyere barnehage og skole har svekket opplevelsen av gravhaugen. Uten kunnskap om dette kulturminne, framstår haugen i dag nærmest som en naturlig formasjon.

Bebyggelse. Den gamle gårdsbebyggelsen (Øvre og Nedre Torshov gård) er en bevaringsverdig panelt trebebyggelse fra 1700- og 1800- tallet. I tilknytning til gårdsbebyggelsen ligger tidstypisk murgårds-arkitektur oppført fra 1880-tallet og framover. Bebyggelsen står på *gul liste* og vurderes som bevaringsverdig.

Vegetasjon. Området har mange gamle trær. Det finnes et stort antall frukttrær som er de gjenværende rester av frukthagen ned mot Torshovdalen i øst og som visuelt inngår som en del av denne. Området mellom bebyggelsen framstår med en viss parkmessig behandling. Det finnes deler av prydhage i form av beplantning og stier.

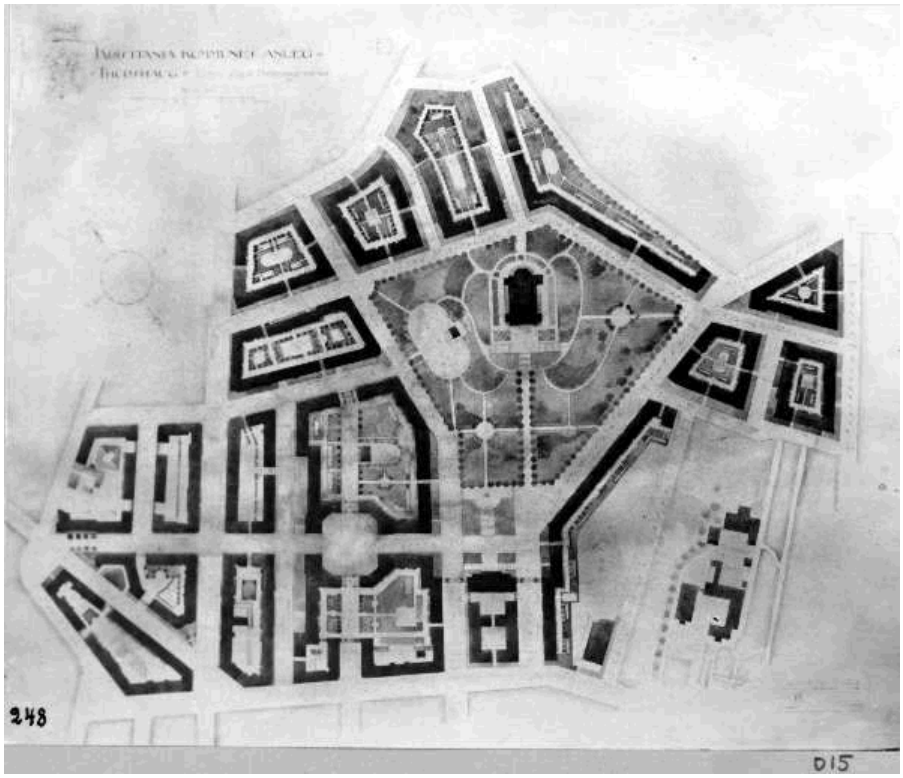

Figur 2.4 viser utsnitt av Harald Hals byplan for Oslo hvor Torshovparken er vist med kirke i midten og Torshovgata 46 nederst til høyre.

Delkonklusjon

Målsetningen i kommuneplanen om å ta vare på og videreutvikle kulturminner og kulturlandskap tilsier at en eventuell utbyggingen av eiendommen må vise respekt for viktige historiske og landskapsmessige strukturer og elementer. Det er viktig å ta stilling til om fremtidige funksjoner på eiendommen vil fremme kulturmiljøet på en god måte og om en ny og kompletterende bebyggelse på en bedre måte kan fremheve fornminnet/gravhaugen enn hva dagens situasjon gjør.

2.5 BEBYGGELSESSTRUKTUR

Eiendommen oppfattes nærmest som et monumentalt landskapselement i bylandskapet. Eiendommen har en landemerkefunksjon, spesielt sett fra øst, og kan visuelt fremstå som en ’øy’ i tilknytning til en overordnet bebyggelsesstruktur. Uteområdene som er store, er opparbeidet med et parkpreg som gir en myk overgang fra Torshovdalen til den tilgrensende bebyggelse.

Eiendommen har en heterogen bygningsmessig struktur. Bygningene er sosialhistoriske reminisenser som viser institusjonsbebyggelse fra ulike tidsepoker. Eiendommen har således et variert utvalg mht institusjonsbebyggelse med flere monumentale og karakterfulle bygninger. De institusjonelle bygningene ligger delvis i et aksesystem henvendt mot sør. Tomten er i stor grad inngjerdet og er således fysisk avsperret fra omgivelsene.

Eiendommen har ingen tydelig gatestruktur. Derimot danner bebyggelsestrukturen små, åpne arealer mellom bygningene som består således av flere mindre utendørs rom. Dette gir et positivt inntrykk til stedet. Det er ingen sammenhengende gangforbindelser på tvers av eiendommen.

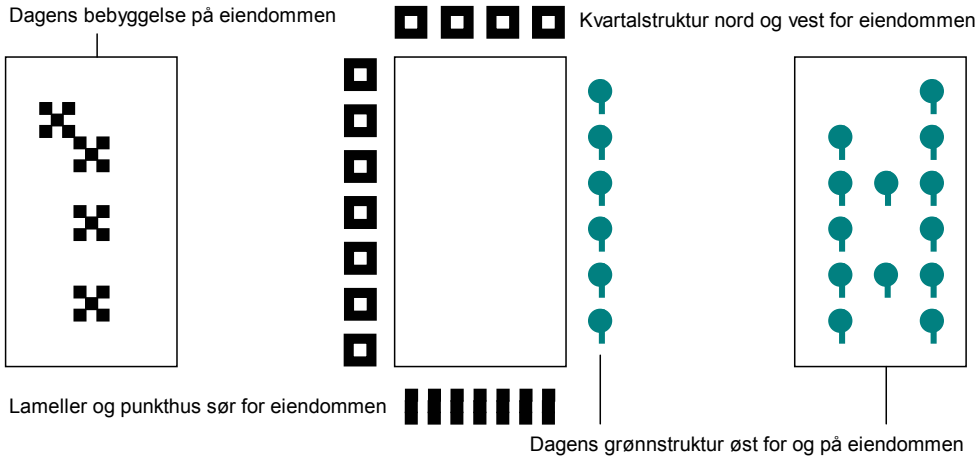

Figur 2.5 viser dagens bebyggelse og grønnstruktur på og rundt eiendommen.

Tilliggende bebyggelse består av kvartalsbebyggelse i nord og i vest bygd før og etter andre verdenskrig, samt lamellbebyggelse og punkthus i sør hovedsakelig fra etter andre verdenskrig. På motsatt side av Torshovdalen består bebyggelsen av en kombinasjon av monumentalbygg (Rosenhoff skole), lameller og kvartalstruktur fra før og etter andre verdenskrig, samt et svært synlig ’punkhus’ i nordøst (tidligere kornsilo ombygd til boliger).

Delkonklusjon

Eiendommen har en tilnærmet landemerkefunksjon med store parkmessige uteområder og markerer overgangen mellom Torshovbebyggelsen i vest og Torshovdalen i øst. Bebyggelsen på eiendommen er plassert i tre ’tun’ i en nord/sørgående aksestruktur, omringet av frodig grønnstruktur på tre sider.

Figur 2.6 viser eiendommen og deler av Torshovdalen sett fra øst, med kvartal- og lamellbebyggelsen på Torshov i bakgrunnen i vest.

Figur 2.7 viser eiendommen og deler av Torshov sett fra vest med Torshovdalen i øst.

2.6 MULIGE AREALFORMÅL

Barnhager. Ved omdisponering av mer av dagens bygningsmasse til barnehager, kan antall avdelinger muligens fordobles. Det er fem barnhager på tomten i dag, hvorav en foreslåes revet i begge alternativene. Som erstatning for denne, kan det enten etableres barnehage i en av de resterende bygningene på tomten eller i tilknytning til den foreslåtte nye bebyggelsen. Flere barnehager på eiendommen muliggjør at skråningene tas aktivt i bruk på dagtid selv om de forblir ubebygd.

Skoler. Undervisningsetaten viser til skolebehovsplanen og har ikke behov for flere skoler i området med unntak av en spesialskole, forutsatt at det kommer på plass avtaler om leie av en videregående skole i Nydalen og en ungdomsskole på Løren. Skolebehovsplanen er 10- årig, men behovet på lang sikt er vanskelig å beregne.

Flerbrukshall. Den nærmeste flerbrukshallen er på Dælenga, men det er planlagt nye haller bl.a på Sandaker, Hasle og flere i bydel Nordre Aker. En forventet stor befolkningsøkning i indre by øst medfører et fortsatt stort behov for innendørs og utendørs idrettsanlegg i bydelen og tilgrensede bydeler i indre Oslo.

Kunstgressbane. Den nærmeste kunstgressbanen er på Dælenga, men det er planlagt ny bane bl.a i Mølleparken. En eventuell nedbygging av den tidligere grusbanen medfører at arealet som i dag brukes til parkeringsplass i framtiden ikke kan brukes til idrett. Det bør vurderes om det kan være ønskelig med en kunstgressbane i Torshovdalen. Dette kan være et godt alternativ som erstatning for den tidligere grusbanen på eiendommen.

Boliger. Etterspørselen etter studentboliger og eldreboliger i Oslo er stor, men kommunen og staten omdisponerer i begrenset grad eiendommer til studentboliger. Det er til sammen 50.000 studieplasser fordelt på UiO, HiO og BI i indre by. Over halvparten av befolkningen i indre by er 20-40 år og over halvparten bor alene.

Tilgjengelighet og parkering. Biltransportbehovet er vanligvis større til barnehager enn til studentboliger, eldreboliger og grunnskole. Kort avstand til to trikkelinjer og en høyfrekvent busslinje, nærhet til to T-banestasjoner, samt kort sykkelavstand til store deler av indre Oslo reduserer nødvendigheten av å disponere eller kjøre bil til og fra eiendommen. Et gjennomgående sykkel-, gangvei- og trappesystem bør opparbeides slik at tilgjengeligheten til og på tvers av eiendommen forbedres.

Delkonklusjon
Eventuell ny bebyggelse kan gi nye barnehager, flerbrukshall, skole, sykehjem, studentboliger og/eller eldreboliger som supplement til den bevaringsverdige bebyggelsen og som supplement til fire av dagens fem barnehager.

Ny flerbrukshall og eventuelt kunstgressbane vil medføre økt aktivitet på kveldstid og i helgene på eiendommen og i Torshovdalen.

2.7 MULIGE UTBYGGINGSPRINSIPPER

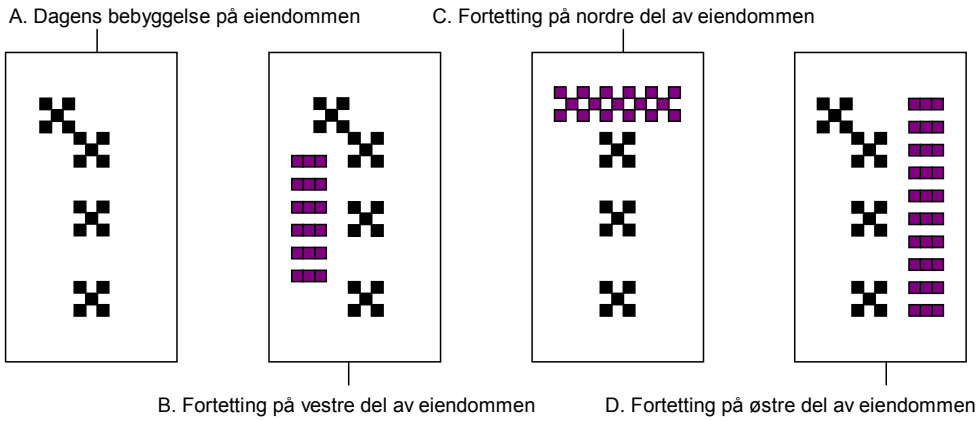

Figur 2.8 viser hvordan de ulike delene av eiendommen kan fortettes.

Utbyggingsprinsipper, fjernvirkning og sårbarhet
Figur A viser en forenklet framstilling av dagens utnyttelse av eiendommen, hvor bygningene til dels står i tre/fire tun, et tun lengst i nord (ny skole og barnehage), et tun i midten (murbebyggelsen og våningshus i tre), et tun i sør (2 våningshus), samt fem bygninger fra 50-tallet i sørøst (institusjonsboliger og administrasjonsbygg).

Figur B viser hvordan skråningen i vest enten kan bestå ubebygd eller bebygges lineært eller med lameller. Fjernvirkningen av å bebygge skråningen i vest er begrenset, men kan innvirke på hvordan kollen oppleves fra enden av Torshovgata, samt hvordan gravhaugen oppleves fra Vossegata. Eventuelt bebyggelsen i skråningen i vest kan betraktes som en fortsettelse av bebyggelsen på motsatt side av gaten.

Figur C viser hvordan nordre del at eiendommen enten kan bestå ubebygd eller bebygges som kvartalstruktur, punkthus eller monumentalbygg. Fjernvirkningene av å bebygge nordre del av eiendommen er moderat. Opplevelsen av murbebyggelsen fra øverst i Torshovdalen endres, men avhenger av høyden på eventuell ny bebyggelse. Eventuelt bebyggelsen på nordre del av eiendommen kan betraktes som en fortsettelse av bebyggelsen på nordsiden av gaten.

Figur D viser hvordan skråningen i øst enten kan bestå ubebygd eller subsidiært bebygges med lameller. En åpen lamellstruktur vil medføre at den visuell forbindelse mellom kollen og Torshovdalen opprettholdes, men at den eksisterende fysiske sammenhengen mellom grønnstrukturen på eiendommen og i Torshovdalen svekkes. Fjernvirkningene av å bebygge den østre skråningen med lameller er moderate fra Torshovdalen, men begrenset fra Keyserløkka så fremt det ikke bygges høyt.

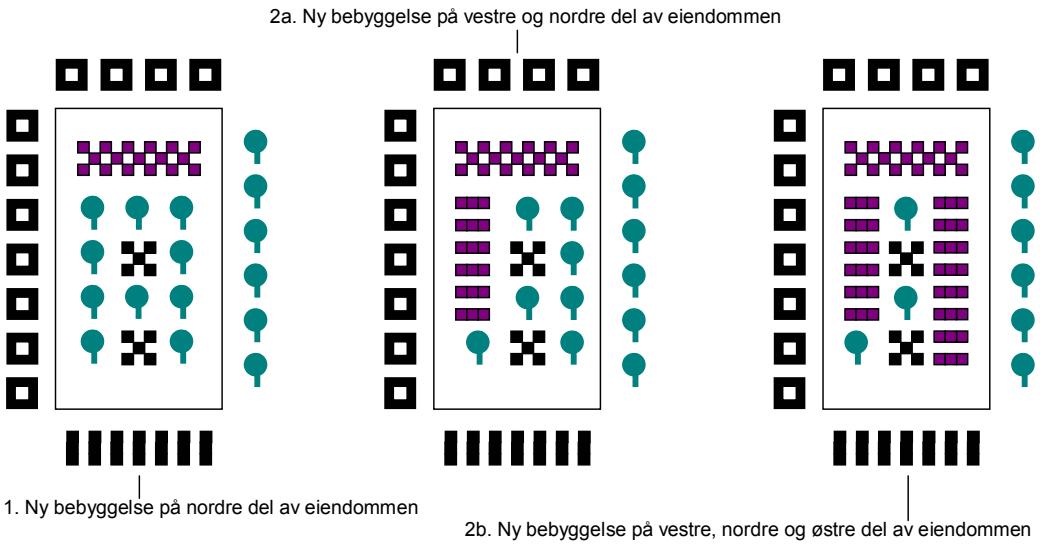

Figur 2.9 viser tre kombinasjoner av fortettingsalternativer.

Delkonklusjon
Utbygging av vestre og nordre del at eiendommen kan ses på som en naturlig fortsettelse av kvartalstrukturen ellers på Torshov (vest og nord for eiendommen). Fjernvirkningen av å bebygge vestre og nordre del av eiendommen er begrenset så fremt det ikke bygges høyt. Fjernvirkningene av å bebygge den østre del av eiendommen er vesentlig fra Torshovdalen. Utbygging av den østre del av eiendommen vil svekke den eksisterende fysiske sammenhengen mellom grønnstrukturen på eiendommen og i Torshovdalen.

2.8 FORTETTINGSALTERNATIVER

For å illustrere ulike måter å bevare og fortette eiendommen på, presenteres tre hovedalternativer nedenfor: **alternativ 0** som hovedsaklig er en videreføring av dagens bygningsmasse, **alternativ 1** som viser en fortetting i nord og sør, samt **alternativ 2** som hovedsakelig viser fortetting i nord, øst og vest.

ALTERNATIV 0 er en videreføring av dagens bygningsmasse, hvor bruken av bygningene kan eventuelt endres, men hvor selve bygningene består som i dag. Det kan f.eks tenkes at skolen benyttes til barnehage framfor skole, slik at skråningene i større grad tas i bruk på dagtid enn tilfellet er i dag. Alternativet vil i stor grad ivareta overordnede føringer som vektlegger bevaring av grønnstrukturen i byggesonen. Alternativet kan også imøtekomme behovet for flere barnehager i indre by.

Subsidiært kan det vurderes å rive skolen fra 80-tallet, slik at det kan etableres en kunstgressbane nord på eiendommen. Dagens grusbane er omtrent 60x50 meter og må således utvides mot sør. Det er fortsatt mulig å øke antall barnehageplasser, ved å ta i bruk en større andel av den resterende bygningsmassen og benytte den østre skråningen til uteareal.

Figur 2.10 viser Torshovgata 46 sett fra nord mot sørøst. Gravhaug ses i forkant av barnehagen i nord (sandkasse). Bygningen med flatt tak i vest er en trafostasjon. Bygningene i sørøst (Torshovdalen) er en ungdomsklubb/ driftsbygning.

ALTERNATIV 1 viser hvordan det kan fortettes på grusbanen i nord og ved å plassere et bygningsvolum med inntil BYA = 4000 m^2 i fortsettelsen av den eldre murbebyggelsen. Skråningene i øst og vest forblir ubebygd, og området rundt gravhaugen åpnes opp. I alternativet er det vist en mindre flerbrukshall sørøst på området, plassert lavt i terrenget og delvis inn i kollen. Bygningsvolumet i nord kan ha ulike formuttrykk og inneholde ulike funksjoner.

Forslaget søker å ivareta/ understreke eiendommens monumentale kvaliteter og stedet som et landemerke for nærområdet og for byen. Det vurderes som viktig at eiendommens monumentalitet utnyttes og at stedet som landemerke videreutvikles. Alternativet ser det som en premiss å opprettholde og videreutvikle eiendommens grønne kvaliteter.

Øvre og Nedre Torshov gård og murbebyggelsen bidrar til at kulturhistorien blir lesbar og oppleves som verdifull. For å understreke siktlinjen fra gravhaugen i retning fjorden, opprettholdes grøntdraget langs Vossegata. Nyttehagen, dvs den grønne skråningen i øst med de mange frukttrær bevares.

Alternativet tilrettelegger for å bebygge eiendommen med 10.000-15.000 m^2 på kollen. Arealet mellom eksisterende skole og nytt skoleanlegg opparbeides som åpen park som del av skolens uteareal. Flerbrukshallen legges inn i terrenget langs Tverrbakkveien, med inngangen på hjørnet Tverrbakkveien/Torshovdalen, og kan benyttes av skole og barnehage på dagtid samt av andre etter skoletid. Flerbrukshallens tak sammenfaller med terreng ved Nedre Torshov gård. Ny barnehage etableres på hallens tak. Sammen med Nedre Torshov gård (barnehage) danner den nye bebyggelsen et tun der barnehagefunksjoner konsentreres. Her får man inn både morgen- og ettermiddagssol, men er skjermet for nordavind. Ny tverrforbindelse øst/ vest etableres i sør og forbindes med gårdsbebyggelsen og alleen. Tverrforbindelsen øst/ vest i nord sikrer sammenhengen mellom eiendommen, Torshovparken og Torshovdalen.

Alternativet viderefører eiendommens lange institusjonshistorie ved å ivareta bydelens og tilgrensende bydelers framtidige behov for å skole og barnehage. Alternativet imøtekommer i stor grad føringer som vektlegges bevaring av grønnstrukturen i byggesonen, men erstatter den eksisterende skolen fra 80-tallet med et større bygningsvolum. Det større bygningsvolumet muliggjøre etablering av flere barnehager, en skole og/eller annen sosial infrastruktur, eventuelt i kombinasjon med studentleiligheter eller eldreboliger mv. Eventuell ny bebyggelse kan være en fortsettelse av kvartalstrukturen, punkthus eller et monumentalbygg som vist i figuren.

Figur 2.11 viser alternativ 1 som kun er utbygd i nord og sør, hvor skråningene i øst og vest er bevart ubebygd.

ALTERNATIV 2 viser hvordan det kan fortettes på grusbanen i nord ved å plassere flere bygningsvolum i fortsettelse av den eldre murbebyggelsen med inntil BYA = 4000 m^2, med en mindre flerbrukshall som del av disse. I tillegg er det vist eldreboliger eller studentboliger i skråningene i både øst og vest i form av lameller plassert vinkelrett på terrengets fall (BYA = 1500m^2 i vest og BYA = 3000 m^2 i øst).

Forslaget forsterker landskapets markerte kolleform og murbebyggelsens øvrige vertikalitet. Ny bebyggelse konsentreres hovedsakelig på nordre del av tomten og bidrar til at tomten fremstår som et positivt landemerke.

Det foreslås en bygningsmessig variasjon mellom 4-6 etasjer på kollen og inn til 5 etasjer i skråningene. Totalt utgjør dette 15.000-20.000 m^2 på nordre del av eiendommen og 15.000-20.000 m^2 i skråningene. Deler av de grønne områdene vil bli mer privatisert og Torshovdalens grønne vestvegg vil endre karakter. Gravhaug fra jernalder ivaretas med utsyn fra gravhaug mot vest.

Alternativet viderefører eiendommens lange institusjonshistorie ved å ivareta bydelens og tilgrensende bydelers framtidige behov for å skole og barnehage, samtidig som det gir mulighet for en betydelig boligutbygging i form av studentboliger eller eldreboliger.

Alternativet imøtekommer i stor grad føringer som vektlegger økt arealutnyttelse, hvor ønsket om barnehager, skole og/eller annen sosial infrastruktur kan ivaretas i kombinasjon med studentboliger og/eller eldreboliger. Alternativet vektlegger i mindre grad føringer som vektlegger bevaring av grønnstrukturen i indre by.

Figur 2.12 viser alternativ 2 utbygd i nord, i sør og i skråningene i øst og vest.

Figur 2.13 viser alternativ 2 fra Torshovdalen i nordøst. Alternativ 1 konsentrerer bebyggelsen på toppen av eiendommen, uten lameller i skråningene.

Figur 2.14 viser dagens utvikt fra krysset Mailundveien/Trondheimsveien i nordøst.

Delkonklusjon
Alternativ 0 ivaretar i stor grad overordnede føringer som vektlegger bevaring av bygninger, grønnstrukturen og tilrettelegger for sosial infrastruktur i form av barnehager og eventuelt kunstgressbane. Alternativet ivaretar godt føringer i KDP Grønnstruktur og KDP Torg og møteplasser.

Alternativ 1 ivaretar i stor grad overordnede føringer som vektlegger bevaring av bygninger, grønnstrukturen og tilrettelegger for sosial infrastruktur i form av barnehager, skole, sykehjem og/eller flerbrukshall. Fjernvirkningene av å bebygge nord på eiendommen er moderate. Alternativet ivaretar godt føringer i kommuneplanen og KDP Grønnstruktur.

Alternativ 2 ivaretar i stor grad overordnede føringer som vektlegger bevaring av bygninger og tilrettelegger for sosial infrastruktur i form av barnehager, skole, sykehjem, flerbrukshall og/eller legger til rette for bygging av eldreboliger og/eller studentboliger. Konsekvensene av å bebygge øst på eiendommen er betydelige for grønnstrukturen. Fjernvirkningene av å bebygge vest og nord på eiendommen er moderate. Alternativet ivaretar godt føringer i kommuneplanen.

Oppsummering av de ulike alternativene:

	Alt 0	**Alt 1**	**Alt 2**
Bevaring av bygninger	☺	☺	☺
Bevaring av grønnstruktur	☺	☺	😐
Uendret fjernvirkning	☺	😐	😐
Ny sosial infrastruktur	😐	☺	☺
Nye student-/eldreboliger	☹	☹	☺

3. KONKLUSJON OG ANBEFALING

Torshovgata 46 er en unik eiendom på bydelsgrensen mellom Sagene og Grünerløkka bydeler, som i liten grad er bebygd og i stor grad utviklet et grøntpreg, da den inn til for få år siden var i statlig eie og benyttet som institusjon. I mulighetsstudien er det gjort en overordnet vurdering av eiendommens kvaliteter vurdert opp mot potensialet for ytterligere sosial infrastruktur på eiendommen. I en eventuell videre vurdering av utbyggingspotensialet på eiendommen må organisering og tilpassing av ny bebyggelse, grad av utnytting og høyder, vegetasjon og biologisk mangfold, samt trafikk og parkering vurderes mer detaljert.

Områdets sentrale beliggenhet i indre by i gangavstand til flere parkområder og god kollektivdekning, tilsier at det må gjøres et valg mellom å beholde den åpne karakteren eller å fortette ved å åpne for en høyere utnyttelse. Området kan således visuelt fortsette å tilhøre den omkringliggende grønnstrukturen, integreres fysisk med denne, eller den kan i større grad tilknyttes den tilgrensende bebyggelsesstrukturen.

Området kan bestå som i dag eller fortettes på flere ulike måter. Man kan bebygge kun kollen, slik eiendommen har vært bebygd fram til i dag eller så kan skråningene bebygges. Ut i fra områdets karakter vil Plan- og bygningsetaten tilrå en fortetting som hensyntar eiendommens kolleform, de bevaringsverdige bygningene, gravhaugen, samt eksisterende grønnstruktur og parkdraget i øst.

Plan- og bygningsetaten anbefaler at eiendommen vurderes omregulert til offentlig/ allmennyttig formål, med hovedvekt på barnehager, skole og/eller sykehjem hvor skråningene i øst og i vest består ubebygd og benyttes til uteareal for barnehagene.

Subsidiært kan det vurderes å bebygge skråningen i vest med studentboliger eller eldreboliger, samt eventuelt etablere en mindre flerbrukshall i skråningen i sørøst.

Oslo kommune
Byrådsavdeling for byutvikling

Statsbygg Øst
P.b. 8141 Dep
0033 OSLO

Dato: 09.12.2004

Deres ref:	Vår ref (saksnr):	Saksbeh:	Arkivkode:
	200302918-24	Karl M. Johnsen, 23 46 16 48	171

TORSHOVGATA 46 - VEDR. MULIG OMREGULERING

I Stortingets spørretime 10.11.2004 stilte representanten Nybakk (A) et spørsmål til moderniseringsminister Meyer vedr. en plan for bl.a. vern av kulturhistoriske eiendommer knyttet opp mot salg av Torshovet (eiendommen Torshovgata 46) i Oslo. I sitt svar sier ministeren bl.a. at han ”skal sørge for at fremtidige eiere blir kjent både med reguleringsplanprosesser og sannsynlige resultat av planprosessen, slik at framtidige eiere vet hva området kan benyttes til, for det vil sannsynligvis speile viljen til å betale for eiendommen.”

Et mulig salg av eiendommen og konsekvenser av det har også vært tatt opp av Kari Pahle (SV) i spørretimen i bystyret i Oslo. Eiendommen er i dag regulert til offentlige formål, og er en del av et større friområde. I forbindelse med Statsbyggs planer om å selge eiendommen Torshovgata 46 ønsker vi, som representanter for de politiske partiene som sitter i bystyret, og som er reguleringsmyndighet i Oslo kommune, å klargjøre den politiske holdningen til mulige forslag om omregulering, jf. statsrådens ovennevnte anførsler overfor Stortinget.

Byrådet og de politiske partiene i bystyret er samstemte i ønsket om at eiendommen fortsatt i det vesentlige skal nyttes til offentlige formål som skole, barnehage og friområde. Dette bør gjøres kjent som forutsetninger i en eventuell salgssak.

Vennlig hilsen

Grete Horntvedt
byråd for byutvikling

Bård Folke Fredriksen
gruppeleder Høyre

Rune Gerhardsen
gruppeleder Arbeiderpartiet

Svenn E. Kristiansen
gruppeleder Fremskrittspartiet

Kari Pahle
gruppeleder Sosialistisk Venstreparti

Ann Kathrine S. Tornås
gruppeleder Kristelig Folkeparti

Ola Elvestuen
gruppeleder Venstre

Erling Folkvord
gruppeleder Rød Valgallianse

Oslo kommune
Byrådsavdeling for byutvikling

Plan- og bygningsetaten
Postboks 364 Sentrum
0102 OSLO

Dato: 23.03.2010

Deres ref:	Vår ref (saksnr):	Saksbeh:	Arkivkode:
	200800008-19	Emilie Stang, 23 46 15 91	514

MULIGHETSSTUDIE - TORSHOVGATA 46

Plan- og bygningsetaten har på initiativ fra Byrådsavdeling for byutvikling utarbeidet en mulighetsstudie for utviklingsalternativer av eiendommene Torshovgata 46 (gnr. 225 bnr. 309) og Johan Selmers gate 3 (gnr. 225 bnr. 457). Området som er på 47,5 dekar, er reguleringsmessig en del av soneplanen, S-2255, vedtatt 28.07.1977, og er vist som tomt for offentlig bygning. På eiendommen drives det i dag spesialskole, flyktningboliger og flere private og kommunale barnehager. Johan Selmers gate 3 eies av Oslo kommune v/Omsorgsbygg.

Torshovgata 46 var tidligere i statlig eie. I forbindelse med salget av eiendommen fra Statsbygg til Bastia Eiendom AS i 2005 ble kjøper informert om en samlet politisk oppslutning om at eiendommen fortsatt i vesentlig grad skal nyttes til offentlig formål som skole, barnehage og friområde. Politisk opprop sendt Statsbygg i 2004 følger som vedlegg 1.

Eier sendte inn planinitiativ til Plan- og bygningsetaten for omregulering av deler av eiendommen til boligformål i juni 2005. Planinitiativet ble stanset uten endelig behandling. Etter innsendt søknad om deling av tomten i 8 eiendommer i mai 2006 ble området av Plan- og bygningsetaten foreslått underlagt midlertidig bygge- og deleforbud. Behandling av sak om bygge- og deleforbud ble innstilt fordi delesøknaden ble trukket. Plan- og bygningsetaten fikk 09.02.2007 tilbakemelding fra byrådsavdelingen om at de skulle fortsette reguleringsprosessen selv om delesøknaden var trukket. Dette bl.a. med tanke på eventuelt nye initiativ fra eier og på grunn av Byantikvarens uttalelse i brev av 03.07.2006. Mulighetsstudien var et ledd i avklaringen av en eventuell reguleringsprosess.

2. Mulighetsstudiens alternative utnyttelser
Mulighetsstudien beskriver to ulike alternativer for utvikling av området i tillegg til 0-alternativet. Alternativ 0 viderefører dagens bygningsmasse uten nybygging. Alternativ 1 og 2 viser ulik grad av utbygging i området.

3. Uttalelser fra Bydel Sagene, Byantikvaren og Utdanningsetaten
Etter mottakelsen av mulighetsstudien i byrådsavdelingen er det innhentet uttalelse fra Byantikvaren, Bydel Sagene og Utdanningsetaten. Uttalelsene gjengis kort nedenfor. Brevene følger som hhv vedlegg 2, 3 og 4.

Konklusjonen i Byantikvarens brev 04.02.2009:
”Med bakgrunn i ovenstående vurderer Byantikvaren alternativ 0 til å være det forslaget som best ivaretar landskap og kulturmiljøet. Byantikvaren kan anbefale en moderering av mulighetsanalysens alternativ 1, forutsatt at det ikke fortettes i sør og at et eventuelt nybygg i nord oppføres i en langt mindre skala enn det som er vist i mulighetsanalysen. For å bevare gravhaugen og et tilstrekkelig åpent areal rundt denne har Byantikvaren i brev av 20.08.04 varslet oppstart av fredning etter kml. § 19. Området for fredningen er vist på vedlagte kart.”

Etter Byantikvarens vurdering er det vanskelig med bebyggelse i vestskråningen pga. gravhaugen og østskråningen pga. en rydningsrøys som er et automatisk fredet kulturminne. Byantikvaren fraråder også fortetting i sør av hensyn til eldre hageanlegg og vegetasjon.

Vedtak i Bydel Sagene:
Bydel Sagene har fått saken til uttalelse og behandlet den i Kultur- og nærmiljøkomiteen i møte 18.03.09 og av bydelsutvalget i møte 26.03.09. Bydelsdirektørens forslag som er bygget på Kultur- og nærmiljøkomiteens forslag alternativ 0 ble vedtatt med 9 (5A, 3SV, 1R) stemmer mot 6 (3H, 2V, 1FRP).

Bydel Sagene ønsker primært en utvikling av Torshovgata 46 og Johan Selmers vei 3 med utgangspunkt i 0-alternativet som innebærer en videreføring av dagens bygningsmasse uten nybygging, men med åpning for utvidet bruk av eksisterende bygninger og uteområder. Alternativet åpner sekundært for å rive spesialskolen fra 80-tallet for etablering av kunstgressbane.

Brev fra Utdanningsetaten:
Utdanningsetaten har blitt bedt om å komme med innspill til mulighetsstudien og har gitt følgende svar i brev av 19.01.2009:
”UDE viser til vedtatt skolebehovsplan. Det er vedtatt å bygge en ny videregående skole i Nydalen. Sandaker vg skole skal flytte virksomheten hit, og i de frigjorte arealene skal det etableres en 1 – 10 skole. Med bakgrunn i de prognosene UDE har, vil disse skolene dekke kapasitetsbehovet frem til 2018.
Lønnebakken skole er i dag lokalisert til Torshovgt 46, et skoletilbud som UDE ønsker å opprettholde. *Elevene ved denne skolen har behov for avskjermede arealer ute og inne, og det er viktig at en ev utbygging på tomta ikke hindrer fortsatt drift av skolen.* UDE vurderer i tillegg å etablere et nytt kompetansesenter innen det spesialpedagogiske feltet, og anser en lokalisering på denne tomten som gunstig. Dette er i tråd med tidligere uttalelse fra etaten.”

UDE avslutter med følgende konklusjon: ”UDE støtter forslag til konklusjon der PBE anbefaler at eiendommen vurderes omregulert til offentlig / allmennyttig formål bla med hovedvekt på barnehaver / skole.

4. Oppsummering

Det er sentralt i saken at det politiske oppropet sendt Statsbygg i 2004 i forbindelse med salget av eiendommen fra Statsbygg til Bastia Eiendom AS gir føringer for eiendommen. Kjøper ble informert om at det er en samlet politisk oppslutning om at eiendommen fortsatt i vesentlig grad skal nyttes til offentlig formål som skole, barnehage og friområde. I Soneplanen, S-2255, vedtatt 28.07.1977, er tomten vist som tomt for offentlig bygning.

Det er etter Plan- og bygningsetatens anbefaling i mulighetsstudiet, samt Byantikvarens, Bydel Sagenes og Utdanningsetatens uttalelse i denne sammenheng mye som taler for å beholde den åpne karakteren på eiendommen i tillegg til eksisterende bruk av bygningsmassen til skole og barnehage. Byantikvaren viser til gravhaugen i vestskråningen, en rydningsrøys som er et automatisk fredet kulturminne i østskråningen, og fraråder også fortetting i sør av hensyn til eldre hageanlegg og vegetasjon. Bydel Sagene ønsker primært en utvikling av Torshovgata 46 og Johan Selmers vei 3 med utgangspunkt i 0-alternativet. Utdanningsetaten ønsker å opprettholde skoletilbud som i dag er ved Lønnebakken skole. Det kan i tillegg opplyses at Idrettsetaten har gjort oppmerksom på at en løsning med nedgravd hall i sør vil øke m2-kostnaden vesentlig.

Etter en gjennomgang av vurderingene fra Plan- og bygningsetaten, Byantikvaren, Bydel Sagene og Utdanningsetaten vurderes det ikke å være noe utbyggingsønske på eiendommen Torshovgata 46.

I e-post av 09.02.2007 stilte Plan- og bygningsetaten i forbindelse med at delesøknaden var trukket spørsmål om etaten likevel skulle fortsette reguleringsprosessen. Den gang fikk etaten tilbakemeling om likevel å fortsette reguleringsprosessen. Etter det innsendte materialet, og siden delesøknaden ble trukket, er behovet for en reguleringsprosess nå vurdert til ikke å være påkrevd.

Hvis etaten mener at det er nødvendig med ny reguleringsplan som sikrer alternativ 0 bes etaten gi tilbakemelding til byrådsavdelingen. Likeså om eier skulle komme med tilsvarende initiativ som tidligere delesøknad eller andre prosjekter som strider med politisk opprop fra 2004.

Med hilsen

Geir B. Aga
kommunaldirektør

Elisabeth Eidså Dale
plan- og utbyggingssjef

Godkjent og ekspedert elektronisk

Vedlegg:
1. Brev av 09.12.2004 fra gruppelederne i bystyret til Statsbygg
2. Brev fra Byantikvaren av 04.02.2009
3. Brev fra Bydel Sagene av 14.04.2009 med bydelsutvalgets vedtak
4. Brev fra Utdanningsetaten av 19.01.2009

Kopi til: KOU, MOS, FIN og EST

Oslo kommune
Bydel Sagene

Saksframlegg

Dato: 22.04.2014

Saksmappe:	**Saksbehandler:**	**Arkivkode:**
2010/652	Camilla Skjerve-Nielssen	111

Saksgang

Utvalg	Møtedato
Kultur- og nærmiljøkomiteen	07.05.2014
Bydelsutvalget	15.05.2014

Vitaminveien 4 - detaljregulering

Sammendrag:
Eiendommen foreslås omregulert til forretning/kontor og park. Eksisterende bilforretning rives og erstattes av et næringsbygg på 10 etasjer. Foreslått utnyttelse er 24.000 m^2 BRA, herav 1.000 m^2 BRA til forretning, som legges i 1. etasje mot nord. I syd og langs byggets vest- og østfasade avsettes areal til allment tilgjengelig park og gangveier. Vitaminveien foreslås omregulert til kjøreveg, fortau og sykkelfelt. Plan- og bygningsetaten anbefaler ikke planforslaget (alternativ 1) og har utarbeidet et eget alternativ med bolig/forretning/kontor, lavere høyder, utnyttelse og parkeringsdekning, samt større park (alternativ 2). Bydelsdirektøren anbefaler PBEs alternativ.

Bakgrunn for saken:
Bydelen har uttalt seg om eiendommen Vitaminveien 4 to ganger tidligere. Den første var ved planinitiativ i 2010 og var en politisk uttalelse. Den andre uttalelsen var ved nytt planinitiativ i 2012. Uttalelsen var da administrativ, men baserte seg på BUs uttalelse fra 2010. Saken ble lagt fram til orientering i KNK 10.10.12.

Hele uttalelsen fra 2012 ligger som Vedlegg 1. Kort oppsummert var bydelen opptatt av følgende:

- Reguleringsformålet *byggeområde for kombinert bebyggelse og anlegg* (forretning og kontor) og *grønnstruktur* (park) støttes.
- Et ti etasjers bygg er for høyt for eiendommen. Bygget vil ikke bare virke meget dominerende og forringe Vitaminveien som en strøksgate (iht. KDP for torg og møteplasser), men vil også kunne ha negativ innvirkning på tilgrensende boligbygg. En utnyttelsesgrad på 295 % er også for høyt.
- Det må ses nærmere på trafikksikkerheten, spesielt med tanke på ny skolevei. Trafikken i området bør reduseres. Parkeringsnormens laveste grense bør følges, siden eiendommen ligger ved et kollektivknutepunkt.
- Det er positivt at det satses på miljømessige gode løsninger (energi, overvannshåndtering, grønne tak).
- Det er positivt at det skal etableres en gangvei langs byggets østside. Denne må imidlertid legges på forslagsstillers eiendom og ikke på naboeiendommens grunn.
- Det er positivt at det foreslås etablert en bydelspark. Det bes om at forslagsstiller utarbeider et forslag til park sammen med utbygger i Vitaminveien 6.

Saksframstilling:
Følgende saksframstilling er et sammendrag av forslagstillers planforslag. Deretter følger Plan- og bygningsetatens (PBE) vurdering med alternativt planforslag, etterfulgt av bydelsdirektørens vurdering.

FORSLAGSTILLERS PLANFORSLAG

Nøkkelopplysninger

Forslagsstiller: Skanska CDN Oslo 3 AS
Fagkyndig: Rambøll Norge AS

Eieropplysninger
Gnr. 76 bnr.242 Skanska CDN Oslo 3 AS
Gnr. 76 bnr.176+406 Oslo kommune

Arealstørrelse – planområde

Planområdet totalt	7.590 m²
- herav Vitaminveien 4	6.082 m²

Areal for hvert formål:

Forretning/kontor	4.379 m²
Kjøreveg	834 m²
Fortau	442 m²
Sykkelfelt	228 m²
Park	1.707 m²

Arealstørrelse – ny bebyggelse

Over terreng:	BRA = 24.000 m²
Under terreng:	BRA = 6.600 m²

Utnyttelse m.m.

Bebygd areal:	BYA = 4.379 m²
Prosent bebygd areal:	%-BYA = 100 %
Bruksareal:	BRA = 24.000 m²
Prosent bruksareal:	%-BRA = 548 % (% BRA på eiendommen er 395 %)

Parkering
Parkering skal anordnes etter den til enhver tid gjeldende parkeringsnorm for Oslo kommune. I henhold til gjeldende norm innebærer dette anslagsvis:

Plasser under terreng:	170 stk.
- herav plasser under terreng for forretning:	9 stk.
- herav plasser under terreng for kontor:	161 stk.

Plasser for sykkelparkering:	167 stk.
- herav plasser for sykkelp. for forretning:	6 stk.
- herav plasser for sykkelp. for kontor:	161 stk.

Figur 1 og Figur 2 under viser eksisterende og forslag til fremtidig situasjon.

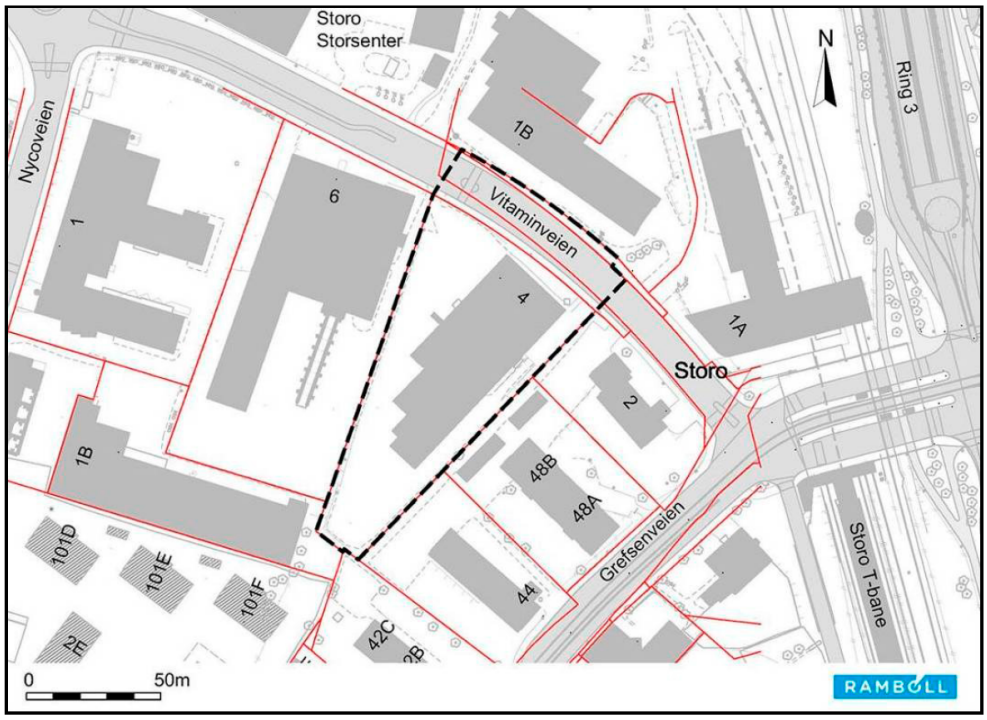

Figur 1: Skisse - eksisterende situasjon

Figur 2: Skisse - fremtidig byplangrep (alt. 1)

Konsekvensutredning
Forslagstiller har foretatt en konsekvensutredning, hvor tre alternativer har blitt utredet og sammenliknet. 0-alternativet er dagens situasjon og alternativ 1 er gjeldende planforslag med kontor/forretning på 24 000 m^2. Alternativ 2 er kombinert bolig/kontor/forretning på 17 000 m^2, dvs. en lavere utnyttelse, færre etasjer og en mindre bygningskropp. De tre alternativene er oppsummert i tabellen under.

Tabell 1: Oversikt over utredningsalternativene

Problemstilling	0-alternativet	Utredningsalternativ 1	Utredningsalternativ 2
Bebyggelse			
• Arealformål	industri	kontor/forretning veiformål grønnstruktur	bolig/kontor/forretning veiformål grønnstruktur
• Maks. utnyttelse	3.305 m^2 BRA ekskl. parkering	24.000 m^2 BRA, inkl. • 1.000 m^2 BRA forretning	17.000 m^2 BRA, inkl. • 1.000 m^2 BRA forretning • minst 30 % av prosjektets totale BRA som boligformål
• Maks. høyder	maks. ges. 116,1 m (2 etasjer)	maks. ges. 147,1 m (10 / 9+1 etasjer)	maks. ges. 138,6 m (8 / 7+1 etasjer)
Uteoppholdsarealer			
• Bydelspark	ingen	1.660 m^2, derav • minst 500 m^2 i sør	1.660 m^2, derav • minst 1.000 m^2 i sør
• Hovedgangforbindelse	ingen	vestre gangvei mot Storosenteret	østre gangvei mot Storokrysset
Trafikkforhold			
• Bilparkeringsdekning/ parkeringsnorm	næring • 112 p-plasser	næring (tett by) • laveste til høyeste norm (varianter)	næring (tett by) • laveste norm bolig (tett by) • laveste norm for boligkomplekser
• Avkjørsel	felles avkjørsel med Vitaminveien 6	én avkjørsel for Vitaminveien 4	én avkjørsel for Vitaminveien 4

Konsekvensutredningen er sammenstilt i Tabell 2, og danner grunnlag for rangering fra minst til størst negativ konsekvens for miljø og samfunn. Fem tema har blitt utredet.

Det vises til PBEs saksframlegg for hele konsekvensutredningen (se lenke på siste side). Det gjøres oppmerksom på at PBE har foretatt en egen konsekvensutredning som har kommet fram til et annet resultat enn forslagstiller. Denne kan leses i PBEs fremstilling av alt. 2, og Tabell 3 som presenteres etter forslagstillers planforslag.

Sammenstilling av konsekvenser for utredningsalternativ 1
I forhold til dagens situasjon er konsekvensene av alt. 1 gjennomgående positive eller uten betydning. Det er kun bygge- og anleggsperioden som er vurdert å ha negative konsekvenser for utredningsalternativet. Det er positivt med arbeidsintensiv virksomhet så nærme et kollektivknutepunkt. Alt. 1 bidrar til en mer balansert blanding av boliger og næringsvirksomhet i kvartalet. Trafikkberegninger viser at trafikkøkningen som følge av forslaget kun er marginal. Forslaget vurderes å ikke ha konsekvenser for trafikksikkerhet i området. Parken bidrar til en bydelspark for området og turveien åpner en snarvei gjennom kvartalet. Byggets avtrapping mot sør gir en klar ”urban” henvendelse mot strøksgaten

Vitaminveien og et åpnere bylandskap mot boligbebyggelsen. Sammenstilling av konsekvenser av utredningsalternativ 1 vurderes derfor å være ”positiv” for miljø og samfunn for de temaer som inngår i konsekvensutredningen.

Sammenstilling av konsekvenser for utredningsalternativ 2
Konsekvensene av alt. 2 er gjennomgående mindre positive og vurderes negative for temaene risiko og sårbarhet og bygge- og anleggsperiode. Konsekvensene av alt. 2 er like alt. 1 for noen deltemaer. Dette gjelder prinsipielt mer konsentrert utnyttelse nærme kollektivknutepunkt og ”urban” henvendelse mot strøksgate. Imidlertid er konsekvensen av å bygge bolig på forurenset grunn, tett inntil risikofylt industri vurdert som negativ. Støyforhold pga. trafikkstøy vurderes å være negativ for boligbebyggelse. Større park enn i alt. 1 bidrar i større grad til områdets parkbehov. Det kan bli vanskelig eller umulig å finne løsninger som tilfredsstiller krav om uterom til boliger uten at det blir på bekostning av utnyttelse eller offentlig tilgjengelig park og turvei. Begrensede muligheter for alternativ adkomst til boligene anses å ha liten negativ konsekvens på boligkvalitet samt turvei, grøntområde og trafikkløsning rundt avkjørsel fra Vitaminveien. Sett under ett vurderes tomten å egne seg lite til boligutbygging. I området og kvartalet er det flere hundre boliger under utbygging og eller planlegging allerede. Boligformål på eiendommen vurderes dermed å ha liten negativ konsekvens på balansert blanding av boliger og næring i området. Sammenstilling av konsekvenser av alt. 2 vurderes derfor å være ”liten negativ” for miljø og samfunn for de temaer som inngår i konsekvensutredningen.

Anbefaling
Skanska CDN anbefaler at utredningsalternativ 1 legges til grunn for reguleringsplanen.

Tabell 2: Sammenstilling av konsekvenser og rangering

Tema	0-alternativet	Utredningsalternativ 1	Utredningsalternativ 2
Overordnede planer og mål	0	Stor positiv	Liten positiv
Stedsutvikling og landskapsvirkning	0	Positiv	Liten positiv
Trafikkforhold	0	Liten positiv	Liten negativ
Risiko og sårbarhet	0	Ubetydelig	Negativ
Bygge- og anleggsperiode	0	Negativ	Negativ
Sammenstilling av konsekvenser	0	Positiv	Liten negativ
Rangering	**3**	**1**	**2**

Eksisterende forhold
Planområdet ligger på Storo i bydel Sagene, som er et kollektivknutepunkt med blandet arealbruk innenfor område for allsidig bymiljø med stor andel boliger etter kommuneplanen av 2008.

Området er i dag kjent for kjøpesenteret Storo Storsenter og det er generelt mye næringsvirksomhet i området. Området er i en transformeringsprosess. I forbindelse med reguleringsarbeid i Vitaminveien 6 og 11, ble det utarbeidet en stedsanalyse i 2010 (Hille Melby arkitekter AS). Hovedtrekkene i denne er at området bærer preg av endringsprosessen som er i gang, og at den tidligere virksomheten har ført til store/massive bygninger i store kvartaler. Det mangler lokale tverrforbindelser som kan virke som snarveier eller stier gjennom de store kvartalene. Utviklingen som har foregått i området de siste årene beveger seg mer mot et urbant bybilde med "blandet bebyggelse"; kontorbebyggelse, butikker/kjøpesenter, servicetilbud og boliger. Grunnet gradvis utvikling framstår nærområdet til eiendommen som noe "rotete" og lite helhetlig utbygget per dags dato. Transformeringsprosessen medfører store endringer for hele området hvor utviklingen går mot en mer sentrumsrettet funksjon med Vitaminveien i hovedrollen som strøksgate.

Eiendommen Vitaminveien 4 er en del av et større kvartal på hele 65 daa, som inneholder industri- og næringsområder, boligbebyggelse og kontorvirksomhet. Vitaminveien 4, som i dag er regulert for byggeområde for industri, utgjør 6,1 daa. På eiendommen er det i dag oppført bygg i to etasjer som inneholder bilforretning og tilhørende verksted. Rundt bygget er det større område for biloppstillingsplasser samt nedkjørsel til garasjekjeller.

Landskap
Terrenget faller fra Storokrysset mot Nydalen og Akerselva i henholdsvis vest og sør. Tomten har en svak stigning i nord-sydgående retning sammen med en svak stigning fra vest mot øst i Vitaminveien. Høydeforskjellen innenfor planområdet er på ca. 3 m langs Vitaminveien og 1-3 m fra Vitaminveien til tomtens sørspiss. Det er høydeforskjell på 1-2 m langs tomtegrensen mellom Vitaminveien 4 og Vitaminveien 6 som i dag er tatt opp med en mur. Det er mye asfalt på og rundt eiendommen.

Trafikkforhold
Det er utarbeidet en egen rapport for trafikkforholdene i området. Det lokale og overordnede vegnettet er sterkt belastet av trafikk. Storokrysset er i dag overbelastet og har derfor begrenset kapasitet til mer trafikk i rushtidsperiodene og rushtidsretning. Vitaminveien er en viktig akse for buss og bil, hvor hastigheten er begrenset til 50 km/t.

Vitaminveien har i dag en ÅDT på ca 14.000, mens Grefsenveien har ÅDT på 5.600 nedenfor Vitaminveien. Grefsenveien ovenfor Vitaminveien har en ÅDT på 15.500. Bilforretningen på eiendommen antas en trafikk i dag på ca. 600 bilturer/døgn.

Forhold for gående og syklende
Det er fortau og markert sykkelfelt på begge sider langs Vitaminveien. Stier som gir gående og syklende mulighet til å passere gjennom det store kvartalet mangler.

Kollektivtrafikk
Planområdet ligger ca 100-150 m unna Storo trikkeholdeplass og Storo T-banestasjon. Det går buss i Vitaminveien med holdeplassen Storo senter i veibanen utenfor eiendommen. Holdeplassen ligger innenfor planområdet. Kollektivtilbudet er meget godt.

Trafikksikkerhet
Det er registrert forholdsvis mange ulykker i Vitaminveien i perioden 2004-2012. De fleste ulykkene har skjedd i kryss med Grefsenveien, eller utenfor Storosenteret. Kun to ulykker har skjedd på den aktuelle delstrekningen utenfor Vitaminveien 4. Begge disse synes å ha inntruffet grunnet stor uoppmerksomhet, og skyldes således ikke stedsspesifikke forhold.

Risiko- og sårbarhet
Lettere til moderate forurensningsklasser er påvist under eksisterende bygg. Fyllmasser ellers på tomten er lettere forurenset (tilstandsklasse 1-3). Det er i dag flere nedgravde tanker og en oljeutskiller på området.

GE Healthcare har produksjonsanlegg på eiendommene 77/114 og 77/343 hvor det produseres farmasøytiske produkter. Anlegget har både mottak og forsendelse av farlig gods. Døgnkontinuerlig drift genererer støy.

Det vises til vedlagt ROS-analyse.

Bebyggelsesstruktur og -mønster
Bebyggelsen i kvartalet vokser i høyden desto nærmere den kommer Storokrysset. Høybygget i Storokrysset er på 11 etasjer, medregnet underetasje, mens boliglamellene langs med Grefsenveien er høyest mot krysset med 10 etasjer og trappes gradvis nedover med 7 og 5 etasjer lengst i syd. Nytt boligprosjekt med rundt 270 leiligheter i 6-8 etasje blokkbebyggelse er delvis ferdigstilt og delvis under utbygging i Lillohagen, sør for planområdet. Figur 3 under viser eksisterende bebyggelsesstruktur.

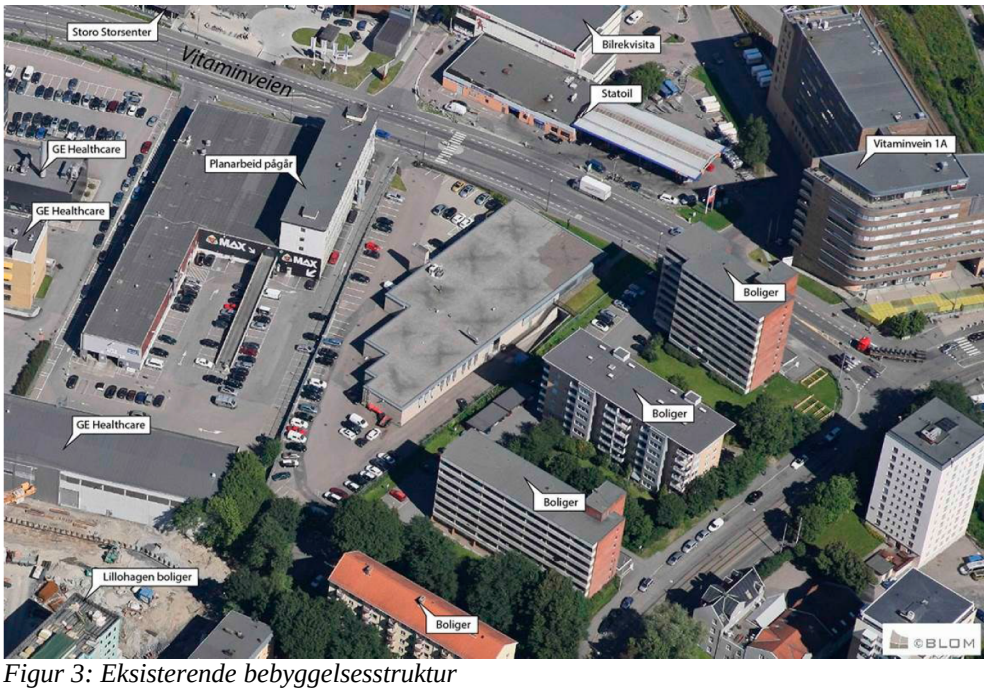

Figur 3: Eksisterende bebyggelsesstruktur

Støyforhold
Området er utsatt for støy- og luftforurensning mot Vitaminveien og Storokrysset. Det er utarbeidet en egen rapport for støyforholdene i planområdet. Beregninger med dagens trafikkmengder viser at planområdet ligger delvis støyeksponert i rød sone, delvis i gul sone og en liten del sørvest på tomten er skjermet av eksisterende bebyggelse.

Interessemotsetninger
Interessemotsetningene er særlig knyttet til byggehøyder og utnyttelse og konsekvensene av disse forholdene for boligbebyggelsen i øst og Vitaminveiens gaterom, spesielt med tanke på sol-/skyggevirkning og trafikkforhold i området.

Planforslaget
Forslag til plankart for alt. 1 ligger som Vedlegg 2. Forslag til reguleringsbestemmelser for alt.1 ligger som Vedlegg 3.

Reguleringsformål, grad av utnytting, bebyggelsens plassering og høyder

Planområdet reguleres til:
Bebyggelse og anlegg (PBL 2008 § 12-5 nr 1 – bebyggelse og anlegg):

- Kombinert bebyggelse og anleggsformål – Forretning/kontor
- Samferdsel (PBL 2008 § 12-5 nr 2 – samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur):
- Veg
- Sykkelfelt
- Fortau
- Grønnstruktur (PBL 2008 § 12-5 nr 3 – grønnstruktur):
- Park

Bygget foreslås lagt med fasade og hovedinngang mot Vitaminveien og nedtrapping i høyden mot parkarealet på sørspissen av tomten. Tillatt utnyttelse er 24.000 m² BRA (%-BRA = 395 %). Arealer delvis eller helt under terreng tas ikke med i beregningen.

Parkeringskjeller ligger helt under bakken, innenfor byggegrenser som vist på plankartet. Foreslått bygningshøyde er maks. 36,5 meter over ferdig terreng, på kote 148,1 m. Tillatt gesimshøyde trappes ned mot sør som vist på plankartet. Øverste etasje er inntrukket fra Vitaminveien. Det tillates mindre oppbygg for heis og tekniske anlegg på inntil 3 meter over tillatt gesimshøyde på inntil 15 % av takflaten.

Figur 4 under viser et lengdesnitt av planforslaget. Figur 5 er en modellillustrasjon som viser planforslaget i perspektiv fra Vitaminveien mot vest. Figur 6 og Figur 7 er fotomontasjer som viser planforslaget i Vitaminveien henholdsvis mot vest og øst.

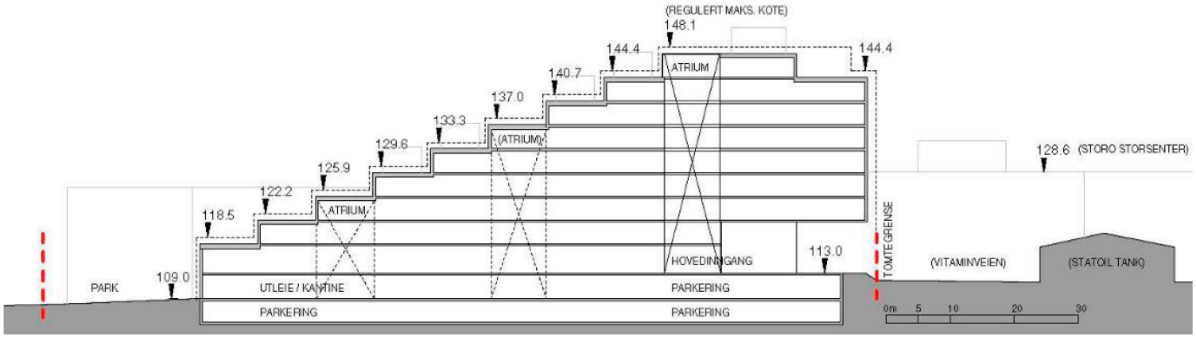

Figur 4: Lengdesnitt av planforslaget

Figur 5: Perspektiv fra Vitaminveien mot vest

Figur 6: Fotomontasje. Perspektiv fra Vitaminveien mot vest.

Figur 7: Fotomontasje. Perspektiv fra Vitaminveien mot Øst.

Øvrige forhold som sikres i kart og bestemmelser

Fellesbestemmelser
Arealer avsatt til Kjøreveg, Fortau og Sykkelfelt i plankartet skal være offentlige.

Bebyggelse og anlegg
Forretningsareal skal ikke overstige 1.000 m². Forretning skal ligge i første etasje, rettet mot Vitaminveien. Fasader i 1. etasje mot Vitaminveien skal ha stort innslag av glass som formidler visuell kontakt mellom ute og inne. Adkomst til parkeringskjeller skal plasseres som vist på plankartet.

Byggets tak skal utformes som flatt tak, vurderes som del av byens taklandskap og behandles som en del av tiltakets samlede arkitektoniske uttrykk. Takterrasser skal ikke plasseres mot Vitaminveien og ikke på taket til byggets øverste etasje. Tekniske anlegg som heisoppbygg og ventilasjonsanlegg m.m. skal ved nybygg og ombygginger integreres i den arkitektoniske utformingen.

Offentlige veiformål
Det tillates etablert bussholdeplass.

Park
Parkareal som vist i plankartet skal være allmenn tilgjengelig. Parken skal være tilgjengelig fra tilstøtende uteoppholdsarealer på naboeiendommer. Park og turveier møbleres og beplantes. Det er lagt til rette for gangforbindelser fra Vitaminveien langs med begge byggets sider som bidrar til å åpne kvartalet for gående og syklende. Disse opparbeides som en del av parken på tomtens sørspiss. Gangforbindelsene er en videreføring av gangsti gjennom Birch-Reichenwalds gate 2, sør for planområdet og har ulike karakter. Gangveien mot vest er 3 m bred, kan brøytes og er tilrettelagt for sykling. Gangveien mot øst har et mer parkpreg og har en smalere bredde, min 1.6 m med bredere møteplasser.

Overvannshåndtering
Lokal overvannshåndtering skal legges til grunn ved detaljutforming og prosjektering av tiltaket. Overvannsløsninger vil bli innarbeidet i utomhusplanen, som en del av parken og turveiene langs med bygget.

Fjernvarme
Planområdet ligger innenfor konsesjonsområde for fjernvarme. Tiltaket skal tilknyttes fjernvarmeanlegget.

Rekkefølgekrav
Park inkludert gangveier skal være ferdig opparbeidet i samsvar med godkjent utomhusplan før det gis midlertidig brukstillatelse til ny forretnings- eller kontorformål. Dersom fremdriften tilsier at brukstillatelse gis i vinterhalvåret kan ferdigstillelse av utearealene utsettes til senest slutten av påfølgende juni.

Konsekvenser av planforslaget
Det vises til konsekvensutredning.

Byform og arkitektur
En fortsettelse av grøntområdet fra arealene ved Akerselva og opp mot sydspissen av planområdet vil sammen med parken og den terrasserte delen av volumet mot syd kunne gi inntrykk av et åpent gårdsrom.

Nedtrappingen reduserer inntrykket av bygningsvolumet mot boligarealene i syd, gir klar henvendelse mot gaten samt rammer inn og forsterker Vitaminveiens urbane preg. Ved å legge hovedtyngden av bygningsvolumet langs Vitaminveien markeres gaten som strøksgate.

Foreslått bygningsvolum er større enn eksisterende bygg og vil ha en effekt på utsikt og romfølelsen for boligbebyggelsen i øst. Nedtrapping mot sør reduserer denne virkningen, spesielt på boligblokkene lenger ned i Grefsenveien.

Bygningsskala og proporsjoner vurderes å være i tråd med nabobebyggelsen i øst og på motsatt side av Vitaminveien og trenden generelt for ny bebyggelse i området.

Torg og møteplasser
Foreslått stiforbindelse og park har visuell kontinuitet gjennom kvartalet som bidrar til at grøntarealene kan oppleves som grønn lunge. Gangveien åpner kvartalet og gir en ny forbindelse mellom Storo, boligområdene i sør og grøntområdene ved Akerselva.

En publikumsrettet funksjon i første etasje som henvender seg mot Vitaminveien bidrar til å styrke Vitaminveien som attraktiv møteplass. Dette er en positiv utvikling fra dagens situasjon med bilbasert virksomhet på eiendommen, som er delvis sperret fra Vitaminveien med høyt gjerde. Hovedinngangen samt inngang til forretningsarealer i 1. etasje er foreslått lagt på nivå med Vitaminveien i byggets østre hjørne. På grunn av høydeforskjell i Vitaminveien blir det dermed forskjell i høyde mellom 1. etasje og Vitaminveien i byggets vestre hjørne. Tiltak som for eksempel rampe, trappeanlegg og grøntstruktur kan bidra til å ta opp høydeforskjellen og samtidig ivareta prosjektets orientering og tilknytning til fortauet langs Vitaminveien.

Sol- og skyggeforhold
Foreslått bebyggelse vil kaste skygge over gaterommet i varierende grad etter årstid fra middag og utover ettermiddagen. Planforslaget vurderes dermed å ha negativ virkning på solforhold for den berørte delen av Vitaminveien.

Forslaget vurderes å ha en liten negativ virkning på solforholdene på eiendommene øst for planområdet. Bygget kaster skygge på deler av Vitaminveien 2 fra kl. 17-18. Foreslått bebyggelses nedtrapping mot sør minimiserer imidlertid skyggeeffekten på boligbebyggelsen. Foreslått bebyggelse kaster skygge over deler av Vitaminveien 6 tidlig på formiddagen.

Sol- og skyggediagram ligger som Vedlegg 4.

Støyforhold
Det er utarbeidet en støyanalyse for tiltaket. Resultatet viser at fasade mot Vitaminveien ligger i rød sone (over 65 dB). Andre fasader ligger helt eller delvis i gul sone (over 55 dB). Beregninger av refleksjonsbidrag på eksisterende boligbebyggelse viser at nytt bygg ikke vil føre til markante endringer på støynivå ved boligbebyggelsen.

Luftforurensning
Det er utført beregning av luftforurensning i forbindelse med planarbeid i Vitaminveien 11 (Sweco, 2011). Rapporten konkluderer med at luftkvaliteten i utbyggingsområdet ikke vil bli spesielt påvirket av trafikken fra omkringliggende veier. Forholdene vil ikke komme i konflikt med grenseverdier for luftkvalitet. Enkelte kalde vinterdager med stillestående luft vil det forekomme høyere konsentrasjoner av PM_{10} og NO_2, men dette er generelt for hele Oslo-området. Ellers er området ansett som lite forurenset.

På grunn av tiltakets nærhet til Vitaminveien 11 er forholdene for Vitaminveien 4 vurdert til å være sammenlignbare. I tillegg er trafikkøkning, som følge av forslaget, ubetydelig. Tiltaket vil dermed ikke medbringe forverrede luftforhold sammenlignet med dagens situasjon.

Forslagstillers faglige begrunnelse
Planforslaget åpner for inntil 10 (9+1) etasjer over ferdig terreng i tråd med nærområdets karakter, som vokser i høyden desto nærmere den ligger Storokrysset. Området har svært god kollektiv forbindelse og Vitaminveien 4 ligger i hovedaksen i knutepunktutviklingen for Storo. Det er forslagsstillers vurdering at høy utnyttelse på en eiendom av slik karakter legger til rette for konsentrert knutepunktbasert utbyggingsmønster, i tråd med Kommuneplan 2008-2025. I tidligere planprosess for området har det kommet frem at arbeidsintensiv næringsvirksomhet synes godt egnet for planområdet og at boligformål ikke anses hensiktsmessig på eiendommen (Område- og prosessavklaring, datert 02.02.2011, saksnr. 201008976). Dette ble bekreftet i område- og prosessavklaring etter Planforum, datert 07.11.2012, i nåværende plansak.

I område- og prosessavklaringens kapittel 6 – *Føringer for planområdet og planinitiativet* kommer det frem at: ”*Eiendommen vurderes ikke som særskilt godt egnet til bolig begrunnet nærhet til sterkt trafikkerte veier og døgnkontinuerlig produksjonsbedrift som forårsaker støy.*” Dette er i tråd med konklusjoner fra konsekvensanalysen og ROS-analysen samt med forslagsstillers intensjoner om å bygge et kontorbygg med noe forretning.

I området og kvartalet er det allerede flere hundre boliger under utbygging og/eller planlegging. Foreslått kontorformål med noe forretning bidrar til en mer balansert blanding av bolig og næring i et sentrumsrettet område.

Planforslaget legger opp til publikumsrettet funksjon (forretning) som henvender seg mot gaten i første etasje og bidrar med dette til utviklingen av Vitaminveien som en strøksgate.

Planområdets sørspiss og områder langs tomtens vestlige og østlige grense er foreslått regulert som parkareal. Planen bidrar med dette til en tiltrengt bydelspark og legger til rette for stiforbindelser som åpner kvartalet og forsterker og videreutvikler den blågrønne strukturen i området.

Trafikkanalysen viser at trafikkøkning blir maksimalt 2 % sammenlignet med dagens situasjon. Dette har en marginal virkning på køsituasjonen i rushperiodene og støynivået i området. Det er foreslått én adkomst til planområdet. Antall avkjørsler fra Vitaminveien blir den samme som før og sikkerhetsbildet anses dermed for å være uendret.

Forslaget bygger på en rekke studier av ulike bygningstypologier og organisering av disse. Volumstudier og siktlinjestudier har resultert i en konklusjon om å basere prosjektet på en øst-/vest rettet bygningsstruktur med innvendige gårdsrom som vender både mot øst og vest. Dette for å skape variasjon og dynamikk i volumoppbyggingen og skape et lettere uttrykk mot nabobebyggelsen i øst og vest. De nederste planene er åpnet opp slik at aksen mellom Storosenteret og Storokrysset får en størst mulig menneskelig aktivitet og et urbant preg.

Bygningsvolumet er trappet ned mot syd og delvis mot nord for å minimere skyggevirkningene for boliglamellene i øst og nabobebyggelsen i vest og samtidig kunne gi utsikt og gode utearealer for store deler av prosjektet. Dette grepet gir i tillegg en klar henvendelse av prosjektet mot Vitaminveien.

En fortsettelse av grøntområdet fra arealene ved Akerselva og opp mot sydspissen av prosjektet vil sammen med den terrasserte delen av volumet mot syd kunne gi et bidrag til et bevegelsesmønster og økt parklandskap i nærområdet. Sammen med utsikt, sol og utearealmuligheter mot syd gir dette en ”mykere” nord-/sydgående henvendelse mot boligbebyggelsen. Bygningsstrukturen gir prosjektet fleksibilitet men samtidig en egen identitet med en avtrappende og artikulert silhuettvirkning. Det lagt opp til å benytte variert stedstilpasset vegetasjon som støtter det biologiske mangfoldet.

De to gangveiene på hver side av bygget har ulik karakter. Gangveien mot vest er universell, blir en del av hovedgangveien samt er tilrettelagt for sykling. Gangveien mot øst er ikke mulig å få helt universell pga. høydenivåene i Vitaminveien. Denne har derfor fått et mer parkpreg og gangveien har en smalere bredde, min 1.6 m med bredere møteplasser.

Bygget foreslås plassert nærmere næringsområdene i vest enn boligbebyggelsen i øst. Avstanden mellom det nye bygget og eksisterende boliglameller blir dermed ikke mindre enn 20 m. Dette vurderes som romslig og i tråd med nærområdets karakter og bebyggelsesstruktur.

Forslagsstiller mener at forslaget fremmer et forholdsvis kompakt volum og at bygget fremstår som lett og elegant, kombinert med en arkitektur som både løfter Storo som tettsted og gir prosjektet et tiltalende og interessant uttrykk.

Vitaminveien 4 skal være et foregangsprosjekt med lavt energiforbruk hvor energiklasse A og BREEAM Excellent skal være målet innen energi og miljø. For å oppnå dette målet vurderes det i tillegg til byggets volumoppbygning og orientering, en rekke tiltak, bl.a. solfangere, solskjerming og å benytte sedum på de flatene av taket som ikke benyttes til uteoppholdsarealer. Dette gir prosjektet en miljøgevinst ved fordrøying av regnvann og et tilskudd til utemiljøet og tilliggende arealer.

PLAN- OG BYGNINGSETATENS VURDERING

Vurdering av planforslaget (alternativ 1)

Følgende tekst er et sammendrag av PBEs vurdering av planforslaget.

Overordnede planer og mål

Transformasjon til allsidig bymiljø med stor andel boliger og knutepunktutvikling med blandet arealbruk

I overordnede planer (Kommuneplan 2008 og KDP for indre Oslo av 1998) ønskes området utviklet til allsidig bymiljø med stor andel boliger og flerbruksløsninger. PBE er fra politisk hold gitt i oppdrag å bidra til økt boligbygging i utbyggingsprosjekter der dette er mulig.

Ifølge nevnte overordnede planer skal området rundt Storokrysset utvikles til overordnet knutepunkt. Det tilstrebes konsentrert utbygging og blandet arealbruk med vekt på høy arbeidsplassandel og utvikling for kunnskapsbedrifter og servicefunksjoner. Samtidig er det viktig å legge til rette for boliger og fellesfunksjoner som til sammen vil utgjøre selvstendige og levende bydelssentre.

Alternativ 1 foreslår blandet arealbruk ved å åpne for forretning, kontor og park. Etaten er positiv til disse bruksformålene, som vil styrke servicetilbudet i nærmiljøet og arbeidsplasskonsentrasjonen ved knutepunktet.

Forslagsstiller viser til stor boligutbygging i området og mener at arbeidsintensiv næring vil gi en mer balansert funksjonsblanding enn boliger vil. Eiendommen vurderes som lite egnet til boliger. Forslagsstiller mener at tomtens størrelse, form og beliggenhet gjør det vanskelig å etablere tilfredsstillende uteoppholdsarealer med henblikk på støy, solforhold og skjerming mot allment tilgjengelig park. Bilatkomst til boligene vil kreve en mer komplisert løsning som kan være negativ for trafikksikkerheten.

Oslo er i sterk vekst og har stor etterspørsel etter boliger. I område- og prosessavklaringen for Vitaminveien 4 av 07.11.2012 vurderte etaten eiendommen som ikke særskilt godt egnet til bolig pga. støy og forurensning fra trafikk og produksjon. Målsetningen om økt boligbygging har i mellomtiden blitt forsterket fra politisk hold. Med grunnlag i foreliggende planmateriale vurderer PBE deler av planområdet som egnet for boligformål. Etaten har derfor utarbeidet et eget alternativ hvor forretning/kontor blandes med boliger.

Tomten har orientering mot syd og gode solforhold. Støyanalysen tyder på at en ved bebyggelse kan skape en avskjermet sone i vest på tomten hvor støynivå vil ligge under grenseverdiene for gul sone. Som avbøtende tiltak kan det være aktuelt med gjennomgående leiligheter der soverom legges til den stille siden og lokal skjerming av uteområdene.

Uteoppholdsareal til boligene vil øke grøntarealet i kvartalet, som i med allment tilgjengelig park kan gi muligheter for sambruk slik at begge grøntområdene er mer brukbare. Trafikkanalysen fastslår at en felles atkomst for nærings- og boligtrafikk vil være uproblematisk. PBE har dokumentert forhold ved industrien til GE Healthcare og anser den ikke i konflikt med boligformål i Vitaminveien 4.

Langs Vitaminveien er det flere store prosjekter under regulering som vil åpne for arbeidsplasser innenfor arbeidsintensiv næring, undervisning, handel og service. Boliger i deler av Vitaminveien 4 vil oppfylle målet om blandet arealbruk og et levende bydelssentrum i større grad enn et rent næringsbygg. Etaten mener at dette vil også være en mer balansert avveining mellom målet om høy arbeidsplasskonsentrasjon ved knutepunkt og målet om flere boliger i indre by.

Fortetting ved kollektivknutepunkt
Kommuneplan 2008 og KDP for indre Oslo satser på et konsentrert og knutepunktbasert utbyggingsmønster. Samtidig skal fortetting bidra til å utvikle en attraktiv og urban boligby ved at ny bebyggelse tilpasses eksisterende miljø med hensyn til utforming og visuell/estetisk karakter. Etter etatens syn er foreslått utnyttelse på 24.000 m^2 BRA, tilsvarende ca. 395 % av eiendommens areal, for høy. Dette gjelder både bebygd areal og bygningsvolum.

Illustrasjonene og modellen viser at prosjektet med sitt omfattende fotavtrykk og sitt store og kompakte bygningsvolum vil skille seg klart ut fra omgivelsene og vil dominere nærmiljøet. Utnyttelse for Storosenteret og i planforslagene for Vitaminveien 6 og 11 ligger på ca. 250-270 % av eiendommenes areal. Av hensyn til stedstilpasning og en funksjonell park mener etaten at bygningsvolumet må reduseres betydelig.

Høyhus i utvalgte områder
Vitaminveien 4 ligger ikke i et område som anbefales vurdert for høyhusetablering. I alternativ 1 har ny bebyggelse 10 etasjer og en kjelleretasje. Maks. byggehøyde over ferdig terreng er ca. 37,5 meter.

Bygningen regnes ikke som et høyhus etter definisjonen i høyhusstrategien. Etter bystyrevedtak skal det for reguleringsforslag med mulighet for byggehøyder mellom 28 og 42 meter vurderes utarbeidet et alternativ med høyder inntil 28 meter. Dette er ivaretatt i konsekvensutredningen. Med grunnlag i foreliggende planmateriale mener etaten at høydene på foreslått bebyggelse må reduseres.

Videreutvikling av den blågrønne strukturen
Ved utvikling av knutepunktet Storo skal samspillet med Akerselva Miljøpark styrkes (jf. KDP for indre Oslo). Det er positivt at planforslaget tilrettelegger for allment tilgjengelige grøntområder og gangforbindelser. Disse vil videreføre grøntdraget fra Akerselva til Lillo gård og Lillohagen til Storokrysset og Storo storsenter. Planforslaget videreutvikler byens blågrønne struktur og vil åpne kvartalet opp. Realisering av en gjennomgående gangforbindelse vil imidlertid avhengig av aksept fra GE Healthcare som eier tomten mellom Vitaminveien 4 og Lillohagen.

Foreslått KDP for den blågrønne strukturen i Oslos byggesone peker på behov for park på minst 1 og 5 daa i nærområdet. Det er naturlig å se planene for nærliggende eiendommer i sammenheng slik at utviklingen av eiendommene i fellesskap løser behovet for park og forbindelseslinjer. I alternativ 1 avsettes ca. 1.700 m^2 til park og gangvei. Parkarealet sør på tomten er på 595 m^2.

En park sør på tomten, inne i kvartalet vurderes positivt med henblikk på støy, biltrafikk og sol. Det er viktig at parken og gangforbindelsene som leder dit, får en størrelse og åpen

karakter slik at de tydelig fremstår som allment tilgjengelige og atskilt fra private områder. Den nye parken på minst 5 daa vil først kunne brukes fullt ut når de tilliggende næringseiendommene er transformert. Det bør derfor tas høyde for en trinnvis realisering av parken, der det legges særlig vekt på at de enkelte byggetrinnene gir brukbare midlertidige løsninger. På denne bakgrunn vurderer etaten parkarealet som avsettes sør på tomten, å være for lite og lukket. I tillegg kan foreslått kantine sør i bygget med sin terrasse mot parken virke privatiserende på det lille parkarealet. Det allment tilgjengelige parkarealet sør på tomten bør være minst 1 daa stort. Dette vil gi et brukbart areal for småbarnslek og hvile (jf. foreslått KDP for den blågrønne strukturen). Samtidig vil dette styrke sammenhengen med foreslått parkareal sør på Vitaminveien 6 og øke muligheten for et klart skille mellom allment og privat areal.

Det er positivt at det legges opp til to gangveier gjennom planområdet. Etaten støtter at gangforbindelsen i øst tilrettelegges som turvei mellom Storokrysset med T-banestasjonen og Akerselva, mens gangveien i vest utformes som lokal gang- og sykkelvei. Det avsettes 6,5 m til grøntdraget i øst. Sammen med grøntbeltet langs vestre eiendomsgrense til Vitaminveien 2 og Grefsenveien 44 og 48 vil dette markere turdraget i tilstrekkelig grad. Gang og sykkelvei i vest foreslås midt på eiendomsgrensen mot Vitaminveien 6. Løsningen innebærer tiltak utenfor planområdet og forutsetter aksept fra nabo. Gangveien vil være den eneste atkomsten fra nord til den nye parken som er tilrettelagt for alle. Etaten mener at planforslaget må sikre opparbeiding av denne viktige forbindelsen uavhengig av andres planer. Foreslått byggegrense mot vest må trekkes minst 2 m inn mot øst.

Styrking av Vitaminveien som attraktivt møtested
Ifølge KDP for torg og møteplasser skal Vitaminveien styrkes som møteplass, samtidig som veiens rolle som ferdselsåre skal opprettholdes. Utvikling av Vitaminveien til strøksgate med blandet trafikk på fotgjengernes premisser vil være svært krevende gitt dagens trafikkmengde og veiutforming.

Når det gjelder andre viktige faktorer som publikumsrettet virksomhet, aktive fasader, utforming av sidearealer og lokale miljø- og klimaforhold vil prosjektet styrke Vitaminveien som møteplass og urban akse mellom Storo og Nydalen.

Storo som handelssenter
Etter utvidelsen av Storo Storsenter vurderer etaten at handelsarealet på Storo er utnyttet. Foreslått forretningsformål på maks. 1.000 m^2 BRA i 1. etasje ut mot gate anbefales, fordi det vil styrke Vitaminveien som møteplass og urban handlegate.

<u>Stedsutvikling og landskapsvirkning</u>

By- og landskapsbilde
Nærområdet har en sammensatt bebyggelsesstruktur. Områdene i øst og sør preges av frittliggende lamellblokker med 5 til 10 etasjer. Bebyggelsen vokser i høyden desto nærmere den kommer Storokrysset og avsluttes av høybygget på 11 etasjer i Vitaminveien 1A ved ring 3. Næringsbebyggelsen i vest og Storo Storsenter preges av lavere bygningshøyder på ca. 4 etasjer og forholdsvis store fotavtrykk. Det foreslåtte næringsbygget overtar høydene fra blokkene i nordøst og kompaktheten til bebyggelsen i vest. Til sammen gir dette et stort bygningsvolum som bryter med skalaen til nabobebyggelsen og som vil dominere omgivelsene, selv om bygget avtrappes mot sør. Etaten ønsker å opprettholde den tydelige

markeringen av knutepunktet Storo i by- og gatebildet gjennom konsentrert utnyttelse og bygningshøyde. Bebyggelsen langs Vitaminveien bør etablere et klart skille som samtidig understreker Vitaminveiens karakter som sidevei til Grefsenveien. Vitaminveien 4 ligger mer enn 70 meter fra knutepunktet. Etaten kan ikke se at det foreligger spesielle forhold som taler for at disse etablerte utformingsprinsippene bør fravikes.

Trafikkforhold

Biltrafikk
Vitaminveien har en årsdøgntrafikk (ÅDT) i dag på ca. 14.000 bilturer. Beregnet trafikk fra dagens bilforretning er 600 ÅDT. Ifølge trafikkanalysen vil alternativ 1 gi en økning på 300 ÅDT, dersom det tilrettelegges for maks. parkeringsdekning slik planforslaget tillater. Dette tilsvarer en økning på 50 % i forhold til dagens bruk og +2 % i forhold til Vitaminveien. Dersom laveste parkeringsnorm anvendes, vil planforslaget redusere biltrafikken med 150 ÅDT. Selv om trafikkøkningen på veinettet relativt sett kan virke marginalt, bør enhver forverring av dagens pressete trafikksituasjon i området unngås.

Atkomst
I trafikkanalysen drøftes ulike løsninger. I planforslaget flyttes atkomsten nærmere Storokrysset til tomtens østre hjørne, som skal avvikle all biltrafikk knyttet til ansatte, kunder, varelevering og renovasjon. Løsningen forutsetter at bussholdeplassen Storo Senter flyttes mot vest og dagens felles avkjørsel med Vitaminveien 6 utgår. Sistnevnte kan øke trafikksikkerheten ved det tilstøtende fotgjengerfeltet. Det er positivt at det legges opp til kun én avkjørsel. I tilknytning til avkjørselen foreslås en drop-off-sone foran hovedinngangen. Illustrert løsning kan gi konflikter med fotgjengere. Drop-off-sonen vil forbedre biltilgjengeligheten og oppta areal til kjøring som alternativt kunne benyttes til formål som styrker Vitaminveien som møteplass og handlegate. Dette vil være i strid med overordnede planer og føringer. Kortvarig stopp kan lovlig skje fra bussholdeplassen. Etaten anbefaler at drop-off-sonen utgår, men vil avvente uttalelse fra Bymiljøetaten til offentlig ettersyn før en tar endelig stilling til atkomstforhold.

Parkering
Alternativ 1 tillater maks. parkeringsdekning i henhold til norm for den tette byen, noe som vil medføre økt biltrafikk. Planområdet ligger i gangavstand til knutepunktet Storo og er tilknyttet hovedsykkelveinettet. Overordnet og kommunal areal-, transport-, klima- og miljøpolitikk sikter mot en bærekraftig byvekst som minimerer transportbehovet og støtter opp under et effektivt system for kollektivtrafikk. Kapasiteten i Vitaminveien er allerede presset i dag. PBE mener at muligheten for redusert biltrafikk som ligger i prosjektet, bør benyttes. Etaten følger anbefalingen til Bydel Sagene, Fylkesmannen i Oslo og Akershus, Statens vegvesen og Bymiljøetaten om å legge laveste parkeringsnorm til grunn.

Gang- og sykkeltrafikk
Planforslaget åpner for utvidelse av sykkelfelt og fortau syd i Vitaminveien til full bredde. Planavgrensning og veiprofil mot øst er samordnet med Statens vegvesens plan for det nye Storokrysset. Videre er det positivt at planforslaget tilrettelegger for snarveier gjennom kvartalet.

Trafikksikkerhet

Alternativ 1 med maks. parkeringsdekning vil gi mer biltrafikk. Dette kan øke risikoen for trafikkulykker noe. Avkjørsler som krysser gang- og sykkelveier er steder med økt fare for ulykke. Av hensyn til fotgjengere og syklister i Vitaminveien anbefaler etaten å redusere biltrafikken i avkjørselen til prosjektet ved å legge seg på en lavere utnyttelse og parkeringsdekning.

Byform og arkitektur

Foreslått bygningsvolum bryter med skalaen til eksisterende og planlagt nabobebyggelse og vil dominere omgivelsene og Vitaminveien. Av hensyn til stedstilpasning mener etaten at bygningshøydene og fotavtrykket må reduseres.

I alternativ 1 legges det opp til 9+1 etasjer, samt en kjelleretasje. Etasjehøydene er prosjektert med 3,7 meter og 4,5 meter i 1. etasje. Maks. høyde foreslås regulert til kote 148,1. Bygningens maks. høyde kan slik bli ca. 37,5 meter over terreng mot nordvest og ca. 35 meter mot øst. Bygningen vil være ca. 6,5 meter høyere enn boligblokken i Vitaminveien 2 og ca. 2 meter lavere enn kontorbygget i Vitaminveien 1A.

PBE ønsker å opprettholde en tydelig markering av knutepunktet Storo i by- og gatebildet med Vitaminveien 1A og 2 som høyeste bebyggelse. I plansakene for Vitaminveien 4, 6 og 11 har etaten anbefalt en høyde på 6+1 etasjer/7 etasjer mot Vitaminveien tilsvarende ca. 26 til 28 meter over terreng. Etaten opprettholder sin tidligere vurdering. Maks. høyde på Vitaminveien 4 bør reduseres til kote 139 dvs. ca. 28,5 meter over terreng mot nordvest og ca. 26 meter mot øst. Øverste etasje bør tilbaketrekkes som foreslått. Høydereduksjonen vil også være positiv for solforhold og opplevelsen av gaterommet i Vitaminveien. PBE anbefaler at tekniske takoppbygg plasseres innenfor regulert høyde.

Torg og møteplasser

Planforslaget legger til rette for publikumsrettet virksomhet i 1. etasje mot Vitaminveien. Bestemmelsene sikrer en åpen og aktiv fasade med hovedinngangen til kontor og innganger til forretning mot gaten.

Vitaminveien har ca. 2,5 meter fall langs Vitaminveien 4. I alt. 1 foreslås å ta opp høydeforskjellen ved et langt platå med trapper som leder ned mot fortauet. Hovedinngangen til kontor planlegges mot en liten plass/drop-off-sonen på fortausnivå, mens innganger til forretninger vil henvende seg mot platået.

Etaten mener at fasaden og innganger i størst mulig grad bør ligge på samme nivå som fortau for å aktivisere gaten og forankre bygningen i gaterommet. Etaten er negativ til forstøtningsmurer, trapper og ramper som skiller atkomstsonen til publikumsrettete funksjoner fra fortauet. Terrengfallet langs Vitaminveien må tas opp av bygget slik at innganger til forretninger kan være fra fortausnivå.

Lokalklima

Sol- og skyggeforhold

Foreslått bebyggelse vil kaste betydelig mer skygge over Vitaminveien og på sidearealene i nord fra middag og utover ettermiddagen enn dagens bebyggelse. Som avbøtende tiltak anbefaler etaten å redusere byggets maks. høyde mot nord med 9,1 meter.

Miljøfaglige forhold

Støyforhold
Tomten og nærområdet er i dag svært utsatt for trafikkstøy. Fasadene nærmest Vitaminveien vil ligge i rød sone. Østfasaden og nordre delen av vestfasaden vil for det meste ligge i gul sone. Det foreslås forretning og kontor og dermed ikke støyfølsomme bruksformål.

Prosjektets trafikkøkning vil være en neglisjerbar støymessig effekt sammenlignet med det totale trafikkbildet i området. Etaten anbefaler en lavere parkeringsdekning slik at det ikke legges opp til en trafikk- og støyøkning.

Luftforurensning
Området vurderes som ikke spesielt utsatt for luftforurensning. Planforslaget vil øke biltrafikken med maks. parkeringsdekning, noe som kan øke utslippene litt.

Klima og energibruk
Forslagsstillers intensjoner om å utvikle et kontor- og forretningsbygg som er ledende innen miljø og energi er i henhold til Byøkologisk program.

Barn og unges oppvekstvilkår
Det er positivt at planforslaget avsetter areal til park og interne, bilfrie gangveier gjennom kvartalet. Parkarealet i sør er for lite for å kunne fungere som park for småbarnslek og hvile. Arealet må økes til minst 1 daa.

Foreløpig konklusjon
Planforslaget vil videreføre transformasjon av næringseiendommene på Storo og Nydalen til et urbant strøk med blandet arealbruk og en konsentrasjon av arbeidsintensive kompetansebedrifter. Prosjektet vil bidra til å ordne nærområdet ved å videreutvikle den blågrønne strukturen, det kvartalsinterne veinettet og Vitaminveien som handlegate og møteplass. Likevel må prosjektet forbedres på flere forhold for å oppnå de positive effektene som etterstrebes i steds- og områdeutviklingen av Storo.

Oslo og nærområdet til Vitaminveien 4 har behov for flere boliger. PBE vurderer at planområdet egner seg til boligformål. Det bør derfor innpasses noe boligbebyggelse i tillegg til forretnings- og kontorformål.

Foreslått bygningsvolum bryter med skalaen til eksisterende og planlagt bebyggelse i nærområdet og vil dominere omgivelsene. Av hensyn til stedstilpasning, Vitaminveien som møteplass og en funksjonell park mener etaten at bygningshøydene, fotavtrykket og dermed utnyttelsen må reduseres betydelig. Avsatt areal til park er for lite for å kunne brukes til småbarnslek og hvile. Gjennomføring av en grønn gang- og sykkelforbindelse i vest, som skal gi universell tilgang til parken, er ikke sikret i planforslaget.

Foreslått maks. parkeringsdekning vil medføre økt biltrafikk og støy. Etaten mener at transformasjon av Vitaminveien 4 må bidra til å redusere dagens overbelastning av veinettet i området.

Plan- og bygningsetaten anbefaler ikke planforslaget.

PLAN OG BYGNINGSETATENS ALTERNATIV (alternativ 2)
Forslag til plankart for alt. 2 ligger som Vedlegg 5. Forslag til reguleringsbestemmelser for alt.2 ligger som Vedlegg 6.

Hensikten med forslaget
Hensikten med alternativ 2 er å tilrettelegge for transformasjon og fortetting ved å erstatte bilforretningen med blandet arealbruk bolig/forretning/kontor og en større allment tilgjengelig park med gangforbindelser til Vitaminveien.

Planforslaget
Maks. utnyttelse settes til 16.500 m^2 BRA, som tilsvarer ca. 270 % av eiendommens areal. Minst 5.000 m^2 BRA skal avsettes til boligformål, i tillegg til kontor og forretning. Denne funksjonsblandingen kan løses horisontalt ved å legge inn boligetasjer i samme bygg, og/eller vertikalt gjennom atskilte blokker for næring og boliger på tomten. Leilighetsfordeling skal følge gjeldende norm.

Boligene skal oppfylle forskriftsmessig støynivå. Uteoppholdsareal skal oppfylle kravene for områdetype 3 i foreslått utearealsnorm for indre Oslo. Felles uteoppholdsareal skal være minst 20 % av BRA for bolig og minst 60 % av uteoppholdsarealet skal være på terreng/og eller lokk. Det skal avsettes 500-1.000 m^2 BRA forretning i 1. etasje mot Vitaminveien. Innganger skal være på fortausnivå.

Byggeområdet reduseres med ca. 22 m i syd for å gi plass til et samlet parkareal på 1.000 m^2. Mot vest økes parkdraget med 2 m for å kunne opparbeide en grønn gang- og sykkelforbindelse innenfor planområdet. Maks. høyde reduseres med 9,1 meter til kote 139. Prinsippet om nedtrapping mot syd og tilbaketrukket toppetasje mot nord beholdes, men høydene nedjusteres. De foreslåtte høydene åpner for 4 kontoretasjer eller 5 boligetasjer mot parken i syd, samt 7 til 8 kontoretasjer mot Vitaminveien i nord, avhengig av etasjehøyde.

Det sikres at 1. og 2. etasje mot Vitaminveien trekkes inn med minst 3 meter fra byggegrense. Laveste parkeringsnormer for næring og boliger i den tette byen legges til grunn. Reetablering av bussholdeplassen ved Vitaminveien 4 inngår som rekkefølgekrav.

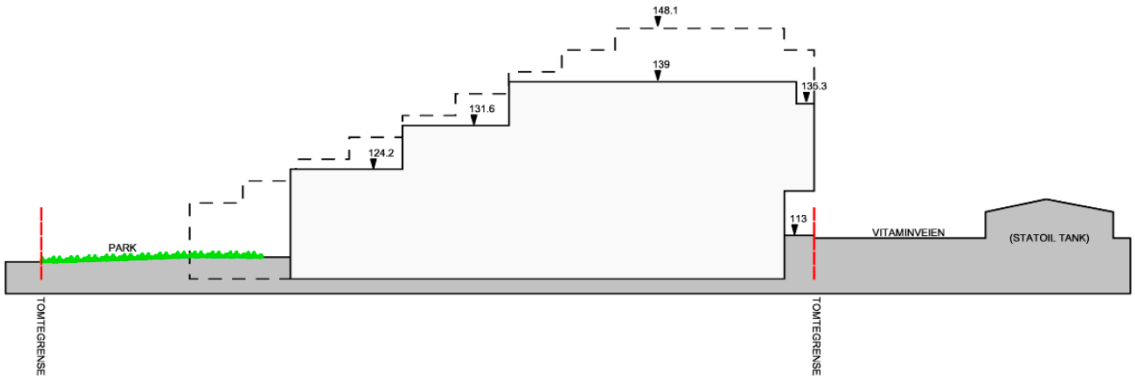

Figur 8: Lengdesnitt av alternativ 2

Figur 9: Alternativ 2 - perspektiv fra Vitaminveien mot vest

Konsekvenser
Det omtales kun konsekvensene som skiller seg fra forslagsstillers alternativ.

Overordnede planer og mål

Transformasjon til allsidig bymiljø med stor andel boliger og knutepunktutvikling med blandet arealbruk
Alt. 2 tilrettelegger i større grad for blandet arealbruk på tomten. Leilighetene vil bidra til å dekke Oslos boligbehov og et levende bydelssentrum til alle dagstider.

Fortetting ved kollektivknutepunkt
Etatens planforslag åpner for fortetting ved knutepunkt. Foreslått utnyttelse på 270 % av eiendommens areal ligner utnyttelsen for annen ny og planlagt bebyggelse langs Vitaminveien.

Høyhus i utvalgte områder
Maks. høyde ligger ca. 28,5 m over terreng mot nordvest og ca. 26 m mot øst. Disse høydene anbefales med grunnlag i konsekvensutredningen.

Videreutvikling av den blågrønne strukturen
I alt. 2 avsettes 1000 m^2 til samlet parkareal syd i planområdet. Arealet vil være stort nok for småbarnslek og hvile og skjerming mot privat uteareal i nord. Parken vil kunne fungere

midlertidig for seg selv. Området vil lett kunne sammenbindes med planlagt grøntareal i Vitaminveien 6 til en større park med brukbar form. Det sikres nok areal til å kunne opparbeide en grønn gangforbindelse vest i planområdet uavhengig av tiltak utenfor planområdet.

Styrking av Vitaminveien som attraktivt møtested
Redusert høyde vil minimere skyggeleggingen i Vitaminveien og på sidearealer i nord. Handlegaten vil også oppleves romsligere med de lavere høydene, samtidig som fasaden vil ramme inn gaterommet.

Stedsutvikling og landskapsvirkning

By- og landskapsbilde
Etatens planforslag vil gi et mindre bygningsvolum som vil føye seg bedre inn på stedet. Maks. høyde i Vitaminveien 4 vil ligge ca. 11 m lavere enn Vitaminveien 1A og ca. 2,5 m under hovedgesimsen til Vitaminveien 2.

Trafikkforhold

Biltrafikk
Ifølge trafikkanalysen vil utredningsalternativ 2 gi en trafikkmengde på 480 ÅDT, dersom parkeringsdekning følger laveste norm. Dette gir en trafikkreduksjon på 120 turer, altså -20 % i forhold til dagens bruk og drøyt -1 % i forhold til Vitaminveien.

Atkomst
Trafikkanalysen vurderer en felles atkomst for nærings- og boligtrafikk som uproblematisk.

Parkering
Parkering etter laveste norm vil redusere planområdets tilgjengelighet med bil.

Trafikksikkerhet
Alternativ 2 vil redusere biltrafikken. Dette kan senke risikoen for trafikkulykker noe.

Risiko og sårbarhet
I plansak S-4524 ble risikoforholdene rundt virksomheten av GE Healthcare vurdert slik at oppføring av boliger inntil næringsområdet kan tillates. Det stilles strengere krav til fjerning av forurenset grunn ved tilrettelegging for boliger. En grundigere rensning av grunnen vil minimere risikoen for helse- og miljøbelastning i området.

Byform og arkitektur
Høydene, fotavtrykket og utnyttelsen i alt. 2 vil være mer i samsvar med utforming av annen ny og planlagt bebyggelse langs Vitaminveien slik at gaten vil fremstå mer enhetlig.

Torg og møteplasser
Alt. 2 sikrer publikumsrettet virksomhet i 1. etasje med innganger på fortausnivå, samt tilbaketrekking av 1. og 2. etasje.

Lokalklima

Sol- og skyggeforhold
Redusert høyder og bygningslengde vil gi mindre skyggelegging av nabobebyggelse og tilliggende utearealer.

Miljøfaglige forhold

Støyforhold
Støyanalysen tyder på at en gjennom bebyggelse kan skape en avskjermet sone vest på tomten hvor støynivå vil ligge under grenseverdiene for gul sone. Som avbøtende tiltak kan det være aktuelt med gjennomgående leiligheter der soverom legges til den stille siden og lokal skjerming av uteområdene.

Barn og unges oppvekstsvilkår
Parkarealet på 1.000 m^2 syd i planområdet vil være stort nok for småbarnslek og hvile.

Sosial infrastruktur
Alt. 2 gir ca. 40-50 boliger. Planområdet vurderes ikke særlig egnet til barnehage. Det er etablert ny barnehage i Lillohagen og det planlegges ny barnehage i Vitaminveien 11.

Konklusjon
I en totalavveining og sammenligning av alternativene med dagens situasjon kommer PBE fram til følgende resultat: Alt. 2 vil være positivt for områdeutviklingen og anbefales fremfor forslagsstillers alternativ. Alt. 1 vil totalt sett kun gi en liten forbedring i forhold til i dag. Etaten har lagt overveiende vekt på overordnede samfunnsmessige målsetninger, stedsutvikling, landskapsvirkning og trafikkforhold.

Tabell 3: PBEs sammenstilling av konsekvenser for utredningstemaene og rangering av alternativ 1 og 2

Tema	0-alternativet	Alternativ 1	Alternativ 2
Overordnede planer og mål	0	Positiv	Stor positiv
Stedsutvikling og landskapsvirkning	0	0	Positiv
Trafikkforhold	0	Liten negativ	Liten positiv
Risiko og sårbarhet	0	0	Liten negativ
Bygge- og anleggsperiode	0	Negativ	Negativ
Sammenstilling av konsekvenser	0	Liten positiv	Positiv
Rangering	**3**	**2**	**1**

BYDELSDIREKTØRENS VURDERING
Plan- og bygningsetaten har gjort en meget grundig vurdering av planforslaget, og har etter bydelsdirektørens mening framlagt et godt alternativt forslag. Bydelsadministrasjonen slutter seg til PBEs vurdering og anbefaler deres alternativ 2. Det vises til PBEs vurdering og saksframlegg, men bydelsdirektøren kan nevne følgende hovedårsaker til at alternativ 2 støttes:

- Alt. 1 sin utnyttelse på 395 % BRA er meget høyt. Vanligvis anbefaler bydelen en utnyttelse på rundt 250 %. Byggehøydene på 10 etasjer (37,5 m) og den høye arealutnyttelsen bryter med øvrig bebyggelse i området og vil virke dominerende ovenfor denne. Alt. 2 har utnyttelse og byggehøyder som passer bedre inn i omgivelsene og som er bedre for solforholdene i Vitaminveien og nærliggende bebyggelse.
- Eiendommen ligger i et område kategorisert som mangelområde for friområder. Bydelsparken til alt. 1 er for liten til å kunne brukes/oppfattes som en offentlig tilgjengelig park. Alt. 2 foreslår en større bydelspark.
- Gangveiene langs eiendommen er i alt. 2 lagt på Vitaminveien 4s egen grunn og har dermed større sjanse for å bli realisert enn dersom de ligger (delvis) på naboeiendommen.
- Alt. 2 legger opp til en lavere parkeringsdekning enn alt. 1, som vil bidra til redusert trafikk i Vitaminveien, sammenliknet med en økning ved alt.1. Mindre trafikk vil gi mindre støy, luftforurensning, klimagassutslipp og sjanse for trafikkulykker. Trafikksituasjonen er allerede en utfordring i Vitaminveien og bilbasert trafikk bør ikke økes, spesielt med tanke på at strekningen i nærliggende fremtid vil bli skolevei.
- Alt. 1 har en løsning for eiendommens nivåforskjeller mot Vitaminveien med trapper/ramper. Alt. 2 søker å løse terrengfallet i bygningskroppen, som gjør forretningen i 1. etasje bedre tilgjengelig for publikum.

Bydelsadministrasjonen har ingen sterke meninger om eiendommens regulering skal inkludere boligformål i tillegg til forretning/kontor og park. Dersom eiendommen i følge PBE kan tilrettelegges for boliger med gode uteoppholdsarealer, har bydelen ingen motforestillinger mot dette. Bydelsadministrasjonen har forståelse for at forslagstiller ønsker et næringsbygg på bakgrunn av PBEs tidligere anbefalinger. Samtidig har forslagstiller gått i mot PBEs (og bydelens) anbefalinger vedrørende høyder og utnyttelse, og må uansett tegne om bygget dersom dette ikke blir støttet av bystyret. Det anbefales derfor å støtte PBEs forslag om blandet formål, med bolig/forretning/kontor og park.

Forslag til vedtak:

1. Bydelen slutter seg til Plan- og bygningsetatens vurdering og anbefaler deres alternativ 2 av følgende årsaker:

- Alt. 1 sin utnyttelse på 395 % BRA er meget høyt. Byggehøydene på 10 etasjer (37,5 m) og den høye arealutnyttelsen bryter med øvrig bebyggelse i området og vil virke dominerende ovenfor denne. Alt. 2 har utnyttelse og byggehøyder som passer bedre inn i omgivelsene og som er bedre for solforholdene i Vitaminveien og nærliggende bebyggelse.
- Eiendommen ligger i et område kategorisert som mangelområde for friområder. Bydelsparken til alt. 1 er for liten til å kunne brukes/oppfattes som en offentlig tilgjengelig park. Alt. 2 foreslår en større bydelspark.
- Gangveiene langs eiendommen er i alt. 2 lagt på Vitaminveien 4s egen grunn og har dermed større sjanse for å bli realisert enn dersom de ligger (delvis) på naboeiendommen.
- Alt. 2 legger opp til en lavere parkeringsdekning enn alt. 1, som vil bidra til redusert trafikk i Vitaminveien, sammenliknet med en økning ved alt.1. Mindre trafikk vil gi mindre støy, luftforurensning, klimagassutslipp og sjanse for trafikkulykker. Trafikksituasjonen er allerede en utfordring i Vitaminveien og bilbasert trafikk bør ikke økes, spesielt med tanke på at strekningen i nærliggende fremtid vil bli skolevei
- Alt. 1 har en løsning for eiendommens nivåforskjeller mot Vitaminveien med trapper/ramper. Alt. 2 søker å løse terrengfallet i bygningskroppen, som gjør forretningen i 1. etasje bedre tilgjengelig for publikum.

2. Bydelen støtter PBEs forslag om å inkludere boliger i reguleringsformålet, dersom disse overholder norm for leilighetsfordeling, får gode uteoppholdsarealer, og er gjennomgående med minst en stille side.

3. Bydelen oppfordrer generelt til at det tas miljøhensyn gjennom valg knyttet til bygningsmaterialer, inneklima, energi og avfallshåndtering. Overvann må håndteres lokalt, og i den forbindelse foreslås det å opprette et grønt tak på bygget. Et grønt tak har flere andre egenskaper i tillegg til fordrøying av overvann, bl.a. virker det avkjølende og isolerende, det forlenger levetiden til takmembranen, renser luften for svevestøv, binder CO_2 og bidrar til økt biologisk mangfold.

4. Det forutsettes at utvendige og innvendige oppholdsarealer blir opparbeidet i henhold til krav om tilgjengelighet og universell utforming i Plan- og bygningsloven, Teknisk forskrift og Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven.

BYDEL SAGENE

Marius Trana
bydelsdirektør

Godkjent og ekspedert elektronisk uten underskrift

Trykte vedlegg:

1. BSAs uttalelse ved planinitiativ 2012
2. Alt. 1 - reguleringskart
3. Alt. 1 - reguleringsbestemmelser
4. Alt. 1 - sol og skyggediagram
5. Alt. 2 - reguleringskart
6. Alt. 2 - reguleringsbestemmelser

Utrykte vedlegg:

Alle saksdokumenter finnes på Plan- og bygningsetatens saksinnsyn med saksnummer 201212120. Lenke til saksinnsyn:
http://web102881.pbe.oslo.kommune.no/saksinnsyn/search.asp?mode=all

Oslo kommune
Bydel Sagene

Plan- og bygningsetaten

Dato: 05.10.2012

Deres ref:	Vår ref (saksnr):	Saksbeh:	Arkivkode:
201212120	2010/652	Camilla Skjerve-Nielssen	111

VITAMINVEIEN 4 - INNSPILL FRA BYDELEN VED PLANINITIATIV

Det vises til invitasjon til innspill ved planinitiativ for overnevnte eiendom. Grunnet kort tidsfrist er denne uttalelsen administrativ, men vil bli lagt fram til orientering for Kultur- og nærmiljøkomiteen ved neste møte 10.10. Ved forrige planinitiativ for eiendommen, som ble oversendt bydelen høsten 2010, ønsket administrasjonen å behandle saken politisk pga. sakens kompleksitet. Det ble da avgitt en uttalelse fra bydelsutvalget innen en rekke av temaene som også er relevante for dagens planinitiativ. Bydelens tidligere vedtak ligger derfor til grunn for en stor del av administrasjonens vurderinger av saken.

Bydelens politiske vedtak ved forrige planinitiativ

Bydelens vedtak fra 2010 ligger som vedlegg 1. Vedtakets hovedpunkter var som følger:

1. Omregulering av Vitaminveien 4 må sees i sammenheng med Vitaminveien 6.
2. Bydelen er positiv til reguleringsformål (kombinert bebyggelse og anlegg – bolig, forretning, kontor, hotell).
3. En høyde på ti etasjer er for høyt og det anbefales en maks høyde på 7+1 etasjer som trappes ned mot syd.
4. Det må foretas en grundig trafikkanalyse og prosjektet må vurderes ift. området som helhet og den framtidige utbyggingen av boliger, foretninger og kontorer.
5. All parkering må legges under terreng og laveste norm bør følges.
6. Gangveien på østsiden av Sandakerveien 99 B må videreføres på østsiden av Vitaminveien 4.
7. Bydelen ser ikke behov for forretningslokaler over 4000 m2. Eventuelle forretninger bør etablerers som et tilskudd til Storo storsenter og de bør være på gateplan vendt ut mot Vitaminveien.
8. Det må bygges barnehage dersom prosjektet overstiger 100 leiligheter.
9. Det må sikres tilstrekkelig skolekapasitet og trygg skolevei før nye boliger oppføres.
10. Sandaker – Storo området har mangel på grøntområder og parker og utbygger oppfordres til å integrere tilstrekkelig med grønne og solrike uteoppholdsarealer. Utbygger bes gå foran med et positivt eksempel og vurdere å anlegge et grønt tak for opphold.
11. Bydelen oppfordrer til at det tas miljøhensyn.
12. Alle bygg og uteområder må være universelt utformet.
13. Vedtatte norm for leilighetsfordeling må følges.
14. Alle leiligheter og kontorer må utformes med kvalitet, dvs. ved valg av bygningsmaterialer og plassering ift. leilighetsdybde og sol- og støyforhold.

Uttalelse fra barnas representant

Barnas representant i bydelen uttalte seg også ved forrige planinitiativ. Hennes vurdering var at det må anlegges trygge gang- og sykkelstier og opparbeides grøntarealer til bruk for barn og unge. Lovkrav til universell utforming må følges.

Andre etaters uttalelser ved forrige planinitiativ
En rekke andre berørte instanser uttalte seg om forrige planinitiativ, bl.a. Samferdselsetaten, Friluftsetaten, Ruter, borettslaget i Vitaminveien 2 og sameiet i Grefsenveien 48. Bydelsadministrasjonen vil vise til flere av disse uttalelsene i teksten under.

PBEs føringer ved forrige planinitiativ
PBE anbefalte ikke forrige planinitiativ og ga en rekke føringer for videreførelse av prosjektet i referat fra oppstartmøte av 29.4.2011. Referatet omhandler bl.a. samarbeid med Vitaminveien 6, belysning/kartlegging av byggets utforming i omgivelsene, trafikk, støy og luftkvalitet, parkeringsdekning og grønnstruktur/parkbehov. Bydelsadministrasjonen vil også vise til PBEs vurdering i teksten under, og det bes om at referatet tas med i det videre planarbeidet, da bydelen anser det som et godt grunnlag for utarbeidelsen av et nytt prosjekt.

Bydelens vurdering

Reguleringsformål
Eiendommen foreslås omregulert fra byggeområde for industri til byggeområde for kombinert bebyggelse og anlegg (forretning og kontor) og grønnstruktur (park). Bydelen støtter reguleringsformålet og mener det er gunstig at et kontorbygg legges i et område med blandede funksjoner av næring og boliger, for å redusere transportbehov og skape liv i området store deler av døgnet. Det er positivt at det foreslås anlagt en bydelspark på eiendommens sørlige del, og at forretningslokaler legges mot Vitaminveien.

Høyder og utnyttelse
Som vedtatt i bydelens politiske uttalelse ved forrige planinitiativ, er bydelens vurdering at ti etasjes bygg er for høyt for denne eiendommen. Bygget vil ikke bare virke meget dominerende og forringe Vitaminveien som en strøksgate (iht. KDP for torg og møteplasser), men vil også kunne ha negativ innvirkning på tilgrensende boligbygg.

Bydelen etterlyser snittegninger og/eller modellillustrasjoner som viser byggets utforming i forhold til omkringliggende omgivelser og terreng. Likeledes må sol- og skyggestudier framlegges, for å se byggets innvirking på solforholdene til Vitaminveien og boligblokkene mot øst. Bygges nedtrapping mot syd er en god løsning, og foreslås opprettholdt ved en eventuell bearbeiding av prosjektet.

Foreslått utnyttelse er inntil 24 000 m^2 BRA, som i følge forslagsstiller gir en utnyttelsesgrad på 295 %. Forrige planinitiativs arealutnyttelse var 17 000 m^2 BRA med en utnyttelsesgrad på 260 %. PBEs vurdering av forrige planinitiativ var at utnyttelsen var for høy. Det stilles derfor spørsmål om hvorfor forslagsstiller har valgt å øke utnyttelsen i dagens forslag, når både bydelen og PBE allerede har stilt seg negativ til en så høy utnyttelse tidligere.

Trafikk og parkering
Trafikksituasjonen er, som ved tidligere planinitiativ, en utfordring. I tillegg til at situasjonen allerede er presset i Grefsenveien, Storokrysset og Vitaminveien, vil det i 2016 anlegges en ny barneskole i Sandakerveien 102. Skolen vender ut mot Kristoffer Aamots gate, som fører til Vitaminveien. Det er derfor spesielt viktig å legge opp til trygg skolevei i Vitaminveien, og om mulig redusere trafikken i området.

Det vises igjen til bydelens uttalelse ved forrige planinitiativ, samt uttalelsen fra barnas representant som legger spesiell vekt på sikkerheten til barn og unge i trafikken.

Planforslaget tar utgangspunkt i den høyeste parkeringsdekningen i parkeringsnormen ved beregning av antall parkeringsplasser i parkeringskjelleren. PBE og Samferdselsetaten (nå Bymiljøetaten Divisjon samferdsel), samt bydelens folkevalgte, bemerker i sine uttalelser ved forrige planinitiativ at parkeringsnormens laveste grense skal følges, for å begrense den allerede pressede trafikksituasjonen i området. Hensikten med å kunne tillate høyere utnyttelse av tomter i knutepunktsområder er for å redusere bruken av personlige kjøretøy og legge til rette for bruk av kollektivtransport. Parkeringsplasser inviterer til bilbruk og vil gjøre dette målet vanskeligere å oppnå. Det forutsettes derfor at parkeringsdekningen reduseres. Det er for øvrig positivt at parkering er lagt under terreng.

Det ønskes fremlagt en trafikkanalyse sammen med reguleringsforslag ved eventuell videreførelse av planarbeidet.

Grøntområder, gangvei og miljø

Bydelen mener det er meget positivt at forslagsstiller ønsker å satse på miljømessige gode løsninger og etablere et næringsbygg som er ledende inne miljø og energi. Det er flott at det blir lagt opp til lokal overvannshåndtering og grønne tak med mulighet for opphold, og terrasseutformingen ned mot syd er således godt egnet for denne løsningen.

Likeledes er det positivt at det blir etablert en gangvei langs østsiden av bygget, som knyttes til gangveien på østsiden av Sandakerveien 99 B (Lillohøyden) og Birch Reichenwalds gate. Iht. borettslaget i Vitaminveien 2 og sameiet i Grefsenveien 48s nye uttalelse er det imidlertid viktig at gangveien legges på forslagsstillers eiendom og ikke på naboeiendommens grunn.

Bydelsparken er et kjærkomment tilskudd til området. Denne delen av Sandaker/Storo er iht. forslag til ny grøntplan for Oslo kategorisert som mangelområde for både store og små parker. Vitaminveien 6 har i høst framlagt en planskisse som i følge PBEs konklusjon fra prosjektavklaring ikke kan anbefales videreført av etaten. I denne planskissen er det lagt opp til en liten park på eiendommens sørøstlige del. Grunnet de to eiendommenes noe forskjellige eiendomsgrense mot sør vil bare en liten del av parkene grense mot hverandre. Det bes om at forslagsstiller i Vitaminveien 4 utarbeider et forslag til park sammen med utbygger i Vitaminveien 6, slik at parken blir helhetlig i både uttrykk og form. Dette er i henhold til bydelsutvalgets vedtak nr 1 i forrige planinitiativ, samt en anbefaling fra PBE, og vil klart bidra til å øke populariteten til og verdien av nærliggende bebyggelse.

Universell utforming

Det forutsettes at utvendige og innvendige oppholdsarealer blir opparbeidet i henhold til krav om tilgjengelighet og universell utforming i Plan- og bygningsloven, Teknisk forskrift og Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven.

Med hilsen
BYDEL SAGENE

Camilla Skjerve-Nielssen
bydelsplanlegger

Godkjent og ekspedert uten underskrift

Vedlegg: BU-protokoll 26.8.2010

Tilbake til innholdsfortegnelse

TEGNFORKLARING

PBL. KAP. 12 REGULERINGSPLAN

Alt.1

BEBYGGELSE OG ANLEGG

- Forretning/ kontor

SAMFERDSELSANLEGG OG TEKNISK INFRASTRUKTUR

- Kjøreveg
- Fortau
- Sykkelfelt

GRØNNSTRUKTUR

- Park

LINJE- OG PUNKTSYMBOLER

- Planens avgrensning (vist ca. 1m utenfor juridisk linje)
- Formålsgrense
- Byggegrense
- Regulert høyde
- Bebyggelse som forutsettes fjernet
- Avkjørsel

ANNEN INFORMASJON

- Eksisterende eiendomsgrense
- Regulering som oppheves

VITAMINVEIEN 4
Planforslag til offentlig ettersyn - detaljregulering
for gnr. 76 bnr.242

Alt.1

Geodetisk grunnlag: EUREF89 - UTM sone32
Høydegrunnlag: Oslo lokal
Utrekksdato basiskart: 03.05.2013
Kilde: FKB-A - ajour 27.04.2013
Målestokk: 1:1000
0 10 20 30 40 50

Forslagsstiller: Skanska CDN Oslo 3 AS	Tegn.nr.: **OP3-201212120-1**		Saksbeh./tegn.: **MHOT/SUKR**
	Dato: **10.02.2014**	Rev.:	Rev. 2:
Kvalitetssikring av plankart før vedtak	Dato:	Signatur:	

Saksbehandling i følge plan- og bygningsloven	Dato	Saksnr.	Signatur
Plan- og bygningsetatens vedtak om utleggelse til off.ettersyn		201212120	
Tidsrom for utleggelse til offentlig ettersyn		201212120	
Bystyrets vedtak			
Kunngjøring av vedtak			

Plan- og bygningsetaten

Oslo kommune
Vahls gate 1 0187 Oslo Telefon: 02 180

7.2 REGULERINGSBESTEMMELSER FOR ALTERNATIV 1
FOR VITAMINVEIEN 4
Gnr. 76, bnr. 242

§ 1 Avgrensning
Det regulerte området er vist på plankart merket OP3-201212120-1 og datert 10.02.2014.

§ 2 Arealformål
Området reguleres til:
Bebyggelse og anlegg
- Forretning/kontor

Samferdsel og teknisk infrastruktur
- Kjøreveg
- Fortau
- Sykkelfelt

Grønnstruktur
- Park

§ 3 Bebyggelse og anlegg
3.1 Utnyttelse
Tillatt bruksareal forretning/kontor skal ikke overstige BRA = 24.000 m². Samlet areal for forretning skal være minst 500 m^2 BRA og maks. 1.000 m² BRA.
Målbare plan med himling lavere enn 1,5 meter over planert terrengets gjennomsnittsnivå rundt bygningen regnes med i bygningens bruksareal med 50 % av planets bruksareal. Plan med himling lavere enn 0,5 meter over planert terrengets gjennomsnittsnivå rundt bygningen regnes ikke med i bygningens bruksareal. Arealer til parkeringsanlegg, tekniske installasjoner og lager som ligger helt eller delvis under terreng, samt teoretiske plan skal likevel ikke medregnes i BRA.

3.2 Plassering og høyder
Forretning skal ligge i første etasje og/eller underetasje rettet mot Vitaminveien.

Bebyggelsen skal oppføres innenfor byggegrenser og regulerte maks. kotehøyder som vist på plankart. Det tillates mindre oppbygg for heis og tekniske anlegg på inntil 3 meter over tillatt maks. høyde på inntil 15 % av takflaten.

3.3 Utforming
Byggets hovedfasade og hovedinngang skal ligge mot Vitaminveien. Forretninger skal ha innganger mot fortau langs Vitaminveien.

Fasader i 1. etasje mot Vitaminveien skal ha stort innslag av gjennomsiktig glass som formidler visuell kontakt mellom ute og inne.

Fasader mot vest og øst skal ha et visuelt lyst og spennende uttrykk som harmonerer med helheten i prosjektet.

Takene skal vurderes som del av byens taklandskap og behandles som en del av tiltakets samlede arkitektoniske uttrykk. Ved nybygg og ombygginger skal tekniske anlegg som heisoppbygg og ventilasjonsanlegg m.m. integreres i den arkitektoniske utformingen.

Bygningene skal ha flatt tak. Takterrasser skal ikke plasseres mot Vitaminveien og ikke på taket til byggets øverste etasje. På takterrasser tillates rekkverk over angitt gesimshøyde. Rekkverk på takterrasse skal være transparent.

3.4 Avkjørsel
Eiendommen skal ha avkjørsel som vist med pil på plankartet.

3.5 Parkering, varelevering og renovasjon
Bilparkering, varelevering og renovasjon skal etableres i parkeringsanlegg under terreng. Minst 70 % av sykkelparkering skal plasseres i bebyggelsen.

Parkeringsplasser for bil og sykkel skal anordnes etter den til enhver tid gjeldende parkeringsnorm for Oslo kommune. Minimum 5 % av plassene skal etableres for personer med funksjonsnedsettelse.

3.6 Utomhusplan
Sammen med søknad om rammetillatelse skal det innsendes utomhusplan i målestokk 1:200 for områdene avsatt til forretning/kontor og park. Utomhusplanen skal godkjennes samtidig med rammetillatelsen.

Planen skal vise opparbeiding av utearealer på terreng og sokkel, lekearealer, avkjørsel, parkering, innganger til bygninger, interne gangveier og koplinger til eksterne gangveier, beplantning, lysstolper, møblering, oppsamlingsenheter for avfall, trapper, ramper, forstøtningsmurer og støyskjerming. Planen skal redegjøre for eksisterende og fremtidig terreng, terrengtilpasning og universell utforming. Planen skal vise lokal håndtering av overvann og hvordan dette kan benyttes som kvalitet i utearealene.

§ 4 Offentlige veiformål (kjøreveg, fortau, sykkelfelt)
Arealer avsatt til Kjøreveg, Fortau og Sykkelfelt i plankartet skal være offentlige.

Det tillates etablert bussholdeplass med holdeplassinstallasjoner. Bussholdeplass skal utformes som kantsteinstopp langs fortau. Søknad om tillatelse til tiltak skal forelegges Bymiljøetaten før det gis tillatelse.

§ 5 Park
Areal avsatt til Park i plankartet skal være allment tilgjengelig.

Det skal opparbeides gangveier langs vestre og østre eiendomsgrense til Vitaminveien 4 som forbinder parkområdet i syd med Vitaminveien. En av gangveiene skal ha en bredde på minst 3 meter og denne skal være tilrettelagt for sykling.

Parken skal være tilgjengelig fra tilstøtende uteoppholdsarealer på naboeiendommer. Terrengoverganger mot tilliggende utearealer skal ha en stigning maks. 1:2 og skal utformes uten forstøtningsmurer så langt dette er mulig.

Uteareal på terreng som ikke benyttes til nødvendige gangarealer skal opparbeides som grøntareal med trevegetasjon og møblering.

§ 6 Grunnforhold
Søknad om rammetillatelse skal vedlegges en tiltaksplan for håndtering av forurenset grunn etter forurensingslovens § 2-6.

§ 7 Overvannshåndtering
Lokal overvannshåndtering skal legges til grunn ved detaljutforming og prosjektering av tiltaket. Det skal redegjøres for behandling av alt overvann, både takvann, overflatevann og drensvann ved søknad om rammetillatelse.

§ 8 Fjernvarme
Tiltak innenfor områder som omfattes av konsesjon gitt etter energiloven skal tilknyttes fjernvarmeanlegget. De til enhver tid gjeldende retningslinjer for bruk av fjernvarme i Oslo skal legges til grunn. Det kan gjøres unntak fra dette i følgende tilfeller:

- Tiltakshaver kan anvende alternative energikilder dersom det dokumenteres at bruk av disse energimessig og miljømessig er bedre enn fjernvarme.
- Dersom rørnettet ikke er eller vil være tilstrekkelig utbygget i løpet av en periode på 5 år fra søknadstidspunktet.
- Dersom konsesjonshaver ikke ønsker tilknytning.

§ 9 Miljøoppfølging
Søknad om rammetillatelse for oppføring av forretning/kontor skal inneholde en miljøoppfølgingsplan for anleggsperioden. Miljøoppfølgingsplanen skal redegjøre for plassering av riggområde, anleggstransport, parkering, trafikkavvikling, trafikksikkerhet, lokal massedeponering, massetransport, anleggsstøy, vibrasjoner, støv, luftforurensning og vannkvalitet.

§ 10 Rekkefølgebestemmelser
Før det gis brukstillatelse til ny forretnings- eller kontorformål skal park inkludert gangveier være ferdig opparbeidet i samsvar med godkjent utomhusplan og § 5.

Sol- og skyggediagrammer for foreslått bebyggelse

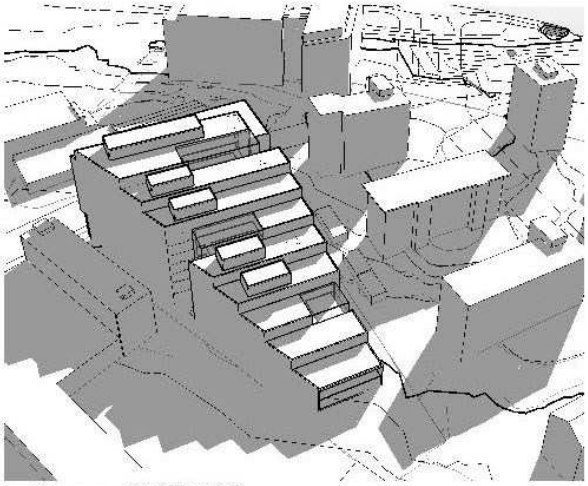

Skygger 23.06 kl 09

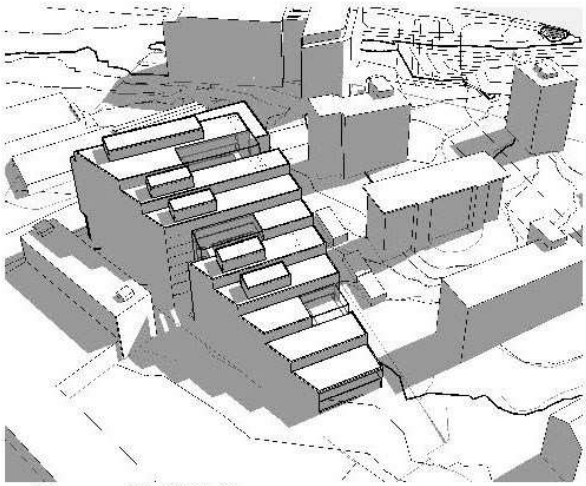

Skygger 23.06 kl 11

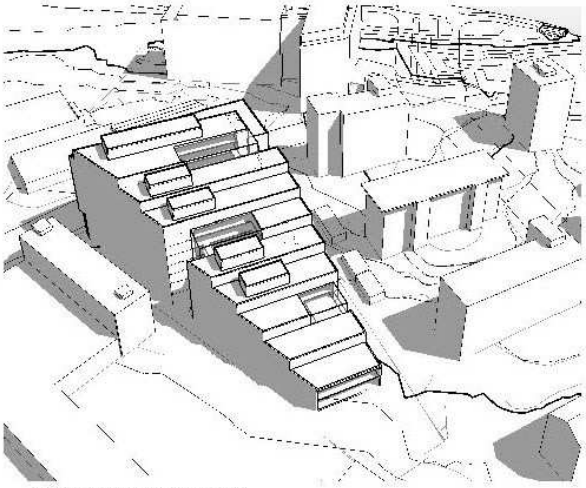

Skygger 23.06 kl 13

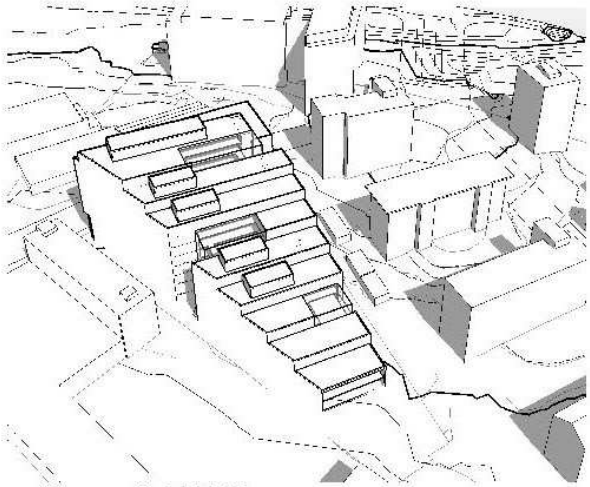

Skygger 23.06 kl 15

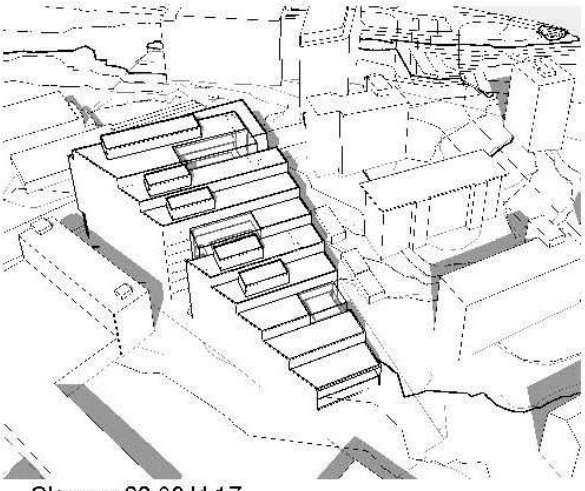

Skygger 23.06 kl 17

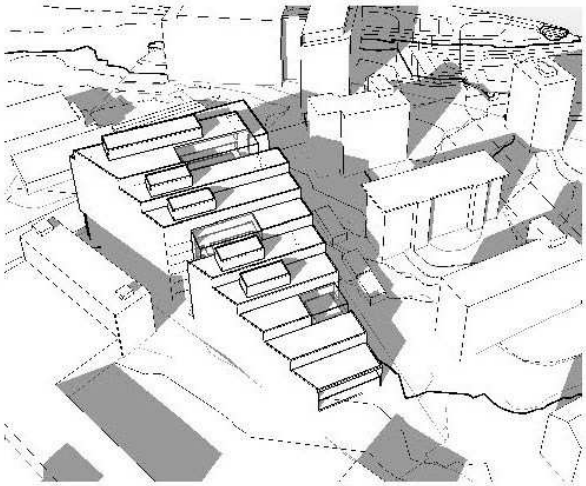

Skygger 23.06 kl 19

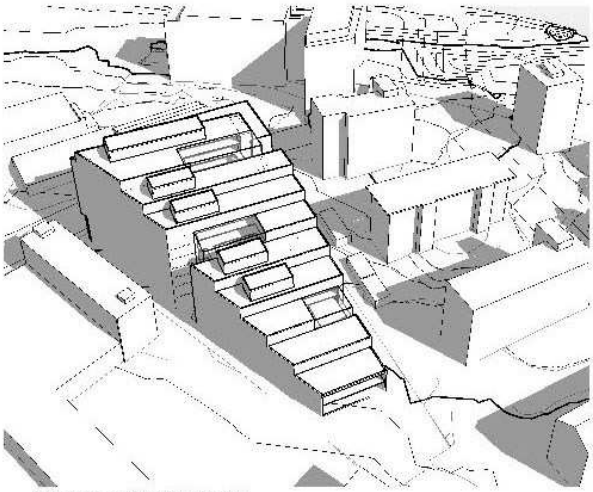

Skygger 15.04 kl 14

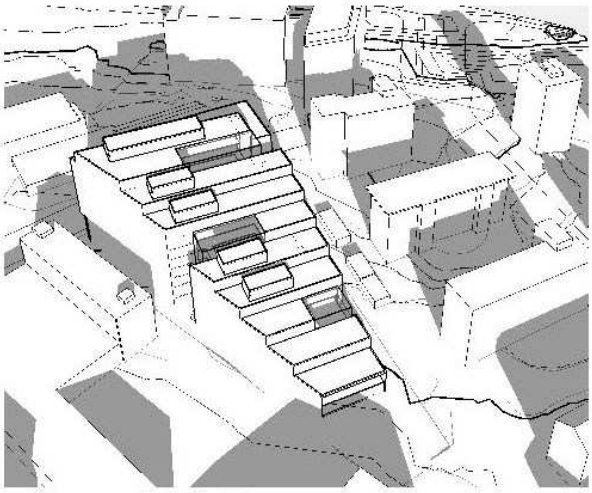

Skygger 15.04 kl 17

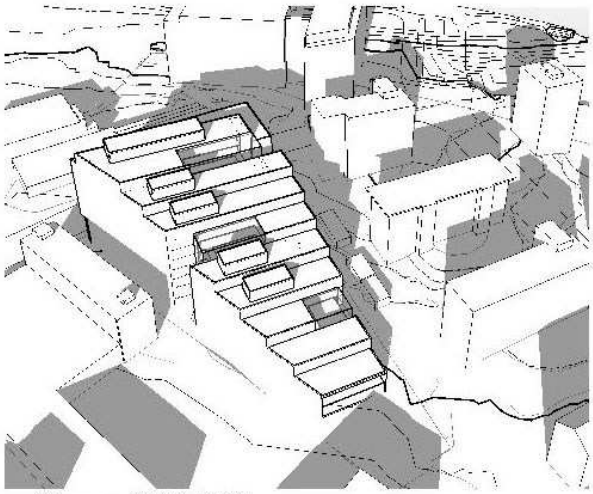

Skygger 15.04 kl 18

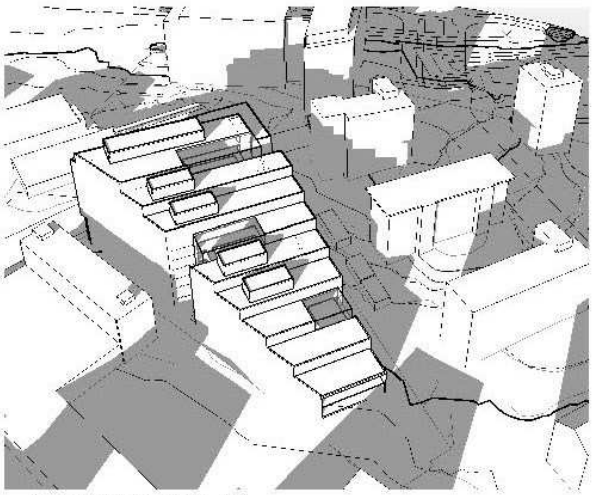

Skygger 15.04 kl 19

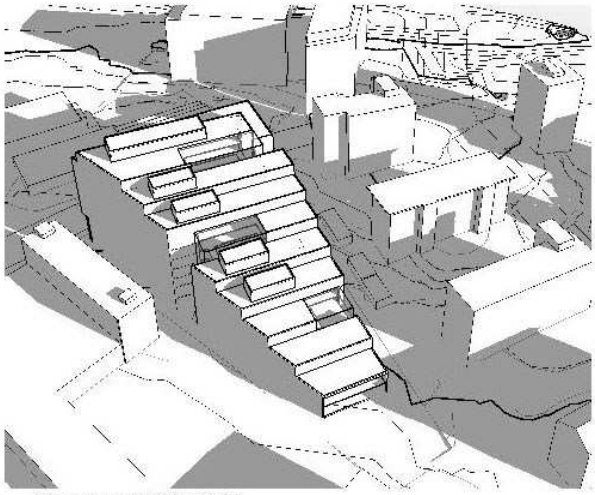

Skygger 15.02 kl 14

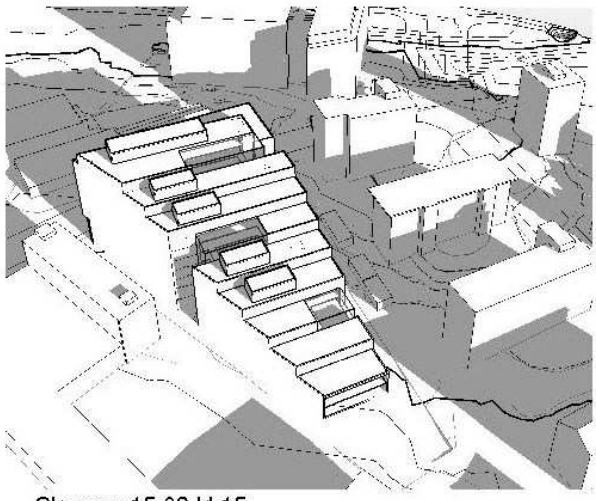

Skygger 15.02 kl 15

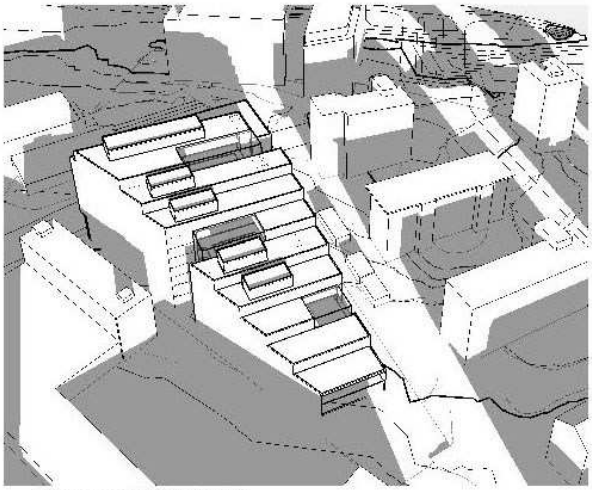

Skygger 15.02 kl 17

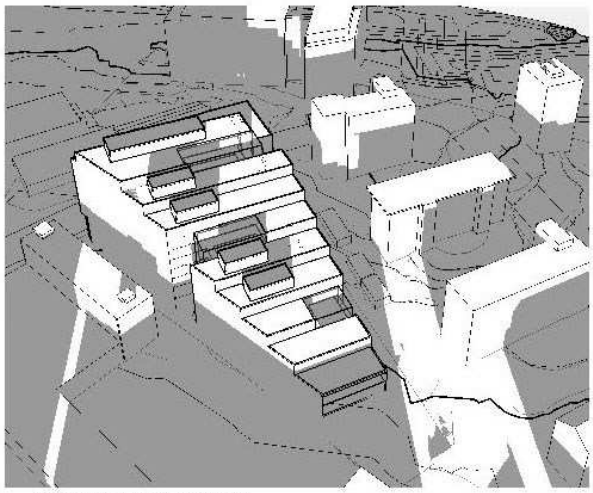

Skygger 15.02 kl 19

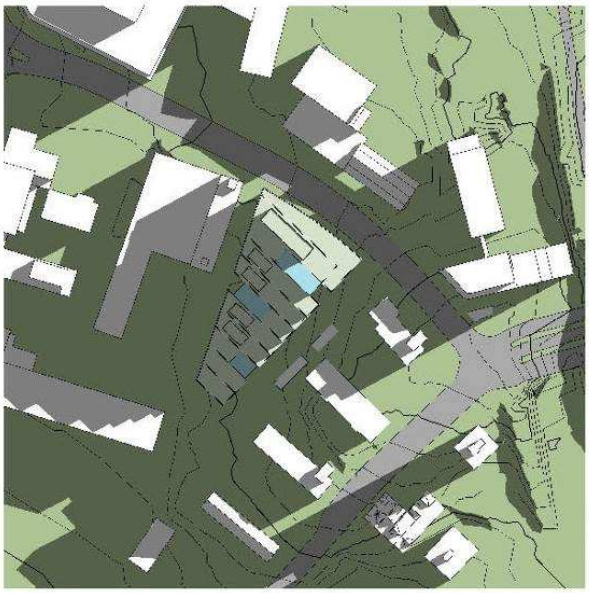

21.06 - 06.00

21.06 - 09.00

21.06 - 12.00

21.06 - 15.00

21.06 - 18.00

21.06 - 21.00

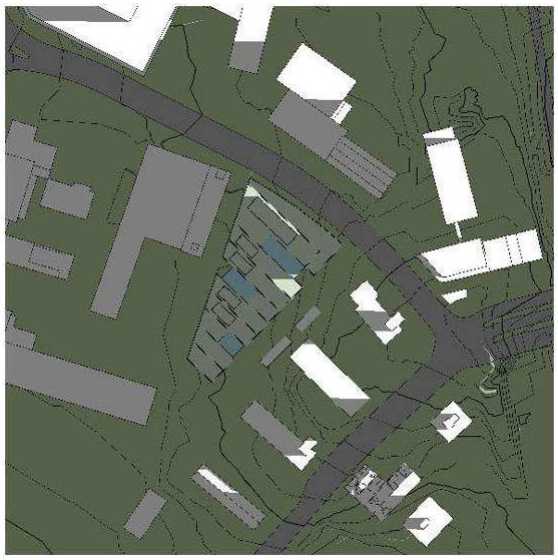

21.03/21.09 - 06.00

21.03/21.09 - 09.00

21.03/21.09 - 12.00

21.03/21.09 - 15.00

21.03/21.09 - 18.00

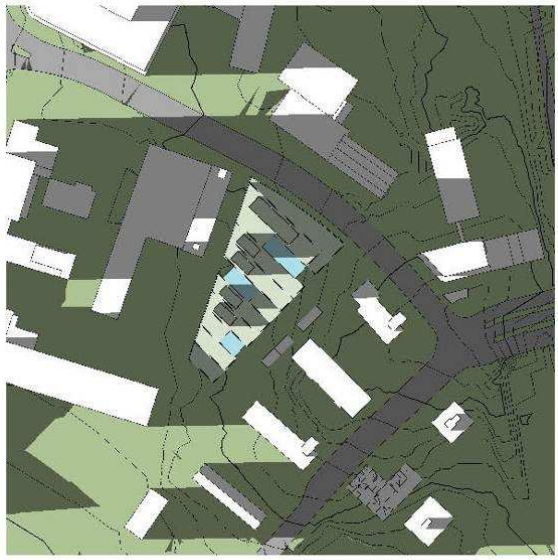

21.03/21.09 - 21.00

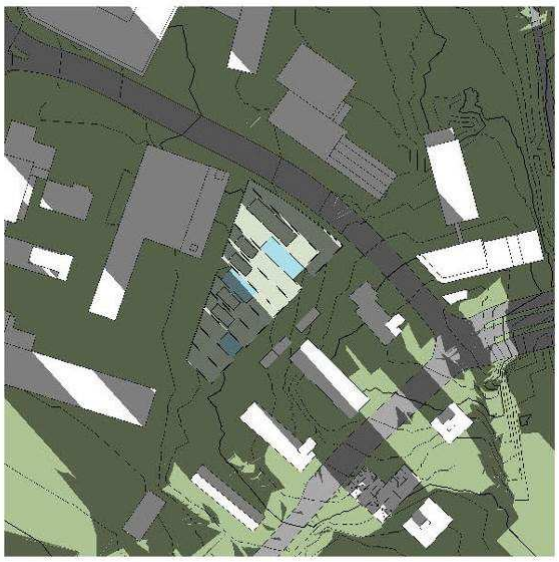

01.12 - 09.00

01.12 - 12.00

01.12 - 15.00

Tilbake til innholdsfortegnelse

TEGNFORKLARING

PBL. KAP. 12 REGULERINGSPLAN

Alt.2

BEBYGGELSE OG ANLEGG

- Bolig/ forretning/ kontor

SAMFERDSELSANLEGG OG TEKNISK INFRASTRUKTUR

- Kjøreveg
- Fortau
- Sykkelfelt

GRØNNSTRUKTUR

- Park

LINJE- OG PUNKTSYMBOLER

- Planens avgrensning (vist ca. 1m utenfor juridisk linje)
- Formålsgrense
- Byggegrense
- Regulert høyde
- Bebyggelse som forutsettes fjernet
- Avkjørsel

ANNEN INFORMASJON

- Eksisterende eiendomsgrense
- Regulering som oppheves

VITAMINVEIEN 4
Planforslag til offentlig ettersyn - detaljregulering
for gnr. 76 bnr.242

Alt.2

Geodetisk grunnlag: EUREF89 - UTM sone32
Høydegrunnlag: Oslo lokal
Utrekksdato basiskart: 03.05.2013
Kilde: FKB-A - ajour 27.04.2013
Målestokk: 1:1000
0 10 20 30 40 50

Forslagsstiller: Plan- og bygningsetaten	Tegn.nr.: **OP3-201212120-2**		Saksbeh./tegn.: **MHOT/SUKR**
	Dato: **10.02.2014**	Rev.:	Rev. 2:
Kvalitetssikring av plankart før vedtak	Dato:	Signatur:	

Saksbehandling i følge plan- og bygningsloven	**Dato**	**Saksnr.**	**Signatur**
Plan- og bygningsetatens vedtak om utleggelse til off.ettersyn		201212120	
Tidsrom for utleggelse til offentlig ettersyn		201212120	
Bystyrets vedtak			
Kunngjøring av vedtak			

Plan- og bygningsetaten

Oslo kommune
Vahls gate 1 0187 Oslo Telefon: 02 180

7.4 REGULERINGSBESTEMMELSER FOR ALTERNATIV 2 FOR VITAMINVEIEN 4

Gnr. 76, bnr. 242

§ 1 Avgrensning

Det regulerte området er vist på plankart merket OP3-201212120-2 og datert 10.02.2014.

§ 2 Arealformål

Området reguleres til:
Bebyggelse og anlegg
- Bolig/forretning/kontor

Samferdsel og teknisk infrastruktur
- Kjøreveg
- Fortau
- Sykkelfelt

Grønnstruktur
- Park

§ 3 Bebyggelse og anlegg

3.1 Utnyttelse

Tillatt bruksareal for bolig/forretning/kontor skal være maks. 16.500 m² BRA. Minst 5.000 m^2 BRA skal brukes til boligformål. Samlet areal for forretning skal være minst 500 m^2 BRA og maks. 1.000 m² BRA.

Målbare plan med himling lavere enn 1,5 meter over planert terrengets gjennomsnittsnivå rundt bygningen regnes med i bygningens bruksareal med 50 % av planets bruksareal. Plan med himling lavere enn 0,5 meter over planert terrengets gjennomsnittsnivå rundt bygningen regnes ikke med i bygningens bruksareal. Arealer til parkeringsanlegg, tekniske installasjoner og lager som ligger helt eller delvis under terreng, samt teoretiske plan skal likevel ikke medregnes i BRA.

3.2 Plassering og høyder

Forretning skal plasseres med hovedfasade mot Vitaminveien i 1. etasje på fortausnivå.

Bebyggelsen skal oppføres innenfor byggegrenser og regulerte maks. kotehøyder som vist på plankart. Det tillates oppbygg for heis og trappehus på inntil 3,6 meter over tillatt maks. høyde.

3.3 Utforming

Byggets hovedfasade og hovedinngang skal ligge mot Vitaminveien. Fasaden til 1. og 2. etasje skal trekkes minst 3 meter inn fra byggegrense mot Vitaminveien.

Ubebygd areal mot fortau skal opparbeides på nivå med og som del av fortauet. Innganger skal være på fortausnivå.

Fasader i 1. etasje mot Vitaminveien skal ha stort innslag av gjennomsiktig glass som formidler visuell kontakt mellom ute og inne.

Fasader mot vest og øst skal ha et visuelt lyst og spennende uttrykk som harmonerer med helheten i prosjektet.

Takene skal vurderes som del av byens taklandskap og behandles som en del av tiltakets samlede arkitektoniske uttrykk. Ved nybygg og ombygginger skal tekniske anlegg som heisoppbygg og ventilasjonsanlegg m.m. integreres i den arkitektoniske utformingen.

Bygningene skal ha flatt tak. Takterrasser skal ikke plasseres mot Vitaminveien. På takterrasser tillates rekkverk over angitt gesimshøyde. Rekkverk på takterrasse skal være transparent.

Boliger skal oppføres som blokkbebyggelse. Det tillates ikke ensidige orienterte boliger mot nord eller nordøst. Boligene skal sikres separat inngang.

3.4 Leilighetsfordeling
Leilighetsfordelingen skal ha følgende sammensetning:

- Kategori 1: maks. 35 % leiligheter med 35-50 m^2 BRA
- Kategori 2: minst 40 % leiligheter over 80 m^2 BRA, hvorav inntil 20 % kan bygges som kombinasjonsbolig med utleieenhet på ca. 20 m^2 BRA integrert

3.5 Avkjørsel
Eiendommen skal ha avkjørsel som vist med pil på plankartet.

3.6 Parkering, varelevering og renovasjon
Bilparkering, varelevering og renovasjon skal etableres i parkeringsanlegg under terreng. Minst 70 % av sykkelparkering skal plasseres i bebyggelsen.

Parkeringsplasser for bil og sykkel skal anordnes etter den til enhver tid gjeldende parkeringsnorm for Oslo kommune. Antall parkeringsplasser for bil skal tilsvare laveste norm. Minimum 5 % av plassene skal etableres for personer med funksjonsnedsettelse.

3.7 Uteareal
Felles uteoppholdsareal for boliger skal være minst 20 % av BRA for bolig. Minst 60 % av felles uteoppholdsareal skal være på terreng/og eller lokk. Minst 40 % av felles uteoppholdsareal på terreng/lokk skal være solbelyst 1. mai kl. 15.

Uteareal på terreng som ikke benyttes til nødvendige gang- og kjørearealer og parkering skal opparbeides som grøntareal. Minst 20 % av terreng eller lokk på/over gateplan skal ha vegetasjonsdekke på minst 0,8 meter for å kunne beplantes med busker og trær.

3.8 Utomhusplan
Sammen med søknad om rammetillatelse skal det innsendes utomhusplan i målestokk 1:200 for områdene avsatt til bolig/forretning/kontor og park. Utomhusplanen skal godkjennes samtidig med rammetillatelsen.

Planen skal vise opparbeiding av utearealer på terreng og sokkel, lekearealer, avkjørsel, parkering, innganger til bygninger, interne gangveier og koplinger til eksterne gangveier, beplantning, lysstolper, møblering, oppsamlingsenheter for avfall, trapper, ramper, forstøtningsmurer og støyskjerming. Planen skal redegjøre for eksisterende og fremtidig terreng, terrengtilpasning og universell utforming. Planen skal vise lokal håndtering av overvann og hvordan dette kan benyttes som kvalitet i utearealene.

§ 4 Offentlige veiformål (kjøreveg, fortau, sykkelfelt)
Arealer avsatt til Kjøreveg, Fortau og Sykkelfelt i plankartet skal være offentlige.

Det tillates etablert bussholdeplass med holdeplassinstallasjoner. Bussholdeplass skal utformes som kantsteinstopp langs fortau. Søknad om tillatelse til tiltak skal forelegges Bymiljøetaten før det gis tillatelse.

§ 5 Park
Areal avsatt til Park i plankartet skal være allment tilgjengelig.

Det skal opparbeides gangveier langs vestre og østre eiendomsgrense til Vitaminveien 4 som forbinder parkområdet i syd med Vitaminveien. En av gangveiene skal ha en bredde på minst 3 meter og denne skal være tilrettelagt for sykling.

Parken skal være tilgjengelig fra tilstøtende uteoppholdsarealer på naboeiendommer. Terrengoverganger mot tilliggende utearealer skal ha en stigning maks 1:2 og skal utformes uten forstøtningsmurer så langt dette er mulig.

Uteareal på terreng som ikke benyttes til nødvendige gangarealer skal opparbeides som grøntareal med trevegetasjon og møblering.

§ 6 Støy
Støynivå på uteoppholdsareal for støyfølsom bruksformål skal på søknadstidspunktet tilfredsstille anbefalte grenser i tabell 3 i Retningslinje for behandling av støy i arealplanleggingen, T-1442/2012, eller senere retningslinje som erstatter denne.

§ 7 Grunnforhold
Søknad om rammetillatelse skal vedlegges en tiltaksplan for håndtering av forurenset grunn etter forurensingslovens § 2-6.

§ 8 Overvannshåndtering
Lokal overvannshåndtering skal legges til grunn ved detaljutforming og prosjektering av tiltaket. Det skal redegjøres for behandling av alt overvann, både takvann, overflatevann og drensvann ved søknad om rammetillatelse.

§ 9 Fjernvarme
Tiltak innenfor områder som omfattes av konsesjon gitt etter energiloven skal tilknyttes fjernvarmeanlegget. De til enhver tid gjeldende retningslinjer for bruk av fjernvarme i Oslo skal legges til grunn. Det kan gjøres unntak fra dette i følgende tilfeller:

- Tiltakshaver kan anvende alternative energikilder dersom det dokumenteres at bruk av disse energimessig og miljømessig er bedre enn fjernvarme.
- Dersom rørnettet ikke er eller vil være tilstrekkelig utbygget i løpet av en periode på 5 år fra søknadstidspunktet.
- Dersom konsesjonshaver ikke ønsker tilknytning.

§ 10 Miljøoppfølging
Søknad om rammetillatelse for oppføring av forretning/kontor skal inneholde en miljøoppfølgingsplan for anleggsperioden. Miljøoppfølgingsplanen skal redegjøre for plassering av riggområde, anleggstransport, parkering, trafikkavvikling, trafikksikkerhet, lokal massedeponering, massetransport, anleggsstøy, vibrasjoner, støv, luftforurensning og vannkvalitet.

§ 11 Rekkefølgebestemmelser
Før det gis brukstillatelse til ny bolig-, forretnings- eller kontorformål skal park inkludert gangveier være ferdig opparbeidet i samsvar med godkjent utomhusplan og § 5.

Før det gis brukstillatelse til ny bolig-, forretnings- eller kontorformål skal bussholdeplassen syd i gaten mot Vitaminveien 4 være reetablert i samsvar med § 4.

Saksframlegg

Dato: 22.04.2014

Saksmappe:	**Saksbehandler:**	**Arkivkode:**
2014/252	Lillian Rognstad	056.0

Saksgang

Utvalg	Møtedato
Barne- og ungdomsrådet	05.05.2014
Barne- og ungekomiteen	06.05.2014
Bydelsutvalget	15.05.2014

Ungdomstiltaket trial

Sammendrag:
Saken omfatter trialtiltaket og en vurdering av muligheter for videre drift av tiltaket. Alternativene har vært drøftet med de ansatte.

Bakgrunn for saken:
På bydelsutvalgsmøte 3.april, sak 14/17 Justert budsjett, fattet bydelsutvalget følgende vedtak:
Forslaget fra direktøren om nedleggelse av ungdomstiltaket «Trial» utsettes til neste BU-møte. Bydelsdirektøren bes til da undersøke muligheten:

1. *For å gjøre tiltaket byomfattende*
2. *For å drifte tilbudet på frivillig basis*
3. *For å nedskalere tilbudet*
4. *For ekstern finansiering, herunder salg av plasser til andre bydeler*

Disse undersøkelsene skal legges fram for bydelsutvalget og de ansatte skal inkluderes i dette arbeidet. Hvis det ikke finnes mulighet for det overstående, vil bydelsutvalget vurdere å legge ned dette ungdomstilbudet.

Saksframstilling:

1. **Byomfattende tiltak**

Bydelsdirektøren rettet den 10.04.14 en skriftlig henvendelse til Byrådsavdelingen for eldre og sosiale tjenester, med forespørsel om en vurdering av om trialtiltaket kan ses som et byomfattende tiltak, finansiert sentralt (se vedlegg). Tiltaket vil i så fall bli et «lavterskel» tiltak, med henvisende instanser som skole, SALTO, politi, skolehelsetjeneste eller andre instanser som vurderer en ungdom til å være i behov av et aktivitetstiltak. Det vil være plass til 14 ungdommer fordelt på to kvelder pr uke. Se vedlagt brev til Byrådsavdelingen for nærmere beskrivelse av tiltaket. Totalkostnader for tiltaket er beregnet til kr 1 900 000,- pr år. Det er i skrivende stund ikke kommet noen tilbakemelding fra Byrådsavdelingen på henvendelsen.

2. Drift av tiltaket på frivillig basis

Den 09.04 ble det avholdt møte med de frivillige som er tilknyttet trialtiltaket i dag. De ble forelagt bydelsutvalgets alternative forslag om drift av tiltaket på frivillig basis. De skisserte følgende utfordringer ved å overta det fulle og hele ansvaret for tiltaket;

-ingen/liten tid til vedlikehold og reparasjon av sykler og utstyr, grunnet annet dagarbeid
-økte driftsutgifter pga behov for å kjøpe tjenester de ansatte gjør i dag
-kvaliteten på tiltaket vil gå drastisk ned pga manglende trenerkompetanse og muligheter for oppfølging på dagtid, herunder deltakelse i ansvarsgrupper, foreldresamarbeid etc
-bruk av frivillige vil gi ustabil arbeidskraft
-de frivillige vil ikke påta seg ansvaret for barn med relativt store behov uten støtte og trygghet fra ansatte i bydelen
-tiltaket kan bli en byrde og oppleves som en ekstrajobb uten betaling
-de frivillige ønsker å være et positivt *tilskudd* til de ansatte, men ikke å overta for de ansatte

På bakgrunn av disse momentene, vurderes det ikke som hensiktsmessig å gå videre med dette alternativet. De frivillige påpekte imidlertid at de ønsker å fortsette å bidra inn i tiltaket, men at de ikke har kapasitet til å ta på seg mer enn de allerede gjør.

3. Nedskalering av tilbudet

Det vil være muligheter for en nedskalering av tilbudet, men dette vil få konsekvenser for tilbudets omfang og kvalitet. Nedenunder skisseres et forslag til nedskalering ved reduksjon i bemanning og flytting av tiltaket.

A) Flytting av trialtiltaket til Osloungdommens Motorsenter

Bydelen har vært i kontakt med Osloungdommens Motorsenter, med forespørsel om mulighet for å leie plass til sykler og utstyr i Hvervenbukta. Dette stiller de seg positive til. OMS har i mange år vært en nær og god samarbeidspartner til Torshovdalen, og uttrykker en velvilje og et ønske om å ta imot tiltaket dersom det står i fare for å bli nedlagt. Ved OMS driftes et kommunalt utleiesenter for trial og ATV aktiviteter. Tilbudet er åpent for alle mellom 10-25 år, og det kan leies sykler og prøvekjøres på bane uten instruktør. I tillegg driftes en trialklubb på frivillig basis, med barn og ungdom fra Oslo og omegn.
OMS vil kunne leie ut en garasje til oppbevaring av sykler og utstyr, samt stille verksted og vaskehall til disposisjon. De vil ta en årlig leiepris på kr 50 000,- Dette vil også inkludere strøm og alarm i garasjen. Dersom tiltaket skal ha sin base i Hvervenbukta, vil de ansatte tilknyttet tiltaket naturligvis måtte tilbringe store deler av sin arbeidstid der ute. Det vil kreve god organisering og struktur for å opprettholde tilknytningen til enheten og til bydelen. De ansatte må, i samarbeid med nærmeste leder, planlegge deltakelse i felles personalmøter, fagmøter og møter tilknyttet enkeltbarn der det er behov for dette.

Ved en flytting til Hvervenbukta, vil leieavtalen i Torshovdalen kunne sies opp, og Tilretteleggertjenesten flytte inn på Ung Metro. Alle de lokale tiltakene for barneverntjenesten kan driftes fra Ung Metro, med unntak av tilbud om samvær med/uten tilsyn. Det er i dag 1-2 samvær pr uke som gjennomføres i Torshovdalen. Dette medfører at barneverntjenesten må finne andre egnede lokaler i bydelen til dette formålet.

Avvikling av leieforholdet i Torshovdalen, medfører også at det må det leies utstyrscontainere til oppbevaring av alt øvrig turutstyr som finnes i enheten og som i dag lagres i dette huset.

B) Reduksjon i bemanningen

Det er mulig å redusere bemanningen med 50%. En del administrative oppgaver vil da overføres til fagleder i Tilretteleggertjenesten. Dette vil igjen medføre noe mindre tid til veiledning av øvrige ansatte i ungdomssektoren. Tilbudet reduseres fra to til en kveld pr uke, hvor trening i Hvervenbukta beholdes. Tilbudet om «mekking» en kveld pr uke avvikles.
Antall løp og turer må reduseres noe, da det er nødvendig å være minst to ansatte med på overnattingsturer.
Forslaget forutsetter en videreføring av 7 deltakere henvist fortrinnsvis fra barneverntjenesten, med aktivitet en kveld pr uke, samt helgeturer/løp. Forslaget utelukker muligheten for salg av plasser til andre bydeler, da dette vil kreve praktisk tilrettelegging som ikke lar seg gjøre med redusert bemanning.

Konsekvenser for brukerne
Trialdeltakerne vil ha oppmøtested ved Ung Metro torsdag ettermiddag, og fraktes til motorsenteret hvor alt av sykler og utstyr vil være lagret. Ungdommene vil da ikke lenger få ansvaret for klargjøring og lasting av sykler. Dette anses som en viktig del av ansvarslæringen hos ungdommen. Å ta ansvar for egen og andres sykler og utstyr, bidrar til samarbeid, mestring og fellesskap. Videre mister ungdommene tilbudet om egen «mekkekveld» i Torshovdalen. Reparasjon av egen sykkel gir kunnskaper og ferdigheter ungdommene kan dra nytte av senere i livet. Her er det imidlertid mulighet for å erstatte noe av det de mister. Vasking og noe «mekking» av sykler kan gjøres ved motorsenteret, med deltakelse fra ungdom. Flere av ungdommene har valgt å begynne på «Teknikk og industriell produksjon» på videregående skole som en konsekvens av det de har lært i tiltaket.
Det vil bli en reduksjon i antall løp og helgeturer for brukerne. Å delta i løp rundt i landet bidrar til at ungdommene strekker seg og utvikler kjøreferdighetene sine. I tillegg gir det en opplevelse av å være en del av et større fellesskap og bidrar til gode mestringsopplevelser.

Økonomiske konsekvenser

Tiltak	**2014**	**2015**	**2016**
Reduksjon i husleie og strømutgifter	0	350 000*	700 000
Reduksjon i lønnsutgifter 50%	150 000	300 000	300 000
Div driftsutgifter Torshovdalen	0	100 000	100 000
Salg av noe utstyr fra verkstedet	50 000	0	0
Leie av garasje m.m. OMS	-25 000	-50 000	-50 000
Kjøp av containere til utstyr fra Torshovdalen	0	-50 000	0
Totale besparelser	**225 000**	**650 000**	**1 050 000**

**Husleiekontrakt for Torshovdalen har en oppsigelsestid på ett år fra oppsigelsesdato. Dersom Omsorgsbygg finner andre leietakere innen ett år er omme, vil besparelsene på husleie kunne endres for 2015.*

4. Ekstern finansiering, herunder salg av plasser til andre bydeler

Bydelsdirektøren sendte den 10.04.14 også et brev til samtlige bydeler, med forespørsel om kjøp av plasser i tiltaket. Tiltaket vil da være et rent barnevernstiltak, med plass til syv brukere, og med en månedspris pr bruker på kr 19 000,- Se for øvrig vedlagt brev for nærmere beskrivelse av tiltaket. Pr 25.04, har en bydel kommet med tilbakemelding på forespørselen, og de ønsket ikke å benytte seg av tiltaket.
Det er foretatt et bredt søk i ulike tilskuddsordninger, herunder statlige, kommunale og private for å se på muligheten for ekstern finansiering av tiltaket. Det er relativt få tilskuddsordninger som er rettet mot offentlige tjenester, og flere er gått ut på frist for 2014. Vi har derfor ikke funnet andre aktuelle instanser å søke ekstern finansiering hos enn den som allerede ligger inne hos Barne- ungdoms- og familiedirektoratet, med et søknadsbeløp på kr 250 000,- Svar på denne søknaden forventes innen medio mai.

Oppsummering
I saken utkvitteres muligheten for drift av tiltaket på frivillig basis, samt ekstern finansiering gjennom ulike tilskuddsordninger. Alternativ 3 med en nedskalering av tiltaket vil medføre en halvering av kostnadene, men også en vesentlig reduksjon av tilbudet som gis til ungdommene.
Bydelen har gitt de andre bydelene en frist til 30.april med å gi tilbakemelding på om de er interessert i å kjøpe plasser i tiltaket. Byrådsavdelingen for eldre og sosiale tjenester har ennå ikke svart på bydelens forespørsel om å gjøre om trialtiltaket til et byomfattende tiltak. Bydelsdirektør vil derfor måtte komme tilbake med forslag om innstilling, og vil gjøre dette før den politiske behandlingen av saken.

Forslag til vedtak:
Bydelsdirektør innstiller på at Trial-tiltaket avvikles.

Bakgrunnen for innstillingen er:

- Bydelen har ikke fått respons på søknaden til byrådsavdelingen om å gjøre tiltaket byomfattende med sentral finansiering.
- De frivillige har ikke kapasitet til å påta seg mer enn de allerede gjør pr. dags dato.
- En reduksjon i bemanning og flytting av Trialtiltaket vil gi brukerne et vesentlig redusert tilbud både når det gjelder kvalitet og omfang.
- Det har ikke lykkes å finne ytterligere ekstern finansiering av tiltaket.
- Bydelen har ikke mottatt positiv respons fra andre bydeler på henvendelsen om kjøp av plasser.

BYDEL SAGENE

Marius Trana
bydelsdirektør

Godkjent og ekspedert elektronisk uten underskrift

Trykte vedlegg:

1. Brev til Byrådsavdelingen for eldre og sosial tjenester
2. Brev til bydelene

Oslo kommune
Bydel Sagene

BYRÅDSAVDELING FOR ELDRE OG SOSIALE TJENESTER

RÅDHUSET
0037 Oslo

Dato: 10.04.2014

Deres ref:	Vår ref (saksnr):	Saksbehandler:	Arkivkode:
	2012/338	Hilde Graff	326.0

VEDRØRENDE TILTAKET "TRIAL" I BYDEL SAGENE

På bydelsutvalgsmøtet 3. april, ***sak 14/17 Justert budsjett 2014***, fattet bydelsutvalget følgende vedtak:
Forslaget fra direktøren om nedleggelse av ungdomstiltaket «Trial» utsettes til neste BU-møte. Bydelsdirektøren bes til da undersøke muligheten:

- *For å gjøre tiltaket byomfattende*
- *For å drifte tilbudet på frivilligbasis*
- *For å nedeskalere tilbudet*
- *For ekstern finansiering, herunder salg av plasser til andre bydeler*

Disse undersøkelsene skal legges fram for bydelsutvalget og de ansatte skal inkluderes i dette arbeidet. Hvis det ikke finnes mulighet for det overstående, vil bydelsutvalget vurdere å legge ned dette ungsomtilbudet.

Saken skal til ny behandling i bydelsutvalget 15. mai.

Bydel Sagene retter herved en henvendelse vedrørende videre drift av motortiltaket "Trial", som holder til i Torshovdalen aktivitetshus i bydel Sagene. Tiltaket har vært driftet i over 20 år, og består av to heltidsansatte trialinstruktører/miljøarbeidere.

Målgruppen for tiltaket er barn og ungdom i alderen 10-18 år, med ulike livsutfordringer, som for eksempel skolevansker, begynnende atferdsproblematikk eller sosiale/emosjonelle vansker. Det er plass til 14 barn/ungdom, fordelt på to grupper, med syv ungdommer pr kveld. Barna og ungdommene rekrutteres via skoler, politi, SALTO, skolehelsetjeneste eller andre instanser som vurderer at barnet/ungdommen er i behov av et forebyggende tiltak.

Tiltaket tilbyr trening en kveld pr uke i terreng ved Hvervenbukta motorsenter. I tillegg deltar ungdommene i løp og turer ca. en helg pr måned, samt noe lengre turer i skolens ferier. På dagtid vil tiltakspersonene tilknyttet tiltaket kunne følge opp enkeltungdom, for eksempel i forbindelse med skole og tilby leksehjelp rett etter skoletid.
Tiltaket samarbeider tett med foresatte, skole og eventuelt hjelpeinstanser ved behov.

Tiltaket har en totalkostnad pr år pålydende kr 1 900 000 pr år, dvs en stykkpris på ca 11 300 pr barn/ungdom pr måned.

Bydel Sagene
Post- og besøksadresse:
Thorvald Meyers gate 7
0555 Oslo
Telefon: 02180
Telefaks: 23 47 40 01
Giro: 1315 01 00253
Org.nr.: 974 778 726
Internett:
www.bsa.oslo.kommune.no
E-post:
postmottak@bsa.oslo.kommune.no

Tilbake til innholdsfo

Bydelen har ikke lenger mulighet for å finansiere dette tiltaket grunnet bydelens vanskelige økonomiske situasjon. Det bes derfor om en vurdering av om hvorvidt tiltaket kan sees som et byomfattende tiltak, finansiert sentralt. Tiltaket har svært gode referanser fra politi, SALTO, skoler og barneverntjeneste gjennom mange år, og det vurderes som et viktig og godt forebyggende tiltak for målgruppen.

Bydelen har også rettet en henvendelse til barnevernstjenestene i de andre bydelene om hvor vidt det er interesse for å kjøpe plasser til ungdom som omfattes av barnevernsloven. Et slikt tiltak vil være noe mer omfattende og medfører reduksjon i antall plasser.

Med hilsen
BYDEL SAGENE

Marius Trana
bydelsdirektør

Godkjent og ekspedert uten underskrift

Oslo kommune
Bydel Sagene

Bydelsdirektørene (bydel 1-15)

Dato: 10.04.2014

Deres ref:	Vår ref (saksnr):	Saksbehandler:	Arkivkode:
	2012/338	Hilde Graff	326.0

FORESPØRSEL OM KJØP AV PLASSER I TRIAL-TILTAK

På bydelsutvalgsmøte 3.april, sak 14/17 Justert budsjett, fattet bydelsutvalget følgende vedtak
Forslaget fra direktøren om nedleggelse av ungdomstiltaket «Trial» utsettes til neste BU-møte. Bydelsdirektøren bes til da undersøke muligheten:

- *For å gjøre tiltaket byomfattende*
- *For å drifte tilbudet på frivilligbasis*
- *For å nedeskalere tilbudet*
- *For ekstern finansiering, herunder salg av plasser til andre bydeler*

Disse undersøkelsene skal legges fram for bydelsutvalget og de ansatte skal inkluderes i dette arbeidet. Hvis det ikke finnes mulighet for det overstående, vil bydelsutvalget vurdere å legge ned dette ungdomstilbudet.

Saken skal til ny behandling i bydelsutvalget 15. mai.

Bydel Sagene henvender seg herved til alle barneverntjenester i Oslo, med tilbud om kjøp av plasser i motorsporttiltaket "Trial". Begrunnelsen for henvendelsen er bydelens anstrengte økonomi som medfører at bydelen er avhengig av å selge noen av plassene for å kunne opprettholde tilbudet.

Målgruppen for tiltaket er barn og ungdom i alderen 10-18 år, med ulike livsutfordringer, som f.eks. skolevegring, atferdsproblematikk og sosiale/emosjonelle vansker. Gjennom aktivitet og tett oppfølging opplever deltakerne mestring, fokus og konsentrasjon, samt trening av sosiale ferdigheter.

Tiltakets verdigrunnlag og målsetting:

Jeg er en som fokuserer, trener og lærer nye ting hele tida
Jeg tar ansvar for oppgaver, for andre og for meg sjøl
Ideene mine blir tatt på alvor og prøvd ut
Noen bryr seg om meg. Jeg er noe verdt
Jeg kan ta sjansen på å stole på andre, og på meg sjøl
Jeg takler utfordringer, og er med på å finne løsninger
SUM: Jeg har en framtid og jeg er klar for å forme den!

Trialgruppa har eksistert i over 20 år, og kan vise til gode resultater fra arbeid med ungdom med ulik

Bydel Sagene
Post- og besøksadresse:
Thorvald Meyers gate 7
0555 Oslo
Telefon: 02180
Telefaks: 23 47 40 01
Giro: 1315 01 00253
Org.nr.: 974 778 726
Internett:
www.bsa.oslo.kommune.no
E-post:
postmottak@bsa.oslo.kommune.no

Tilbake til innholdsfo

problematikk. Deltakerne bruker en fast ettermiddag/ kveld pr uke på trening ved Osloungdommens Motorsenter i Hvervenbukta. Det gis I tillegg opplæring i reparasjon og vedlikehold av sykler en kveld pr uke. Her er målet å lære og ta ansvar for utstyr og å samarbeide med andre. Etter spesiell avtale med skolen vil dette tilbudet kunne gis på dagtid. Oppfølging av ungdom på dagtid, inkludert leksehjelp vil kunne tilbys. I tillegg reiser gruppa på turer, i gjennomsnitt en helg pr måned, samt lengre turer i skolens ferier.

Tiltakspersonene samarbeider tett med både det private og offentlige nettverket rundt ungdommen.

Kostnaden for hver deltaker vil være kr 19 000 per måned. Dette inkluderer alt av utstyr, mat, lisenser, individuell oppfølging, overnattinger, turer og aktiviteter.

Spørsmål kan rettes til: Enhetsleder Lillian Rognstad 95110839.

Det bes om en tilbakemelding på hvorvidt tiltaket kan være av interesse **innen 1.mai.**

Med hilsen
BYDEL SAGENE

Marius Trana
bydelsdirektør

Godkjent og ekspedert uten underskrift

Oslo kommune
Byrådsavdeling for eldre og sosiale tjenester

Bydel Sagene
Thorvald Meyers gate 7
0555 OSLO

Dato: 06.05.2014

Deres ref:	Vår ref (saksnr):	Saksbeh:	Arkivkode:
2012/338	201402041-3	Steinar Daler, 23461146	326

VEDRØRENDE TILTAKET «TRIAL» I BYDEL SAGENE

Vi viser til bydelens brev datert 10.04.2014.

Byrådsavdelingen er kjent med at tiltaket «Trial» er et godt og verdifullt tilbud til en viktig gruppe. Det finnes imidlertid ikke midler på byrådsavdelingens avsettinger til byomfattende tjenester i år, og det er lite trolig at det vil være rom for å innarbeide dette som en byomfattende tjeneste fra neste års budsjett.

Med vennlig hilsen

Endre Sandvik
kommunaldirektør

Nina Backer-Røed
oppvekstsjef

Godkjent og ekspedert elektronisk

Saksframlegg

Dato: 25.04.2014

Saksmappe:	**Saksbehandler:**	**Arkivkode:**
2009/885	Kirsten Rytter / Knut Aagnes	133.3

Saksgang

Utvalg	Møtedato
Helse- og sosialkomiteen	08.05.2014
Bydelsutvalget	15.05.2014

Økonomisk sosialhjelp, kvalifiseringsprogram og introduksjonsprogram - Utviklingstrekk og oppdaterte resultater 2004 - 2013

1. Innledning

I det følgende gis en oversikt over utviklingen i sosialhjelpen i perioden 2004 – 2013. Saken er en oppdatering av BU-sak som er presentert årlig siden 2009. Saken gjennomgår og kommenterer sosialhjelpsutviklingen til og med 2013, med en oppsummering av utviklingen hittil i 2014 til sist.

Sett i et lengre perspektiv har sosialhjelpsutgiftene vært stabilt nedadgående med en større nedgang i 2012. Etter en nedjustering av den kommunale bostøtten i okt/nov 2013 økte utgiftene mot slutten av året. Denne økningen fortsetter i 2014. Med en prognose på 76,5 mill. går sosialhjelpen likevel i pluss i forhold til de 82,3 som er bevilget fra bystyret etter kriteriesystemet. Dette skyldes at Sagene er den bydelen i Oslo der sosialhjelpen har økt minst i 2013. Dokumentasjonen er hentet fra offisiell statistikk (SSB, Oslostatistikken, Kostra, Agresso), fra egenproduserte data og sosialsystemene.

2. Oversikt over sosialtjenestens aktive brukere

Sosialtjenesten gjennomfører årlig manuell kartlegging av alle aktive brukere og deres problemstillinger i forhold til psykisk- og somatisk helse og rusmiddelmisbruk. Med aktive brukere menes brukere som har mottatt økonomisk sosialhjelp, rustiltak, eller andre journalførte tjenester i fra mai til september 2013.

Tabell 1 Helseutfordringer blant aktive brukere i sosialtjenesten 2 tertial 2013

Aktive brukere i sosialtjenesten i 2 tertial 2013 (1)	**Rus misbruk**	**Psykisk helse**	**Somatisk helse**	**Ikke helserelatert**	**SUM**	**Hvorav LAR (2)**	**Hvorav Forvaltning(3)**
Mottaksseksjon	38	98	94	183	347	2	17
Kvalifisering og arbeidsseksjon	51	217	233	309	644	1	99
Oppfølgingsseksjon	383	458	247	6	534	101	221
Kun Forvaltning - ikke sosialhjelp	94	173	103	28	248		248
Sum brukere i seksjonene med nevnte problemer	**566**	**946**	**677**	**526**	**1 773**	**104**	**585**

1. Enkelte brukere er registrert med flere problemområder
2. Antall i legemiddelassistert rehabilitering
3. Hvorav antall med tiltaket forvaltning

Antallet aktive brukere var stabilt fra 2 tertial 2012 til 2 tertial 2013. I samme periode har det imidlertid skjedd forskyvninger ulike brukergrupper. Mens eldre langtidsmottakere av sosialhjelp med helse- og rusrelaterte utfordringer innvilges trygd og går ut av sosialhjelpen, kommer arbeidsledige med innvandrerbakgrunn, enslige forsørgere og ungdom inn. Andelen sosialhjelpsmottakere som har opprinnelsesland utenom Norge øker. De fleste kommer fra Afrika, noen færre fra Asia. En økende andel eneforsørgere med sosialhjelp og overgangsstønad med innvandrerbakgrunn er til bekymring. Andelen med sosialhjelp øker da regelverket for overgangsstønad er strammet inn ved at man ikke lenger kan motta overgangsstønad for flere barn. Mange av disse søker i stedet sosialhjelp som enslige forsørgere. Blant de mange som går over på trygdeytelser vil det være mange som fortsatt ha behov for tjenester i form av forvaltning, rustiltak eller booppfølging.

Utviklingssenteret: Arbeid, kvalifisering, norsk, kvalifisering og helseavklaring
Antallet brukere ved utviklingssenteret er stabilt økende. Her følges brukerne opp både når det gjelder kvalifisering og helse.

Tabell 2 Brukere ved Utviklingssenteret og helseutfordringer

Brukere på Utviklingssenteret pr. 31.12.13 (1)	Rus-midler	Psykisk helse	Somatisk helse	Ikke helse-problem	SUM
Arbeid og Helse-seksjon	127	305	197	58	451
Familie, arbeid og norsk seksjonen	1	49	81	182	281
Kursenheten	10	36	28	71	131
Sum brukere i seksjonene med nevnte problemer	**125**	**331**	**234**	**289**	**742**

1. Enkelte brukere er registrert med flere problemområder

3 Utviklingen i antall sosialhjelpsmottakere og deltakere i kvalifiseringsprogrammet

Tabell 3a Utviklingen i akkumulert antall sosialhjelpsmottakere 2005-2013 og mottakere av kvalifiseringsstønad 2008-2013

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Akkumulert antall sosialhjelpsmottakere	1912	1906	1788	1799	1874	1954	1931	1780	1777
Akkumulert ant. mottakere av sosialhjelp og KVP	-	-	-	1842	1971	2049	1997	2017	2014
Gjennomsnitt antall sosialhjelpsmottakere per mnd.	926	902	872	825	791	775	759	674	672
- herav klienter 18-24 år, ordinære	84	79	66	57	62	74	74	64	95
- herav klienter 25 år + ordinære	842	823	806	768	729	701	685	610	593
Gjennomstrømning sosialhjelp i antall mndr.				5,4	5,6	5,4	5,2	4,8	4,8
Gjennomsnitt antall mottakere av kvalifiseringsstønad pr. mnd	-	-	-	53	163	174	139	140	146
Gjennomsnitt antall mottakere av sosialhjelp og KVP pr. mnd	-	-	-	878	954	948	898	814	818

Det akkumulerte antallet sosialhjelpsmottakere og deltakere i kvalifiseringsprogrammet har vært stabilt over år. Samtidig har det *gjennomsnittlige* antall sosialhjelpsmottakere blitt jevnlig redusert. Det skyldes at sosialhjelpsmottakerne mottar sosialhjelp i et mindre antall måneder per år enn tidligere. Sagene har nå den laveste andel brukere med sosialhjelp som hovedinntektskilde i Oslo. Mange forhold forklarer denne utviklingen; Noen er:

- tett oppfølging i forhold til kvalifisering og arbeid
- helseavklaring og avklaring av trygderettigheter
- tilbud om forvaltning for de som kommer på trygd

I tabellen nedenfor kan vi se at nedgangen i antall saker de to siste år ikke skyldes nedgang i tilgangen av nye saker fra personer som bor i bydelen, men primært nedgang i antall saker som er overført fra andre bydeler. I årene 2009 og 2010 ble det bosatt svært mange personer fra andre bydeler i de privateide utleiegårdene i bydelen.

Tabell 3 b Oversikt over tilgang av nye saker og avgang av saker

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Tilgang, nyregistrerte saker	284	319	376	396	373	381	364
Tilgang, overførte fra andre kontorer	270	304	388	389	319	309	302
Tilgang, åpning av arkiverte saker fra eget arkiv	392	532	523	494	467	446	453
Tilgang, totalt	946	1155	1287	1279	1159	1136	1119
Avgang, overførte saker til andre kontorer	228	240	288	308	261	298	288
Avgang, saker arkivert i eget arkiv	787	841	826	789	839	896	779
Avgang, totalt	1015	1081	1114	1097	1100	1194	1067

Kilde: Sokrates, fagdataprogram

4. Utviklingen i antallet søknader og vedtak

Tabell 4. Søknader og vedtak 2007 - 2013

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Endring 2007/2013
Antall innkomne søknader	13 673	14 097	14 885	15 229	15 128	13 267	13 270	- 3 %
Antall vedtak	13 599	13 947	14 786	14 997	14 989	13 299	13 236	- 2 %
- herav sosialhjelpsvedtak	12 515	12 547	12 882	13 231	13 423	12 018	12 029	- 3 %
- herav klagesaker	126	126	141	149	143	128	102	- 19 %
- herav refusjonsvedtak**	107	157	263	252	192	134	167	56 %
Antall vedtak m ytelser	10 696	10 432	10 613	10 421	10 637	9 380	9 311	- 13 %
Vedtak med avslag	2 903	3 515	4 173	4 576	4 352	3 919	3 925	35 %
Vedtak med vilkår	2 919	3 107	3 845	4 389	4 375	3 785	3 261	30 %
Andel vedtak med vilkår	23%	25%	30%	33%	33%	32%	27%	4 %

Kilde: Oskar

**Refusjonsvedtak fattes når det fremsettes krav om refusjon fra NAV i saker der sosialtjenesten forskutterer sosialhjelp i påvente av trygdeutbetaling.

Etter flere års økning gikk antallet søknader om sosialhjelp og vedtak ned fra 2011 til 2012. Over hele perioden har antallet søknader og vedtak gått ned med 3 %. Det er særlig vedtak med ytelser som har gått ned mens vedtak med avslag har økt. Etter en mindre nedgang de første 10 måneder, økte antallet søknader mot slutten av året. Dette skyldtes primært reduksjon i den kommunale bostøtten. Antallet refusjonsvedtak har gått opp i perioden, særlig i de årene der NAV stat arbeidet med nedbygging av restanser.

Både antallet og andelen vedtak med vilkår har økt i perioden. Økning i andelen med vilkår er et tegn på at flere får tett oppfølging der det avtales tiltak. Det er vanskelig å forklare nedgang i 2013, men kan skyldes et stort antall vedtak som ble gjort de siste månedene der bruker mottar trygd.

5. Sosialhjelpsutbetalinger fordelt etter ulike typer utgifter og inntekter 2004 - 2013

Tabell 5 på neste side viser utviklingen i sosialhjelpsutgifter de siste årene fordelt på type utgifter. Den viser:

- Reduksjon utbetalt basisbeløp i hele perioden. Det skyldes overgang til alternative inntektskilder som tiltakspenger i arbeidsmarkedstiltak, kvalifiseringsstønad og trygd.

- Økning i utgiftene til husleie og strøm har økt i hele perioden bortsett fra 2012. Det skyldes økte husleier og strømutgifter i hele perioden. Nedgang i 2012 skyldes bedre kontroll med utleiere, flere på trygd og forvaltning, færre husleierestanser og lavere strømutgifter.

- Reduksjon i hospits de siste årene skyldes forsterket innsats og samarbeid med private utleiegårder i bydelen. Økning i hospits det siste året, etter en stor nedgang skyldes dels pågang av bostedsløse om høsten, lavere tilbud på boliger og et forsøk på å redusere etterspørselen og bruk av midler til boligetablering ved å øke bruk av hospits i noen grad.

- Økte refusjonsinntekter i 2012 skyldes dugnad i NAVs sentrale forvaltningsenheter som nå er kommet ajour med saksbehandlingen av uføresaker.

- Reduserte refusjonsinntekter fra bostøtte skyldes nye regler med mindre ”transport” til sosialtjenesten, men med større risiko i form av husleierestanser mv.

Tabell 5 Sosialhjelpsutbetalinger og inntekter 2004 - 2013

Art	2 004	2 005	2 006	2 007	2 008	2 009	2010	2011	2012	2013	2014
Utgifter:											
Basisbeløp	32 255	34 161	35 762	34 750	33 838	32 975	29 554	26 640	24 059	23 618	
Strøm/husleie*	43 162	42 458	44 429	44 284	43 032	42 619	43 696	46 430	42 493	43 201	
Hospitsopphold	2 122	1 725	1 263	1 038	2 370	2 062	2 876	1 878	704	1 770	
Boligetablering	395	609	797	662	980	1 585	2 051	2 463	2 706	2 042	
Renter boliglån – bidrag	145	129	143	100	185	203	130	148	115	52	
Annen hjelp til livsopphold **	2 240	2 784	2 505	2 125	2 097	2 370	2 138	2 215	2 103	2 405	
Hjelp til andre formål***	5 398	5 152	5 389	5 466	5 126	3 963	4 682	4 886	4 795	4 468	
Tap på refusjon	1 672	1 936	1 719	2 213	1 665	2 891	2 496	2 341	1 720	1 137	
Dep. Garanti (kontantdepositum)	155	219	222	375	512	774	679	1 137	704	831	
Div små poster lån gitt til andre formål m.v.								803	475	444	
Brutto utbetalt sosialhjelp	**87 544**	**89 173**	**92 229**	**91 013**	**89 805**	**89 442**	**88 302**	**88 941**	**79 874**	**79 968**	
Inntekter:											
Trygderefusjoner sosialhjelp	-8 469	-8 869	-8 393	-8 838	-6 984	-11 934	-11 342	- 6 463	- 8 567	- 5 325	
Annen refusjon	-1 826	-996	-599	-1 071	-763	-887	-504	- 1 246	- 937	- 660	
Refusjon for statlig bostøtte	-1 066	-1 429	-2 343	-1 953	-2 995	-2 243	-1 672	- 1 107	- 672	- 606	
Avdragsinnbetaling felix	-731	-515	-234	-302	-373	-532	-371	- 605	- 809	- 960	
Sum inntekter	**-12 092**	**-11 809**	**- 11569**	**-12 164**	**- 11 115**	**- 15 596**	**- 13 889**	**- 9 421**	**- 10 985**	**- 7 551**	
Netto	**75 452**	**77 364**	**80 660**	**78 849**	**78 690**	**73 846**	**74 413**	**79 520**	**68 889**	**72 417**	
Bystyrets kriteriebasert bevilgning til sosialhjelp								78 199	77 708	74661	82294

Kilde: Agresso, tall i hele 1000 kroner

* Posten husleie/strøm omfatter i tillegg til husleie og strøm også husleierestanse og strømrestanse, samt innfrielse av garanti for depositum. I følge HEV, helse og velferdsetaten, lar det seg ikke gjøre å sortere disse formålene

** Omfatter annen hjelp til livsopphold, nødhjelp, lommepenger under institusjonsopphold, juletilskudd,

*** Hjelp til andre formål omfatter hjelp til andre formål f.eks samt tannbehandling og booppfølging fra private aktører

6. Utviklingen i husleierestanser 2006 – 2013. Forvaltning. Varsling om restanser.

Tabell 6 Utviklingen i innvilget husleie, strøm og restanser 2006 - 2013

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Husleierestanser	3 491 471	3 858 617	3 401 360	3 794 532	3 822 822	3 578 768	3 320 393	3 175 939
Gj.snitt utbetalt	11 299	12 992	11 689	11 534	12 617	12 601	13 021	14 636
Antall klienter husleierest	309	297	291	329	303	284	255	271
Utgifter til husleie			32 477 616	31 987 892	31 699 513	33 391 486	32 069 245	33 195 571
Ant. innvilget husleie			1377	1412	1421	1 401	1 316	1317
Strøm/strømrestanse			6 033 900	6 220 525	6 853 086	7 836 971	4 534 667	4 539 540
Ant. klienter innvilget strøm/restanse			1032	1043	1060	1073	905	890

Kilde: Oskar. NB: rapportuttaket fra Oskar viser føringer på det tidspunkt man tar ut tallene. Dvs. de oppdateres ved flere føringer. Oskar avviker fra Agresso p.g.a. ulik periodeavgrensning, tabell 6 og 7 viser derfor differanse.

Antallet husleierestanser og antall brukere med husleierestanser er gått jevnt ned siden 2010 da det ble satt inn ekstra ressurser til forvaltning. Det har også vært en stor nedgang i utgifter til strøm og strømrestanser siste året. Det skyldes både nedgang i strømpriser og bruk av forvaltning som tiltak.

Husleierestanser har vært og er fortsatt en utfordring og et fokusområde for sosialtjenesten i NAV. Husleierestanser blir ofte et problem når tidligere sosialhjelpsmottakere går over på arbeidsavklaringspenger eller uføretrygd fra sosialhjelp. I mange tilfeller skjer det også i forbindelse med at leietaker ikke betaler husleie ved utenlandsopphold.

Antallet forvaltere er via intern omprioritering økt fra 2,5 stillinger i 2008 til 6 stillinger i 2012/13. Antallet brukere med forvaltning er økt fra 170 personer i 2008 til 600 i 2013. Søknadskontoret har og en forvalterstilling med ansvar for 120 saker. Økningen i antallet restanser og antallet brukere som får hjelp til forvaltning øker i mange bydeler. De fleste brukere opplever at hjelp til en stabil økonomi er en hjelp til en stabil livssituasjon.

Et annet tiltak for å redusere husleierestanser er oppfølging av varsling fra Boligbygg om husleierestanser. Sosialtjenesten har mottatt 758 § 4-18 varsler i 2013 mot 850 i 2012 og mot 935 i toppåret 2010. Antall begjæringer om utkastelse gikk ned fra 240 i 2012 til 174 i 2013, mens antall gjennomførte utkastelser ble redusert fra 24 i 2012 til 23 i 2013.

7. Utgifter til to særskilte adresser

Noe av økningen i det totale antall stønadsmottakere omkring 2007-2009 skyldes at to statlig eide gårder med 100 leiligheter ble solgt til privat investor i 2007 og etter dette ble brukt til utleie til sosialhjelpsmottakere fra hele byen. Tilstrømming til bydelen ble stanset etter det ble inngått avtale med gårdeier om å prioritere brukere henvist fra NAV Sagene. Selv om denne tilstrømmingen fra andre bydeler er stanset er det fortsatt store utgifter forbundet brukere som bor i disse private utleiegårdene:

Tabell 7 Utbetalinger til en særskilt adresse

	Sosialhjelps-utbetalinger direkte til gårdeier i denne adresse	Sosialhjelpsutgifter totalt til beboere i disse gårdene
2005	185 513	
2006	1 428 746	
2007	3 654 253	
2008	4 277 720	
2009	4 192.075	9 356 738
2010	3 549 847	6 978 972
2011	4 637 538	9 035 861
2012	4 699 027	8 963 433
2013	5 058 486	9 401 510

Økningen i utbetalinger til gårdeier skyldes stadig økende priser på disse utleieboligene

8. Midlertidig botilbud

Sosialtjenesten er forpliktet til å finne midlertidig bolig til personer som "hører til bydelen", og som står uten bolig. Mottaket har en hel stilling/ boligkonsulent som betjener henvendelser for hele sosialtjenesten. Antallet brukere med hospits og utgifter til hospits er gått meget ned de siste årene. Økningen i 2013 skyldtes en kombinasjon av økt pågang og flere søkere med uavklart oppholdstillatelse og forsøk på å redusere etableringsutgiftene ved å bruke hospits i noe større grad enn tidligere. Boligetableringsutgiftene ble også sterkt redusert i 2013. Målet for 2014 er å redusere hospitsutgiftene til 1 mill i 2014.

Tabell 8 Utviklingen i utgifter til midlertidige botilbud 2007 - 2013

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Beløp	1 025 862	2 406 576	2 079 783	2 784 148	1 911 006	679 557	1 747 308
Gj.snitt utbetalt	19 728	27 347	25 363	28 703	21 966	12 584	24 268
Antall klienter	52	88	82	97*	87	54	72

* Mulig feilregistrering dette året

Tabell 9 Bruk av døgnovernattingstilbud 2007 – 2013 pr 31/12

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Antall som er i tilbudet ved utgangen av året	9	16	11	10	2	2	4
- herav barn	1	0	1	0	0	0	0
- herav voksne over 18 år	8	16	10	10	2	2	4
Antall med opphold over 3 mnd	3	6	4	3	2	1	1
Antall i steder m/kvalitetsavtale	7	6	11	7	2	2	3
Antall i steder u/kvalitetsavtae	2	10	0	3	0	0	1

9. Kvalifiseringsprogrammet

Kvalifiseringsprogrammet ble startet opp i 2008. Måltallet for 2013 var 147 deltakere i programmet. Tabellen nedenfor viser regnskap for 2008 til 2013. Kvalifiseringsprogrammet er for stor del bemannet med personale som tidligere arbeidet med arbeidsmarkedstiltak finansiert via oppgavedifferensieringsprosjektet.

Tabell 10 Resultat for kvalifiseringsordningen 2008 - 2013

	Regnskap 2008	Regnskap 2009	Regnskap 2010	Regnskap 2011	Regnskap 2012	Regnskap 2013
Lønn til deltakere i programmet	8 598 584	23 703 795	25 110 639	21 352 467	22 136 541	23 208 541
Lønn til de ansatte i programmet	2 318 813	6 018 137	7 668 889	8 172 486	7 415 600	9 282 394
Sum lønn og drift	10 917 397	29 721 932	32 779 528	29 524 953	30 144 073	32 490 935
Refusjon, individstønad fra staten	-2 644 779	-5 621 812	-6 043 546	0		0
Statlig tilskudd	-9 065 000	-16 162 289	-15.548.000	-30 693 081	-31 769 524	-32 549 692
Komm tilskudd til tiltak bevilget fra bystyret			- 3.060.000			
Statlig tilskudd overført fra 2007 til 2008	-3 958 197					
Statlig tilskudd overført fra 2008 til 2009		-4 750 579				
Statlig tilskudd overført fra 2009 til 2010			-1 930 846	0		0
Omdisponert sosialhjelp		-5 000 000	-9 972 437	0		0
Netto mindreforbruk	-4 750 579	-1 812 748	-3 775 302	- 1 168 128	1 625 451	**58 757

** Det ble i 2013 omdisponert 1,5 mill fra kvalifiseringsprogrammet som salderingstiltak

10. Introduksjonsprogram og introduksjonsstønad for flyktninger

Introduksjonsprogrammet er et opplærings- og kvalifiseringsprogram som gjelder for nyankomne innvandrere som har vært i landet i under to år. Innholdet i programmet skal være arbeidsrettet med norskopplæring, samfunnskunnskap og deltakelse i arbeidslivet gjennom sysselsettingstiltak. Utviklingssenteret samarbeider med barnevernet om mottak av enslige mindreårige flyktninger.

Tabell 11 Tildelt kvote og antall bosatte flyktninger 2005 - 2013

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Kvote	24	19	14	14	17	21	24	24	27
Antall	24	19	14	18	17	21	24	24	27

Tabell 12 Utgifter til introduksjonsstønad 2004 – 2013 *(beløp i 1000 kroner)*

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Antall	16	36	34	32	36	35	27	33	40	45
Brutto	1.621	3.845	3.955	4.093	4.748	4.713	3.709	4.806	5.512	6.591

Kilde: Agresso regnskap, statistikk fra utviklingssenteret

Antallet deltakere i introduksjonsprogrammet var stabile fram til 2011. Økningen fra 2012 skyldes primært kvinner som har kommet på familiegjenforening.

12. Diverse tabeller fra SSB vedr. sosialhjelpsmottakere etter familietype, kilde til livsopphold og arbeidssituasjon

Tabellene nedenfor viser utviklingen i sosialhjelpsmottakere slik det framkommer av tabeller fra SSB. Tallene er noe usikre på grunn av mange uoppgitte.

Tabell 13 Sosialhjelpsmottakere etter familietype - andeler (prosent)

	Enslig u/barn	Par u/barn	Enslig m/barn	Par m/barn	Uoppgitt
2004	77,8	6,4	10,0	5,8	0,1
2005	78,9	6,0	9,3	5,5	0,2
2006	78,8	4,6	9,8	6,8	0,0
2007	79,0	4,0	11,0	6,0	0,0
2008	81,0	3,0	11,0	5,0	0,0
2009	79,0	3,0	12,0	6,0	0,0
2010	79,0	3,0	12,0	6,0	0,0
2011	77,0	3,0	14,0	6,0	0,0
2012	75,0	3,0	16,0	6,0	0,0
2013	73,0	3,0	17,0	6,0	1,0

Tabell 13 viser en stigende andel enslige med barn de siste årene. Det skyldes mange personer som blir skilt og går over på overgangsstønad for senere når denne periode er utløpt å søke sosialhjelp.

Tabell 14 Sosialhjelpsmottakere etter viktigste kilde til livsopphold - andeler per 31.12.13

	Arbeids-inntekt	Trygd/ pensjon	Sosialhjelp	Kursstønad/ lønn i arb.m.tiltak	Kvalifiserings - stønad	Andre Inntekter
2003	5,3	36,3	53,6	-	-	4,8
2004	5,2	38,3	49,9	-	-	6,6
2005	4,1	35,2	56,3	-	-	4,4
2006	4,3	31,7	57,8	-	-	6,2
2007	5,0	36,0	50,0	3,0	-	9,0
2008	4,0	32,0	53,0	2,0	7,0	2,0
2009	5,0	30,0	51,0	2,0	8,0	4,0
2010	5,0	32,0	48,0	2,0	6,0	7,0
2011	6,0	36,0	44,0	2,0	5,0	7,0
2012	5,8	36,9	39,5	0,9	7,5	9,4
2013	4,3	40,5	34,0	1,0	7,8	12,4

Kilde: SSB, fra 2005 rapporter fra saksbehandlingssystemet OSKAR.

Tabell 14 en nedgang i de som har sosialhjelp som hovedinntektskilde.

Tabell 15 Sosialhjelpsmottakere etter arbeidssituasjon - andeler

	Arbeid heltid	Arbeid deltid	Arbeidsledig	Ikke arbeidssøker	Annet	(N)
2004	3,7	3,1	24,3	58,7	10,2	1971
2005	3,1	2,9	24,7	57,4	11,9	1832
2006	4,0	4,0	23,0	56,0	13,0	1910
2007	2,0	4,0	25,0	57,0	12,0	1789
2008	3,0	3,0	26,0	52,0	16,0	1845
2009	4,0	6,0	29,0	47,0	14,0	1973
2010	3,0	4,0	30,0	48,0	14,0	2052
2011	2,9	4,1	25,4	49,1	18,5	2000
2012	2,8	5,3	28,4	47,8	15,7	1856
2013	3,0	5,1	31,8	43,7	16,4	1878

Tabell 15 viser nedgang av ”ikke arbeidssøkere”, noe som skyldes arbeid med helsekartlegging og overgang til trygd.

Situasjonen per 1 kvartal 2015

Over tid har det *akkumulerte antallet sosialhjelpsmottakere og deltakere i kvalifiseringsprogrammet* vært stabilt økende i hele perioden bortsett fra en nedgang i 2012 og 2013. Gjennomsnittlig antall brukere per mnd har imidlertid gått ned og bidratt til reduksjon av sosialhjelpsutgiftene. I et lengre perspektiv har også sosialhjelpsutgiftene vært stabilt nedadgående med en større nedgang i 2012. Etter en justering av den kommunale bostøtten i okt/nov 2013 økte utgiftene med 10% mot slutten av året da HEL omregnet bostøtten for 2 år. Denne økningen fortsetter i 2014. Med en prognose på 76,5 mill. går sosialhjelpen likevel i pluss i forhold til de 82,3 som er bevilget fra bystyret etter kriteriesystemet. Dette skyldes at Sagene er den bydelen i Oslo der sosialhjelpen har økt minst i hele 2013.

Sammenligning jan - mars 2013 - 2014

	2013	2014
Antall i snitt	697	758
Snitt utbetalt per bruker	9474	9568
Mnd utbetalt totalt brutto per mnd	6,6 mill	7,2mill
Akkumulert antall brukere per mars	1034	1140

En sammenligning av utgiftene de tre første månedene i 2014 med 2013 viser at antall brukere har økt med 9%. Økningen gjelder utbetalinger til husleie/strøm, ikke livsopphold. Det betyr at det er flere personer med trygd og andre inntekter som søker (mer) supplerende sosialhjelp. Antall ungdom har ikke økt i forhold til 2013.

10 % økning i antall brukere og i antall vedtak samtidig tilsier at sosialtjenestens kapasitet totalt er anstrengt. Antall årsverk er kuttet år for år. I tillegg er det funnet nødvendig å øke antall forvaltere fra 3 til 6 stillinger innenfor eget budsjett.

Oppsummering

I store trekk har følgende *eksterne* forhold påvirket utviklingen i antallet brukere totalt og den økonomiske sosialhjelpen 2007 – 2013:

- Innflytting i 100 utleieboliger i Fagerheimgata medførte økt antall brukere fra omkring 2007 – 2009
- Innføring av kvalifiseringsprogrammet motvirket denne økningen ved at det skjedde en overgang fra sosialhjelp til KVP fra 2007
- Økt arbeidsledighet trakk antallet brukere opp fra 2009-2010
- Økte husleiepriser i hele perioden

- Økte strømpriser trakk spesielt opp antallet brukere og utgiftene i 2011

- Tilflyttere til bydelen som ønsker tilgang til kommunale boliger

- Redusert kommunal bostøtte etter etterjustering i nov 2013

I samme periode har imidlertid *det gjennomsnittlige antallet brukere per mnd* og sosialhjelpsutgiftene gått jevnt ned. NAV Sagene har den laveste andelen av sosialhjelpsmottakere med sosialhjelp som viktigste hovedinntektskilde i hele Oslo. Når det har latt seg gjøre å redusere gjennomsnittlige antall sosialhjelpsmottakere og holde sosialhjelpsutgiftene nede på tross av pågang av saker og redusert bemanning skyldes det:

- Økt kompetanse og stabilisert bemanning. Korte vedtaksperioder og tett oppfølging

- Tett oppfølging i alle sosial- og tiltaksseksjoner med korte vedtaksperioder og økt andel vedtak med vilkår

- Tilbud om kvalifiseringstiltak og tett oppfølging av brukere med potensiale i forhold til arbeidsmarkedet

- Styrket oppfølging av yrkeshemmede langtidsmottakere i forhold kartlegging av helsesituasjon, tilbud om helse- og rustiltak og avklaring av trygderettigheter

- Opplæring av kommunalt ansatte i statlige systemer for innsøk av brukere til arbeidsmarkedstiltak og trygd

- Samarbeid med NAV stat om restansenedbygging av trygdesaker og konverteringssaker.

- Statlige tilskudd til tettere oppfølging av brukere med rus og helseutfordringer, og ”Styrk-prosjektet”.

- Økt tilbud om økonomirådgivning og forvaltning til de brukere som får innvilget trygd men har problemer med å forvalte denne hensiktsmessig.

- Samarbeide med private utleiere i bydelen for å sikre bydelens brukere bolig framfor overføringer fra andre bydeler.

- Årshjul og planlegging i forhold til brukeres inntektsmuligheter (redusert skatt på grunn av skatteevne mv)

- Forbedring av rutiner for kontroll av inntekts- og utgiftsopplysninger

- Oppfølging av ulovlig framleie i kommunale boliger i samarbeid med Boligbygg

Utfordringene framover:

- Et økende antall nye brukere med innvandrerbakgrunn som ofte trenger lengre tids kvalifisering før de kan bli selvhjulpne

- Økning i antallet eneforsørgere som får avsluttet overgangsstønad blant annet som resultat av innstramminger i det statlige regelverket

- Økt behov for tilbud om forvaltning blant de som får innvilget trygd og fortsatt behov for hjelp i form av booppfølging og formidling til rett helsetiltak

- Reduksjon i antallet saksbehandlere som følge av kutt i lønnsbudsjettet.

Bydelsdirektørens forslag til vedtak:
Bydelsutvalget tar sak om økonomisk sosialhjelp, kvalifiseringsprogram og introduksjonsprogram til orientering.

BYDEL SAGENE

Marius Trana
bydelsdirektør

Godkjent og ekspedert elektronisk uten underskrift

Oslo kommune
Bydel Sagene

Saksframlegg

Dato: 23.04.2014

Saksmappe: 2012/401
Saksbehandler: Tiffany Yijun Qiu
Arkivkode: 026.0

Saksgang

Utvalg	Møtedato
Eldrerådet	05.05.2014
Rådet for funksjonshemmede	06.05.2014
Barne- og ungdomsrådet	05.05.2014
Barne- og ungekomiteen	06.05.2014
Kultur- og nærmiljøkomiteen	07.05.2014
Helse- og sosialkomiteen	08.05.2014
Arbeidsutvalget	12.05.2014
Bydelsutvalget	15.05.2014

Forslag til møteplan 2. halvår 2014

Vedlagt følger møteplan 2. halvår 2014.

Forslag til vedtak:
Møteplan for 2. halvår 2014 vedtas.

BYDEL SAGENE

Marius Trana
bydelsdirektør

Godkjent og ekspedert elektronisk uten underskrift

Trykte vedlegg:
Møteplan for 2. halvår 2014

Møteplan for 2. halvår 2014

Utvalg	Dato	Dato	Dato	Dato
Bydelsutvalget kl. 18:30 Sagene samfunnshus	Torsdag 18. september	Torsdag 23. oktober	Torsdag 20. november	Torsdag 11. desember
Frist for å levere saker:	***28. august***	***02. oktober***	***30. oktober***	***20. november***
Arbeidsutvalget kl. 18:00 Sagene samfunnshus	Mandag 15. september	Mandag 20. oktober	Mandag 17. november	Mandag 08. desember
Helse- og sosialkomiteen kl. 18:00 Sagene samfunnshus	Torsdag 11. september	Torsdag 16. oktober	Torsdag 13. november	Torsdag 04. desember
Kultur- og nærmiljøkomiteen kl. 18:00 Sagene samfunnshus	Onsdag 10. september	Onsdag 15. oktober	Onsdag 12. november	Onsdag 03.desember
Barne- og ungekomiteen kl. 18:00 Sagene samfunnshus	Tirsdag 09. september	Tirsdag 14. oktober	Tirsdag 11. november	Tirsdag 02. desember
Rådet for funksjonshemmede kl. 16:00 Sagene samfunnshus	Tirsdag 09. september	Tirsdag 14. oktober	Tirsdag 11. november	Tirsdag 02. desember
Eldrerådet kl. 14:30 Treschows hus	Mandag 08. september	Mandag 13. oktober	Mandag 10. november	Mandag 01. desember
Barne- og ungdomsrådet kl. 18:30 *Torshovdalen aktivitetshus*	Mandag 08. september	Mandag 13. oktober	Mandag 10. november	Mandag 01. desember

Oslo kommune
Bydel Sagene

Saksframlegg

Dato: 08.05.2014

Saksmappe:	**Saksbehandler:**	**Arkivkode:**
2012/110	Tiffany Yijun Qiu	027.0

Saksgang

Utvalg	Møtedato
Arbeidsutvalget	12.05.2014
Bydelsutvalget	15.05.2014

Søknad om fritak fra verv i Kultur- og nærmiljøkomiteen. Oppnevning av nytt 1. varamedlem.

Lars Gaupset (MDG) søker i skriv av 07.05.2014 om fritak fra vervet som 1. varamedlem av Kultur- og nærmiljøkomiteen, da arbeidsbelastningen i vervet ikke lar seg kombinere med ivaretakelse av nylig tiltrådt stilling som partisekretær.

I følge kommuneloven § 15 nr. 2, kan et medlem etter søknad fritas for et kortere tidsrom eller resten av valgperioden hvis vedkommende ikke uten uforholdsmessig vanskelighet eller belastning kan skjøtte sine plikter i vervet.

Bydelsdirektøren anser at kravet i kommunelovens § 15 nr. 2, er oppfylt og anbefaler at søknaden innvilges.

Ifølge kommuneloven § 16 nr 3 skal det velges nytt medlem av Kultur- og nærmiljøkomiteen når et medlem trer endelig ut. Supplering skal foretas fra den samme gruppe som den uttredende tilhørte. Trer et varamedlem endelig ut, foretas supplering på samme måte.

Forslag til vedtak:

1. Lars Gaupset (MDG) fritas fra sitt verv som 1. varamedlem i Kultur- og nærmiljøkomiteen for resten av valgperioden.
2. (Under forutsetning av at pkt. 1 vedtas) …… (MDG) oppnevnes som nytt 1. varamedlem i Kultur- og nærmiljøkomiteen.

BYDEL SAGENE

Marius Trana
bydelsdirektør

Godkjent og ekspedert elektronisk uten underskrift

Oslo kommune
Bydel Sagene

Saksframlegg

Dato: 08.05.2014

Saksmappe:	**Saksbehandler:**	**Arkivkode:**
2012/110	Tiffany Yijun Qiu	027.0

Saksgang

Utvalg	Møtedato
Arbeidsutvalget	12.05.2014
Bydelsutvalget	15.05.2014

Oppnevning av nestleder av Tilsynsutvalg 2

Saksframstilling:
Til hvert tilsynsutvalg er det valgt tre medlemmer og tre varamedlemmer. Blant medlemmene er det oppnevnt en leder, men ingen nestleder.

Det har vist seg at det i Tilsynsutvalg 2 er behov for en nestleder.

Bydelsdirektøren ser ingen hindring for at nestleder oppnevnes. Det foreslås derfor at det blant tilsynsutvalgets medlemmer velges nestleder. Følgende er valgbare: Martin Lillelid (AP), Marit Aasen Heggdal (AP).

Forslag til vedtak:
……. (AP) oppnevnes som nestleder av Tilsynsutvalg 2.

BYDEL SAGENE

Marius Trana
bydelsdirektør

Godkjent og ekspedert elektronisk uten underskrift